

Beretning 2015

Lands-
organisasjonen
i Norge

INNHold

TARIFFPOLITIKK	9
Tariffrevisjonen	9
Mellomoppgjør – andre områder	21
Arbeidstid	21
Inntektsregulering for pensjonistene	22
Avtalefestet pensjon (AFP)	25
Sluttvederlagsordningen	25
LOV- OG AVTALEVERK	26
Lovgivning	26
Arbeidsrett	26
EFTA-domstolen	29
Den faste tvistenemnd	31
Tariffnemnda – allmenngjøring	31
Sivil rett	32
HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)	35
FELLESTILTAKENE LO–VIRKE	38
FELLESTILTAKENE LO–SAMFO	41
DEMOKRATI	43
Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid	43
ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK	44
Norsk økonomi	44
Næringspolitikk	50
Bistand ved omstilling	55
Sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet	56
LOs strategi for økt verdiskaping i Innlandet	57
MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING	58
Klima, miljø og bærekraftig utvikling	58

ARBEIDSMILJØ	60
Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv	60
Regelverksutvikling	61
Psykososialt arbeidsmiljø	61
Personvern	61
Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø	62
Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin	63
Arbeidstilsynet	64
Statens arbeidsmiljøinstitutt	64
Standardisering	64
AKAN, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk	65
Arbeidsmiljøopplæring	66
LIKESTILLINGSPOLITIKK	67
8. mars-markering mot endringer i arbeidsmiljøloven	67
Kampanje – graviditetsdiskriminering	67
Arbeiderpartiutvalg som skal utrede ny familiepolitikk	67
Høring – forslag om felles likestillings- og diskrimineringslov	68
FORSKNING OG UTDANNING	69
Forskning	69
Forskningsaktivitet i LOs regi	70
Innovasjon	70
LOs utdanningsfond	71
Utdanningspolitisk arbeid	74
Grunnskole og videregående opplæring	75
WorldSkills Norway	75
Fagskole og høyere utdanning	76
Etter- og videreutdanning og livslang læring	77
Internasjonalt utdanningsarbeid	77
Sørmarka AS	78
Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR	79
Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek	80
ORGANISASJONSARBEID	83
Medlemsutvikling	83
Rekruttering og organisasjonsutvikling	83
Prosjekt servicesektor – «Organisering til tusen»	84

Organisering av selvstendig næringsdrivende	85
Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemsservice	85
Rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning	85
LO Ingeniør	86
ERAS-festivalen	86
LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene	86
Organisasjonsnett	87
Nordisk organisasjonskonferanse	87
LOs organisasjonskonferanse	87
LOs konferanse for lokalorganisasjoner	88
Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»	88
Formidling av arbeiderhistorie	88
LOs konferanse for forebyggende barne- og ungdomsarbeid	88
Fellesskoleringsrådet	89
Medlemsbevegelse	89
Dialogkonferanse	90
LO IKT-konferanse	90
«Vold stenger dører»	90
Kurs i diskrimineringsområdene	91
Store anlegg	91
LOs UNGDOMSARBEID	96
LOs sommerpatrulje	96
Kurs og skoling	96
Konferanser	97
Politiske sommerleirer	97
Internasjonalt arbeid	97
LOs student- og elevmedlemskap	97
LOs studentservice og semesterstart	98
Klimastrategisk plan	98
Samarbeid med andre organisasjoner	98
Andre aktiviteter	98
INTERNASJONALT ARBEID	99
LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner	100
ILO	106
LOs Europa-arbeid	108
Internasjonal sikkerhetspolitikk	109
Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)	109

Internasjonalt informasjonsarbeid	111
LOs jubileumsfond for tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa	112
LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden	112
SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER	113
Samarbeidskomiteen LO/Arbeiderpartiet	113
LOs maritime samarbeidsutvalg	113
LOFAVØR	114
LOfavør	114
LOs INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONS-VIRKSOMHET	116
Radio Riks	116
LO Media	116
Amedia	117
Media	117
Profilering	117
Sponsorvirksomhet	118
Nettsider og sosiale medier	118
Tariffoppgjøret – informasjonsopplegget	121
Arbeidslivet.no	121
Arendalsuka	122
KOMMUNE- OG FYLKESTINGSVALGET	123
LOs EGEN ORGANISASJON	124
Representantskapet	124
Sekretariatet	125
LOs kontrollkomité	127
Sekretariatsoppnevnte utvalg	127
* Inntektspolitisk utvalg	127
* LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg	128
* LOs kulturutvalg	129
* Organisasjonskomiteen	131
* LOs sentrale ungdomsutvalg	132
* LOs OU-fondsstyre	132

Andre utvalg	133
* LOs samferdselspolitiske utvalg	133
* LOs olje- og gassutvalg	134
* LOs nordområdeutvalg	135
* LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet	135
* LOs forum for inkludering i arbeidslivet	136
* Fagligpolitisk utvalg for helse	136
LOs offshorekontor	137
Folkets Hus Landsforbund	138
Folkets Hus Fond	141
ADMINISTRASJON	142
Endringer i LOs sentrale administrasjon	142
Ledelsen	142
Økonomiavdelingen	144
Personal- og utviklingsavdelingen	146
Informasjons- og rådgivningsavdelingen	148
Forhandlings- og HMS-avdelingen	148
Internasjonal avdeling	149
Organisasjonsavdelingen	150
Juridisk avdeling	151
Samfunnspolitisk avdeling	152
Næringspolitisk avdeling	154
REPRESENTASJON	155
Styrer, råd og utvalg	155
Landsmøter	172
Internasjonale kongresser	173
Delegasjoner/konferanser	174
DISTRIKTSKONTORENE	176
Østfold	176
Oslo og Akershus	185
Hedmark	194
Oppland	199
Buskerud	205
Vestfold	209
Telemark	213
Aust-Agder	219
Vest-Agder	222

Rogaland	226
Hordaland	230
Sogn og Fjordane	235
Møre og Romsdal	240
Sør-Trøndelag	247
Nord-Trøndelag	263
Nordland	268
Troms	275
Finnmark	278
STATISTISK OVERSIKT	286

TARIFFPOLITIKK

Tariffrevisjonen

MELLOMOPPGJØR LO–NHO-OMRÅDET

Representantskapet i LO vedtok retningslinjene for oppgjøret 17. februar (vedlegg 1).

Som en videreføring av opprinnelige lønnskrav til hovedoppgjøret 2014, ble det vedtatt å sikre medlemmenes kjøpekraft ved:

- En kombinasjon av egne sentrale tillegg, bedring av minstelønns-satser og garantiordninger som fremmer likelønn og motvirker lavlønn.
- Prioritering av kvinnedominerte grupper innenfor sentralt avtalte rammer i offentlig sektor.
- Prioritering av likelønn i relevante bransjer i privat sektor.

Etter forhandlingsstart 16. mars kom partene 26. mars fram til en forhandlingsløsning som senere ble vedtatt. Det var enighet om et lønnstillegg på kr 1,75 per time fra 1. april, kun til arbeidstakere på overenskomster med gjennomsnittslønn under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn¹ i 2014. Dette sentrale tillegget hadde likelønnsprofil i tillegg til lavlønnsprofil. Mens det gikk til en femtedel av alle, traff det over førti prosent av kvinnene.

Partene gjorde en felles henvendelse til regjeringen om lov om lønnsplikt under permittering, se vedlagt brev og svar. Regjeringen fulgte opp med å reversere tidligere innstramninger ved å redusere perioden med lønnsplikt for arbeidsgivere fra 20 til 10 dager og utvide permitteringsperioden fra 26 til 30 dager, fra 1. juli i år.

Holden III-utvalget ble fulgt opp ved at NHO, i forståelse med LO, bekjentgjorde at oppgjøret samlet var forventet å gi en årslønnsvekst i 2015 på 2,7 prosent for industrien totalt. Denne rammen har i tråd med frontfagsmodellen vært retningsgivende for de påfølgende oppgjørene.

¹ Dvs. under kr 388 013 per år.

ANDRE OMRÅDER

For varehandelen ga det vedtatte forhandlingsresultatet for Lands- overenskomsten og tilhørende bransjeavtaler mellom Virke og LO / Handel og Kontor et generelt lønnstillegg på kr 1,75 per time fra 1. april, samt ytterligere tillegg på satsene, med mest på de laveste. Dette har likelønnsprofil, siden kvinner i større grad enn menn er på lavere satser. For Grossistoverenskomsten (LO/NTF) ble det ikke gitt tillegg fra 1. april. Også andre avtaler mellom LO og Virke fulgte modellen fra LO–NHO-oppgjøret.

For Virke–HUK²-området kom en også fram etter forhandlinger. Tilleggene på de ulike overenskomstene fulgte resultatet i korresponderende områder i offentlig sektor og ellers.

Mellom LO og SAMFO (kooperasjonen) ble det for Landsoverenskomsten (HK) avtalt samme tillegg som for Landsoverenskomsten (HK) med Virke.

Mellom LO/HK/Postkom og Finans Norge ga det vedtatte forhandlingsresultatet et generelt tillegg på kr 3100 per år på alle lønnstrinn fra 1. mai 2015. Det sentrale forhandlingsresultatet kan dermed bidra til likelønn også i dette området, der kvinner i større grad er plassert i lavere lønnstrinn.

30. april kom staten v/Kommunal- og moderniseringsdepartementet og LO Stat til enighet i forhandlinger om et generelt tillegg fra 1. mai på 0,19 prosent på hovedlønnstabellen og kr 700 fra og med lønnstrinn 19 til og med lønnstrinn 39 per år. Det ble ikke avsatt penger til lokale forhandlinger.

30. april kom KS og LO Kommune til enighet om at det ikke gis sentrale tillegg utover det allerede avtalte i 2014 på 1,4 prosent fra 1. mai 2015. Arbeidstakere med minimum 20 års ansiennitet skal ikke ha lavere grunnlønn per 1. mai 2015 enn kr 377 400. Dette er i stor grad kvinner. Partene var videre enige om å starte et arbeid med å avklare relevante pensjonsspørsmål i KS-området.

I Oslo kommune ble forhandlingsresultatet 30. april et lønnstillegg fra 1. mai 2015 på 1,7 prosent eller minst kr 6500 per år.

² Omfatter virksomheter som eies og drives av private organisasjoner og/eller stiftelser innen helse, undervisning og kultur.

På A-nivå ble det mellom Spekter og LO Stat enighet om et generelt tillegg fra 1. april 2015 på kr 3413 per år til arbeidstakere med årslønn på kr 388 013 eller lavere. I forhandlingene i de enkelte virksomheter (B-nivå) om ytterligere lønnstillegg, ble det gitt varierende tillegg.

I helseforetakene ble Spekter og forbundene i LO enige om et generelt tillegg fra 1. august 2015 på kr 2000 per år i stillingsgruppene 1–4 og kr 4000 i stillingsgruppe 5 og til ledere som leder ansatte i stillingsgruppe 5. Øvrige medlemmer i LO- forbundene fikk et tillegg på kr 2000 per år fra 1. august 2015. Minstelønnssatsene ble økt tilsvarende. Minstelønnen for ansatte med 20 års ansiennitet i stillinger hvor det ikke kreves særskilt utdanning, økes ytterligere med kr 7000 til kr 373 000 fra 1. januar 2016. Det ble ikke gjennomført lokale forhandlinger på B-nivå i 2015.

Mellom LO / Industri Energi og Norges Rederiforbund for flyttbare offshoreinnretninger, førte mekling 25. juni fram til løsning.

For de store grupper innebar 2015 lavere reallønnsvekst enn de foregående år.

Tabell 1: ÅRSLØNNSVEKST FRA ÅRET FØR I PROSENT

	2014	2015*
Industriarbeidere (NHO)	3,0	2 $\frac{3}{4}$
Statsansatte	3,4	2 $\frac{3}{4}$
Kommuneansatte	3,2	3

* Anslag

Tabell 2: ÅRSLØNNSVEKST KORRIGERT FOR PRISSTIGNING, REALLØNNSUTVIKLING I PROSENT

	2014	2015*
Industriarbeidere (NHO)	1,0	$\frac{1}{2}$
Statsansatte	1,4	$\frac{1}{2}$
Kommuneansatte	1,2	1
Memo; prisvekst v/KPI	2,0	2,1

* Anslag ut fra tabell 1

Vedlegg 1

Vedtatt av representantskapet 17. februar

HOVEDLINJER FOR MELLOMOPPGJØRET 2015

1. FORHANDLINGSGRUNNLAGET

Følgende er formulert i det vedtatte meklingsforslaget for Industri-overenskomsten ved tariffrevisjonen 2014:

«Reguleringsbestemmelser for 2. avtaleår
Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom NHO og LO eller det organ LO bemyndiger om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår, samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår. Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i LOs representantskap eller det organ LO bemyndiger og NHOs representantskap. Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjon som har fremsatt krav innen 14 – fjorten – dager etter forhandlingenes avslutning, si opp de enkelte tariffavtaler med 14 – fjorten – dagers varsel (dog ikke til utløp før 1. april 2015).»

Det er tilsvarende formulering i andre områder i privat sektor.

I en protokolltilførsel anførte partene i staten at de i forkant av oppgjøret i 2015 vil gå gjennom tallmateriale som presenteres i Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene, og at eventuelle avvik skal reflekteres i de tillegg som gis i mellomoppgjøret i 2015.

Partene var i KS-området enige om at dersom rapporten *Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2015* fra Det tekniske beregningsutvalget viser en høyere lønnsutvikling i frontfaget enn i KS-området fra 2013 til 2014, skal differanse legges til et troverdig anslag for lønnsveksten 2014–2015 i frontfaget. Disse elementene vil være grunnlaget for rammen for oppgjøret 2015 i KS-området.

2. HOVEDUTFORDRING

De økonomiske utsiktene for de nærmeste årene framstår som svært usikre. Vekstutsiktene internasjonalt er lavere enn det normale, og

norsk økonomi vil bli sterkt preget av betydelig nedgang i oljeinvesteringene. Samtidig bedres konkurransesituasjonen for øvrig industri og annen konkurranseutsatt virksomhet dersom den gunstigere kronekursen varer ved. Usikkerhet er særlig knyttet til varigheten av disse trekkene og faren for nye tendenser til krise i eurosonen.

En hovedoppgave for LO er å medvirke til at det legges grunnlag for langsiktig holdbar jobbvekst, samtidig som arbeidstakerne sikres en rimelig del av verdiskapingen og at lønn og annen inntekt fordeles rettferdig.

Den relativt sterke jobbveksten fram til nå har langt fra holdt tritt med befolkningsveksten, og andelen sysselsatte har fortsatt å falle. Nedgangen tilsvarende nær 150 000 illustrerer et alvor i inkluderingsutfordringen som ikke reflekteres i regjeringens arbeidsmarkedspolitikk. Ressursinnsatsen foreslås stadig svekket i en tid med økende behov. Satsingen på yrkeskompetanse er altfor lav, og status og seriøsiteten svekkes av fortsatt intens lavlønnskonkurranse. Det framstår nå forsiktig formulert i Holden-utvalgets innstilling (NOU 2013:13), når en påpeker at det vil være nødvendig med ordninger for å motvirke sosial dumping og lavlønnskonkurranse i lang tid framover.

Regjeringens forslag om svekkelse av arbeidslivsreguleringen er et urovekkende trekk i gal retning. Det høye inntektsnivået i Norge og velferdsstatens utfordringer krever et fortsatt omstillingsdyktig arbeidsliv. Dette må sikres gjennom mer langsiktige arbeidsforhold og et næringsliv som utvikler kompetanse og stabile partsforhold. Mer midlertidighet bringer maktbalansen mer i retning av det vi finner i de anglo-saksiske land, med lav organisasjonsgrad og svak samordning av lønnsdannelse og partsrelasjoner. Det er dårlig fordelingspolitikk, og det øker innslaget av lavproduktive jobber i økonomien. Regjeringen er i ferd med å undergrave et viktig fortrinn for norsk økonomi, slik dette er beskrevet i Holden III og i forskning om den nordiske modellen, bl.a i det ferske NordMod-prosjektet.

3. INNTEKTSUTVIKLINGEN I 2014 OG UTSIKTENE FOR 2. AVTALEÅR

Prisstigningen fra 2013 til 2014, målt ved konsumprisindeksen, ble på 2 pst. Det er litt lavere enn lagt til grunn under forhandlingene.

Med en gjennomsnittlig lønnsvekst på ca. 3 pst ble det reallønnsøkning for de brede grupper av arbeidstakere.

Prisutviklingen i Norge fra 2014 til 2015 anslås av TBU til 2 ¼ pst, med en stigende tendens gjennom året via økte importpriser som følge av gunstigere kronekurs.

Lønnsveksten hos handelspartnerne ser ut til å fortsette rundt 2 pst.

4. LØNNSDANNELSENS ROLLE OG INNRETNING

Når vi samordner lønnsdannelsen, kan vi lettere sikre samsvar mellom lønnsnivå og lønnsevne i næringslivet. Sentralt avtalte lønnstillegg må ha en tilstrekkelig posisjon i den samlede lønnsutviklingen. De må formes i en fornuftig kombinasjon med lokale mekanismer.

Økonomisk styring gjennom frontfagsmodellen er viktig for å sikre sysselsetting og langsiktig økonomisk bærekraft. Det er et problem om en økende del av arbeidstakerne unngår denne styringen. Næringer utsatt for internasjonal konkurranse må bestemme rammene for lønnsutviklingen. Men for å være bærekraftig må den også bidra til en rimelig fordeling. Det er etablert som prinsipp at alle grupper inngår i beregningene for lønnsveksten i frontfaget. Det skal gi rammer for hele arbeidslivet, men ikke være til hinder for at det kan gis kompensasjon til grupper som systematisk over tid er blitt hengende etter i lønnsutviklingen.

Den samordnende lønnsdannelsen inngår i en bredere sammenheng der arbeidslivspolitikken møter den økonomiske politikken, herunder velferds- og næringspolitikk. Det går en linje fra den første hovedavtalen fra 1935 til en stadig utviklet forhandlingsmodell og et bredt samarbeid mellom partene og myndighetene.

Utjevningen mellom menns og kvinners gjennomsnittlige lønnsnivå går for langsomt, særlig som følge av et fortsatt svært kjønnsdelt arbeidsliv, der kvinner og menn jobber i ulike næringer, yrker og stillinger og der kvinner jobber langt oftere deltid enn menn. I tillegg til at lavlønnsproblemet i stor grad samtidig er et likelønnsproblemmål, er det klart at mange kvinneorienterte yrker gir lav uttelling for god kompetanse. Dette gjelder i både offentlig og privat sektor.

Likelønnsprofil på sentralt og lokalt avtalte tillegg må videreføres og

understøttes av strukturelle tiltak mot kjønnsdelingen og for mer likestilling blant annet gjennom trepartssamarbeid rettet inn mot mekanismer i arbeidslivet. For enkelte grupper med høyere utdanning er det viktig at lønnsforskjellene mellom privat og offentlig sektor reduseres.

Andre grupper

I partenes og myndighetenes arbeid for en samfunnsmessig fornuftig lønnsdannelse der hensynet til sysselsetting prioriteres, er det viktig at ikke enkeltgrupper profiterer på at flertallet viser kollektiv fornuft. I en tid der høyinntektsgrupper blir særlig tilgodesett i statsbudsjettet av stortingsflertallet, er det viktig at lønnsdannelsen bidrar til å motvirke ytterligere skeivheter i inntektsfordelingen.

Det er fortsatt tendenser til at toppledersjiktet i virksomhetene og mellomleddenes provisjoner og salærer i finans- og forretningsliv forsyner seg grådig av den økonomi alle ansatte bidrar til. Dette har uheldige smittevirkninger overfor ledersjiktet i offentlig sektor. Disse mekanismene vanskeliggjør vridningen av fordelingen i riktig retning: mindre gap mellom topp og bunn; mindre gap mellom kvinner og menn. Selv om tallene for 2014 kan tyde på mer måtehold, må det sørges for utjevning i de aktuelle bransjer slik at gapet mellom topp og bunn minskes.

Det må stadig utvikles virkemidler også utenom forhandlingssystemet for å stå imot, når spesielt store deler av tjenestesektorene presses av useriøsitet og lavlønnskonkurranse.

5. KRAV TIL LØNN

Kravet ved hovedoppgjøret som skal følges opp for annet avtaleår lød:

«... å sikre medlemmenes kjøpekraft ved:

- en kombinasjon av egne sentrale tillegg, bedring av minstelønns-satser og garantiordninger som fremmer likelønn og motvirker lavlønn.
- prioritering av kvinne-dominerte grupper innenfor sentralt avtalte rammer i offentlig sektor.
- prioritering av likelønn i relevante bransjer i privat sektor.»

Det foreløpige tallmaterialet fra TBU synes å bekrefte at kjøpekraften ble mer enn opprettholdt for LOs forhandlingsområder i 2014. Vi har ikke grunnlag ennå for å si at siktemålene for lavlønn og likelønn er like godt ivaretatt. Utsikt til svekket grunnlag for særnorsk reallønns-

vekst, som hittil på 2000-tallet, innebærer dempet lønnsvekst. Tiltak for lavlønte og likelønnsutvikling er det som i videreføringen av hovedoppgjørets føringer bør gis prioritet.

6. FORHANDLINGSFULLMAKT

Sekretariatet/forhandlingsutvalgene gis fullmakt til å utforme de endelige kravene på basis av de ovennevnte retningslinjer.

Brev fra LO og NHO til statsminister Erna Solberg

Statsminister Erna Solberg
Statsministerens kontor
Postboks 8001 Dep
0030 Oslo
Oslo, 26. mars 2015

LO og NHO har ved mellomoppgjøret lagt vekt på å tilpasse lønnsutviklingen til en ny makroøkonomisk situasjon for Norge. Gjennom dette gir partene et viktig bidrag til å sikre arbeidsplasser og bedriftenes økonomi. Det øker myndighetenes spillerom for egen tiltaksinnsats som fremmer kompetanse og bærekraft i næringslivet.

Lav oljepris har ført til at utsiktene er særlig svake for oljerelaterte deler av næringslivet. Men det drar med seg svakere vekst også i andre næringer. Perioden med svakere aktivitetsvekst bør brukes til kompetanseheving, for å gjøre arbeidstakere og bedrifter bedre rustet til omstillinger og styrke deres posisjon i det framtidige arbeids- og næringsliv. Det bør legges til rette for økt bruk av bedriftsintern opplæring (BIO), jfr. gode erfaringer med det i forbindelse med finanskrisen. Målgruppen og innholdet i arbeidsmarkedspolitikkenes utdanningstiltak bør også utvides.

Permittering er en mulighet for å hjelpe bedrifter og ansatte i en kritisk fase ved markedssvikt. Målet er ikke å sementere en næringsstruktur som ikke har livets rett, men å hindre at en kortvarig svikt fører til unødvendige nedleggelser og oppsigelser.

NHO og LO erkjenner at et regelverk som åpner for omfattende og langvarig permitteringer vil kunne gi negative effekter. Partene mener dog at dagens regelverk er langt unna det nivået.

For stort omfang av oppsigelser og større utskiftning av arbeidskraft kan medføre lavere produktivitetsvekst. Hensynet til at bedriftene kan miste nødvendig kompetanse som vanskelig lar seg erstatte når produksjonen igjen tar seg opp er viktig. For de ansatte vil det bety inntektssikring og tryggere rammer, særlig dersom alternativet er oppsigelse.

LO og NHO ber om at Regjeringen endrer loven om dagpenger under permittering gjennom at bedriftene får redusert antall dager

med lønnsplikt og at dagpengeperioden økes. Permitteringsperioden bør så langt som mulig brukes til kompetanseheving.

Vennlig hilsen

Kristin Skogen Lund

Gerd Kristiansen

Svarbrev fra statsminister Erna Solberg til LO og NHO

LO

v/leder Gerd Kristiansen

Oslo, 27. mars 2015

NHO v/leder Kristin Skogen Lund

Jeg viser til felles brev fra leder i LO og leder i NHO, datert 26. mars 2015.

Jeg er glad for at LO og NHO har kommet fram til et lønnsoppgjør som er godt tilpasset de utfordringer som norsk økonomi nå står overfor.

I årene framover må vi være forberedt på lavere etterspørsel fra oljevirkksomheten. Fallet i oljeprisen siden i fjor sommer kan framskynde og forsterke denne utviklingen. Mange bedrifter må vende seg mot nye markeder. En fortsatt høy sysselsetting og verdiskaping krever dermed omstillinger og strukturelle endringer i norsk økonomi. Disse utfordringene sto sentralt også i rapporten fra det partssammensatte Holden III utvalget, som ble lagt fram i desember 2013. En moderat lønnsvekst og økt produktivitet, sammen med svekkelsen vi har sett i kronekursen de siste par årene, er den beste hjelpen vi kan få i møte med disse utfordringene. Regjeringen legger for sin del stor vekt på politikktiltak som støtter opp under en produktiv og vekstkraftig økonomi.

Det er ingen krise i arbeidsmarkedet, selv om det gradvis har blitt mindre stramt i løpet av de siste to årene. Sysselsettingen har fortsatt å vokse i et mer avdempet tempo enn tidligere. Den registrerte arbeidsledigheten har så langt i år holdt seg på om lag samme nivå som i fjor. Det er likevel store strukturelle forskjeller i utviklingen. Ledigheten har økt mye særlig i Rogaland og for yrkesgrupper som kan knyttes til oljenæringen, som IKT- og ingeniørfag. Samtidig er dette etterspurte yrkesgrupper med høy kompetanse. Så langt synes det som mange har funnet nytt arbeid. Regjeringen vil følge utviklingen i arbeidsmarkedet nøye og vurdere behovet for tilpasninger fram mot Revidert nasjonalbudsjett.

Jeg har samtidig merket meg de innspillene LO og NHO har når det gjelder permitteringsordningen. Regjeringen vektlegger partenes

syn. Det kan være behov for å være føre var i dagens situasjon. Regjeringen vil derfor foreslå enkelte endringer i permitteringsregulverket for Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett som legges fram 12. mai. Konkret vil vi foreslå å øke den maksimale dagpengeperioden under permittering fra 26 til 30 uker, samt å redusere bedriftenes lønnsplikt under permittering fra 20 til 10 dager med virkning fra 1. juli 2015.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in dark ink, consisting of a stylized first name and a full surname, written on a light-colored background.

Erna Solberg

Mellomoppgjør – andre områder

Finanssektoren

LO gjennomførte felles forhandling for andre avtaleår sammen med HK og Postkom for finanssektoren med Finans Norge. Begge forbundene har selvstendige tariffavtaler, men de er likelydende. Oppgjøret fulgte rammen for frontfaget. Det ble gitt et generelt kronetillegg på lønnstrinnene. Partene henstiller i protokollen de lokale parter å ta opp forholdene rundt likelønn innen 1. januar 2016, og at tilbakemelding skal gis de sentrale parter innen 1. mars 2016.

Miljøoverenskomsten med MEF

LO gjennomførte forhandlinger for andre avtaleår på «Overenskomsten for miljøvirksomheter», som er en felles overenskomst hvor FF, NTF, NAF og IE har partsforhold med Maskinentreprenørenes Forbund (MEF). Oppgjøret fulgte rammen for frontfaget. Det ble det gitt et tillegg på minstelønnssatsen ut over det generelle tillegget.

Arbeidstid

LO har et stort og bredt engasjement på arbeidstidsområdet. Det overordnede perspektivet for LOs engasjement på området er knyttet til at HMS-konsekvensene skal være forsvarlige, fremme likestilling mellom kvinner og menn, at alle skal kunne stå i arbeid til oppnådd pensjonsalder og arbeidstidens betydning for samfunnsutviklingen.

Arbeidstidsbestemmelsene har vært et sentralt tema i debatter i media og på agendaen til regjeringen. Et av temaene har vært søndagsåpne butikker. På tampen av året ble det klart at regjeringen ikke vil fremme sitt forslag om endringer i åpningstidene, men de «lover» likevel mer søndagsåpent.

Sentrale endringer i forhold til arbeidstid er blant annet at arbeidsgiver kan avtale med lokalt tillitsvalgte gjennomsnittsberegning som gir maksimalt 12,5 timers dag og ikke mer enn 54 timer i noen enkelt uke, samt at Arbeidstilsynet etter loven kan godkjenne avvikende arbeidstidsordninger der virksomhetene som var bundet av tariffavtale tidligere måtte søke det enkelte forbund. Dersom virksomhetene er bundet av en tariffavtale som har bestemmelser om prosedyrer for behandling av søknader om avvikende arbeidstidsordninger, må disse følges.

Innarbeidings-/rotasjonsordninger godkjent av fagforening med innstillingsrett:

En oversikt over innarbeidings-/rotasjonsordninger godkjent av fagforening med innstillingsrett, viser at LO har gitt 691 godkjenninger for privat sektor i 2015. Dette inkluderer 3 ordninger fra Fellesorganisasjonen (FO), der arbeidsgiver er organisert i Virke. I tillegg kommer godkjenninger som forbundene i privat sektor selv gir for inntil 10,5 timers arbeidsdag. Arbeidstidsgodkjenningene medfører at det kan jobbes lange arbeidsdager i en periode, mot tilsvarende mer fri i en annen. Godkjenningene i privat sektor gis for langpendlere uten overnatting i eget hjem.

I kommunal sektor godkjenner Fagforbundet og FO. I statlig sektor godkjenner LO Stat på vegne av alle forbundene. I 2015 godkjente Fagforbundet 228 ordninger, FO 114 og LO Stat 83, til sammen 525 ordninger. Samlet for privat og offentlig sektor er det gitt 1216 godkjenninger i 2015. Dette er det samme som i 2014, til tross for endringene i arbeidsmiljøloven.

Arbeidstidsutvalget

Regjeringen oppnevnte i august 2014 et ekspertutvalg som skulle «gjennomgå og vurdere de samlede arbeidstidsreguleringene, blant annet i lys av behovet for mer arbeidskraft og økt fleksibilitet for den enkelte arbeidstaker og virksomhet». Utvalget skulle ha lagt fram sin utredning innen 2015, men overleveringen av rapporten ble utsatt til januar 2016. Partene er ikke representert i utvalget, men har deltatt i en referansegruppe. Referansegruppen har hatt tre møter.

Innteksregulering for pensjonistene

Drøftingene om årets trygdeoppgjør ble gjennomført ved møter 19. og 20. mai 2015 mellom regjeringen og Pensjonistforbundet, Seniorsaken, Forsvarets seniorforbund, Landslaget for offentlige pensjonister, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner, Landsorganisasjonen i Norge, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund og Unio.

Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon og Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner understreket at de var prinsipielt motstandere av at løpende pensjon reguleres lavere enn lønnsveksten. I inneværende trygdeoppgjør er

det nødvendig å gjøre et avvik fra gjeldende retningslinjer for oppgjøret, slik at alle berørte blir sikret opprettholdelse av kjøpekraften.

LO påpekte også at i 2015 kan lav lønnsvekst og underregulering av alderspensjonene med 0,75 prosent medføre nedgang i realinntekt for alderspensjonistene. LO ba om at det ble tatt initiativ til at en sikringsmekanisme blir utredet, med sikte på opprettholdelse av alderspensjonistenes kjøpekraft.

YS krevde at en negativ reallønnsutvikling for pensjonistene blir kompensert, og at kompensasjonen gis med virkning fra oppgjøret i 2015.

Unio krevde at alderspensjonene øker så mye at pensjonistene opprettholder realinntekten. Unio krevde videre at regjeringen foreslår en permanent sikringsmekanisme for reguleringen av alderspensjonene, slik at en unngår at pensjonistene får år med nedgang i realinntekt.

Arbeids- og sosialministeren opplyste at regjeringen vil gjennomgå reguleringsprinsippene for pensjoner. Formålet er å unngå en utvikling over flere påfølgende år hvor pensjonistene får redusert kjøpekraft, samtidig som lønnsoppgjørene gir økt kjøpekraft til arbeidstakerne. En eventuell endring kan først tre i kraft i 2016. Det skal likevel vurderes om eventuelle endringer skal gjelde fra og med 2016, eller om en i 2016 også skal ta hensyn til eventuell redusert kjøpekraft i 2015.

Etter møtene legges følgende til grunn for reguleringen av grunnbeløpet og pensjoner i folketrygden fra 1. mai 2015:

- at forventet lønnsvekst i inneværende år er 2,7 prosent.
- at faktisk lønnsvekst for 2014 foreløpig er beregnet til 3,1 prosent, dvs. et negativt avvik på 0,20 prosentpoeng i forhold til fjorårets anslag på 3,3 prosent.
- at faktisk lønnsvekst for 2013 fortsatt er anslått til 3,9 prosent, slik at det ikke foreligger noe avvik i forhold til tidligere anslag.

Reguleringen av grunnbeløpet foretas i henhold til forskrift om endring i forskrift om beregning av lønnsveksten. Nytt grunnbeløp fra 1. mai 2015 er fastsatt til kr 90 068, noe som innebærer en økning på 1,92 prosent fra 1. mai 2014. Årsveksten fra 2014 til 2015 er på 2,49 prosent.

PROTOKOLLTILFØRSLER (UTDRAG):

Unio:

Unio beklager at regjeringen ikke vil kompensere pensjonistene slik at de unngår realinntektsnedgang i årets tryggedrøftinger. Unio krever at pensjonistenes realinntektstap i 2015 tas opp på nytt i tryggedrøftingene i 2016 med tanke på full kompensasjon.

Seniorsaken og Forsvarets seniorforbund:

Disse organisasjonene ba om at regjeringen og Stortinget justerer modellen slik at underreguleringen fjernes, og i alle fall slik at man unngår akkumuleringseffekten av den årlige underreguleringen.

YS:

YS skrev i sitt høringssvar i 2008 at man aksepterer reguleringsbestemmelsen, men ønsket at man også tok inn en sikringsbestemmelse i bunn. Dette var også organisasjonens krav i år.

Pensjonistforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner og Landslaget for offentlige pensjonister valgte å ikke signere årets protokoll.

UTVIKLINGEN I MINSTE PENSJONSNIVÅ¹. PROSENTVIS ENDRING FRA ÅRET FØR.

		2014		2015	
	Minste pensjon i 2015, kr	Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon	Vekst i utbetalt pensjon	Realvekst i pensjon
Enslig	174 917	3,2	1,2	2,0	-0,5 ²
Ektepar	323 611	3,2	1,2	2,0	-0,5 ²

¹ Veksten i utbetalt pensjon fra 2014 til 2015 gjelder dem som var minstepensjonister / mottok minste pensjonsnivå gjennom hele denne perioden.

² Basert på prognose fra TBU, prisvekst på 2,5 prosent i 2015.

Kilde: TBU

I forhandlingene deltok Terje Olsson og Øystein Nilsen fra LO.

Avtalefestet pensjon (AFP)

Tor-Arne Solbakken og Eystein Gjelsvik har representert LO i styret for Fellesordningen for AFP. Varamedlemmer har vært Peggy Hessen Følsvik og Ellen Bakken. Fra oktober 2015 har Ellen Bakken tatt over for Eystein Gjelsvik, med Øystein Nilsen som varamedlem.

ANTALL PERSONER MED INNVILGET AFP PR. 31.12.2015

	Totalt	Kvinner	Menn
62 år	7 234	1 784	5 450
63 år	8 020	1 964	6 056
64 år	7 933	2 026	5 907
65 år	7 850	2 100	5 750
66 år	7 677	2 097	5 580
67 år	4 435	1 035	3 400
68 år	2 605	587	2 018
69 år	1 990	464	1 526
70 +	2 005	489	1 516
Sum	49 749	12 546	37 203

Antall pensjonister gammel AFP (62–67 år) pr 31.12.2015 : 0

Sluttvederlagsordningen

Tor-Arne Solbakken og Eystein Gjelsvik har representert LO. Fra oktober 2015 representerte Tor-Arne Solbakken og Ellen Bakken, LO.

Innvilgede sluttvederlag :

2014 : 1342

2015 : 1374

LOV- OG AVTALEVERK

Lovgivning

Arbeidsmiljøloven mm.

Forslagene i 2014 om endringene i arbeidsmiljøloven utløste beslutning om politisk demonstrasjonsaksjon som ble arrangert sammen med YS og Unio 28. januar 2015, med stor oppslutning i hele landet. Vedtaket i Stortinget 7. april, som trådte i kraft fra 1. juli, var noe bedre på noen punkter, men innebar likevel vesentlige endringer knyttet til bl.a. arbeidstid, midlertidig ansettelse og aldersgrenser. Adgangen til midlertidig ansettelse på generelt grunnlag i 12 måneder har skapt stor motstand både i fagbevegelsen og i mange kommuner. Endringene i arbeidstidsbestemmelsene omtales i eget avsnitt i beretningen.

Stortinget har førstegangsbehandlet endringer i bestemmelser knyttet til konkurranse-begrensende avtaler i arbeidsforhold. LO og NHO har ønsket at Stortingets behandling av saken ble utsatt, slik at partene kan se nærmere på problemstillingen i tariffoppgjøret i 2016.

Arbeidsrett

ARBEIDSRETTENS DOM AV 5.1.2015

Det sentrale spørsmålet var om Fellesbilag 8 pkt. 1.3.2 innebærer at innleiebedriften er pliktsubjekt og dermed ansvarlig for overholdelse av likebehandlingsprinsippet.

Arbeidsretten sier at 1.3.2 i seg selv ikke er et tariffrettslig vilkår for innleie, men fastslår at innleiebedriften har et medvirkningsansvar. Det vil si at innleiebedriften plikter å medvirke til at den innleide får lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med punkt 1.3.2.

Hvordan innleiebedriften skal medvirke til å sikre at likebehandling faktisk finner sted, er beskrevet i bilagets punkter 1.3.3 og 1.3.4. Dommen gir tillitsvalgte i innleiebedriften en forhandlingsrett om disse spørsmålene. Det vil si at tillitsvalgte i innleiebedriften har en mulighet til å tviste brudd på nevnte bestemmelser om overholdelse av likebehandlingsprinsippet med innleievirksomheten.

Dette gjelder blant annet:

- innholdet i informasjonen som blir meddelt bemanningsforetaket
- hvordan innleier har forpliktet bemanningsforetaket
- framleggelse av dokumentasjon for lønns- og arbeidsvilkårene for innleide
- innleiebedriftens (manglende) aktivitet overfor bemanningsforetaket for å rette opp mislighold av likebehandlingsprinsippet

Hvis det ikke blir enighet lokalt om disse spørsmål, kan det reises tvist etter Hovedavtalens regler og eventuelt søksmål for Arbeidsretten.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 9.3.15

Langset-saken – virksomhetsbegrepet, reise, kost og losji:

LO–NHO. Enstemmig tap vedrørende tolkning av Industrioverenskomstens VO-del kapittel VIII § 8.1 om reisebestemmelsenes virkeområde og § 8.4.11 om rett til fri hjemreise. Saken gjaldt bemanningsforetaket Brødrene Langset, som har hovedkontor i Molde. Selskapet opprettet i 2010 avdelinger ved en rekke verft hvor selskapet hadde oppdrag. De polske arbeidstakerne som til da hadde vært ansatt ved hovedkontoret, fikk samtidig endret arbeidsavtalene til at de i stedet ble ansatt ved de enkelte oppdragsstedene. Dette medførte at de mistet reisetilleggene sine. Arbeidsretten kom til at avdelingene på oppdragsstedene var å anse som «bedrifter» etter § 8.1 første ledd. Arbeid på oppdragsstedet var da ikke arbeid «utenfor bedrift» og reisebestemmelsene i kapittel VIII, herunder bestemmelsene om utstasjoneringstillegg og reise, kost og losji, fikk ikke anvendelse. Arbeidsretten uttalte at omorganiseringen ikke representerte en illojal omgåelse av tariffavtalen, uten at retten kommenterer dette nærmere. Reisebestemmelsene. § 8.4.11 om rett til fri hjemreise måtte forstås slik at det gjaldt kun rett til hjemreise til det sted arbeidstakeren hadde ordinært nattkvarter i arbeidsperioden, og ikke til arbeidstakernes hjemsted, som i dette tilfellet var Polen.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 25.8.2015.

Saken gjaldt fortolkning av Sør- og Nord-Norge-avtalen. Avtalen gjelder for de havnene som ikke er store nok til å ha fast ansatte losse- og lastearbeidere. Den konkrete foranledningen for søksmålet var et brev fra NHO der det ble gitt uttrykk for at det ikke ville være

streikebryteri å benytte andre arbeidstakere til å forestå lossing og lasting av gods i havner hvor losse- og lastearbeiderne var tatt ut i streik. Arbeidsretten kom enstemmig til at virksomhetene som hadde benyttet seg av losse- og lastekontorets tjenester forut for streiken var å anse som den streikerammede part. De kunne med andre ord ikke benytte annen arbeidskraft til å utføre losse- og lastearbeid som var omfattet av overenskomsten. I den konkrete sak kom Arbeidsretten til at det aktuelle skipsanløp falt inn under overenskomstens unntak for «eget anlegg», og NHO ble på dette grunnlag frifunnet.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 26.8.2015

Saken gjaldt fortolkning av Hovedavtalen LO Stat–Spekter. Den konkrete foranledningen for søksmålet fra Spekter var bruddet i forhandlingene om opprettelse av overenskomst for flere virksomheter i Norlandia-konsernet. Arbeidsretten vurderte hvorvidt det var tariffstridig av LO Stat å varsle tre separate plassoppsigelser i forbindelse med krav om opprettelse av tre ulike overenskomster for fem virksomheter i Norlandia-konsernet. En enstemmig arbeidsrett frifant LO Stat og slo fast at krav om opprettelse av overenskomst er en grunnleggende rettighet. Arbeidsretten fant videre at Hovedavtalens prosedyreregler som gjelder for overenskomstområder ikke kunne få anvendelse ettersom en eller flere virksomheter kun innplasseres i et overenskomstområde etter forutgående enighet mellom partene.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 6.10.2015

Speditøroverenskomsten § 16 har en bestemmelse som fastsetter at bedriften skal framlegge nødvendig informasjon, slik at de tillitsvalgte kan kontrollere at innleieforholdet er i tråd med lov- og avtaleverk når det gjelder bakgrunn og mulig omfang av innleien – herunder lønns- og arbeidsvilkår. Arbeidsretten fastslo enstemmig at bestemmelsen også ga de tillitsvalgte rett til å motta kopi av bedriftenes avtaler med utleieselskaper om innleie og entreprise. Avgjørelsen har overføringsverdi til andre overenskomstområder med lignende bestemmelser om innsyn.

ARBEIDSRETTENS DOM AV 29.9.15

Saken gjaldt en virksomhetsoverdragelse innad i SAS-konsernet som ble gjennomført 1. mars 2012. Det heleide datterselskapet Spirit Air

Cargo Handling AS (Spirit) ble overført til selskapsenheten SAS-konsortiet, virksomhetsområdet SAS Ground Handling (SGH).

Twistespørsmålet i saken var hvorvidt SAS-konsortiet i overføringen av Spirit til SGH hadde anledning til å reservere seg mot den lokale lønnsavtalen i Spirit i medhold av arbeidsmiljølovens § 16-2 (2) annet punktum. Det gjelder et unntak fra reservasjonsretten etter aml. § 16-2 (2), der det etter Arbeidsrettens praksis gjennomføres «en rent faktisk og rettslig omorganisering av egen virksomhet». Spørsmålet for Arbeidsretten var om det forelå en slik omorganisering som medførte at særavtalen skulle videreføres.

Arbeidsrettens flertall konkluderte etter en konkret vurdering med at det ikke forelå en slik faktisk og rettslig omorganisering i dette tilfellet, og frifant SAS. Flertallet uttrykte tvil, og dommen er avsagt under dissens. Tross tap, fikk LO medhold i at det er realiteten og eierskapet som danner utgangspunktet for vurdering – ikke de selskapsrettslige strukturer som konsernet velger å innrette seg etter, slik NHO/SAS anførte. NHO/SAS fikk heller ikke medhold i at det må påvises omgåelsesformål. Omgåelseshensikt er kun et moment i helhetsvurderingen.

Dommens resultat må nok ses i lys av at overføringen skjedde på et tidspunkt hvor SAS-konsernet var i alvorlig krise og på randen av konkurs. Det ble i 2012 gjennomført tøffe tiltak og inngått kriseløsningsavtaler med de tillitsvalgte som gjaldt alle ansatte i konsernet. De ansatte i Spirit utgjorde ca. 180 personer, mens det i SGH var ansatt ca. 10 ganger så mange.

EFTA-domstolen

LOs juridiske avdeling hadde i 2015 to saker for EFTA-domstolen:

RÅDGIVENDE UTTALELSE AV 16.12.2015 – ARBEIDSTID

I forbindelse med ankebehandlingen av en tvist om gyldigheten av foretatte endringsoppsigelser, sendte Eidsivating lagmannsrett tre spørsmål om forståelsen av Arbeidstidsdirektivet til EFTA-domstolen. EFTA-domstolen vurderte hvorvidt en arbeidstidsordning som innebar 84 timer ukentlig samlet arbeidstid i gjennomsnitt var forenlig med arbeidstidsdirektivet. EFTA-domstolen vurderte at en slik arbeidstidsordning kan være forenlig med direktivet, forutsatt at arbeidstakeren uttrykkelig, frivillig og individuelt har samtykket til

arbeidstidsordningen, samt at øvrige krav til beskyttelse av arbeidstakerens sikkerhet og helse etterleves. Avgjørelsen går på dette punktet lenger enn det EU-kommisjonen tidligere har uttalt om at det gjelder en absolutt grense på 78 timer per uke.

EFTA-domstolen vurderte også hvorvidt det å innføre en ny arbeidstidsordning med arbeidstid ut over 48 timer per uke ved endringsoppsigelse i tilfeller der arbeidstaker ikke hadde samtykket til arbeidstidsordningen, var å anse for å være en reaksjon som rammes av artikkel 22, nr. 1, b. Domstolen uttalte at en endringsoppsigelse, forutsatt at den er helt uavhengig av det manglende samtykket og gyldig, ikke er en skade som rammes av direktivbestemmelsen. LO, EFTAs overvåkningsorgan ESA og EU-kommisjonen var samstemte i sine konklusjoner om at samtlige spørsmål lagmannsretten hadde stilt, skulle besvares med at «forholdene det ble spurt med uforenlige med direktivet». EFTA-domstolen beveget seg på alle spørsmål i en mer arbeidsgivervennlig retning.

Eidsivating lagmannsrett skal behandle saken i februar 2016.

RÅDGIVENDE UTTALELSE VEDRØRENDE VARSLET BOIKOTT MOT HOLSHIP

Avgjørelse ventes å foreligge i løpet av februar. EFTA-domstolen er forespurt av Høyesterett om å vurdere om overenskomsten «Rammeavtale om fastlønssystem for losse- og lastearbeidere» er en tariffavtale som kan unntas fra konkurransereglene. Tariffavtalen – Rammeavtalen – kjennetegnes ved at den tariffbundne bedrift plikter å bestille losse- og lastearbeidere fra et lossekontor for å utføre losse- og lasteoppgavene. Saken berører derfor ikke direkte tariffavtalte lønns- og arbeidsvilkår til de som er ansatte hos den tariffbundne bedrift. Dernest er EFTA-domstolen forespurt om bruk av boikott for å oppnå tilslutning til Rammeavtalen er å anse som en restriksjon på etableringsadgangen etter EØST-avtalen artikkel 31.

EFTAs overvåkningsorgan og EU-kommisjonen argumenterte for at vilkårene for å unnta Rammeavtalen fra konkurransereglene ikke var oppfylt og at bruk av boikott for å oppnå tilslutning til overenskomsten innebærer en restriksjon. LO, Norsk Transportarbeiderforbund og den norske regjering argumenterte for at læren som unntar tariffavtaler fra konkurransereglene også var anvendelig overfor Rammeavtalen. Når det gjaldt forholdet til etableringsreglene, argumenterte de samme parter at vurderingen av om det forelå en tillatt restriksjon måtte overlates til Høyesterett.

Den faste tvistenemnd

I 2015 var det én avgjørelse fra Den faste tvistenemnd etter HA LO–NHO. Avgjørelsen av 6.5.15 gjaldt valg av tariffavtale for Kjørekontoret Innlandet. NHO mente overenskomst for transportselskaper – taxisentraler skulle gis anvendelse. LO mente Standardoverenskomsten skulle gis anvendelse. Saken ble løst på grunnlag av HA § 3–10, jf. § 3–7, særlig HA § 3–7 nr. 4 som sier at: «Kravet skal gjelde den bestående tariffavtale mellom LO og NHO som gjelder for bedrifter av samme art.», og HA § 3–10 nr. 3 som sier at: «Ved vurderingen av bedriftens art, skal det tas hensyn til dens drift og arbeidsforhold og til arten og utførelsen av arbeidet. Bedriftens betegnelse skal ikke være avgjørende, idet nemnda først og fremst skal ta sikte på å gjennomføre den tariffavtale som produksjons- og bransjemessig er naturligst for bedriften.»

Partene var ikke uenige om at standardoverenskomstens omfangsbestemmelse var så vid at den kunne gis anvendelse. Partene var også enige om at Standardoverenskomstens virkeområde må negativt avgrenses mot taxioverenskomstens anvendelsesområde som følger av dens omfangsbestemmelse. Partene var imidlertid uenige om taxioverenskomstens omfangsbestemmelse. Nemnda løste saken på det faktum at Kjørekontoret hadde klare særtrekk som skilte virksomheten fra drosjevirksomhet, og at det ikke var naturlig å anvende taxioverenskomsten. Det var som alltid en konkret vurdering av den faktiske virksomheten ved Kjørekontoret som ble lagt til grunn. LO ble dermed gitt medhold.

Tariffnemnda – allmenngjøring

I 2015 traff Tariffnemnda vedtak om allmenngjøring av tariffavtalen for persontrafikk med turbil, tariffavtalen for godstransport på vei og landsoverenskomsten for elektrofag. I tillegg ble det truffet vedtak om endringer i lønnssetser i enkelte allmenngjøringsforskrifter.

LO fremmet i 2014 begjæring om delvis allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustribedrifter og landsoverenskomsten for elektrofag. Begge disse ble vedtatt i Tariffnemnda, og forskriftene trådte i kraft hhv. 1. februar 2015 for fiskeindustribedrifter og 1. mai 2015 for landsoverenskomsten for elektrofag.

Som følge av begjæringer fra LO på grunnlag av mellomoppgjøret 2015 fattet Tariffnemnda i mai vedtak om endringer i lønnssetser for gjeldende allmenngjøringsforskrifter:

- Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringene
- Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for byggeplasser i Norge
- Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter
- Forskrift om allmenngjøring av tariffavtale for fiskeindustri-bedrifter
- Forskrift om delvis allmenngjøring av landsoverenskomsten for elektrofagene

I 2014 ble det fra Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund / Yrkestrafikkforbundet framsatt begjæring om allmenngjøring av Godsbilavtalen med Norges Lastebileier-Forbund og Bussbransjeavtalen med NHO / NHO Transport.

LO/Norsk Transportarbeiderforbund valgte i januar 2015, etter dialog med YS, å tiltre begjæringen for sine tilsvarende avtaler med samme avtalepart.

Tariffnemndas vedtok 11. mai 2015 forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler for godstransport på vei. Forskriften trådte i kraft 1. juli 2015.

Forskrift om allmenngjøring av tariffavtaler for persontransport med turbil ble vedtatt 27. mai 2015. Ikraftttredelse ble først vedtatt 1. august 2015, men senere utsatt til 1. oktober etter anmodning fra NHO Reiseliv.

Sivil rett

Lagmannsrett

EIDSIVATING LAGMANNSRETTS DOM AV 23.3.15

Grunnbemanningslæren

Arbeidstaker fikk medhold i tingretten i sitt krav om fast ansettelse i Elverum kommune i 50 % stilling på grunnlag av grunnbemanningslæren. Arbeidstaker fikk dekket sitt lønnstap, og ble tilkjent oppreisningserstatning. Eidsivating lagmannsrett forkastet kommunens anke. Det er særlig grunn til å merke seg at lagmannsretten avviste kommunens argumentasjon om at grunnbemanningslærens

anvendelsesområde må innskrenkes ut fra en argumentasjon om at særlige hensyn gjør seg gjeldende for det offentlige, bl.a. at arbeidsgiver er underlagt økonomiske rammer det ikke er lett å utvide. Lagmannsrettens ulempe-vurdering pålegger arbeidsgiver store anstrengelser for å unngå midlertidige ansettelser. Eidsivating lagmannsrett stadfestet at arbeidstaker hadde krav på oppreisningserstatning. Dette til tross for at retten la til grunn at kommunen ikke hadde gjort noe bevisst forsøk på omgåelse av reglene om midlertidig ansettelse.

Det er første gang lagmannsretten tilkjenner oppreisningserstatning til en arbeidstaker som vinner fram med sitt krav på grunnlag av grunnbemanningslæren.

BORGARTING LAGMANNSRETTS DOM AV 16.10.15

Ryanair – oppsigelse av kabinansatt. Lovvalg.

Vernetingspørsmålet ble rettskraftig avgjort våren 2014, og norske domstoler skal behandle hovedsaken. Moss tingrett kom senere (i januar 2015) til at norske regler gjelder ved løsning av tvisten. Ryanair anket avgjørelsen. Borgarting lagmannsrett kom enstemmig til samme konklusjon som Moss tingrett i oktober 2015.

Vurderingstemaet for lagmannsretten var om saksforholdet hadde den «nærmeste tilknytning» til Norge, jf. den såkalte Irma-Mignon-formelen. Etter Roma-forordningen kan man ikke avtale seg bort fra preceptorisk rett i det landet man «sedvanligvis» utfører sitt arbeid, jf. artikkel 8 nr. 2, og norsk rett ble antatt å være i samsvar med dette.

Lagmannsretten la spesielt vekt på følgende momenter: Den kabinansatte hadde plikt til å bo 1 time unna Rygge flyplass, hun startet og avsluttet skiftet i Moss, hun tilrettela arbeidsoppgavene sine i Norge og fulgte passasjerene fra terminalbygningen til flykroppen, hun hadde stand-by-vakter og et eget «Norges-tillegg» i lønnen mm. Ryanair nådde ikke fram med sine anførsler om utstasjoneringsdirektivet og EØS-avtalens bestemmelser om fri bevegelse av tjenester. Saken er anket inn for Høyesterett.

BORGARTING LAGMANNSRETTS DOM AV 11.9. 2015

Arbeidstakerbegrepet (innlesere).

Alle saksøkere hadde arbeidet med innlesning av lydbøker i Norsk Lydbokforlag (NLB) i flere år, og i søksmålet ble det framsatt krav om at innleserne var å anse som arbeidstakere. Under hovedforhandlingen for tingretten aksepterte NLB fast ansettelse for 7 av de 12

saksøkerne i et utenrettslig forlik. De resterende 5 innleserne vant i tingretten fram med sine krav om ansettelse i NLB. NLB anket, og i september 2015 avsa Borgarting lagmannsrett dom hvor NLB fikk medhold i at de resterende 5 innlesere ikke var å anse som arbeidstakere, men freelancere/oppdragstakere. Lagmannsretten la spesielt vekt på den manglende styring av innlesernes arbeid, deres frihet til selv å velge når og hvor mye de ville jobbe og at de selv hadde risikoen for arbeidsresultatet, bl.a. ved at honoraret ikke var avhengig av hvor mye tid innleserne hadde brukt. En innleser som hadde arbeidet for NLB i mange år, og de siste årene i nesten 100 % stilling, anket til Høyesterett. Anken slapp ikke inn til behandling.

HOVEDORGANISASJONENES FELLESTILTAK (HF)

HF's virksomhet er forankret i bestemmelsene i Hovedavtalen LO–NHO om samarbeid (HA del B) og Tilleggsavtale I (avtale om bedriftsutvikling), II (rammeavtale om likestilling i arbeidslivet) og III (avtale om opplæring i arbeidsmiljø i virksomhetene), og har som hovedmålsetting å bedre samarbeidsforholdene i bedriftene samt legge grunnlaget for utvikling og bedre lønnsomhet.

Sekretariatet

Sekretariatet har bestått av rådgiver Anja Kildal Gabrielsen i LOs næringspolitiske avdeling, samt seniorrådgiver Laila A. Windju, NHO. Sekretariatet møtes jevnlig og har gjennomført i alt sju formelle møter.

Styret

Styremedlemmer fra LO har vært Peggy Hessen Følsvik og Trude Tinnlund. Forbundene har vært representert ved Anders Skattkjær fra Fellesforbundet (fram til Fellesforbundets landsmøte i oktober 2015), Steinar Krogstad fra Fellesforbundet (fra oktober 2015) og Erna Hagensen fra Norsk Arbeidsmandsforbund. Varamedlemmer har vært Anne Berit Aker Hansen fra Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund og Jan Olav Andersen fra EL & IT Forbundet. I tillegg har avdelingsleder Grethe Fossli fra Næringspolitisk avdeling og sekretariatsleder Anja Kildal Gabrielsen møtt fast i styremøtene. Styreleder har i 2015 har vært Peggy Hessen Følsvik fra LO, og styrets nestleder Rolf A. Negård fra NHO.

Styret har gjennomført fire styremøter.

Økonomi

Det ble for 2015 søkt om noe mer aktivitetsmidler enn tidligere, siden man bevisst har redusert opparbeidet egenkapital fra tidligere år. HF fikk bevilget i alt kr 6 000 000,- i aktivitetsmidler fra LO/NHOs opplysnings- og utviklingsfond. Aktivitetsmidlene går i all hovedsak til bedriftene i form av støtte til utviklingsprosjekter og samarbeids-

konferanser, mens noe blir brukt til informasjonsaktiviteter. En mindre andel brukes til administrasjon.

Prosjektstøtte

Styret har bevilget støtte til:

- Norsk Industri, Fellesforbundet og Industri Energi: Proff 2017, produksjon for framtiden.
- LO Sør-Trøndelag og NHO Trøndelag: Bransjeløft gjennom partsamarbeid i BA-næringen i Sør-Trøndelag.
- Attføringsbedriftene i NHO Service og Forbundet for Ledelse og Teknikk: Mia-prosjektet – Medarbeiderdrevet innovasjon i attføringsbedrifter.
- Regionalt prosjekt i LO Hedmark, LO Oppland og NHO Innlandet basert på Lean-opplæring.

I tillegg har Sekretariatet bevilget støtte til samarbeidskonferanser: Norway Seafoods i Hammerfest, Arba Inkludering, Protan Tak AS og Nyborg AS, LO og NHO Trøndelag, Medarbeiderdrevet Innovasjon, et trøndersk fortrinn, Nøsted Kjetting AS og GE Healthcare, Lindesnes til forprosjekt ressurser på avveie. Sekretariatet deltar aktivt i prosjektenes styringsgrupper og samlinger.

Informasjonsaktiviteter

Mye av sekretariatets arbeid består av å informere om tiltakene. I løpet av 2015 har HF avholdt informasjonsmøter for bedrifter knyttet til LO og NHO i Nordland,

LO og NHO Møre og Romsdal, LO Hedmark, LO Oppland og NHO Innlandet, LO og NHO Troms, virksomheter som Kværneland Group AS, Glamox AS, NAV Buskerud, Tide ASA, Arcus AS og Securitas AS.

Bedre Bedrift-konferansen

Konferansen gikk av stabelen på Quality Hotel Leangkollen, og var den første i sitt slag. Konferansen Bedre Bedrift skal bli et årlig treffpunkt for bedrifter som ser verdien av partssamarbeid, medvirkning og medarbeiderdrevet innovasjon.

Bedre Bedrift 2015 samlet om lag 45 ledere, tillitsvalgte og andre interesserte fra en rekke ulike bransjer. Møbelfabrikken Ekornes, avdeling Grodås fortalte blant annet om hvordan de gjennom

samarbeid og kontinuerlig forbedring klarer å drive effektivt i høykostlandet Norge. Bøteriet AS i Steigen viste på sin side hvordan de med utgangspunkt i et HF-prosjekt snudde bedriften fra konkurs-trussel til suksess.

LOs og NHOs felleskonferanse

HF er teknisk arrangør for konferansen, som er forankret i Hovedavtalens kap. XX. Konferansen ble arrangert på Quality Hotel Leangkollen i desember. Ca. 70 personer fra hovedorganisasjonene, forbund/landsforeninger og region/fylke deltok.

FELLESTILTAKENE LO–VIRKE

Virksomheten er forankret i Hovedavtalen mellom LO og Virke. Mål og hensikt med Fellestiltakene er å bidra til et godt partsforhold mellom ledelsen og de tillitsvalgte, som igjen bidrar til bedriftsutvikling og bedret lønnsomhet i organisasjonenes avtalebedrifter.

Fellestiltakene LO–Virke har et styre som er sammensatt av representanter fra arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Pål Skarsbak fra Virke har vært styres leder, og Peggy Hessen Følsvik fra LO har vært styrets nestleder i perioden. Øvrige styremedlemmer har vært: Trine Lise Sundnes fra Handel og Kontor i Norge, Lars M. Johnsen fra Norsk Transportarbeiderforbund og fra Virke Per H. Engeland og Bård Westbye. Styreleder Pål Skarsbak sluttet i perioden, og Bård Westbye ble konstituert som leder i siste kvartal. Fellestiltakenes aktivitet drives av to sekretariatsledere: Lars Hogne Kaldestad fra Virke og Renate Klopp fra LO. Sekretariatet samarbeider tett, og all aktivitet som utføres gjøres i fellesskap. Det er gjennomført fem styremøter og behandlet 34 saker i 2015.

Fellestiltakene LO–Virke har tre hovedsatsningsområder: Bedriftsrettede tiltak med vekt på samarbeidskonferanser, lokale samarbeidsprosjekter og samarbeidsprosjekter mellom organisasjonene.

Det er gjennomførte 16 bedriftsrettede samarbeidskonferanser og tre samarbeidskonferanser mellom organisasjonene. Fellestiltakene har hatt med i overkant av 750 deltakere på sine tiltak i denne perioden. Fokus har vært bedriftsutvikling gjennom godt partssamarbeid og rolleforståelse, virksomheter skoles og trenes til en fellesforståelse rundt lov- og avtaleverk, kommunikasjon, samhandling og motivasjon, bedriftsaktuelle temaer og prosjektarbeid.

Innen NTF–Virke

- ASKO Norge partssammensatt samarbeidskonferanse for alle 14 selskapene, 65 deltakere.
- ASKO Hedmark partssammensatt samarbeidskonferanse, 31 deltakere.
- ASKO Oppland to partssammensatte samarbeidskonferanser, 40 deltakere.
- ASKO Transport partssammensatt samarbeidskonferanse, 16 deltakere.

- ASKO Midt-Norge partssammensatt samarbeidskonferanse, 32 deltakere.
- Ahlsell AS partssammensatt samarbeidskonferanse, 25 deltakere.
- Apotek1 en partssammensatt samarbeidskonferanse, 15 deltakere.
- Astrup AS partssammensatt samarbeidskonferanse, 40 deltakere.

Innen NTL–Virke:

Studentsamskipnadene samarbeidskonferanse, ca.60 deltakere fra hele landet.

Innen HK–Virke:

- IKEA Hjemme partssammensatt samarbeidskonferanse, 20 deltakere.
- IKEA Leangen, to samarbeidskonferanser, ca. 70 deltakere.
- IKEA Slependen, partssammensatt samarbeidskonferanse, 41 deltakere.
- Plantasjen samarbeidskonferanse for alle utsalgene, ca. 190 deltakere.
- Barnekreftforeningen parts- og styresammensatt konferanse, 10 deltakere.

Det er også gjennomført tre samarbeidskonferanser på organisasjonsnivå. En mellom LO og Virke, en mellom HK og Virke og en mellom NTF og Virke. Her var det ca. 100 deltakere til sammen.

Partssammensatte prosjekter:

Dette er prosjekter både mellom organisasjonene og bedriftsrettede prosjekter. Fellestiltakene gir både faglig og økonomisk støtte, og sekretariater er med i styringsgruppene for alle prosjekter. Inneværende periode er det både løpende og nyetablerte prosjekter.

- Fellestiltak LO, HK og Virke for miljø og klima i varehandelen: Prosjektet er inne i en avsluttende fase. Partene har hatt fokus på hvordan man gjennom samarbeid, bred medvirkning og god dialog i bedriften kan sørge for at klima- og miljøspørsmål etableres som et permanent og aktuelt tema i bedriftens samarbeidsfora.
- Fellestiltak LO, Virke og HK flere læreplasser i varehandel: Partene ønsker fokus på hvordan man gjennom samarbeid, bred medvirkning og god dialog i bedriften kan sørge for å tilrettelegge for opplæring til fagbrev i samarbeid med lokale vgs. tilrettelagt for kjøpesentre.

- Språk og kultur ved ASKO Drammen er et lokalt bedriftsprosjekt. Målet er at det skandinaviske språk skal benyttes i arbeidshverdagen, økt forståelse for bedriftskulturen og de ulike nasjonale kulturer, samt sikre en bedre integrering av alle ansatte.
- Astrup AS «Trivsel på jobb»: Dette er et partsbasert prosjekt med formål om å øke trivselen og tilstedeværelsen for den enkelte medarbeider med fokus på nærvær og gode kollegaer.
- Nytt prosjekt mellom LO, HK og Virke innen «Global handel» for å få større innsikt i utfordringer og verdier innen internasjonal handel. Målet er en opplæringspilot rettet mot elever og lærere i den videregående skolen.
- Tre nye nærværsprosjekter er startet hos IKEA i 2015. IKEA Hjemme med navnet «Nærværsprosjektet», IKEA Slependsen «IKEA-bevegelsen» og IKEA Leangen «Til samans». Alle prosjektene skal gå over en treårsperiode.

FELLESTILTAKENE LO–SAMFO

Fellestiltakene LO–SAMFO (Fellestiltakene) er partenes felles samarbeidsorgan, og har som oppgave å bistå de lokale partene (ledere og tillitsvalgte i SAMFOs medlemsbedrifter) med opplærings- og utviklingstiltak til beste for bedrift og ansatte.

Hovedformålet er å bidra til økt trygghet, samarbeid, trivsel og flyt i prosesser i og for den enkelte virksomhet og ansatte.

Fellestiltakenes aktivitet er hjemlet i Hovedavtalen LO–SAMFO 2014–2017 kapittel 19.

Fellestiltakene fastsetter selv sin forretningsorden og ledes vekselvis av SAMFO og LO for ett år av gangen. Det velges en nestleder fra den av organisasjonene som ikke har ledervervet.

Aktiviteter/driften

I 2015 hadde Fellestiltakene fem styremøter. Protokollene inneholder totalt 28 saksnummer.

Fellestiltakene har holdt/støttet sju samarbeidskonferanser. Samspill, felles forståelse av spilleregler, intern kommunikasjon og bedriftskultur har vært utgangspunktene for konferansene. Det er de lokale partene i fellesskap med Fellestiltakene som har satt dagsordenen på konferansene.

Prosjektet «Best Samarbeid» er avsluttet, og det er framlagt en skisse til videre gjennomføring av tiltak basert på prosjektet.

Fellestiltakenes kompetanse knyttet til partssamarbeid, omstillingsprosesser og bedriftstiltak med forbedring av internt samspill har vært sentralt i arbeidet.

Sekretariatet har etablert god kontakt med de øvrige Fellestiltakene.

Styret

Styret har i 2015 hatt følgende sammensetning:

Fra SAMFO:

Torgeir Kroken (nestleder)

Vuokko Hassel

Arne-Viggo Hjelm

Fra LO:

Peggy A. Hessen Følsvik (leder)

Pål Nordby

Trine Lise Sundnes

Varemedlemmene Astrid Flesland (SAMFO) og Jon Olav Bjergene (LO) har også deltatt.

Sekretariatet

Sekretariatsfunksjonen ivaretas av SAMFO, og sekretariatsleder for Fellestiltakene er Per A. Sandhaug. Han sluttet stillingen 31. august 2015. Etter det har LO og SAMFO utredet en framtidig organisering av Fellestiltakene og kommet til at sekretariatet etableres med 50 prosent stilling i hver av organisasjonene. Inntil dette er på plass, ivaretas sekretariatsfunksjonene av styrets leder og nestleder.

DEMOKRATI

Bedriftsdemokrati og konsernfaglig samarbeid

LO har på flere områder arbeidet for å videreutvikle og styrke bedriftsdemokratiske ordninger etter hovedavtalene og lov.

Konsernutvalg og konserntillitsvalgt

LO har gjennom informasjon og konkret bistand arbeidet for å bedre og utbre ordningene med konsernutvalg og konserntillitsvalgt, og har blant annet vært rådgivere ved etablering av ordninger med konsernutvalg og konserntillitsvalgt.

Representasjon i konsern og konsernlignende foretaksgrupper

LO har søkt å spre informasjon om og bistå i forbindelse med å etablere felles representasjon i styrende organer i konserner og konsernlignende foretaksgrupper.

Kurs

LO har bistått forbund med å innlede på kurs om juss og styrearbeid for enkeltsselskaper og konsern. De fleste kursene har vært for styremedlemmer og tillitsvalgte i aksjeselskaper og helseforetak. I tillegg har LO bidratt med innledninger om Europeiske Samarbeidsutvalg / European Work Councils, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper / ansvarlig næringsliv og utfordringer ved omstilling.

Bedriftsdemokratinemnda

LO har ett medlem i Bedriftsdemokratinemnda.

Konferanse og seminar

LO har på grunn av sykdom ikke avholdt konsernkonferanse i 2015. LO arrangerte dagsseminar om styrearbeid i enkeltsselskap og konsern. Rollen som styremedlem og tillitsvalgt, taushetsplikt, forholdet mellom mor- og datterselskap var blant temaene.

LO har en observatør i det uformelle nettverket av konserntillitsvalgte, og har gjennom det hatt kontakt med og bistått konserntillitsvalgte i ulike spørsmål.

ARBEIDSMARKED, NÆRINGS- OG SYSSELSETTINGSPOLITIKK

Norsk økonomi

På tross av bidrag til eksport fra norsk industri gjennom kursnedgang for norske kroner, er arbeidsmarkedet svekket som følge av oljeprisfall. Rogaland hadde sterkest vekst i arbeidsløsheten fra året før, slik NAV måler det. I november var det også her arbeidsløsheten var aller høyest, på 4,1 pst, mot 2,9 pst i alt for landet. Arbeidsløsheten har i særlig grad berørt innvandrere. Sysselsettingsandelene har samtidig fortsatt ikke kommet opp på nivået fra før finanskrisen. Flyktningetilstrømningen gir arbeidslivet i Norge nye utfordringer framover.

Det har vært avtakende reallønnsvekst for de fleste grupper.

Tabell: NOEN INDIKATORER FOR NORSK ØKONOMI

	2014	2015
Registrert arbeidsløse	75 200	79 200 nov-15
På tiltak	12 500	16 600 nov-15
Brutto arbeidsløse	87 700	95 800 nov-15
Økonomisk vekst (Fastlands-Norge)	2,3	1,5*
Lønnsvekst ¹⁾	3,0	2,7*
Prisstigning	2,0	2,1
Reallønnsvekst ¹⁾	1,0	½
Rentenivå, pst		
Bankene ²⁾	3,9	3,2*
Lånekassen	2,4	2,4
Husbanken	(flytende) 2,3	1,7
	(flytende)	
Utenriksøkonomi (overskudd i pst av BNP)	9,7	8,0*

* Anslag

¹⁾ Industriarbeider

²⁾ Bankenes utlånsrente (bolig)

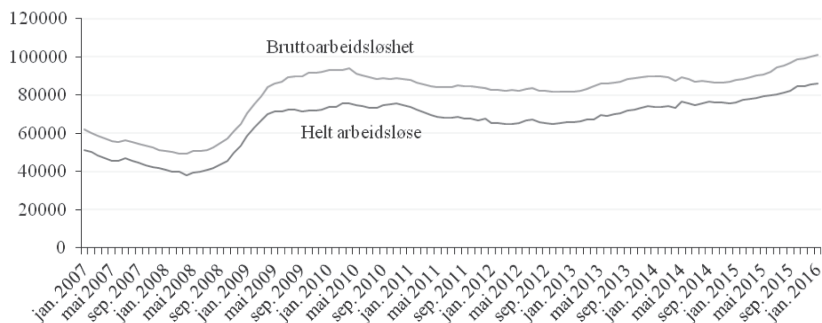
Arbeidsmarkedet

Situasjonen på arbeidsmarkedet forverret seg gjennom 2015. Arbeidsløsheten³ økte, fra 3,5 prosent i 2014 til 4,5 prosent i 2015. Sysselsettingen økte litt, men befolkningen vokste mer, slik at andelen av befolkningen som var sysselsatt likevel gikk ned. Antallet deltidsansatte som ønsker lengre arbeidstid (undersysselsatte) utgjorde 71 000 personer i 2015, 9000 personer flere enn i 2014. I 2015 var 70 prosent av de undersysselsatte kvinner, en litt lavere andel enn i 2014.

Arbeidsinnvandringen har skapt utfordringer knyttet til sosial dumping og useriøsitet, også i 2015. Nettoinnvandringen⁴ avtok imidlertid. Den sterke arbeidsinnvandringen fra land som Polen og Litauen har gått særlig mye ned.

Det er en del å ta igjen før andelen av befolkningen som er sysselsatt er tilbake til nivået før finanskrisen (2008). Dette har sammenheng med konjunkturedgang, stor innvandring og en viss tilbaketrekning fra arbeidsstyrken fra tradisjonelt utsatte grupper. I 2015 var 68 prosent av befolkningen i alderen 15–74 år sysselsatt, mot 72 prosent i 2008 (nedgang på 4 prosentpoeng).

Helt arbeidsløse og bruttoarbeidsløshet⁵.
Jan. 07–jan. 16. Sesongjustert

Kilde: NAV

³⁾ SSB. AKU.

⁴⁾ SSBs befolkningsstatistikk.

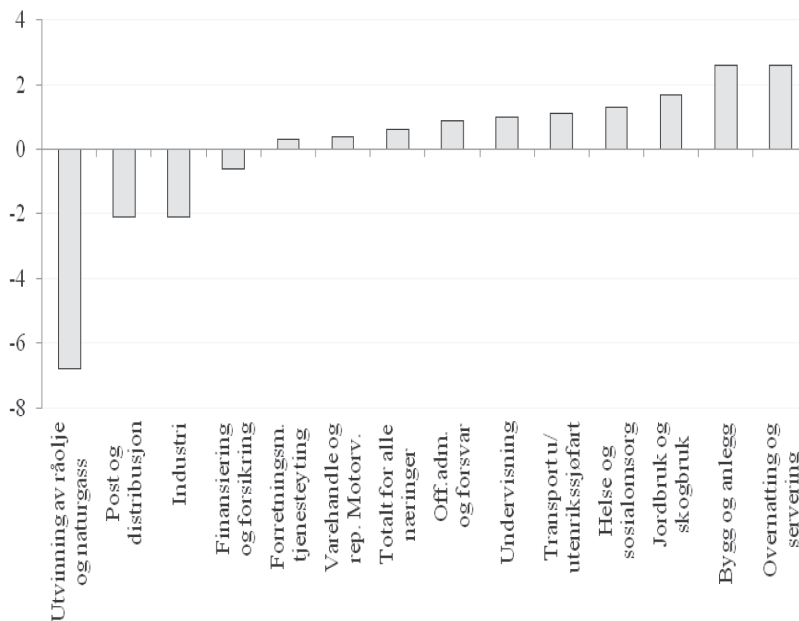
⁵⁾ Summen av helt arbeidsløse og arbeidssøkere på tiltak

Syssettingen

Antallet sysselsatte i 2015 økte med 16 900 sammenlignet med 2014 (vekst på 0,6 prosent), ifølge nasjonalregnskapstall. Det var avtakende vekst fra 2. kvartal til 4. kvartal 2015, og antallet sysselsatte gikk litt ned mot slutten av året, viser sesongjusterte tall. Næringene med sterkest sysselsettingsvekst, fra 2014 til 2015, var vannforsyning, bygge- og anleggsvirksomhet, overnattings- og serveringsvirksomhet og fiske, fangst og akvakultur.

I industrien gikk sysselsettingen moderat ned. Blant industri-næringene var sysselsettingsnedgangen størst i verftsindustrien og i produksjon av metallvarer, elektrisk utstyr og maskiner. Dette ble oppveiet av økning innen produksjon av kjemiske råvarer og næringsmidler. Næringen med sterkest sysselsettingsnedgang, var utvinning av råolje og naturgass.

**Sysselsatte personer, utvalgte næringer.
Prosentendring, 2014-2015**

Kilde: SSB, Nasjonalregnskap

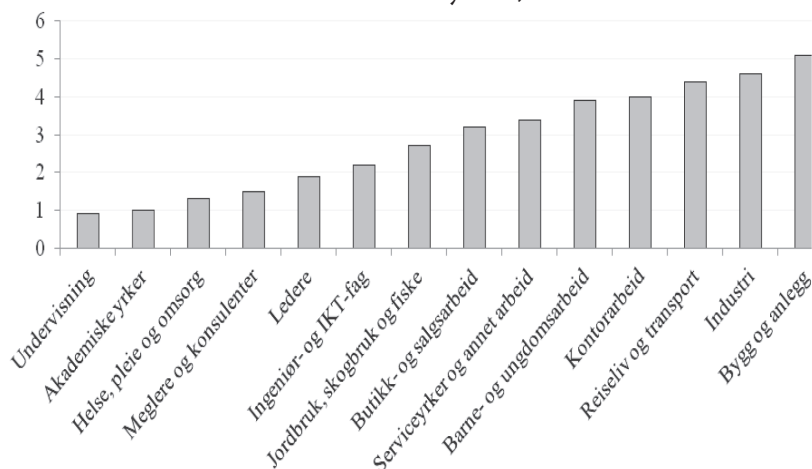
I 2015 holdt andelen sysselsatte⁶ seg om lag uendret på 51 prosent i aldersgruppen 15–24 år, sammenlignet med 2014, mens den gikk ned fra 84 prosent til 83 prosent for aldersgruppen 25–54 år, og svakt opp blant seniorene (55–66 år). Den samlede sysselsettingsraten (15–74 år) gikk ned med ½ prosentpoeng for både menn og kvinner, til hhv. 70,5 og 65,5 prosent.

Arbeidsløsheten

I 2015 var det registrert 80 600 helt arbeidsløse, tilsvarende 3,0 prosent av arbeidsstyrken. Det er en økning på 5300 personer fra 2014. Nesten hele økningen kom blant menn. Antallet deltakere på ordinære arbeidsmarkedstiltak utgjorde 12 900, som er 200 flere enn i 2014.

Yrkesfordelt var arbeidsløsheten høyest innen bygg og anlegg og i industrien. Fra 2014 til 2015 var den prosentvise økningen i antall arbeidsløse høyest innen ingeniør- og IKT-fag og i industrien. Arbeidsløshetsnivået innen ingeniør- og IKT-fag var imidlertid lavt. Arbeidsløsheten gikk mest ned innen barne- og ungdomsarbeid.

**Helt arbeidsløse etter yrkesbakgrunn.
Pst. av arbeidsstyrken, 2015**

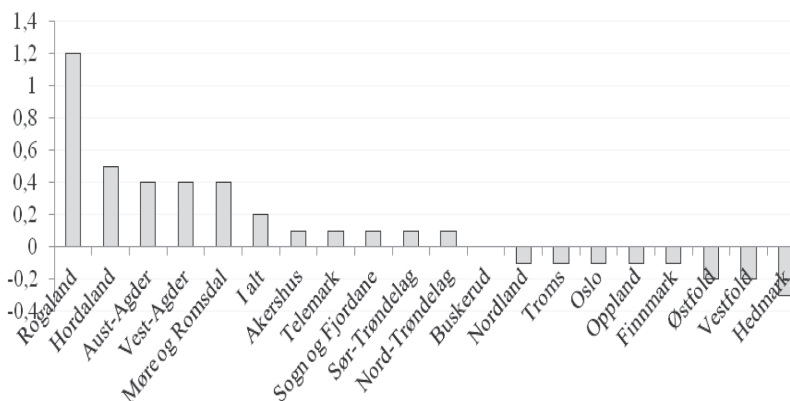

Kilde: NAV

⁶ SSB. AKU.

Arbeidsløsheten gikk i 2015 opp i 10 av 19 fylker, og den gikk ned i 8 fylker. Oppgangen var størst i Rogaland. Arbeidsløsheten var i 2015 høyest i Aust-Agder (3,8 prosent) og i Østfold, Oslo og Telemark (alle 3,5 prosent), og den var lavest i Sogn og Fjordane (2,0 prosent).

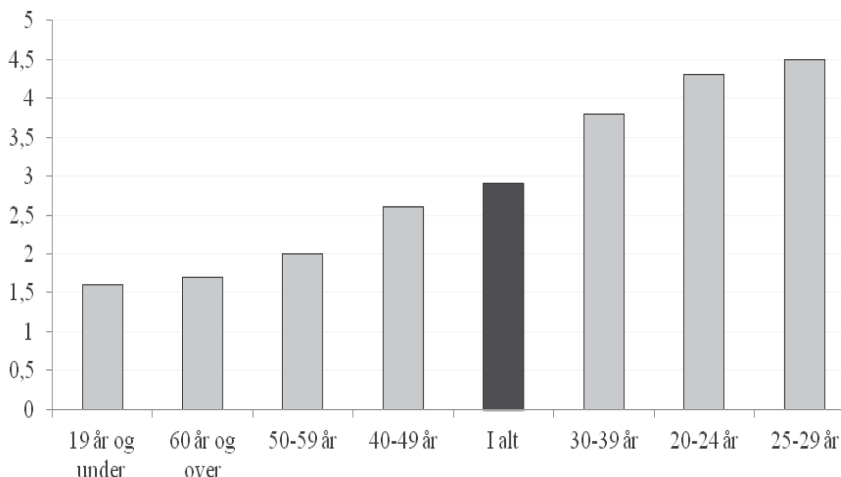
**Helt arbeidsløse fordelt på fylke. Årsgjennomsnitt.
Prosentpoeng endring fra 2014 til 2015**

Kilde: NAV

Arbeidsløsheten var i 2015 høyest i aldersgruppen 25–29 år (4,5 prosent) og lavest i aldersgruppene 19 år og under (1,6 prosent) og 60 år og over (1,7 prosent).

Helt arbeidsløse etter alder. Pst. av arbeidsstyrken, 2015

Kilde: NAV

Arbeidsinnvandringen

Arbeidsinnvandringen har hatt mye å si for arbeidsmarkedsutviklingen de senere årene. Det er imidlertid usikkert hvor mye, pga. av begrenset statistikkdekning. Nettoinnvandringen, slik den måles i SSBs befolkningsstatistikk, utgjorde 29 800 personer i 2015. Dette er 20,5 prosent lavere enn i 2014. Innvandringen har lenge vært særlig sterk fra typiske arbeidsinnvandringsland som Polen og Litauen, noe som snudde i 2015. Korttidsinnvandring kommer i tillegg. Flyktninger uten godkjent opphold regnes ikke med i disse tallene.

Omfanget av arbeidsutleie henger nært sammen med utviklingen i arbeidsinnvandring. Om lag 1/3 av de utleide, slik det framgår av SSBs statistikk, har bakgrunn fra EU-land i Øst-Europa, og andelen har økt de siste årene. Nærmere halvparten av de utleide har bakgrunn fra det samlede EØS-området (ekskl. Norge). Mange av problemene med sosial dumping og useriøsitet er knyttet til arbeidsutleie.

Bare en del av arbeidsutleien blir fanget opp i SSBs statistikker. For å få et bedre grunnlag for blant annet arbeidsmarkedspolitikken og arbeidet mot sosial dumping, har LO med jevne mellomrom tatt initiativ overfor myndighetene for å bedre statistikkdekningen for arbeidsutleie og arbeidsinnvandring.

Næringspolitikk

Industri og eierskap

LO har i 2015 videreført arbeidet med å fremme industripolitikken som Kongressen vedtok i 2013. Solberg-regjeringen la i 2014 fram sin eierskapsmelding, som målbar regjeringens ideologiske syn på statlige eierskap. LO har arbeidet for at statlig eierskap må ses på som et viktig redskap i en helhetlig og aktiv næringspolitikk. LO har arbeidet bredt for å fremme norsk industris rammevilkår for å sikre framtidig produksjon og arbeidsplasser i Norge.

Skogsbasert verdiskaping

LO har i 2015 arbeidet for økt verdiskaping i Norge med skogen som ressurs. Det er lagt mye innsats i arbeidet med «Skog22»-utvalget, som ble nedsatt av Stoltenberg-regjeringen i 2013. Arbeidet i utvalget har bidratt til å sette utfordringer og muligheter for skogsbasert næringsliv på den næringspolitiske dagsordenen. Utvalget leverte sine anbefalinger i januar 2015.

Regjeringen avventer eventuelle tiltak for skogindustrien i påvente av skogmeldingen og bioøkonomistrategien som kommer i 2016. LO har bidratt aktivt i «Verdikjeden Skog og Tre», et utvalg satt ned av næringen, hvor fagbevegelsen har deltatt med

LO og Fellesforbundet. Verdikjeden har behandlet aktuelle utfordringer for skogsbasert verdiskaping.

Mineral- og bergverksindustrien

I 2013 la Stoltenberg-regjeringen fram en strategi for å styrke verdiskaping med utgangspunkt i norske mineralressurser. Den sittende regjering har i Sundvollen-erklæringen gitt signaler om at mineralnæringen skal prioriteres. Dette har i liten grad skjedd. LO har i 2015 arbeidet politisk for at mineralstrategiens anbefalinger følges opp og at næringen gis rammevilkår som fremmer verdiskaping basert på norske mineralressurser.

Markedssituasjonen med lave kullpriser skaper utfordringer for Store Norske Spitsbergen Kulkompanis aktivitet på Svalbard og bærekraften til Svalbard-samfunnet. LO støtter Store Norskes arbeid med å videreutvikle selskapet til å drive annen næringsvirksomhet.

Bygg og anlegg

LO har arbeidet for å fremme kvalitet, produktivitet og seriøsitet

i byggenæringen gjennom politiske prosesser og koordinering av aktuelle LO-forbund i forbindelse med høringer på området. Arbeidet har omfattet oppfølging av bransjens innspill til regjeringen om en mer seriøs byggebransje gjennom rapporten *Enkelt å være seriøs* og regjeringens «Strategi mot arbeidslivskriminalitet».

Samferdsel

LO har i perioden jobbet mye med utredningsfasen i NTP 2018–2027, med et særskilt fokus på godsanalysen.

Saker som gjennom året har hatt høy prioritet har vært: Regjeringens forslag til reform av jernbanesektoren, reformer innen veisektoren med etablering av nytt veiselskap, utviklingen innen nasjonal og internasjonal luftfart og utredningen om øst–vest-forbindelser. I tillegg har Folloprosjektet, som det første innen norsk jernbane, inngått avtale med LO om egen LO-koordinator på utbyggingsprosjektet. LO har et samferdselspolitisk utvalg som fungerer godt og er representert i diverse styrer, råd og utvalg.

Luftfart

Luftfarten i Norge har også i 2015 vært preget av utfordringene med enkelte luftfartsaktørers utnyttelse av eksisterende regelverk i ulike land, også kalt regelverksshopping. Dette har preget deler av LOs arbeid på luftfartsområdet. Det som skjer, minner om det man tidligere har sett innen sjøfarten, og har klare paralleller til sosial dumping.

LO, som nå organiserer alle grupper innen luftfarten, har etablert LO Luftfart som et fellesorgan for alle gruppene innen norsk luftfart. Rett før nyåret fremmet regjeringen et forslag om seteavgift. Dette skapte diskusjon, og LO har sammen med de fleste aktørene i norsk luftfart protestert mot denne avgiften.

Luftfartstilsynet tok i 2014 initiativ til dialogmøter om regelverksutviklingen og andre sentrale spørsmål i norsk luftfart, men aktiviteten har vært lav i 2015. Det kan ha sammenheng med saker der de øvrige arbeidstakerorganisasjonene og LO har vært kritiske til Luftfartstilsynets arbeid på områder som «regelverksshopping» og norske driftstillatelser, helikopter offshore-operasjoner og arbeidstidsregelverk for besetninger.

Reiseliv

LOs fokusområder har vært å bidra til trygge og gode helårs arbeids-

plasser, god kvalitet, økt lønnsomhet og produktivitet, kompetanse og økt rekruttering gjennom et bærekraftig reiseliv. LO er representert i Nærings- og fiskeridepartementets reiselivsutvalg og strukturutvalg. NFDs reiselivsutvalg er både et konsultasjonsforum for drøfting og en katalysator for tiltak til reiselivsutvikling. Strukturutvalget fungerer som en referansegruppe for gjennomføring av restruktureringsprosessen av reisemålsselskapene.

LO jobber med reiselivs- og politikkkutforming gjennom styreverv i Forum for reiseliv – en strategisk allianse med de store kommersielle aktørene innenfor reiselivsnæringen. Forumet er med i et omfattende forskningsprosjekt, REISEPOL, med formål å framskaffe mer forskningsbasert kunnskap for reiselivspolitikkk.

Kulturnæringer

Kulturnæringer er i sterk framvekst, og LO arbeider med å bedre rammevilkår i samarbeid med forbund, interesseorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og offentlige myndigheter. Incentivordning for TV- og filmproduksjoner har hatt særlig fokus, i samarbeid med Virke, Norsk Industri, Norsk Filmkommissjon og Norsk Filmforbund.

Ungdoms-OL

LO ble i 2015 invitert til å delta som samarbeidspartner og sponsor for Ungdoms-OL, som skal finne sted på Lillehammer i februar 2016. Næringspolitisk avdeling har koordinert samarbeidet mellom LOs distriktskontor i Hedmark og flere avdelinger i LO om LOs synlighet under Ungdoms-OL.

Petroleum

Oljeprisen er mer enn halvert. SSB antar at investeringsnivået reduseres med ti prosent i 2015, relatert til 2014. Inn i 2016 antar byrået at investeringsnivået reduseres med ytterligere 6 prosent, ifølge deres august 2015-rapport. Totalt vil investeringsnivået i 2016 ligge 33 milliarder under toppåret 2014.

Effekten av denne reduksjonen for norske arbeidsplasser vil forsterkes av at mange leverandører tyr til økende utenlandske leveranser for å vinne anbudene. Aibel bruker sitt verksted i Thailand, Kværner Stord får blant annet polske leveranser til boligplattformen, og Kværner Værdal får moduler sveiset i Kina.

Det store lyspunktet i år har vært godkjenningen av plan for

utbygging og drift av Johan Sverdrup-feltet fase en. Uten det store funnet Johan Sverdrup ville situasjonen vært enda verre. Mange av de store kontraktene har gått til norske leverandører. LO har engasjert seg for at Statoil skulle velge norsk, og for enkelte av bedriftene har kontraktene på Sverdrup-funnet vært en forutsetning for videre drift.

Det er i skrivende stund gjennomført eller varslet en reduksjon på 24 000 arbeidstakere i næringen.

Maritim sektor

Regjeringen har fulgt opp noen av fartsområdeutvalgets forslag. Situasjonen i næringen er på noen områder prekær. Det er varslet nedgang med 9–10 rigger, og innen årets slutt om lag 100 offshore-skip i opplag. LO har sammen med sjømannsorganisasjonene og Rederiforbundet tatt initiativ til et produktivitetsprosjekt innen offshore.

LO vil sammen med Sjømannsforbundet fremme LOs maritime politikk i regjeringens arbeid med ny strategi, blant annet gjennom næringsministerens strategiske råd for maritim utvikling, MARUT.

Kraft

Norge står foran store investeringer i kraftledninger innenriks. Statnett har fått utenlandskonsesjon for kabler til Storbritannia og Tyskland. Det er lagt fram flere forslag som vil endre energinæringen, som avvikling av kompetanseforskriften, krav om selskapsmessig og funksjonelt skille for nettselskaper som også produserer og/eller selger kraft, og åpning for at andre enn Statnett kan bygge utenlandskabler. LO har vært aktivt med i debattene.

Fiskeri- og sjømatnæringen

Etter regjeringsskiftet har diskusjonene om vekst i havbruksnæringen vært en av sakene LO har engasjert seg i. Hovedfokus har vært hvordan en kan få til vekst uten at det får miljømessige konsekvenser, økt lusespredning og dårlig fiskehelse.

LO har også vært engasjert i debatten etter evalueringen av Sjømatrådet og bruken av Sjømatrådets midler, samt sammensetning av styret.

På slutten av året 2015 kom Stortingsmelding nr. 10. *En konkurransekraftig sjømatindustri*. Forut for meldingen har det vært mange debatter og møter om sjømatindustrien, og LO har deltatt i debatten sammen med berørte forbund.

Det har vært behandlet en rekke høringer innenfor fiskerinæringen i 2015.

Landbruk og næringsmiddelindustri

LO har over tid vært opptatt av lov om god handelsskikk, og et eget tilsyn for å oppfylle lovens intensjon. Det er jobbet gjennom to meldinger til Stortinget, og grunnlaget for lov om god handelsskikk lå klart da Solberg-regjeringen trådte inn. Etter ytterligere to år med påtrykk og arbeid for at et lovforslag skulle legges fram, har regjeringen valgt å legge forslaget til lov bort og heller foreslå endringer i konkurranseloven. Handelstilsyn opprettes ikke. LO oppfatter at regjeringen overser partenes, interesseorganisasjonenes og næringslivets interesser med arroganse.

Stortingsmeldingen *Med garden som ressurs og marknaden som mål*, er en melding som har både landbruks- og reiselivsinteresser. Arbeidet med denne meldingen har bidratt til et fruktbart tverrfaglig arbeid for LO og forbundene. LOs fokus i arbeidet med meldingen, er å bidra til næringsutvikling knyttet til lokale ressurser. Mulighetene innenfor reiseliv er spesielt interessante. Samtidig er det viktig for LO at støtte til alternative næringsveier for landbruket ikke må bidra til at grunnlaget for gårdsbruk og næringsmiddelindustri faller bort.

Næringskjeden for matproduksjon er viktig for næringsutvikling og bosetting i distriktene.

I 2015 har arbeidet med rapporten *Verdien av norsk mat* hatt fokus. LO inngår i styringsgruppe på vegne av LO, Fagforbundet og NNN. Agri Analyse og Agenda gjennomfører undersøkelser og skriver rapport. Rapporten tar for seg hvordan norsk mat verdsettes, og om pris trumfer andre hensyn når den norske befolkningen gjør sine valg og innkjøp.

EØS/EU

LO har og vil fortsatt arbeide for at den sosiale dimensjonen i det indre marked styrkes. Dette gjøres gjennom å påvirke norske myndigheter, gjennom arbeid i EFTAs konsultative komité og gjennom Den europeiske faglige samorganisasjonen (DEFS). Gjennom EFTA sitter LO som observatør i SMO (Single Market Observatory) som overvåker og rådgir Kommisjonen om det indre marked.

Handelspolitikk

Store avtaler som TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership) og TISA (Trade in Services Agreement) har fått stort fokus i 2015. Avdelingen vil fortsatt følge utviklingen nøye på disse områdene.

Forsvarspolitik

Næringspolitisk avdeling har ansvaret for oppfølgingen av norsk forsvarspolitik. Dette gjøres blant annet gjennom FPUFF (Faglig Politisk utvalg for Forsvaret), hvor aktuelle saker er blitt løftet fram gjennom året. På slutten av året ble det avholdt et minisamråd om Forsvarssjefens fagligmilitære råd. LOs engasjement på dette området fortsetter i 2016.

Gjenkjøp og kampfly

LO deltar i F-35 industriforum, etablert av Forsvarsdepartementet, som diskuterer de næringsrelaterte spørsmålsstillingene i tilknytning til kampflyprosjektet. LO sitter også i en industristøttegruppe under Forsvarsdepartementet som vurderer ulike løsninger i forhold til framtidens ubåtkapasiteter etter 2020. I dette arbeidet står også gjenkjøp sentralt.

Offentlige anskaffelser

Norge bruker rundt 400 milliarder årlig i offentlige anskaffelser. Regelverket for offentlige anskaffelser er derfor av stor betydning. Implementering av nye EU-direktiver om offentlige anskaffelser ble sendt på høring i 2015. Arbeidet med offentlige anskaffelser er en viktig del av arbeidet mot sosial dumping og arbeidsmarkedskriminalitet som vil ha sterkt fokus framover.

Bistand ved omstilling

På oppdrag fra forbundene kan LO, med utgangspunkt i gjeldende lov- og avtaleverk, bistå med kompetanse i forbindelse med endringsprosesser på arbeidssedet. LO gir hjelp til finansielle analyser, juss, mediehandtering og tilliggende fagområder. Sakene varierer fra mindre finansielle analyser til større oppdrag med deltakelse i arbeidsgrupper og prosesser for Fylkesmannen i de aktuelle fylker.

I 2015 skiftet LO saksbehandler på området, og stillingen sto ledig

noen måneder. Samtidig tar det tid før ny saksbehandler kommer inn i rutinene. Det har derfor vært behandlet færre saker i 2015 enn tidligere.

Sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet

I januar 2015 la regjeringen fram sin strategi mot arbeidslivskriminalitet i 22 punkter. En rekke av de innspillene som LO framsatte overfor regjeringen i brev til statsministeren fra april året før, er tatt inn i strategien.

For 2015 har mye av arbeidet handlet om å følge opp tiltakene i samarbeid med aktuelle forbund. Spesielt kan nevnes:

- Deltatt på workshop om nye tilknytningsformer i arbeidslivet i regi av ASD.
- Deltatt i ASDs referansegruppe i FOU-prosjektet «Utviklingen av ulike tilknytningsformer i arbeidslivet».

Med utgangspunkt i LOs strategi for oppfølging av LOs handlingsprogram – sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, er ansvaret fordelt på flere fagavdelinger og det er nedsatt en egen arbeidsgruppe, Pådrivergruppe, for å koordinere arbeidet. Det har vært møter i kontaktforum mellom LO og forbundene for informasjonsutveksling.

Arbeidsgruppen og fagavdelingene har også vært engasjert i en rekke andre saker gjennom året:

- Samarbeidet mot svart økonomi (SMSØ)
- Bidratt i forbindelse med og i forlengelse av arbeidet med og høringen om NOU 2014:4.
- Arbeidstilsynets organisering av arbeidet med treparts bransje-program
- Deltatt på en rekke konferanser hvor arbeidslivskriminalitet har vært tema, samt holdt innledninger om aktuelle saker og LOs arbeid på flere av disse

LOs strategi for økt verdiskaping i Innlandet

LO har følgende målsetting utarbeidet for strategi for økt verdiskaping i Innlandet:

«LO skal bidra til en offensiv næringsutvikling i Innlandet, basert på en politikk som bidrar til verdiskaping, samfunnsutvikling og kompetanseutvikling innenfor rammene av et organisert arbeidsliv.»

I løpet av 2015 har det regjeringsoppnevnte Innlandsutvalget lagt fram sin innstilling. Næringspolitisk er et grønt skifte, reiseliv og industriutvikling basert på Innlandets ressurser, viktig. LO har blant annet lagt betydelig vekt på «Skog22». Det jobbes for at tiltakene i denne strategien følges opp, og det vil bidra til god næringsutvikling i Innlandet.

MILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Klima, miljø og bærekraftig utvikling

2015 har vært preget av arbeidet for å komme i mål med en global klimaavtale på slutten av året, samt et tett samarbeid om klima og miljøsaker med ulike aktører gjennom hele året.

LO har gitt innspill til regjeringens klima- og miljøpolitikk i møter med klima- og miljøministeren, og med den norske forhandlingsdelegasjonen til klimatoppmøtet. Det har vært flere møter med regjeringens ekspertutvalg for grønn konkurransekraft, og LO har deltatt på innspillskonferanse i regi av regjeringens grønne skattekommisjon. LO deltok i det samferdselsdepartementsoppnevnte «Utvalg som skal vurdere hvordan teknologi, produktutvikling, industribygging og kompetanse innen norsk oljevernberedskap kan styrkes», som leverte rapporten *Norsk oljevernberedskap – rustet for fremtiden?* i februar. LOs 2. nestleder deltok i klima- og miljøministeren klimaråd.

Det har vært deltakelse i europeisk og internasjonal fagbevegelses arbeidsgrupper og arrangementer innenfor temaet miljø, bærekraftig utvikling og klima, blant annet det IFS-arrangerte Trade Union Climate Summit i Paris i september.

LO arbeidet sammen med internasjonal fagbevegelse i FNs klimaforhandlinger på flere møter i Tyskland og Sveits gjennom hele året og i forkant av COP21 i Paris, Frankrike i november/desember.

LO har egen observatørstatus til FNs klimaforhandlinger (UNFCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change), og deltok i årets klimaforhandlinger med representanter fra LO, Fagforbundet, Fellesforbundet, EL & IT Forbundet, Handel og Kontor og Industri Energi. Resultatet av mangeårige klimaforhandlinger ble en ny klimaavtale som gjelder for alle land, med virkning fra 2020. Fagbevegelsens hovedmål er ivarettatt gjennom en ambisiøs avtale, der målet er å sikre at den globale oppvarmingen blir holdt på godt under 2 grader og ned mot 1,5 grader, finansieringsstøtte til utviklingslands klimatiltak, og der en rettferdig omstilling for arbeidstakere skal hensyntas.

Et godt samarbeid med NHO om klimapolitikk har resultert i at LO og NHO sammen har gitt to innspill til regjeringens klimapolitikk og lavutslippssatsing: *Klimapolitikk for utslippsreduksjoner og næringsutvikling – LO og NHOs innspill til ny norsk klimaforpliktelse mot 2030* og *Konkurranseskraft i lavutslippssamfunnet – Styrket satsing på teknologiutvikling og markedsstimulering*. Lavutslippssatsingen ble presentert på en felles konferanse med både statsminister og klima- og miljøminister til stede. I tillegg produserte LO og NHO i samarbeid eksempelsamlingen *Norske klimaløsninger – bedrifter som viser vei mot lavutslippssamfunnet*. Det har videre vært flere felles LO–NHO-kronikker og intervjuer om klimapolitikk i ulike aviser og medier.

I april ble det gjennomført en lanseringskonferanse for det toårige LO–Virke–Handel og Kontor Fellestiltaksprosjektet «Klima og miljø i handelen». Det ble på høsten gjennomført en samarbeidskonferanse med miljø og klima som hovedtema mellom ledelsene i LO og i Virke, og med mål om tettere samarbeid på feltet.

Møter og samarbeid om klima- og miljøsaker har videre vært gjennomført med ulike næringslivskontakter, politikere, miljø- og naturvernorganisasjoner og med forskningsmiljøer. LO var representert i styrene til Miljøfyrtårn og Miljømerking (Svanen), og deltok også i 2015 som en av flere brukerpartnere i det flerårige forskningsprosjektet CICEP, «strategiske utfordringer i internasjonal klima- og energipolitikk» under FME Samfunn – Forskningscentre for miljøvennlig energi – Samfunnsvitenskap – og under ledelse av Cicero Senter for klimaforskning. LO støttet klimakampanjen Earth Hour.

ARBEIDSMILJØ

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv

Partene i arbeidslivet, ved LO, YS, Unio, Akademikerne, NHO, Virke, KS, Spekter og staten ved ASD og staten som arbeidsgiver ved KMD, har videreført arbeidet med et mer inkluderende arbeidsliv i 2015.

Dagens IA-avtale ble tegnet i 2014 og varer ut 2018. IA-avtalens overordnede mål er å bedre arbeidsmiljøet, styrke jobbnærværet, forebygge og redusere sykefravær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Videre har IA-avtalen, som i tidligere perioder, tre delmål.

IA-avtalen garanterer at endringer i sykelønnsordningen ikke kan foretas med mindre partene er enige om dette.

Sekretariat for avtalen er i Arbeids- og sosialdepartementet, med en oppfølgingsgruppe bestående av medlemmer fra partene i avtalen, som fungerer som «styre» for avtalen i avtaleperioden. Arbeidet er ledet av statssekretær i ASD, Kristian Dahlberg Hauge. LOs medlem i oppfølgingsgruppen har vært Gry Gundersen med vara Tor Idar Halvorsen. I tillegg er det forskjellige arbeidsgrupper for enkelte områder.

I 2015 har LO, gjennom deltakelse i styringsgrupper/referansegrupper, fulgt en rekke prosjekter som er initiert av og bevilget midler fra oppfølgingsgruppen. Eksempler på slike prosjekter er bl.a. utprøving av 1234-modellen i tre kommuner i Vestfold og utprøving av Hedmarksmodellen i tre fylker.

IA-avtalens delmål 2 har fått økt oppmerksomhet i 2015. IA-partene lanserte i november en felleskampanje: «Gi en sjanse.» Målet med kampanjen var å motivere flere arbeidsgivere til å ansette flere unge med utfordringer på arbeidsmarkedet. Kampanjen fikk oppmerksomhet i media og god spredning på sosiale medier. IA-konferansen i 2015 hadde også «Unge og arbeid» som tema.

Forbundene har egne IA-ansvarlige som er pådrivere i forbundenes arbeid mot foreninger og tillitsvalgte. Disse møter også i IA-kontaktgruppen, som ledes av LO. Det avholdes ca. fire møter i året med IA-kontaktene, og forbundene har møteplikt og rapporterer om sine aktiviteter. Møtene har også blitt brukt aktivt til informasjon om forskjellige aktuelle saker. Av og til hentes også inn eksterne innledere.

Distriktskontorene er alle engasjerte i IA-arbeidet i sitt fylke, og LOs distriktssekretærer representerer LO i de regionale IA-rådene. I 2015 er det gjennomført mange konferanser, lokale kurs, prosjekter og informasjonsmøter.

Hovedorganisasjonenes fellestiltak – sykefravær (HF-S)
Sykefraværssamarbeidet mellom LO og NHO har pågått siden 1991 gjennom en egen arbeidsgruppe ved siden av HF (tidligere Sykefraværprosjektet). Gruppen har hatt to møter i 2015.

Regelverksutvikling

LO har fremmet og fulgt opp følgende forslag til regelendringer: Bedre regler for vold og trusler om vold og opplæring av verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalget. I tillegg har LO fremmet forslag om godkjenningsordning for HMS-kurstilbydere. Forslag til nye regler for vold og trusler om vold er sendt på høring med høringsfrist 1. mars 2016.

Psykososialt arbeidsmiljø

LO og NHO har tatt initiativ til å arrangere en felles konferanse for landsforeninger og forbund om samarbeid, ledelse og arbeidsmiljø. Konferansen vil bli gjennomført i 2016.

LO har vært medarrangør for et seminar om psykososialt arbeidsmiljø for Dansk Arbejdsgiverforening og dansk LO.

LO har i tillegg vært medarrangør for en konferanse om arbeidsrelatert stress, sammen med de øvrige partene i arbeidslivet og Arbeidstilsynet.

LO har også etablert en arbeidsgruppe med aktuelle forbund, om alenearbeid. Det er bevilget kr 300 000,- av FoU-midler til et forprosjekt om temaet i 2016. LO har også satt av midler til et prosjekt om «teknostress» i regi av forhandlings- og HMS-avdelingen.

Personvern

LO har fulgt opp tidligere forslag om offentlig utredning knyttet til

personvern / kontroll og overvåking i arbeidslivet. LO har foreslått bedre regler, herunder skisse til forbudsbestemmelser og en tettere kobling mellom personopplysningsloven og arbeidsmiljøloven, samt definert behov for ytterligere forskning på området. Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) har bevilget forskningsmidler til en kartleggingsprosjekt av arbeidsgivernes oppfatning om kontroll og overvåking. LO har deltatt i en referansegruppe. Resultatet presenteres i januar 2016. I tillegg er det oppnevnt en partssammensatt arbeidsgruppe som skal utarbeide en veileder på området. Arbeidsgruppen ledes av Arbeidstilsynet. LO og Unio representerer arbeidstakersiden i gruppen.

Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø

Omtrent like mange arbeidstakere er utsatt for kjemisk-fysiske arbeidsmiljøforhold som tidligere, men muligens i noe mindre grad enn før. Støy utgjør fortsatt et betydelig problem i arbeidslivet, også innen offshorevirksomhet.

Det skjer mye på det internasjonale plan i kjemikaliearbeidet, både faglig og politisk, som har eller får betydning for forholdene og regelverket i Norge. EUs arbeid er viktigst, særlig siden EU også inkorporerer det internasjonale kjemikaliearbeidet i sitt arbeid med regelverksutforming.

Innføringen av EUs kjemikaliepolitikk, REACH, og regelverket knyttet til dette, er av svært stor betydning for norske forhold da det i det alt vesentlige blir gjort til del av EØS-avtalen. LO følger opp dette og EUs øvrige arbeid, så langt ressursene rekker, direkte og gjennom arbeid i Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS). Både EU og norske myndigheter har nå begynt arbeidet med innføringen av det globale harmoniserte systemet (GHS) for klassifisering og merking av kjemikalier som er utarbeidet i regi av FN.

LO deltar og bistår Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) i kjemikaliearbeidet og i arbeidet knyttet til nanoteknologi. Det internasjonale arbeidet har særlig vært knyttet til å videreføre og omsette i praksis den internasjonale strategien for å håndtere kjemikalier (SAICM) som ble forhandlet fram i Dubai i 2006.

Det meste av LOs oppfølgingsarbeid i forhold til det som skjer internasjonalt på kjemikalieområdet er knyttet til EUs regelverk, særlig REACH, og det arbeid som gjøres i EUs vitenskapelige komité

for normer og grenseverdier, SCOEL. Også på det fysiske området innen arbeidsmiljøfeltet har EU vedtatt endringer, slik som i forhold til vibrasjoner og optisk stråling, som har blitt til en del av EØS-avtalen og derfor blir en del av det norske arbeidsmiljøregelverket.

Nanoteknologi og nanoprodukter har blitt svært aktualisert som tema i de siste årene. LO fortsetter sitt pågående arbeid med å bistå forbundene med informasjon og rådgivning m.h.t trygg håndtering av nanomaterialer for norske forhold.

LO bistår, så langt som råd er, forbundene i forbindelse med enkeltsaker om arbeidstakere som er utsatt for fysisk-kjemisk påvirkning, og i forbindelse med prosjekter og utredninger. Av de mer omfattende prosjekter og utredninger som det er arbeidet med i 2015, skal nevnes: kreft i offshorenæringen, avløpsprosjektet, brannmenn og kreft, offshoreavfall og helse.

Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin

Evaluerings av BHT

SINTEF skal evaluere bedriftshelsetjenesten på oppdrag fra Arbeids- og sosialdepartementet. Prosjektet omfatter også virksomhetenes bruk av BHT og myndighetenes oppfølging. Rapporten skal foreligge innen 1. september 2016.

Godkjenningsordning

Godkjenningsordningen for bedriftshelsetjenesten har fungert siden januar 2010. Den første godkjenningsperioden er gått ut og bedriftshelsetjenestene har måttet søke ny godkjenning. Per desember 2015 var det 225 godkjente bedriftshelsetjenester (med underavdelinger), noe som er færre enn i 2014. Grunnen er sammenslåing av små BHT-er, og noen godkjenninger er også trukket tilbake.

Referansegruppen knyttet til godkjenningssenheten, der partene i arbeidslivet er representert, har hatt to møter. Deltakelse i referansegruppen gir nyttig tilgang på informasjon, mulighet til å diskutere prinsipielle problemstillinger og formidle erfaringer med BHT.

Arbeidsmedisin

LO har fulgt opp arbeidsmedisinfeltet blant annet gjennom deltakelse på samlinger arrangert av Norsk arbeidsmedisinsk forening

(yrkesforening under legeforeningen) og Norsk forening for arbeidsmedisin (fagmedisinsk forening).

Arbeidstilsynet

LO har to medlemmer i Arbeidstilsynets råd. Rådet har hatt tre møter. Rådet har diskutert partssamarbeidet både nasjonalt, bransjevis og regionalt, som et viktig strategisk grep i planperioden 2014 og 2016. Evaluering av Arbeidstilsynet, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet har vært et viktig tema på møtene. I tillegg har trepartsbransjeprogram for transport, renhold og uteliv vært faste tema, etter at Arbeids- og sosialdepartementet delegerte ansvaret for å videreutvikle bransjeprogrammene til Arbeidstilsynet. Aktuelle forbund deltar i programmene fra LO. Rådet avholdt et eget seminar om framtidens arbeidsliv i mai 2015.

Statens arbeidsmiljøinstitutt

Fagrådet

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er det nasjonale forskningsinstituttet innenfor arbeidsmiljø og arbeidshelse. LO har hatt én representant i instituttets fagråd fra oppstart i 2006. I 2012 ble det oppnevnt et nytt fagråd med bredere sammensetning fra partene i arbeidslivet samt fra arbeidsmedisinsk fagmiljø. Fagrådet har hatt ett møte i 2015. Høstmøtet ble utsatt til januar 2016. Noe av det som sto på dagsordenen på møtet var diskusjon knyttet til lansering av *Faktaboka* (NOA) 2015 og oppdatering av status på STAMIs strategiarbeid.

Standardisering

LO er medlem i Norsk Standard. Fra høsten 2013 har det pågått et arbeid med å utvikle en standard for arbeidsmiljøstyring. Arbeidet er kommet i gang etter enighet mellom ILO og ISO. Forutsetningen for ILOs og LOs medvirkning i arbeidet er at ILOs standarder og konvensjoner for blant annet arbeidstakermedvirkning ivaretas i standarden. Arbeidet har tatt lengre tid enn forutsatt, blant annet fordi det ikke er

enighet om at denne forutsetningen oppfylles i det pågående arbeidet. LO deltok som observatør i et arbeidsmøte i juni 2015, og samarbeider tett med ITUC (internasjonalt LO). Det er varslet et forslag for avstemning januar/februar 2016.

AKAN, Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk

AKAN kompetansesenter bygger på et partssamarbeid mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO), Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og staten. AKAN er ikke en medlemsorganisasjon. Innsatsen rettes mot hele Norges arbeidsliv og er tilgjengelig for alle virksomheter i Norge. Det er også mulig for enkeltpersoner å ta kontakt.

AKAN kompetansesenter har som formål å sette det norske arbeidslivet i stand til å forebygge rus og avhengighet, slik at sykefravær reduseres og effektivitet og livskvalitet økes. Ledere, ansatte og deres representanter skal settes i stand til å ta opp bekymring så tidlig som mulig og bidra til at ansatte med rus- eller spillproblematikk får et tilbud om hjelp så raskt som mulig.

Styret i AKAN kompetansesenter består av inntil seks medlemmer. LO og NHO oppnevner hver to medlemmer med personlige varamedlemmer til styret. Staten ved Helsedepartementet oppnevner ett medlem med varamedlem.

De ansatte i AKAN kan velge ett medlem med personlig varamedlem til styret.

Blant styrets medlemmer oppnevner vanligvis hhv. LO og NHO hhv. leder og nestleder i styret, med en funksjonstid på ett år. Are Tomasgard fra LO har i perioden vært styrets leder, med Tor Idar Halvorsen (LOs administrasjon) som vararepresentant til styret, og Tove Rita Melgård (Fellesforbundet) har vært styremedlem, med Kirsti Mandal (Arbeidsmannsforbundet) som vararepresentant til styret.

Driften av AKAN kompetansesenter har i perioden vært god.

AKAN-veilederen gir grunnleggende retningslinjer for akanarbeidet ute i virksomhetene. I løpet av året har det blitt utarbeidet og tatt i bruk en ny AKAN-veileder som er bedre tilpasset dagens språk. Det ble også introdusert et nytt dilemmatreningsverktøy til bruk i det forebyggende akanarbeidet lokalt. Det jobbes systematisk med synliggjøring av AKAN kompetansesenter både i sosiale medier og i

andre medier. I løpet av perioden har Akan bedt om møter med alle – og hatt møter med de fleste av LOs forbund og NHOs bransjeorganisasjoner, samt møter med departement og politiske partier der en har formidlet kunnskap om AKANs forebyggende arbeid, resultater og arbeidet videre i tiden framover.

Arbeidsmiljøopplæring

LO–NHO (HF) har løpende fulgt opp de likelydende inngåtte avtalene med de tre kursarrangørene (AOF, Arbeidsmiljøsenderet og Industri-skolen). Det har ikke vært gjennomført nye aktiviteter i 2015.

LIKESTILLINGSPOLITIKK

8. mars-markering mot endringer i arbeidsmiljøloven

I diskusjonen om endringer i arbeidsmiljøloven, sto også likestilling sentralt. LO utarbeidet blant annet «8 punkter om likestilling». Vi pekte blant annet på at økt adgang til midlertidighet rammer kvinner hardest, og at det øker risikoen for, og konsekvensene av, graviditetsdiskriminering. Med stortingsbehandling av ny arbeidsmiljølov i slutten av mars, ble dette et naturlig tema for kvinnedagen, noe også LO bidro til. «Forsvar arbeidsmiljøloven» var (helt eller del av) parole, flere steder. I Oslo, der det også i 2014 var et usedvanlig langt 8. mars-tog, var det denne parolen som samlet flest deltakere.

Kampanje – graviditetsdiskriminering

Høsten 2013 tok Likestillings- og diskrimineringsombudet initiativ til en felles kampanje med de åtte hovedorganisasjonene i arbeidslivet. Som en del av arbeidet med kampanjen, fikk ombudet gjennomført en omfangsundersøkelse. Denne viste at halvparten av de kvinnene som hadde fått barn i den perioden undersøkelsen gjaldt, hadde opplevd forskjellsbehandling knyttet til graviditet eller foreldrepermisjon. Arbeidsgiversiden valgte på et tidspunkt å trekke seg fra å stå som ansvarlig for kampanjen. Dermed ble den endret til en kampanje av ombudet alene, men der arbeidslivets organisasjoner samarbeidet med ombudet om å spre kunnskap og bevisstgjøring. Kampanjen ble lansert i mars. LO bidro aktivt til profilering, blant annet på sosiale medier. Kampanjen bidro til økt oppmerksomhet og bevisstgjøring om graviditetsdiskriminering.

Arbeiderpartiutvalg som skal utrede ny familiepolitikk

Som en del av arbeidet med partiprogram for stortingsperioden 2017–2021, har sentralstyret oppnevnt et utvalg som skal utvikle ny familiepolitikk. Målet er å utvikle politikk som legger til rette for at ulike typer familier skal få hverdagen til å gå opp, og gis mulighet til

å bruke tid på sine nærmeste, samtidig som vi sikrer høy yrkesdeltakelse og likestilling. LOs førstesekretær, Peggy Hessen Følsvik, er medlem i utvalget. Spesialrådgiver Synnøve Konglevoll har møtt de gangene Følsvik ikke har hatt anledning til å delta, og også bidratt med skriftlige innspill i utvalgets arbeid. Utvalget skal avgi innstilling i mars 2016.

Høring – forslag om felles likestillings- og diskrimineringslov

En av Solberg-regjeringens profilerte likestillingspolitiske saker er en ny felles likestillings- og diskrimineringslov, etter at den forrige regjeringen valgte å ikke følge opp Graver-utvalgets forslag (som kom i 2008). Forslaget til felles lov kom på høring i oktober, med høringsfrist 22. januar 2016. LO har, også ved denne korsveien, markert seg som en tydelig forsvarer av likestillingsloven og satt kritisk søkelys på forslaget, fordi det vil svekke diskrimineringsvernet også når det gjelder etnisitet, nedsatt funksjonsevne og seksuell orientering.

Sammen med Unio arrangerte LO et frokostmøte 10. desember, der statsråden og tre eksperter på kvinne- og diskrimineringsrett innledet før en paneldebatt. LO har deltatt i offentlig debatt, diskutert temaet i LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg og arbeidet med høringen gjennom senhøsten 2015.

FORSKNING OG UTDANNING

Forskning

LO har også i 2015 opprettholdt sitt nære samarbeid med Norges forskningsråd.

Fokus er fortsatt på den næringsrettede brukerstyrte forskningen og forskningsdrevet innovasjon. LO har vært aktivt involvert i utarbeidelsen av Forskningsrådets ulike strategi- og policydokumenter og budsjetter, og har blant annet deltatt i styret for innovasjonsdivisjonen, styreutvalg for forskningsmessig infrastruktur, arbeidet med EUs forskningsprogram Horizon 2020, samt regjeringens Horisont 2020-strategi og langtidsplanen for høyere utdanning og forskning mm.

Det er gjennomført felles ledermøte mellom LOs ledelse og ledelsen i Forskningsrådet.

Det har også vært arrangert to tematiske seminarer i LO/Forskningsrådets regi i LO om «Horisont 2020» og om «Samfunns- og arbeidsforskning». I forskningspolitisk sammenheng har det vært løpende kontakt med blant annet NHO, Virke, Norsk Industri, Abelia, Tekna, Forskerforbundet og Universitets- og høgskolerådet. LO har dessuten deltatt på FFA, Forskningsinstituttene Felles Arena, i regi av Abelia. Det har i tillegg vært god dialog med NTNU bl.a. gjennom RSA (Rådet for samarbeidet med arbeidslivet) og SINTEF, der LO har deltatt aktivt i rådene for SINTEF og SINTEF Teknologi og samfunn.

LO har gjennom året deltatt på flere ulike forskningspolitiske møter og konferanser også i regi av Utdannings- og forskningsdepartementet, og har avlevert flere skriftlige innspill til departement og forskningsråd.

LOs forsknings- og innovasjonspolitik 2014–2017, som ble godkjent av LOs sekretariat i juni 2014, følges opp kontinuerlig og legges til grunn for LOs forsknings- og innovasjonspolitiske arbeid, sammen med LOs handlingsprogram.

Forskningsaktivitet i LOs regi

Det ble avsatt om lag 6 mill. kroner til nye utrednings- og forskningsprosjekter.

Enkeltprosjektenes temaer var bl.a. relatert til det organiserte arbeidsliv, ulikhet og lønnsfordeling, innvandring og sysselsetting, finansieringsordning for læreplasser, arbeidstid og helse, ungdom og anstendig arbeidsliv i Midtøsten og Nord-Afrika.

I tillegg pågikk flere prosjekter som ble startet opp i 2014 eller tidligere. Resultater og analyser er dokumentert i egne rapporter, og inngår som grunnlag for LOs løpende politiske og organisatoriske arbeid. Mange av prosjektene vil strekke seg inn i 2016.

Innovasjon

Hovedinnsatsen på det innovasjonspolitiske området har også i 2015 vært innspill til ulike miljøer om bl.a. medarbeiderdrevet innovasjon – MDI. Det har blitt gjennomført flere møter om MDI med bl.a. Forskningsrådet, Innovasjon Norge, SINTEF og NTNU. MDI inngikk i et foredrag på NTNU for EIT-konferansen om samarbeidskompetanse.

HF – Fellestiltakene LO–NHO og deres MDI-prosjekt videreføres. Ny versjon av håndbok om MDI, som ble offentliggjort i 2014, er publisert i nytt opplag og distribueres til ulike bedrifter. De har også etablert et samarbeid med innovasjonsselskapet Innoco.

Det er også i år gjennomført informasjonsmøter med LO-forbund om medarbeiderdrevet innovasjon, og det har vært gitt flere innlegg på ulike seminarer og konferanser i inn- og utland om MDI. Ett seminar ble avholdt på Universitetet i Leuven, Belgia.

MDI inngikk også som tema i studiet «Innovasjon i offentlig sektor» i regi av Høgskolen i Hedmark.

LO har deltatt i møter med politisk ledelse i Kunnskapsdepartementet om Norges deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogram «Horisont 2020», og gitt innspill til regjeringens «Horisont 2020»-strategi og langtidsplanen for høyere utdanning og forskning.

LO har også i år formidlet sine innovasjonspolitiske syn overfor virkemiddelapparatet og ulike organisasjoner, nasjonalt og regionalt, med sterk vekt på den erfaringsbaserte innovasjonen som skjer på arbeidsplassene, sammen med den forskningsdrevne innovasjonen.

LO har arbeidet for å sikre og utvikle et bedre virkemiddelapparat

for næringslivet internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt og understøttet de regionale innovasjonssystemene. Det ble også gjennomført et felles ledermøte mellom Innovasjon Norge og LO, for å styrke kontakten og samarbeidet mellom organisasjonene.

LOs utdanningsfond

Stipend fra LOs utdanningsfond ble i 2015 utlyst for 24. gang, og interessen er fortsatt meget stor. Det ble i 2015 innvilget totalt 2237 stipend, fordelt slik tabellen viser.

Til sammen er det gitt tilsagn om kr 23 014 500,-, noe som gir et gjennomsnitt på kr 10 280,- pr. stipendiat.

Maksimale stipend for studieåret 2015/2016 var kr 17 000,- for helårsutdanning, kr 5000,- for kortere kurs og til praksiskandidat § 3.5 inntil kr 10 500,- pr. studieår.

Stipend for støtte til AOFs lese- og skriveopplæring med datatekniske hjelpemidler er kr 10 500,-.

Nedenstående statistikker gjelder regnskapsåret 2015, fra 1.1.15 til og med 31.12.15.

TOTALT INNVILGET 2015 MED SAMMENLIGNENDE TALL
FOR 2014

Type utdanning	Antall 15	Antall 14	Beløp15	Beløp 14	%15	%14
Helårs- utdanning	716	662	11.955.000	11.099.000	51,95	50,08
Kortere utdanning	1521	1600	11.059.500	11.063.800	48,05	49,92
TOTALT	2237	2262	23.014.500	22.162.800	100	100
Praksis- kandidat	625	519	6.383.100	5.334.000	27,74	24,07
Yrkesmessig videre- utdanning	307	406	2.430.300	2.705.900	10,56	12,21
Videre- gående skole	65	47	523.600	430.900	2,27	1,94
Fagskole	555	535	6.146.000	5.825.500	26,70	26,28
Høgskole/ universitet	566	605	6.945.000	7.147.000	30,18	32,25
Les og skriv med data	0	1	0	10.500	0	0,05
Annet utdanning	119	149	586.500	709.000	2,55	3,20
TOTALT	2237	2262	23.014.500	22.162.800	100	100

Antall innvilgede stipend i 2015 sammenliknet med 2014 har
oppgang på helårsutdanning med 8,2 prosent.

Kortere utdanning i 2015 sammenliknet med 2014 har nedgang på
4,9 prosent.

STIPENDMOTTAKERNE FORDELT ETTER KJØNN

Helårsutdanning	Antall 2015	Antall 2014	% 2015	% 2014
Kvinner	104	97	14,53	14,65
Menn	612	565	85,47	85,35
	716	662	100	100
Kort utdanning				
Kvinner	349	302	22,95	18,87
Menn	1172	1298	77,05	81,13
TOTALT	1521	1600	100	100

FORBUNDSFORDELING

Forbund	2015			2014		
	Antall stipend innvilget	Beløp Innvilget	Forbundet andel i %	Antall stipend innvilget	Beløp innvilget	Forbundets andel i %
NAF	186	1.623.900	7,05	151	1.379.000	6,22
EL & IT	371	4.305.500	18,71	437	4.555.000	20,55
FF	872	8.921.300	38,76	860	8.225.900	37,12
HK	48	493.000	2,14	37	400.000	1,80
IE	374	3.966.900	17,25	359	3.496.600	15,78
NNN	143	1.399.600	6,08	107	1.009.700	4,56
NSF	8	72.000	0,31	7	58.000	0,26
NTF	183	1.680.000	7,30	225	2.209.600	9,97
FLT	44	497.000	2,16	64	667.000	3,01
Fagforbundet	4	19.000	0,08	5	54.000	0,24
NTL	4	36.300	0,16	10	108.000	0,49
TOTALT	2237	23.014.500	100	2262	22.162.800	100

TILDELINGSUTVALG

Tildelingsutvalget har i 2015 bestått av:

Terje Olsson, LOs ledelse; Monica Nymoen, LO; Jan Ørnevik, FF; Kai Christoffersen, EL & IT; Merete Helland, NNN; Sissel Karlstad, NTF; Nina Henriksen, FLT; Johnny Myrvold, NAF; Asle Reime, IE; Cecilie F. Ødegård, HK, Arvid Ellingsen, LO (vara) og Mette Henriksen Aas, Fagforbundet (vara). I tillegg møter Anniken Refseth, LO Stat, og Gro Svennebye, AOF, som observatører. *Sekretariatet består av:* Jadwiga Zarzycka, LO. Tildelingsutvalget har månedlige møter hvor innkomne søknader behandles. LOs fondsstyre er ankeorgan for tildelingsutvalget.

Utdanningspolitisk arbeid

Arbeidet med å få til en sterkere samordning mellom utdannings- og arbeidsmarkedspolitikken fortsatte, bl.a. aktualisert gjennom oppstart av arbeidet med ny nasjonal strategi for kompetansopolitikk og høy flyktningtilstrømning. Viktige satsingsområder for øvrig har vært: Styrking av den yrkesfaglige utdanningsretningen (herunder satsing på fagskolen), bedring av kvaliteten i høyere utdanning, ivaretagelse av offentlig fellesskole, oppbygging om trekk i norsk modell som er viktig for kunnskap og kompetanse, informasjon om LOs rolle i kunnskaps-/kompetansesamfunnet.

Innspill er bl.a. gitt gjennom ordinære høringer, i kontakt med utvalg, med KUF-komiteen, Ap-fraksjonen i Stortinget, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, VOX, NOKUT, andre samarbeidende organisasjoner i arbeidslivet og i utdanningssystemet (for eksempel Norsk studentorganisasjon, Elevorganisasjonen, ANSA, Internasjonal Studentunion og Universitets- og høgskolerådet).

Utdanningspolitiske problemstillinger har også vært spilt inn som forskningstemaer, bl.a. gjennom LOs deltakelse i VAMs programstyre, programstyre for VAM–FINNUT, gjennom iverksettelse av forskningsprosjekter finansiert ved LOs egne forsknings- og utredningsmidler og gjennom innspill på arrangementer i regi av bl.a. Forskningsrådet.

LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe har avholdt tre ordinære møter, med dagseminar 18. juni om endringer i tilbudsstrukturen i videregående yrkesfaglige utdanningsprogram på Sørmarka, samt

seminar om strukturreformen i høyere utdanning. LOs årlige utdanningskonferanse er en del av gruppens virksomhet.

LOs utdanningskonferanse 2015 ble avholdt 10.–11. september med nærmere hundre deltakere fra forbundene og LOs distriktskontorer, AOF og eksterne samarbeidspartene. Temaene på konferansen var bl.a.: Framtidens kompetansesamfunn, la læreren være lærer, masterutdanning og velferdsstatens framtid, produktivitet og kvalitet i høyere utdanning, yrkesfagløftet, behovet for ny giv i kompetansepolitikken og læring på arbeidsplassen. Statssekretær Birgitte Jordahl (H) og nestleder i Arbeiderpartiet, Trond Giske, var blant de eksterne innleiderne.

Grunnskole og videregående opplæring

Samfunnskontrakt for flere læreplaner utløp i 2015. I partnerskapets virketid har enkelte lærefag har hatt en sterk framgang, mens andre har hatt reduksjon. I gjennomsnitt har antallet læreplaner økt med 5 prosent. LO deltar i en departementsnedsatt arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til ny samfunnskontrakt for læreplaner.

LO og forbundene er representert i Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og i de faglige rådene under Utdanningsdirektoratet.

Rolf Jørn Karlsen har ledet SRY i siste del av oppnevningsperioden fram til han trakk seg i oktober grunnet ny arbeidssituasjon.

Fra 3. desember overtok Trude Tinnlund ledervervet.

Viktige problemstillinger for SRY i 2015 har blant annet vært:

- gjennomgang av tilbudsstrukturen
- partenes innflytelse på læreplanene
- godkjenningsordning for utenlandsk fagutdanning
- samfunnskontrakt for læreplaner

WorldSkills Norway

WorldSkills Norway (WSN) er en ideell organisasjon som arbeider for å høyne statusen, interessen og kvaliteten på norsk yrkesutdanning. LO og en rekke landsforeninger, fagforbund, opplæringskontorer, skoler og fylkeskommuner er representert i organisasjonen.

LOs representanter er nestleder Hans-Christian Gabrielsen

(nestleder) og Benedikte Sterner (offisiell delegat fra Norge til WorldSkills International). Det har vært avholdt styremøter og årsmøte 17. juni i NHO.

WSN gjennomfører i inneværende skoleår et forprosjekt med fire fylkeskommuner og tilhørende opplæringskontor for å bidra til at skolene kan utvikle skolekonkurranser som pedagogisk verktøy i undervisningen innen yrkesfag. I 2015 ble det også bevilget midler fra Kunnskapsdepartementet til et hovedprosjekt som vil pågå i inneværende og neste år. Forskere vil følge prosjektet og måle hvilke effekter skolekonkurranser har i forhold til læring og kvalitet, samarbeid mellom skole og arbeidsliv, m.m.

Yrkes-VM (WorldSkills) ble arrangert i São Paulo, Brasil, 12.–16. august.

Det norske yrkeslandslaget oppnådde et svært godt resultat, med gullmedaljer til Jenny-Marlen S. Fossan i helsefagarbeiderkonkurransen og Martin Østnor i industrimekanikerkonkurransen. Ytterligere 14 av fagene og dermed 16 av de 19 norske ungdommene som deltok, fikk mer enn 500 poeng og medalje for ekstra godt utført arbeid (Medal of Excellence).

På grunnskole-området har LO bl.a. gitt innspill til NOU-utvalget «Fremtidens skole» både skriftlig og muntlig i møter med utvalget.

Fagskole og høyere utdanning

LOs representanter i Nasjonalt fagskoleråd er LO-sekretær Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen, LO. Sentrale problemstillinger har vært oppfølging av NOU om fagskolene.

LO vært med i GNIST-prosjektet, som er et tiltak for lærerrekruttering i partnerskap, under Kunnskapsdepartementet. LO har videre vært representert i Samspillsrådet, som er en oppfølging av stortingsmeldingen *Utdanning for velferd* og Nasjonalt forum for realfag. LO arrangerte ANSA-seminaret i samarbeid med ANSA og NHO i mai om å ta yrkesutdanning i utlandet.

Blant viktige temaer innen universitets- og høyskolesektoren i 2015 kan nevnes: Ny struktur i høyere utdanning og nytt finansieringssystem. LO har gitt innspill til den politiske behandlingen av disse sakene.

Etter- og videreutdanning og livslang læring

LO har bl.a. gitt innspill til arbeidet med ny nasjonal strategi for kompetansepolitikk. I forkant av dette arrangerte Fafo seminaret: «Kompetansepolitikk mellom utdanning og arbeidsliv», der resultater og problemstillinger fra fire LO-bestilte rapporter ble diskutert.

VOX utlyste i 2015 prosjektmidler til kompetanseheving av tillitsvalgte (kompetansetillitsvalgte). Seks prosjekter har søkt og fikk støtte: AOF Østfold, AOF Nord (Svalbard), AOF Haugaland, AOF Buskerud, AOF Møre og Romsdal og «FEED – prosjektet», som er et samarbeid mellom NNN og NHO.

Virksomheter, fagforeninger og avdelingstillitsvalgte kan søke om tilskudd til å gi ansatte opplæring i grunnleggende ferdigheter gjennom «Program for basiskompetanse i arbeidslivet» (BKA). I 2015 er BKA utvidet til å kunne gi støtte til norskopplæring og prosjektsøknader fra frivillige organisasjoner. Arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner kan søke tilskudd på lik linje med bedrifter og opplæringstilbydere. Det er tilrettelagt en egen nettside for tillitsvalgte med informasjon om hvordan søke programmet: <http://www.vox.no/no/Tilskudd/Program-for-basiskompetanse-i-arbeidslivet--BKA/Tillitsvalgte/>

VOX fikk inn 651 søknader om midler gjennom «Basiskompetanse i arbeidslivet», og delte ut 161 millioner kroner til kurs i lesing, skriving, regning, muntlige og digitale ferdigheter i arbeidslivet.

Internasjonalt utdanningsarbeid

LO har bl.a. deltatt i CEDEFOPs seminar om internasjonale kvalifikasjoner og deres utbredelse og forhold til det europeiske kvalifikasjonsrammeverket (EQF) og nasjonale utdanninger. CEDEFOP er EU-kommisjonens dokumentasjons- og analysesenter for fag- og yrkesopplæring.

LO har også deltatt i nordisk nettverk for voksnes læring, og nordisk prosjektgruppe (NORDPLUS) om «Ekspert i team» (EIT) i høyere utdanning.

Sørmarka AS

Innledning

Sørmarka er arbeiderbevegelsens kurs- og konferansesenter og et møtested for fagorganiserte fra hele Norge. Målet er å være arbeiderbevegelsens førstevalg for tilrettelegging og gjennomføring av kurs- og konferansevirksomhet. I tillegg til egne organisasjoner skal Sørmarka også tilby sine tjenester til faglige og frivillige organisasjoner i privat og offentlig virksomhet. Kapasiteten i hotellmarkedet i Oslo og Akershus har økt også i 2015. Positiv utvikling i markedet har bidratt til økt etterspørsel både i yrke-, ferie- og fritidstrafikk. Sørmarka satser på høy kvalitet og god service og framhever seg i et konkurransepreget marked.

Personalet

Ved årsskiftet hadde Sørmarka 45 fast ansatte og 1 lærling.

Styret

Styret per 31.12.15 består av: Peggy Hessen Følsvik, LO (leder); Arnstein Aasestrand, FLT; Trine Lise Sundnes, HK; Anniken Refseth, LO Stat; Steinar Krogstad, Fellesforbundet; Solfrid Horne-Moe, IE; Elin Veimo, Fagforbundet.

Respektive vararepresentanter: Renée Kristin Rasmussen, LO; Monica Derbakk, EL & IT Forbundet; Johnny Myrvold, NAF; Lise Toril Olsen, LO Stat; Dag-Einar Sivertsen, NTF; Jarle Wilhelmsen, NNN; Karin Bøyum Fossheim, Fagforbundet.

Ansatterepresentanter:

Rolf-Gunnar Finsrud; Jarle Nærby.

Vararepresentanter i rekkefølge:

Kine Riiser; Johnny Kurt Nielsen; Ronald Johnson; Pål B. Skjærlund.

Det er avholdt fire styremøter. Hovedsaker dette året har vært økonomi og videre utvikling av Sørmarka som produkt. Styret er dessuten orientert om arbeidet i bedriften med videreutvikling av anlegg, tilbud, tjenester, arbeidsmiljø og arbeidskultur.

Belegg og kapasitetsutnyttelse

Belegget for 2015 var 26 312 døgn, økning på 396 døgn i forhold til 2014. Beleggsprosenten utregnet for 49 uker gir 57,5 mot 56,6 i 2014 utregnet fra antall gjester. Beregnet i forhold til antall rom er beleggsprosenten 46,8. God prisutvikling på ferie-, fritid- og konferanse-gjester har gitt en positiv utvikling på gjennomsnittsinntekten pr. rom med 7 prosent, og gjennomsnittsinntekten pr. person viser en framgang på 5 prosent.

Fordeling av kundegrupper

Ferie og fritid	20,0 %
Andre kurs	33,5 %
Egne kurs	41,0 %
Yrke	5,5 %

Økning i besøk fra egne og god etterspørsel i ferie- og fritidsmarkedet har endret fordeling i kundegrupper i forhold til 2014.

Drift av eiendommen

Hovedprosjekt i 2015 har vært utskifting av ventilasjons- og varmeanlegg i administrasjons-/bevertningsbygg. Prosjektet var delt i to og ble sluttført i 2015.

Avslutning

Sørmarka har i løpet av 2015 fått økt aktivitet i alle markedssegmenter vi er aktive i. Hovedmarkedet er fortsatt kurs og konferanse, og målet er å øke markedsandeler fra arbeiderbevegelsen. Sørmarka har innledet et samarbeid med LO Media om utvikling og drift av studio. Hovedproduktet er digital formidling av budskap og er primært rettet mot fagbevegelsen. I 2015 hadde vi gode besøkstall, og prognoser for 2016 er positive.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – AFR

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS eies 100 prosent av Landsorganisasjonen i Norge, og driver folkehøgskole og barnehage.

Etter generalforsamling i juni har styret denne sammensetningen:

Are Tomasgard, LO, styreleder (2 år); Eva Christine Stenbro, APF, nestleder (1 år); Tore Ryssdalsnes, LO Media (2 år); Odd Erik Kokkin,

LOs DK i Hedmark (1 år); Helene Skeibrok, Fagforbundet Hedmark (2 år); Torggrim Kristoffersen, ansattes representant, Skolenes landsforbund; Åse Solberg, ansattes representant, Fagforbundet; Ragnhild Dalslåen Karlsen, elevrepresentant.

Varamedlemmer for de eiervalgte styremedlemmene: 1. varamedlem Kent Rune Pedersen, LO (2 år); 2. varamedlem Iver Erling Støen, LOs DK i Oppland (1 år); 3. varamedlem Eirine Saaler Nabben, HK Region Indre Østland (2 år); 4. varamedlem Terje Kalheim, LO (1 år).

Det ble i 2015 avholdt fire styremøter og styreseminar.

Resultat, finansiering og likviditet

Årsresultatet for 2015 ble et underskudd på kr 433 229. AFR mottok ikke eiertilskudd i 2015, og har betalt renter og avdrag på lån til LO. Selskapets finansielle stilling var tilfredsstillende ved årsskiftet.

Elevene og skoletilbudet ved AFR

I skoleåret 2015/2016 har AFR 68 elever, inkludert 3 stipendiatelever. Elevene fordeler seg på FN-akademiet, Fotografi, Journalistikk, IT-digitalformidlingsdesign og Grafisk design.

Personal

I 2015 hadde AFR AS til sammen 20 ansatte, i 16 årsverk. Av disse var 11 kvinner. 4 årsverk medgikk til bemanning av barnehagen.

Framtidsutsikter

AFR fikk nedgang i antall elever som takket ja. Antall søkere var bra. To nye linjer fra 2016–17 settes i gang for å gi potensielle elever flere muligheter. AFR får redusert tilskudd fra staten fra 2017. Sommeraktiviteten har nå blitt en viktig del av inntektene. For å drive med overskudd i framtiden er skolen avhengig av 80–90 elever samt like høyt aktivitetsnivå på sommeren.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Arkiver

Samlingen av papirarkiver har vokst med 530 til totalt 6810 hyllemeter. Den består av arkiver etter LO, fagforbundene, klubber og foreninger, partiene og andre organisasjoner på den politiske

venstresiden og en rekke enkeltpersoner. Arkivene er flittig brukt, blant annet i biografier og andre historiske framstillinger. Informasjon om de enkelte arkivene kan søkes opp via arkivportalen (www.arkivportalen.no). Arbark fortsetter kartleggingen av papir- og elektroniske arkiv i rørsla i vid forstand, og det er innledet konkrete prosjekter om avlevering av elektroniske arkiv.

Biblioteksamlingen

Arbark har landets største og viktigste spesialbibliotek for litteratur om arbeiderbevegelsen, med drøye 130 000 titler. Deler av papirmaterialet kasseres fortløpende. Nytt materiale kommer i økende grad inn som elektroniske publikasjoner. Biblioteket eier nasjonale og internasjonale publikasjoner, beretninger, protokoller, fagblader, pamfletter og brosjyrer; doktorgrads-, hoved- og masteroppgaver; DVDer, arbeideraviser på mikrofilm og Arbeiderbladets klipparkiv (1947–85). Kataloginformasjonen er søkbar på Internett. Arbark har i 2015 fortsatt med å digitalisere og legge ut på internett deler av det mest brukte materiale (http://www.arbark.no/Digitale_dokumenter.htm).

Fotografier

Arbark har en samling på 4,2 millioner fotografier/negativer/plakater. Brorparten av fotomaterialet kommer nå som før fra Arbeiderbladet. Omtrent 49 000 objekter er digitalisert, beskrevet og søkbare, og brukes jevnt i bøker og presse.

Film

Videre samler, oppbevarer og formidler Arbark film med relevans for arbeiderbevegelsen. I 2015 tok Arbark imot og digitaliserte to sjeldne arkivkopier av arbeiderfilmene *Gyr i Norden* (1939, 6, ruller 35mm) og *I takt med tiden* (1949, 6 ruller 35mm). Sistnevnte har blitt regnet som tapt.

Fagforenings- og partifaner

Arbark har landets største samling av fagforenings- og partifaner – omtrent 480. I tillegg til disse har Arbark digitale fotografier av arbeiderfaner som oppbevares i museer og andre institusjoner rundt omkring i landet, totalt om lag 2700 faner. Disse er tilgjengelig for publikum på internett.

Formidling og forskning

Arbarks personale har også i 2015 drevet et omfattende formidlingsarbeid, med blant annet utgivelse av årbok, skriving av artikler, arrangement av egne seminarer, historielunsjer (i samarbeid med LO), foredrag på fagbevegelsens seminarer og kurs og veiledning til brukerne. Arbarks årbok *Arbeiderhistorie* var i 2015 i sin helhet viet til emnet «Det fleksible arbeidsliv» og inneholdt 12 artikler skrevet av forfattere knyttet til «Nettverk for industriarbeiderkultur og arbeidslivsstudier». Sammen med AOF Norge arrangerte Arbark det tredje nasjonale arbeiderhistorieseminar i Trondheim, og sammen med andre arkivinstitusjoner, Arkivenes dag på Stortinget, med godt oppmøte og gode tilbakemeldinger. Arbark har også bistått Oslo museum/Akerselva Industri- og arbeidermuseum i deres videre utvikling.

ORGANISASJONSARBEID

Medlemsutvikling

Det samlede medlemstallet i LOs forbund har økt også i 2015 og er pr. 4. kvartal nesten 914 000. LO har nå 24 forbund som medlemmer. Medlemsutviklingen i disse viser vekst, totalt, for unge medlemmer (ca. 132 000 under 30 år) og for studenter (over 19 000). Det er i dag flere menn enn kvinner som er medlemmer i LOs forbund.

I løpet av året opplevde flere forbund konsekvenser av nedgangstider og omorganisering i oljevirksomheten og en del tap av medlemmer. Som følge av det har antall yrkesaktive medlemmer fortsatt gått ned og utgjør nå litt under 593 000 medlemmer. Sysselsettingen i Norge økte med ca. 20 000 fra 3. kvartal 2014. Slik sett fortsetter organisasjonsgraden for LO å falle. Organisasjonsgraden (2014)* i Norge er på 51,9 prosent, som er den fjerde høyeste i Europa. LOs andel av de totalt sysselsatte er 25,8 prosent eller 50 prosent av de organiserte.

De største utfordringene med organisering, er økende og omfattende bruk av korte arbeidsforhold og ulike former for atypisk arbeid. Økende problemer med svart arbeid og økonomisk kriminalitet er også med å undergrave seriøse bedrifter og mulighet for organisering. Det må samtidig understrekes at det også er mange uorganiserte innen seriøse virksomheter og bransjer.

* Organisasjonsgrad for 2015 kommer høsten 2016

Rekruttering og organisasjonsutvikling

LO bistår forbundene og lokalorganisasjoner med økonomisk tilskudd til tverrfaglige rekrutterings- og organisasjonsutviklingsprosjekter. Generelt er det godt fokus på rekruttering, organisasjonsbygging, oppsøkende virksomhet og medlemservice i LOs organisasjon og forbund, og det jobbes målrettet etter strategiske planer.

Organisasjonsavdelingen er delaktige i arbeidet med rekruttering av nye forbund til LO og på representantskapsmøtet i februar ble Norsk Cockpit Forbund tatt opp som LOs 24. forbund.

Behandling av henvendelser om medlemskap via LOs nettsider

ligger også til avdelingens gjøremål, og årlig dreier dette seg om ca. 8000 henvendelser.

Følgende forbund har fått faglig og økonomisk støtte fra LO sentralt:

- Norsk Arbeidsmandsforbund: Støtte til et rekrutterings- og organisasjonsbyggingsprosjekt i Oppland/Hedmark. Prosjektet er knyttet til veiprosjekter i fylket, totalt 17 prosjekter. Fokus på skolering og utvikling av tillitsvalgte.
- NISO: verveprosjekter innen håndball, fotball, ishockey og individuelle idretter. NISO passerte 1100 medlemmer i 2015.
- HK: Har et omfattende organiseringsprosjekt på servicesiden i luftfarten. Prosjektet handler om organisering og skolering ved en lang rekke flystasjoner.

Det er god aktivitet i flere lokalorganisasjoner, og følgende fikk midler fra LO sentralt i 2015:

- LO i Bergen og omegn: Organisatorisk og fagligpolitisk prosjekt.
- Fellesprosjekt for LOs lokalorganisasjoner i Østfold: Organisatorisk og fagligpolitisk prosjekt.
- LO i Larvik og Lardal: Organisatorisk prosjekt.
- LO i Ålesund: Prosjekt med fokus på rekruttering og organisasjonsbygging.

Prosjekt servicesektor – «Organisering til tusen»

Det pågår et organiseringsprosjekt over tre år hvor LO Oslo og HK Oslo og Akershus er med. Under oppstart 2013 var også FF og NAF med i prosjektet. Prosjektet fokuserer på rekruttering og organisasjonsbygging. Det samarbeides på tvers av forbundene, og lokalorganisasjonen i Oslo har den koordinerende rollen. Dette prosjektet har i år hatt fokus på organisering ved Tveita senter (Oslo), Manglerud-senteret (Oslo) og Lambertseter senter (Oslo). På Tveita-senteret er det valgt en sentertillitsvalgt og det er rekruttert bra med medlemmer. På Lambertseter ble det gjennomført en verveaksjon hvor hele senteret ble besøkt, men Meny og Dyregod var hovedsatsingsområdene. Hovedformålet med dette besøket var å knytte til seg et medlem som kunne være kontaktperson for å gjennomføre årsmøte og valg av tillitsvalgt. Dette lyktes.

Hele Manglerud-senteret er besøkt, med Meny og Jernia som

hovedsatsingsområder. Årsmøtet på Meny er gjennomført, og det ble valgt tre tillitsvalgte, som utgjør klubbstyret. Styret er organisert med leder, nestleder og sekretær. Klubben har laget handlingsplan for 2015. Klubbstyret ble meldt på tillitsvalgt skoletrinnsplan 1.

Organisering av selvstendig næringsdrivende

Sekretariatet fulgte opp LO-kongressens vedtak ved å nedsette en egen arbeidsgruppe i møte 5. oktober 2015.

Arbeidsgruppen ledes av LO-sekretær Renée Rasmussen, og er sammensatt av representanter fra Fagforbundet, FF, HK, FLT, NTF, Industri Energi, MFO, EL & IT Forbundet og Norsk Manuellterapeutforening. Arbeidsgruppen rapporterer til Sekretariatet, og skal arbeide med å videreutvikle LOs tilbud til forbund og deres selvstendige næringsdrivende-medlemmer.

Koordineringsutvalget for rekruttering og medlemsservice

Utvalgets formål er å koordinere rekrutteringsarbeidet i LO og forbundene, diskutere strategier, utveksle ideer og legge til rette for erfaringsutveksling basert på LOs organisasjonsprogram som vedtas på Kongressen. Så godt som alle forbund er representert. Utvalget hadde fem møter i tillegg til en konferanse i 2015.

Rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning

I utvalget for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning er elleve forbund representert, samt LO Stat med observatørstatus. Utvalget jobber etter en handlingsplan med seks satsingsområder: rekruttering av studenter, imagebygging og profilering, faglig fellesskap, utdanning skal lønne seg, synliggjøring av medlemsfordelene og konferanser/kurs.

Handlingsplanen er utarbeidet for hele kongressperioden, men revideres og evalueres årlig. I 2014 startet et større arbeid med å innhente kunnskap om området og utarbeidelse av en større kommunikasjonsstrategi. Utvalget har avholdt fire møter i tillegg til et seminar i 2015.

LO Ingeniør

LO Ingeniør er et treårig prøveprosjekt og et resultat av at yrkesidentitet og yrkesfelleskap er stadig viktigere ved valg av organisasjon. Fem forbund står sammen i et fagfelleskap for å rekruttere flere ingeniører og ingeniørstudenter: Fagforbundet, NTL, Industri Energi, FLT og EL & IT Forbundet. Arbeidet ledes av LO.

13. oktober ble den første LO Ingeniør-konferansen avholdt på Hotel Royal Christiania. Det ble en godt besøkt konferanse med temaene ny nærings- og industripolitikk samt bærekraftige byer. Prosjektet har hatt fokus på rekruttering og synliggjøring av LO og forbundene som en organisasjon for ingeniører.

ERAS-festivalen

ERAS-nettverket er et multikulturelt nettverk som består av 25 frivillige innvandrersorganisasjoner i Oslo. De jobber for å styrke forståelse og samarbeid mellom ulike innvandrersorganisasjoner og mellom innvandrere og storsamfunnet i Norge. Med denne festivalen viser de den fargerike og flerkulturelle siden ved innvandrersorganisasjonenes virksomhet. Organisasjonene i ERAS-nettverket jobber mot vold, diskriminering og rasisme og for kulturelt samarbeid på tvers av kulturer.

Festivalen byr på musikk, internasjonal mat, utstillingsboder osv. Det kommer tusenvis av mennesker innom festivalen. LO var den eneste hovedorganisasjonen som var representert, og ble profilert gjennom annonser og plakater. Det ble vervet en god del medlemmer på arrangementet. Da dette var noen uker for kommune- og fylkestingsvalget, var det mange som også ville snakke valg og stemmerett.

LOs lokalorganisasjoner og LO-sentrene

LO har 110 lokalorganisasjoner og 43 LO-sentre. Det er et godt aktivitetsnivå i mange lokalorganisasjoner, og flere har igangsatt prosjekter som har fokus på utvikling og fagligpolitisk arbeid.

Organisasjonsnett

Organisasjonsavdelingen har i samarbeid med LOs distriktskontorer, økonomiavdelingen og IKT-ansvarlig i LO jobbet med å utvikle et nytt organisasjonsnett, LOrgnett, som ble operativt i november 2015.

Et arbeid for å utvikle nye avtaler og forbedret dataløsning som også inkluderer lettere kontinuerlig opplæring av nyansatte, ble påbegynt i 2014. Adressesystemet er et verktøy for å holde oversikt over antall betalende medlemmer i den enkelte lokalorganisasjon. Målet er at tiden og kostnadene som brukes, skal reduseres vesentlig. LO har lagt ressurser i avtaler og datautvikling. Det er gjennomført opplæring av 22 ansatte ved distriktskontorene gjennom samlinger sentralt. I tillegg er det brukt et betydelig antall arbeidstimer ved distriktskontorene til oppdatering av basen. Både lokalorganisasjonene, fagforeningene/avdelingene og forbundene er pålagt å sørge for at endringer i adresser mv. rapporteres fortløpende til distriktskontorene.

Nordisk organisasjonskonferanse

Nordisk organisasjonskonferanse 2015 ble holdt på Sørmarka 3.–4. juni. Temaet for konferansen var organiseringsoffensiven i service-sektoren, og erfaringer fra forbundene innenfor varehandel, hotell/restaurant, vakt/sikkerhet, innleie, organisering/identitet og LO selvstendig. I tillegg ble det gitt statusrapporter fra alle nordiske land.

LOs organisasjonskonferanse

LOs organisasjonskonferanse ble arrangert på Sørmarka 14.–15. desember. Konferansen er en årlig begivenhet der man har fokus på LOs prioriterte områder innenfor organisasjon, rekruttering og fagligpolitisk arbeid. Totalt var det 150 deltakere fra lokalorganisasjoner, forbund og distriktskontorer.

LOs konferanse for lokalorganisasjoner

26.–27. mars ble det for femte gang avholdt en egen konferanse for LOs lokalorganisasjoner. Tematikken var organisasjonsutvikling og fagligpolitisk arbeid. Her møtte 60 representanter fra Kristiansand i sør til Svalbard i nord.

Påskearrangement for vanskeligstilte: «Inn i varmen»

I samarbeid med Norsk Folkehjelp avholdt LO, åttende året på rad, et rusfritt påskearrangement for vanskeligstilte, hjemløse og mennesker som lider under alvorlig rusmisbruk. Hensikten er å gjøre noe for dem som har det vanskelig, spesielt under høytider. Arrangementet ble avholdt i Folkets Hus tirsdag 31. mars. Det stilte mange frivillige fra begge organisasjonene og fra forbundene. Det ble servert en toretters middag og holdt konsert med Inger Johanne Beisland og The Platters. Det ble et vellykket arrangement med over 300 gjester.

Formidling av arbeiderhistorie

Interessen for fagbevegelsen og arbeiderbevegelsens historie er stor. LO samarbeider mye med Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek om å styrke formidlingsarbeidet.

Historielunsj

I 2015 er følgende historielunsj gjennomført:

- 2. oktober: I tider med globalisering og krise – klarer fagbevegelsen å samarbeide over landegrensene? v/Knut Kjeldstadli.

LOs konferanse for forebyggende barne- og ungdomsarbeid

9. november ble det arrangert en konferanse med tema: «Å høre til. De krevende ungdomsårene – perspektiver på integrering.» For LO er det viktig at barn og ungdom har gode og trygge oppvekstvilkår. De krevende ungdomsårene byr på mange forskjellige utfordringer. Målet med konferansen var å gi konferansedeltakerne nye perspektiver og verktøy i det forebyggende barne- og ungdomsarbeidet. Det var ca. 80 deltakere.

Fellesskoleringsrådet

Fellesskoleringsrådet ble vedtatt av Sekretariatet 8. desember 2014 og etablert våren 2015. Rådet er sammensatt av representanter fra ni forbund fra både privat, statlig og kommunal sektor. I tillegg er LO Stat representert. LO innehar leder- og sekretærfunksjonen. AOF har en observatørplass/-rolle. Rådets formål er å bidra til å styrke fellesskoloringen, herunder toppskoloring, MoTo og ungdomskurs. Arbeidet med å etablere et forpliktende samarbeid for prioritering og koordinering mellom LO, AOF og forbundene har startet. Rådet har utarbeidet en arbeidsform som tar hensyn til forbundenes studiearbeid.

Rådet har søkt om midler å få gjennomført en kartlegging av forbundenes kursopplegg. Målet med kartleggingen er å avdekke hvilke utfordringer rådet vil stå overfor i forhold til tverrfaglig skoloring, herunder ungdomskursene. Rådet har videre vedtatt å foreta en total gjennomgang av MoTo-kursene AOF tilbyr, for å kartlegge om de tilfredsstiller behov forbundene har og deretter kunne oppnå felles forståelse for hva som skal være felleskurs lokalt og regionalt.

Medlemsbevegelse

Andelen medlemmer som går ut av forbundene uten kjent årsak, ca. 45 000 medlemmer i året, har vært konstant. Arbeidet med medlemsbevaring gjennom å ringe til medlemmer med kontingentrestanse, eller annet ønske om medlemskontakt, er i løpet av året blitt et permanent tilbud til forbundene gjennom LOfavør-administrasjonen. I løpet av året har det vært flere vellykkede prosjekter i enkelte forbund med gode resultater.

Det har vært arbeidet sammen med INRA for å få utviklet en oversikt med en elektronisk løsning som hjelper potensielle medlemmer med å melde seg inn i rett forbund. Målet er å ha en operativ løsning i løpet av kommende år.

Oversikter har vist at andelen av overføringer mellom forbundene av medlemmer har falt kraftig. På bakgrunn av disse opplysningene vedtok Sekretariatet i oktober å intensivere arbeidet med å finne fram til konkrete løsninger. Det ble nedsatt en prosjektgruppe med deltakere fra forbundene som benytter medlemssystem som Fane 2, Compendia, Winorg, Mysoft og Fokus. Forbund som ikke sitter i

prosjektgruppen er deltakere i referansegruppen. Prosjektgruppen har hatt ett møte i 2015 og arbeidet vil pågå i 2016.

Dialogkonferanse

4. desember ble det avholdt en dialogkonferanse med temaet: «Hva slags samfunn vil vi ha? En dialogkonferanse om tillit og trygghet.» Vi ser at det skjer mye bekymringsfullt i verden. Millioner er på flukt. Terrorister rammer uskyldige i Paris, Egypt og Beirut for å få oppmerksomhet og makt. Mennesker og hatet øker. Vi ville med denne konferansen sette et spørsmålstegn ved om det er dialog, forsoning, tillit og fri meningsbrytning som er løsningen? Eller er det bevæpning, overvåkning og en mer utstrakt bruk av Forsvaret? På konferansen samlet vi et bredt spekter av organisasjoner og politiske aktører for å diskutere kanskje vår tids mest presserende utfordring.

LO IKT-konferanse

LO IKT er et initiativ for å fremme LO som relevant hovedorganisasjon for de som jobber med IKT i alle arbeidslivets sektorer, miljøer og bransjer. Det er et samarbeid mellom de fire LO-forbundene Fagforbundet, Handel og Kontor, Postkom og EL & IT, som vil gi IKT-medlemmer identitet og faglig tilhørighet gjennom en felles konferansearena.

14. oktober 2015 ble det avholdt en konferanse for å bidra til å gi kunnskap og påfyll av kunnskap om hva som rører seg i IKT-sektoren. Det var nærmere 120 deltakere på konferansen.

«Vold stenger dører»

FNs internasjonale dag for avskaffelse av vold mot kvinner
25. november inviterte vi i samarbeid med Kriesesentersekretariatet til arrangementet «Vold stenger dører», med innledninger fra Annette Michelsen, FO og LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg Hordaland; Tove Smaadahl, daglig leder Kriesesentersekretariatet; Raymond Johansen, byrådsleder og Nina Finsen, daglig leder ved Glåmdal kriesesenter. Det ble også laget en brosjyre, *Vold stenger dører*, i samarbeid med Kriesesentersekretariatet.

Kurs i diskrimineringsområdene

I samarbeid med Norsk Folkehjelp ble det 25. november holdt kurs for tillitsvalgte i diskrimineringsområdene. Målsetting med kurset var å gi økt kompetanse og kunnskap om hvordan en tillitsvalgt kan stå opp mot diskriminering på egen arbeidsplass.

Målgruppen var først og fremst tillitsvalgte på arbeidsplassen.

Temaene var: Diskrimineringsgrunnlagene. Indirekte og direkte diskriminering. Hvordan gjøre en diskrimineringsvurdering? Hvordan møte diskriminering som tillitsvalgt?

Det var 20 deltakere på kurset.

Store anlegg

LO har i 2015 vært engasjert med LO-koordinator på følgende prosjekter: Ormen Lange, Aukra, Gardermoen T2 og Flesland T3. Det også ansatt LO-koordinator i forbindelse med utbyggingen på Ørlandet høsten 2015.

Det har vært flere møter med Jernbaneverket for å få til en ordning med LO-koordinatorer på prosjektet Follobanen. Det ble oppnådd enighet om en slik avtale, med oppstart november/desember 2015. Dette er første gang LO er inne i et stort samferdselsprosjekt.

I tillegg til oppfølging av pågående prosjekter, har anleggssekretæren også arbeidet med nye framtidige prosjekter.

Nedgangen i investeringer i olje- og gassindustrien, spesielt i forhold til oppdrag på landanleggene, merkes.

Ørland kampflybase

Prosjektet startet i oktober 2014, og er fortsatt i en oppstartsfase.

Ca. 70 håndverkere er på plass, betong er godt i gang med første byggetrinn, og graveentreprenør med ca. 10 mann på infrastruktur er i gang. Det forhandles med entreprenør på neste bygg og forlengelse av rullebane. UE på første byggetrinn er også kontrahert. Det forventes en markant oppgang av mannskap over jul.

Det som er gjort i oktober er:

- Fått på plass verneombud, plasstillitsvalgt og brakke-/rigg-tillitsvalgt fra hovedentreprenør (HENT)

- Gjennomført kurs i grøftegraving for hele arbeidsstokken fra graveentreprenør, sammen med RVO NAF.
- Etablert brakke-/rigg-utvalg, bestående av braketillitsvalgt, ISS og Forsvarsbygg. Første møte 19. november.
- Vernerunder hver tirsdag.
- Gjennomført møte med Forsvarsbyggs ledelse angående velferdstilbud, madrasser, låsbare skap mm. Her jobbes det med saken, og den blir tema på første møte i brakkeutvalget.
- Gjennomført møte med hovedentreprenører: ledelse, hoved-/plassverneombud og hoved-/plasstillitsvalgt. Agenda var: Hvordan ønsker vi å ha det framover, hvordan involvere verneombud, plasstillitsvalgt, arbeidsfordeling og møtearena/-frekvens.
- Bidrar i utarbeidelse av HMS-håndbok for Forsvarsbygg, tenkt utdelt til alle som skal jobbe på anlegget.
- Avtalt møte med Ørland kommune for å finne ut hva Ørland har å by på av velferdstilbud.

OSL T2 Gardermoen

I 2015 har det vært stor aktivitet i T2-prosjektet. Det er nå ca. 1500 arbeidere tilknyttet prosjektet.

Delprosjekter som er fullført/pågår:

- Trafikk for plass og vei. Veidekke har hovedentreprisen. Går nå mot slutten.
- Elektro. Oneco har hovedentreprisen. SBV og Bravida på Pir nord.
- Rør. Oras har hovedentreprisen.
- Innredningsarbeid Sentralbygg Vest og Pir nord. HENT AS har hovedentreprisen.
- Luftbehandling. GK Norge har hovedentreprisen.
- Stein. Naturstein AS har hovedentreprisen.

Både på Sentralbygg vest og Pir nord er det nå innredningsarbeidet som står for tur, og det ventes ca. 1600 mann på anlegget. Mange underleverandører i kjeden og innleie fra bemanningsbyråer skaper utfordringer i forhold til likebehandling. Dette er noe som både utbygger OSL T2 og vi har stort fokus på og jobber kontinuerlig med. Prosjektet har en målsetting på H-verdi 2,0. H-verdien er nå 3,3. Vi har så langt hatt 19 skader med fravær i prosjektet: 3 hos hovedentreprenør og 16 hos UE.

LO-utvalget har fungert bra, med godt oppmøte fra de tillitsvalgte og forbundene, og det er gjennomført sju LO-utvalgsmøter og fem VO-møter. Verneombudsmøtene har hatt godt oppmøte med engasjerte verneombud. Regionale verneombud fra FF og NAF deltar på disse møtene. Jens Eriksen overflyttet til Flesland T3 i april 2015. Arild J. Haugland overtok som LO-koordinator på T2 1.6.15. LO-koordinatorene deltar på vernerunder hos de forskjellige entreprenørene, og på revisjoner sammen OSL T2 som tar for seg arbeidsforhold. Vi har også deltatt på brukermøtene i leiren for å løse felles problemer der.

Flesland T3

Flesland T3 startet året med Vidar Berdalen som LO-koordinator; han gikk inn i pensjonistenes rekke mars 2015, etter å ha laget et godt fundament for arbeidet som koordinator på ny terminal Flesland. Jens Eriksen startet opp på Flesland etter påske 2015 etter en periode på 16 måneder som LO-koordinator på Gardermoen Pir nord sammen med Geir M.

På nåværende tidspunkt er det litt i overkant av 400 som jobber på prosjektet, som skal opp i 500–600.

Det er LAB som er hovedbedrift og står for samordningen for til sammen 17 forskjellige kontrakter. Noen av de største aktørene er LAB, HENT, Vassbakk & Stol, Bravida, PEAB, NCC Construction, GK, Frøland & Noss Elektro.

Det er i overkant av 20 forskjellige bemanningsbyråer i prosjektet, og det skaper utfordringer på mange områder, som likebehandlingsprinsipper, i SHA-/HMS-arbeidet og gjennom språkutfordringer. Det er registrert 11 forskjellige nasjonaliteter.

Prosjektet har pr. oktober en H-verdi på 3,57. Det har vært to alvorlige ulykker, en klemskade på en hånd og en tragisk dødsulykke under arbeid i lift. Vedkommende arbeidet i Vala & Vieira Norway, som er inne på LABs kontrakt. I påfølgende oppfølging og gransking har AF, som er hovedaksjonær i LAB, bistått arbeidet på en profesjonell måte.

Onsdag 14. oktober hadde vi kranselag med mat og drikke, og det ble også delt ut prosjektgaver til alle. Åpning av den nye terminalen er satt til 17. august 2017.

Fakta: Utvidelse av nåværende terminal fra 22 000 til 85 000 m². Det er sprengt ut 1,2 mill. m³ med fjell, Sweco Norge AS står for prosjekt og prosjekteringsledelse. Den nye terminalen er beregnet for

innenlandsfly og den gamle terminalen til utenlandsfly, med passasjerbro mellom terminalene. Prosjektet har en kostnadsramme på 4,3 milliarder.

Nyhamna Expansion Prosjekt (Ormen Lange)

Året har vært preget av høy aktivitet. På det meste var nærmere 1600 personer involvert i prosjektet. I revisjonsstansen ble det arbeidet både natt og dag i en 14–21-ordning. Etter dette har bemanningen stabilisert seg med ca. 600 i rotasjon. Prosjektet har hatt en del nesten-ulykker, men ingen alvorlige hendelser med personskaide hittil i 2015 (pr. november).

Aktivitetene for 2015 har i hovedsak vært som følger:

- Sammen med koordinerende verneombud for Shell etablert og deltatt på jevnlige verneombudsmøter.
- Fått på plass AMU ved prosjektet, eller som det blir kalt her: Prosjekt Lokalt Plass-utvalg- P-LPU. Møter hver sjetten uke.
- Avholdt månedlige LO-utvalgsmøter.
- Oppfølging av arbeidstidsordninger sammen med Kværner Stord månedlig.
- Kontakt med forbundene ved behov utenom LO-utvalgsmøter.
- Fokus på lønns- og arbeidsvilkår, samt likebehandling.
- Delaktig i velferdsaktiviteter og møter. Velferdskomiteen ledes av en meget dyktig og aktiv velferdssekretær ansatt i Kværner/Shell.
- Ukentlig brakkemenyutvalgsmøter med leverandører og catering-leverandøren.

Det har vært mye fokus på og støy om likebehandling ved innleie. Måten noen bedrifter har håndtert dette på, har vært til stor frustrasjon. Hos noen har dette løst seg til en viss grad, men hos andre er det sterke motsetninger i tolkning av dette prinsippet. Arbeidsrettsdommen som kom i mars, den såkalte Langsetdommen, har ikke gjort arbeidet lettere. Etter mye fram og tilbake, ba Shell Kværner gjennomføre internrevisjon av en del underleverandørers lønns- og arbeidsvilkår. Her ble det funnet noen avvik, de fleste hos bemanningsforetak, men ingen som tydet på «sosial dumping». Avvikene måtte likevel rettes opp. Møter ble også avholdt med Fellesforbundet og tillitsvalgte for å komme til en bredere forståelse om dette temaet.

Det å få faste tillitsvalgte i bemanningsselskapene har også vært

en utfordring. Her har organisasjonssekretærene og distriktssekretær i Fellesforbundet i Møre og Romsdal vært svært behjelpelige. Aktiviteten framover blir høy, og noe økende første halvdel av 2016.

LOs UNGDOMSARBEID

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble gjennomført for 30. gang. Sommerpatruljen ble i jubileumsåret gjennomført i uke 26, 27 og 28 i alle fylker, og besøkte totalt 6135 arbeidsplasser. Dette er en betydelig oppgang fra fjoråret, og økningen i antall besøkte bedrifter har kommet til tross for en viss nedgang i det totale antallet patruljedeltakere.

I tillegg til arbeidsplassbesøkene har sommerpatruljen også i år hatt egen informasjonstjeneste for unge i arbeidslivet, fra 22. juni til 7. august. Mats Kvaløy-Bjørbekk og Lars Fjærli Hjetland har vært ansatt i henholdsvis 100 prosent og 66 prosent stilling i perioden 15. juni til 15. august. Informasjonstjenesten besvarer e-post sendt til sommerpatruljen@lo.no, telefoner til 810 01 999, sommerpatruljens sms-tjeneste og dessuten henvendelser via sosiale medier. Informasjonstjenesten har vært bemannet mellom klokka 09:00 og 16:00 alle virkedager.

Det ble funnet brudd på 22,4 prosent av arbeidsplassene, noe som er en økning på 3,4 prosentpoeng fra fjorårets 19 prosent.

Kurs og skolering

- Utviklingsprosess med forbund om LOs trinnskolering er gjennomført.
- Utviklingsprosess med forbundene om LOs praksispatrulje er gjennomført.
- I samarbeid med INRA er det utviklet en strategi for sosiale medier for ungdomstillitsvalgte.
- Det ble gjennomført en skolering i bruk av sosiale medier opp mot valgkampen for seks fylker.

LOs studentervice-seminar ble avlyst pga. av få deltakere. LOs student- og forskningskonferanse ble ikke gjennomført, grunnet liten interesse fra LOs sentrale ungdomsutvalg. Trinnskoleringen ble ikke gjennomført på grunn av lav påmelding.

Konferanser

Det er gjennomført LOs student- og ungdomskonferanse med 120 deltakere fra nesten alle forbund. Hovedtematikken på konferansen var høyreekstremisme.

Politiske sommerleirer

LO deltok på AUFs sommerleir på Utøya.
LO var representert ved HKs sommerkonferanse.
LO var representert ved både Fagforbundets sommerkonferanse og landskonferanse.
LO var representert på Fellesforbundets ungdomskonferanse.
LO var representert på EL & IT Forbundets minilandsmøte.

Internasjonalt arbeid

Ungdomsrådgiver har deltatt som delegat på DEFS' (ETUC) kongress og har hatt en studietur til Brussel med LOs faglige ungdomssekretærer.

LO er nominert til visepresident til DEFS' ungdomskomiteé på vegne av den nordiske gruppen. LO har vært representert ved Nordvision og ISF-møte i Finland 25.11–27.11. LO har vært representert ved DEFS' ungdomskomiteé 14.12. LO har bidratt med LOs studentservice i PERCS' brosjyre for rekrutteringsstrategier rettet mot unge.

LOs student- og elevmedlemskap

Rammeavtalens forbundsvise unntak er oppdatert for 2016.

LOs studentservice og semesterstart

Utdanningsstart ble gjennomført i 15 av 19 fylker. Det ble utviklet ny kommunikasjonsprofil for LOs studentservice. Alle distriktskontorer har fått nytt materiell til LOs studentservice, herunder duk til vegg, t-skjorter og brosjyrer.

Klimastrategisk plan

LOs ungdomsutvalg har gjennomført papirfrie møter, og betaler klimakvoter for sin møtevirksomhet.

Samarbeid med andre organisasjoner

LOs sentrale ungdomsutvalg har gjennom hele året hatt et godt samarbeid og en god dialog med både AUF, SU og Norsk Folkehjelp. Ungdomsrådgiver har fortløpende deltatt på møter og konferanser i regi av forbundene gjennom hele året.

Det er gjennomført et felles arrangement i regi av LO, NHO og ANSA: «ANSA-seminaret, yrkesfag i utlandet», 20.05. Det er også gjennomført et kontaktmøter med følgende organisasjoner: Norsk studentorganisasjon, ONF, ISU, Ansa. Det er også holdt innledning på ISUs landsmøte og LO har i samarbeid med YS bidratt til produksjon av et migrasjonsdokument for nordvisjon.

Andre aktiviteter

Det er laget flere filmer rettet mot ungdom. Ungdommen var aktive i mobiliseringen ved streiken 28. januar.

INTERNASJONALT ARBEID

Styrking av faglige rettigheter og forsvar av arbeidstakernes interesser er kjerneoppgaver i LOs internasjonale arbeid. Sterke fagorganisasjoner er en sentral aktør i det sivile samfunn og bidrar til en mer rettferdig fordeling. Konflikter, krig og økonomiske kriser har ført til omfattende tap av arbeidsplasser, sosial uro og økt press mot fagbevegelsen og faglige rettigheter. Finanskrisen har lagt press på nasjonal lønnsdannelse, kollektive forhandlinger og grunnleggende rettigheter. Arbeidsledigheten har økt, særlig blant ungdom. Fagbevegelsen har fokusert på nødvendigheten av jobbskaping, kamp mot arbeidsledighet og krav til myndighetene om offensive tiltak for vekst og sysselsetting. LO har lagt vekt på samarbeid mellom myndigheter og partene i arbeidslivet som et godt virkemiddel for å møte utfordringene.

LO har fulgt opp hovedprioriteringene for det internasjonale arbeidet med strategien for anstendig arbeid, en aktiv europapolitikk, migrantarbeidere og Midtøsten. Oppfølgingen av strategien for anstendig arbeid er fulgt opp overfor norske myndigheter, i ILO, gjennom EØS-finansieringsordningene, i prosjektsamarbeidet med fagbevegelsen i sør og i krav til EFTAs frihandelsavtaler.

Gjennom en aktiv europapolitikk har LO tatt opp EØS-saker overfor norske myndigheter og europeisk fagbevegelse. Samarbeidet i NFS er blitt styrket med mer koordinering og felles nordiske faglige holdninger i viktige spørsmål. Det er avholdt kongresser i NFS og DEFS i 2015. LO har god kontakt med russisk fagbevegelse, og samarbeidstiltakene i nordområdene bidrar til bedre dialog og mer samarbeid i nord.

LO har arbeidet for å hindre utnyttelse av migrantarbeiderne og bedre deres rettigheter både i prosjektsamarbeidet generelt og med et spesielt fokus på gjestearbeidere ved store idrettsarrangementer.

LO har sammen med internasjonal fagbevegelse og NIF fått gjennomslag for en del krav ovenfor den internasjonale olympiske komité om ivaretagelse av arbeidstakerrettigheter i forbindelse med olympiske leker. LO og Norges Fotballforbund gjorde en felles henvendelse til FIFA om VM i fotball i Qatar i 2022. Saken er også tatt opp med ILOs generaldirektør Guy Ryder.

LOs engasjement i Midtøsten har blitt styrket, og målgruppene er

i hovedsak ungdom, kvinner og migrantarbeidere. Samarbeidet med PGFTU i Palestina står sentralt. En ungdomsdelegasjon fra PGFTU besøkte LO i 2015. LO fulgte opp kravet og tidligere henvendelser til norske myndigheter om anerkjennelse av Palestina som stat.

Flyktningkrisen, med fokus på den humanitære situasjonen og mulighetene for flyktninger/asylsøkere på arbeidsmarkedet i Norge, har opptatt LO. Etter initiativ fra LO-lederen om en innsamlingsaksjon, har en samlet fagbevegelse i løpet av høsten 2015 bidratt med over 4 millioner kroner til Norsk Folkehjelps arbeid for syriske flyktninger. LO bevilget også 50 000 kr til Redningssselskapets humanitære arbeid i Middelhavet.

LO bevilget 300 000 kroner til hjelpearbeidet for ofre etter jordskjelvet i Nepal for å sikre rent vann og trygge sanitære forhold.

Det ble gjennomført delegasjonsbesøk med ledelsen i LO og medlemmer av Sekretariatet til våre samarbeidsorganisasjoner i Vietnam, Mosambik og Cuba. To mindre delegasjoner fra LO besøkte ACFTU i Kina og FNPR i Russland.

LO deltok som medarrangør og IFS-fondet bevilget 100 000 kroner til gjennomføring av 70-årsmarkeringen av Hiroshima og Nagasaki sammen med Nei til Atomvåpen.

Den tunisiske kvartetten for nasjonal dialog, bestående av blant annet LOs samarbeidspartner i Tunisia, UGTT, ble tildelt Nobels fredspris for 2015. LO var medarrangør for fakkeltog for nobelprisvinnerne 10. desember, og Gerd Kristiansen holdt appell. I forbindelse med fredsprisutdelingen arrangerte LO, sammen med fredsprisvinnerne og deres norske samarbeidspartnere, et seminar i Folkets Hus 11. desember. Over hundre medlemmer av UGTT kom til Norge for å delta i feiringen. IFS-fondet bevilget 500 000 kroner til en utstilling i Nobels Fredssenter.

LOs deltakelse i internasjonale faglige organisasjoner

NORDENS FAGLIGE SAMORGANISASJON(NFS).

NFS har 16 medlemsorganisasjoner med til sammen ca. 9 millioner medlemmer.

Bente Sorgenfrey, FTF-Danmark, har hatt presidentvervet i 2015. Gerd Kristiansen og Tor-Arne Solbakken har representert LO i styret for NFS. Det er ellers opprettet flere arbeidsgrupper i NFS hvor LO også deltar. Det er avholdt to styremøter i perioden, i Stockholm

i mars og i Helsingfors i november. Magnus Gissler er generalsekretær i NFS.

Den andre Nordiske Faglige Kongress ble avholdt i Køge, Danmark 27.–29. mai under tittelen: Norden – verdens mest konkurransekraftige region. Hovedbudskapet fra kongressen var at NFS ønsker å styrke nordisk trepartsdiallog, ivareta den nordiske modellen og utvikle det felles nordiske arbeidsmarkedet.

NFS' arbeid i 2015 har vært preget av utfordringer i det nordiske arbeidsmarkedet. Fokus har vært på å forsvare den nordiske kollektivavtalemodellen og et velfungerende felles nordisk arbeidsmarked uten grensehindringer, og samtidig motarbeide svart økonomi og sosial dumping. Ungdomsledigheten har hatt spesiell oppmerksomhet. Det er igangsatt en analyse av det nordiske arbeidsmarkedet i regi av Nordisk Ministerråd, som følges av en ekspertgruppe i NFS.

Flyktningssituasjonen og mulighetene på arbeidsmarkedet er satt på dagsordenen i NFS for faglig erfaringsutveksling om tiltak og mulighetene som ligger i sosial dialog og trepartssamarbeid. Styret i NFS vedtok en felles faglig nordisk holdning til TTIP-forhandlingene mellom EU og USA.

Styremøtene i NFS blir også benyttet til drøfting av aktuelle saker i ILO, ITUC og DEFS, hvor det kan være muligheter og interesse for en felles nordisk holdning. Det var god nordisk koordinering foran og under DEFS-kongressen høsten 2015, og NFS' europagruppe avholder møte foran hvert styremøte i DEFS. Lauri Lyly, SAK-Finland, ble valgt som ny president i NFS for 2016.

ØSTERSJØSAMARBEIDET

LO er medlem i det faglige Østersjønettverket – BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network). BASTUN har ett møte hvert halvår, og LO deltok i 2015 på begge. BASTUN er et nettverk for fagorganisasjoner fra Norge, Sverige, Danmark, Finland, de tre baltiske statene (Estland, Latvia og Litauen), Russland, Polen, Hviterussland og DGB Nord, Tyskland. Estiske EAKL hadde ledervervet i BASTUN første halvår, og etter sommeren overtok de tre polske fagorganisasjonene Solidarnosc, OPZZ og FZZ.

DEN EUROPEISKE FAGLIGE SAMORGANISASJON (DEFS)

LO har deltatt aktivt i styringskomiteen og i styret. DEFS er en av LOs viktigste påvirkningskanaler i EU- og EØS-spørsmål og deltagelse prioriteres høyt. Den økonomiske, politiske og sosiale krisen

har dominert arbeidet til europeisk fagbevegelse. Mange av medlemsorganisasjonene opplever angrep på faglige og sosiale rettigheter. I en rekke land har fagbevegelsen gjennomført flere store demonstrasjoner og streiker. I fjor skjedde det også i Finland, hvor regjeringen vil gripe rett inn i tariffbestemmelser om ferie og fridager. Finland opplevde sin største arbeidskonflikt etter krigen.

Valget i Storbritannia ga rent flertall til de konservative. Regjeringen har fremmet en fagforeningslov som ytterligere svekker fagbevegelsen ved krav til skriftlig avstemning før den kan iverksette konflikter. Det kreves både høy deltakelse og kvalifisert flertall i offentlig sektor. Et forslag om å forby trekk i lønn av fagforeningskontingent foreligger også.

Ellers var utviklingen i Hellas sentral etter at landet fikk en ny regjering, som ville ha en annen politikk enn EU. Denne ble formulert av det som kalles Troikaen: EU-kommisjonen, Den europeiske sentralbanken og Det internasjonale pengefondet, og pålegger en del land krav som har svekket fagbevegelsens rolle og forhandlingsmakt.

DEFS' medlemstall og inntekter synker. Dette skjer i en periode hvor europeisk fagbevegelse står overfor de største fagligpolitiske utfordringer på mange år. EU-kommisjonen har uttrykt kritikk av en rekke medlemsland for dårlig økonomisk styring. EU har derfor fremmet en rekke politiske forslag og tiltak for å bedre kontrollen med budsjett- og finanspolitikken i EUs medlemsland. Som en del av dette ble det innført en rekke overvåknings- og rapporteringsmekanismer. Europeisk fagbevegelse er kritisk til overvåkningsmekanismer som tar for seg lønns- og produktivitetsutvikling.

DEFS holdt sin kongress i Paris 29. september–2. oktober etter invitasjon fra de franske organisasjonene. Her ble det vedtatt et eget manifest og et handlingsprogram som legger opp til en alternativ økonomisk og sosial politikk enn den som føres i de fleste landene.

DEFS vedtok en strategi for å styrke den sosiale dimensjonen i EU, som har mange likhetstrekk med den nordiske samfunnsmodellen. Det har vært lagt ned mye arbeid for å sikre en sosial dimensjon innenfor det monetære samarbeidet. Dette har ikke blitt innfridd av EU. I forbindelse med den nye kommisjonen som startet sitt arbeid i november, er det signaler om å styrke den sosiale dialog, særlig i forbindelse med det som kalles EUs økonomiske styring. Men det mangler konkrete forslag.

Kongressen avviste under en uklar avstemning et forslag om en bindende europeisk minstelønn. Det var det eneste punktet hvor de

nordiske organisasjonene hadde et annet syn enn de øvrige organisasjonene.

Kommisjonen har lagt fram et omfattende forslag, kalt REFIT, og et eget program for bedre regulering, hvor også arbeidsrettsdirektiver står på listen. Dette gjelder blant annet direktivene om oppsigelser og informasjon og høring. Flere av direktivene er EØS-relevante. DEFS har iverksatt en kampanje for å hindre at enklere regulering skal medføre dårligere arbeidstakervern. Det arbeides overfor den nye kommisjonen for å få en annen tilnærming til en rekke av de direktivene man ønsker å gjennomgå.

Håndhevingsdirektivet, som skal sørge for at utstasjoneringsdirektivet håndheves på en bedre måte, skal etter hvert iverksettes i EØS-området. Direktivet åpner for en bedre kontroll med utenlandsk arbeidskraft i en rekke land. For Norges del gjelder det å se hvordan den norske lovgivningen vil bli. Forslaget om å revidere utstasjoneringsdirektivet ble ikke fremmet av kommisjonen som lovet i desember.

DEFS valgte et helt nytt sekretariat med Luca Visentini som ny generalsekretær og Veronika Nilson og Peter Scherrer som nye visegeneralsekretærer. Dansk FTF fortsetter i DEFS styrekomité, mens finske SAK etterstatter norsk LO som den andre nordiske representanten.

EFTAs KONSULTATIVE KOMITÉ – EØS' KONSULTATIVE ORGAN
EFTAs konsultative komité (EFTA KK) og EØS' konsultative organ (EØS KK) er dialogforum for arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene i EFTA- og EU-landene.

Hovedformålet er å drøfte og påvirke politikken i EFTA, EU og EØS på områder som berører arbeidslivets parter, med særlig vekt på utviklingen i det indre marked. EFTA KK har videre særskilt fokus på de sosiale og økonomiske aspektene ved EFTAs frihandelsavtaler med tredjeland.

Det ble avholdt fire møter i EFTA KK og ett møte i EØS KK. Vidar Bjørnstad har vært LOs faste representant i disse komiteene, med Robert Hansen som vara. Robert Hansen var medrapportør på EØS-rapporten om frihandelsavtaleforhandlingene mellom EU og USA (TTIP). Marianne Breiland er fast rapportør for EFTA KK i Single Market Observatory (SMO) som er underlagt den økonomiske og sosiale komiteen i EU (EESC).

EFTA KK har fortsatt prioritert utviklingen i det indre marked når

det gjelder vekst og sysselsetting. LO har fulgt opp behovet for å styrke den sosiale dimensjon og sosialdialogen i Europa og EU. LO har videre fulgt opp kravene om overholdelse av internasjonale konvensjoner og arbeidstakerrettigheter i EFTAs frihandelsavtaler, herunder hvordan EFTA og EFTA-landenes myndigheter bedre kan følge opp og rapportere om arbeidet med kapitelet om bærekraftig utvikling og arbeidstakerrettigheter i gjeldende frihandelsavtaler.

EFTA KK har avholdt møter med EFTAs utenriks- og handelsministre for å drøfte EØS-saker og handelsavtaler. Det er også avholdt fellesmøte med EFTAs parlamentariske komité.

Vidar Bjørnstad er i perioden 2014–2016 leder for EFTA KK.

INTERNASJONAL FAGLIG SAMORGANISASJON (ITUC)

Internasjonal faglig samorganisasjon (ITUC) har 333 medlemsorganisasjoner og representerer 180 millioner arbeidstakere i 162 land. Organisasjonen samarbeider nært med FNs organisasjon for arbeidslivet (ILO) samt Yrkesinternasjonalenes samorganisasjon og fagbevegelsens organ i OECD, TUAC.

LO er representert i ITUCs styre ved Gerd Kristiansen. Norden er dessuten representert gjennom den svenske LO-lederen Karl Petter Thorwaldsen, som på ITUCs tredje kongress i Berlin 2014 ble valgt til visepresident.

ITUCs årlige styremøte ble holdt i São Paulo, (Brasil) 10.–12. oktober. 130 representanter fra 54 land var til stede. Gerd Kristiansen og Kathrine Fauske deltok fra LO. Fem organisasjoner ble tatt opp som nye ITUC-medlemmer. Styremøtet vedtok ITUCs handlingsprogram for 2016. Programmet fokuserer på tre globale temaer: Klimarettferdighet og rettferdig industriell transformasjon, begrenning av multinasjonale selskapers makt i leverandørkjeder og eliminering av slaveri og tvangsarbeid. Mange delegater påpekte behovet for at fagbevegelsen internasjonalt må utforme en strategi for i større grad å komme på offensiven. Tildelingen av Nobels fredspris 2015, som gikk til den tunisiske kvartetten for nasjonal dialog hvor UGTT (tunisiske LO) var en av de fire organisasjonene, ble viet oppmerksomhet.

HTUR (komiteen for menneskerettigheter og faglige rettigheter) fastslo at Midtøsten og Nord-Afrika er verdens verste regioner når det gjelder brudd på de mest grunnleggende arbeidstakerrettighetene.

Kvinnekomiteen rettet fokus mot behovet for en ny internasjonal

standard for å bekjempe kjønnsbasert vold på arbeidsplassen, kvinners deltakelse i arbeidsliv og i fagbevegelsen.

TUAC – FAGBEVEGELSENS ORGAN I OECD

Samfunnspolitisk avdeling har konsentrert sin representasjon i økonomisk-politisk komité, men følger i økende grad også utviklingen i komiteen for arbeid og utdanning.

TUAC består av ITUC-organisasjoner i OECDs (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling) 34 medlemsland, flest i Europa, men også USA, Canada, Mexico, Chile, Japan, Sør-Korea, Australia, New Zealand, Tyrkia og Israel. Colombia og Latvia er i en prosess for medlemskap. Russland har også vært i en slik prosess siden 2007, men i mars 2014 besluttet OECD å utsette videre trinn i denne prosessen. OECD har et partnerskapsforhold med Brasil, Kina, India, Indonesia og Sør-Afrika. Fagbevegelsene fra disse landene kan delta som observatører i TUAC.

OECD er en av de viktigste økonomiske samarbeidsorganisasjonene med virkeområde utover Europa. Organisasjonen er en sentral arena for analyse og utredningsarbeid, rådslagning og koordinering av økonomisk samarbeid.

TUAC har et fast sekretariat ved OECD-hovedkvarteret i Paris og årlig to plenarmøter, i tillegg til egne komiteer for økonomisk politikk, arbeidsmarkeds- og utdanningspolitikk, bærekraftig utvikling og flernasjonale selskaper. OECD praktiserer på viktige områder et trepartssamarbeid, der fagbevegelsen og arbeidsgiversiden trekkes inn til konsultasjoner på sentrale temaområder.

Foruten å representere fagbevegelsen i OECD-aktivitetene og på G8- og G20-møtene, er TUAC først og fremst en møteplass for kompetanseutveksling og nettverksbygging. Hovedfokus har, som i de siste årene, vært veier ut av krisen i industrilandene og alternativer til innstrammingspolitikken. TUAC har vært og er en pådriver for OECDs analyser av økende økonomisk ulikhet i medlemslandene, og av skatteflukt og svekkelse av skattegrunnlag.

TUAC har vært pådrivere for OECDs regelverk for flernasjonale selskaper. Spørsmålet om investeringer og minoritetsaksjonærer er et tema i TUAC.

SAMAK

Det ble ikke avholdt årsmøte i SAMAK i 2015, fordi SAMAKs arbeiderkongress ble avholdt 11.–12. november i 2015.

I 2015 har LO/Ap sekretærgruppe (styret) fulgt opp arbeiderkon-

gressens hovedsaker. Leder i SAMAK er partileder og statsminister Stefan Löfven, Sverige. På årsmøtet i 2016 vil Jonas Gahr Støre overta som leder i SAMAK.

Øivind T. Hansen er medlem av LO/Ap sekretærgruppe fra LO Norge. LO-leder Gerd Kristiansen er medlem av ordførergruppen. Fra 1. juli overtok Jan-Erik Støstad, LO Norge som ny generalsekretær i SAMAK etter Inger Segelström. Sekretariatet for SAMAK ble samtidig flyttet fra Stockholm til Oslo.

Styret har hatt fokus på følgende saker:

Oppfølging av NordMod-prosjektet, Sørmarka-erklæringen fra arbeiderkongressen samt faglige og politiske utfordringer i Norden. Den nye fagligpolitiske tillitsvalgsopplæringen Nordenskolen startet opp i november 2015. Dette er et samarbeid mellom SAMAK og ABF/AOF.

ILO

Det ble avholdt seks møter i den nasjonale ILO-komiteen (ASD og partene). Det ble rapportert om Norges oppfølging av ILO-konvensjonene og ILOs anbefalinger for 2016. Blant sakene som var oppe til behandling var arbeidskonferansen, orienteringer om løpende ILO-saker og rapportering av norsk oppfølging av ILO-forpliktelser.

Det ble avholdt koordineringsmøter mellom arbeidstakerne nasjonalt og på nordisk nivå.

Konflikten om overvåkingssystemet og streikeretten tok en ny vending på styremøtet i mars. Ganske overraskende for de fleste la ITUC og IOE (arbeidsgiverne) fram en avtale som skal bidra til å få arbeidet i ILO på rett spor. Avtalen skal gjelde for to år og anerkjenner retten til internasjonale «industrial actions». ITUC og arbeidsgiverne har i etterkant fortolket hva som ligger i dette begrepet, ulikt. Avtalen innebærer enighet om mandatet for ILOs ekspertkomité, og det legges retningslinjer for hvordan applikasjonskomiteen skal arbeide under arbeidskonferansene. Avtalen fastslår at det settes ned et utvalg som skal se på hvordan ILO i framtiden skal innrettes. Avtalen ble vedtatt på ILO-styremøtet i mars.

Styret har drøftet mange og ulike saker. Verdt å nevne er omfattende klagesaker mot Fiji, Guatemala og Qatar for alvorlige brudd på grunnleggende rettigheter, ILOs flaggskip-programmer, ILOs

hundreårsjubileum i 2019, 2030-agendaen for bærekraftig utvikling, med mer.

Arbeidskonferansen i 2015 var den første som ble gjennomført etter den nye 14-dagersmodellen. Den norske regjeringen sitter i styret, og nordiske arbeidstakere er representert ved Jens Erik Ohrt (LO Danmark). Delegat for norske arbeidstakere på konferansen var Renée Rasmussen. Rasmussen ble valgt inn i «Selection Committee» på vegne av Europa. YS og Unio var representert i arbeidstaker-delegasjonen. Gerd Kristiansen, Hans-Christian Gabrielsen og Tor-Arne Solbakken besøkte konferansen. I tillegg til å følge konferansen, hadde de blant annet samtaler med ILO-leder Guy Ryder, leder for ACTRAV (ILOs arbeidstakeravdeling), Maria Helena André og med den norske FN-delegasjonen i Genève. Det ble vedtatt en anbefaling om hvordan styrke og legge til rette for overgangen fra uformell til formell sektor (LL1).

Arbeidet i Applikasjonskomiteen lot seg fullføre, jf. mars-avtalen, og det ble behandlet saker mot 24 land. Fra norsk arbeidstakerside ble det holdt innlegg om Kazakhstan, Mauritius, Hviterussland, Qatar og Swaziland på vegne av nordisk fagbevegelse. De var tre tekniske komiteer: Små og mellomstore bedrifter, anstendig arbeid og jobbskaping, overgangen fra uformell til formell sektor og komité for sosiale rettigheter og HMS.

Generaldirektørens rapport handlet om ILOs hundreårsinitiativ. Fram mot 2019 skal det settes fokus på framtidens arbeidsliv. Målsetning er å vedta en hundreårserklæring på konferansen i 2019.

I november ratifiserte Norge protokollen til konvensjonen om tvangsarbeid (K29). Dermed trår denne i kraft. Regjeringen varslet høsten 2015 at den skal ratifisere K187 Rammeverk til fremme av sikkerhet og helse i arbeidslivet, K183 Mødrevern, og K188 Arbeid i fiskerisektoren.

Det var i år 11 norske deltakere på Genève-skolen. Styret i Genève-skolen møtes to ganger i året. Solberg-regjeringen kuttet ut støtten til skolen, slik at Norge for første gang på svært lenge var det eneste skandinaviske land uten statlig bidrag til skolens unike kompetanse-tilbud.

LOs Europa-arbeid

LO har hatt en aktiv europapolitikk med fokus på påvirkning av den nasjonale diskusjonen og ved iverksettingen av EØS-relevante direktiver i norsk lovgivning, gjennom faglige og politiske kanaler: Den europeiske faglige samorganisasjon, EFTAs konsultative komité, Nordens faglige samorganisasjon og kontakt med Stortinget, regjeringen og ulike departementer. Gjennom EFTA sitter LO som observatør i SMO (Single Market Observatory), som overvåker og rådgir EU-kommisjonen om det indre marked.

LO har arrangert to møter i LOs Europaforum med deltakelse fra forbundene og LOs avdelinger. Blant annet har representanter fra Arbeidsdepartementet innledet til debatt om håndhevingsdirektivet, og representanter fra LO orientert om aktuelle faglige spørsmål som DEFS-kongressen 2015 og prosessen rundt arbeidstidsdirektivet.

De siste prosjektene i EØS-finansieringsordningene ble avsluttet i 2015. Prosjektene har blitt evaluert av Utenriksdepartementet og resultatene har vært gode. Norske myndigheter ble i 2015 enige med EU om størrelsen på og innholdet i EØS-finansieringsordningene for neste periode. Fondet for anstendig arbeid og trepartssamarbeid vil bli videreført på samme størrelse som nå: 1 prosent av EØS-midlene. LO har arbeidet aktivt overfor prosjektpartnerne fra forrige periode med tanke på etablering av nye prosjekter for neste periode.

LOs tilsagn fra Utenriksdepartementet til prosjektsamarbeid med russisk fagbevegelse (FNPR) gjaldt for perioden 2013–2015. Tilsagnet gikk til prosjekter i regi av de tre nordligste distriktskontorene inklusive ungdomssekretærene, seks forbund, LOs nordområdeutvalg og LOs likestillingsarbeid. Temaer som tas opp er forhandling, organisering og næringspolitisk utvikling. Samtlige tiltak har likestilling som et horisontalt tema. Sanksjonene mot Russland, grunnet situasjonen på Krim og i Ukraina, har gjort samarbeidet med russisk fagbevegelse mer sårbart. LO og FNPR er, tross den politiske situasjonen, enige om å fortsette dialogen og samarbeidet. Den nye norske regjeringen har gjort økonomiske prioriteringer i statsbudsjettet for 2016 som kan få konsekvenser for LOs prosjektarbeid.

LO samarbeider med fagbevegelsen i samtlige land på Vest-Balkan i regi av ITUC. Prosjektet om korrupsjon, uformell økonomi og skattereformer ble avsluttet i 2015. LOs forening for fagblad og informasjon har vært aktivt med i prosjektet.

Hviterussland er gjenganger i ITUCs årlige rapport om brudd på faglige rettigheter. Tillitsvalgte fengsles og stenges ute fra arbeidsplassen, og ILOs anbefalinger blir ikke tatt til følge. LO, gjennom IFS-fondet, støttet den opposisjonelle fagorganisasjonen BKDP (Belarusian Congress of Democratic Trade Union) gjennom ITUC/PERC med totalt 400 000 kroner for en toårsperiode, 2014–2015. IFS-fondet har også bevilget penger til et prosjekt i Georgia i regi av Industri Energi.

Internasjonal sikkerhetspolitikk

LO har arbeidet aktivt med nedrustningsspørsmål og forbud mot atomvåpen. Renée Rasmussen og Robert Hansen representerte LO på tilsynskonferansen for ikkespredningsavtalen, som ble avholdt i mai i New York, USA. LO har også hatt møte med statssekretær i Utenriksdepartementet om hvordan Norge bør følge opp sine forpliktelser i henhold til ikkespredningsavtalen. LO og Norsk Folkehjelp etterlyste i felles kronikk handling fra regjeringen i spørsmålet om atomvåpenforbud. IFS-fondet bevilget 100 000 kr til gjennomføring av 70-årsmarkering i Oslo av Hiroshima og Nagasaki, hvor LO var medarrangør og Renée Rasmussen holdt appell. Robert Hansen har representert LO i sentralstyret i Nei til Atomvåpen.

Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS)

IFS-styret avholdt fire møter. Tor-Arne Solbakken er styreleder. LOs samarbeid med fagbevegelsen i sør drives i hovedsak med støtte fra Norad. Styrking av faglige rettigheter står sentralt. I solidaritetsarbeidet har det vært lagt vekt på temaer som anstendig arbeid, likestilling og organisering. Støtten går for det meste til organisasjonsutvikling og kompetansebygging i landsorganisasjoner. Rundt halvparten av LOs støtte går til fagbevegelsen i Afrika. Det er engasjert en ny konsulent for Afrika, Godfrey Mtindi.

LO har støttet Støttekomiteen for Vest-Saharas arbeid. Tor-Arne Solbakken har møtt Polisarios representant i Norge. Erik Hagen fra Støttekomiteen innledet på styremøte i IFS. I tillegg møtte LO en delegasjon fra energikomiteen i det ghanesiske parlamentet for å

utveksle erfaringer om helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i petroleumssektoren.

LOs engasjement i Midtøsten og Nord-Afrika er styrket. Målgruppene er i hovedsak ungdom, kvinner og migrantarbeidere. Nadia Shabana er ansatt som lokal konsulent for Midtøsten og Nord-Afrika. I forbindelse med tildelingen av Nobels fredspris til den tunisiske kvartetten for dialog, har LO bidratt med midler til en utstilling i Nobels Fredssenter og til fakkeltøget. I tillegg til den offisielle delegasjonen ankom over hundre medlemmer av fagorganisasjonen UGTT, Oslo. I samarbeid med NHO ble det arrangert et seminar i Folkets Hus med deltakelse av fredsprisvinnerne og lederne i deres samarbeidsorganisasjoner i Norge.

Satsing på faglige rettigheter og bygging av fagbevegelsen i mellominntektsland har økt. I mange tilfeller er det i mellominntektsland at bruddene på faglige rettigheter er alvorligst og hvor de sosiale skillene er størst. LO har sammen med NHO tatt et initiativ overfor utenriksminister Børge Brende til en trepartsdiallog mellom Norge og Colombia.

Peggy Hessen Følsvik ledet en delegasjon til Vietnam i oktober. Delegasjonen deltok også på et seminar i Vietnam med NHO og arbeidsgiverorganisasjonen (VCCI) om sosial dialog og trepartssamarbeid. En delegasjon ledet av Tor-Arne Solbakken besøkte Mosambik i november. Renée Rasmussen ledet delegasjonen som besøkte Cuba i november.

LO har mottatt betydningsfulle bidrag fra lokale ledd i LO-systemet. Det ble gjennomført et seminar om prosjektsamarbeid med deltakelse fra forbund og lokale fagforeninger i januar.

I enkelte tilfeller arrangeres det studiebesøk, hvor hensikten er å utveksle erfaringer om faglig arbeid. En delegasjon av lokale tillitsvalgte fra LO Trondheim og LO i Mo i Rana besøkte Cuba i februar. NNNs nestleder, Anne Berit Aker Hansen, deltok på kurs i Vietnam i november.

Det var flere besøk fra lokale partnere i mai. En delegasjon fra CTC på Cuba møtte LO og deltok på seminar i regi av LO i Oslo. En delegasjon fra bygningsarbeiderforbundet i Etiopia besøkte LO og Fellesforbundet Byggfag avd. Bærum/Drammen. En delegasjon fra forbundet som blant annet organiserer gruvesektoren i Swaziland, MQAWUS, besøkte LO og deltok på Arbeidsmandsforbundets kongress. Det ble gjennomført et studiebesøk fra PGFTUs ungdomsavdeling. Under besøket deltok delegasjonen på en ungdomskonferanse i regi av Fagforbundet.

Seminarer om anstendig arbeid med vekt på den norske modellen, sosial dialog og trepartssamarbeid har blitt holdt i Etiopia og Vietnam. Her har LO, NHO og deres søsterorganisasjoner deltatt. LO deltok dessuten på ILOs regionalkonferanse i Afrika i Addis Ababa, Etiopia, om den globale utviklingsagenda, anstendig arbeid og sosial rettferdighet.

Det er gjennomført flere aktiviteter under Norads «Olje for utvikling»-program. Det ble gjennomført en intern evaluering av programmet, med omfattende gjennomgang av alle deltakerlandene. Representanter fra Industri Energi har deltatt på kurs hos søsterorganisasjonen i Bolivia med temaene HMS, kollektive forhandlinger og sosial dialog. En delegasjon fra CTC på Cuba og forbundet SNTEM, som blant annet organiserer i oljesektoren, besøkte Industri Energi og LO i oktober.

Det ble inngått ny samarbeidsavtale med Norad for perioden 2015–2018, med en ramme på 24 millioner kroner årlig. Det ble i tillegg utarbeidet ny søknad til Norads «Olje for utvikling»-program for perioden 2016–2018. Et svensk konsultentselskap foretok på vegne av Norad en evaluering av LOs bistandsvirksomhet.

Internasjonalt informasjonsarbeid

Det er publisert artikler fra Kambodsja, Thailand, Bahrain, Swaziland, Gaza, Cuba og Colombia. Artiklene er publisert i LO-Aktuelt, web-avisen Fri Fagbevegelse, LOs nettsider og LO internasjonals Facebook-side.

Informasjonsrådgiver og øvrige medarbeidere i Internasjonal avdeling har bidratt med foredrag og informasjon om LOs internasjonale arbeid på forbundskonferanser, i lokale fagforeninger, i lokale LO-avdelinger, på LO-skolen og ved Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole på Ringsaker.

LO var vertskap for en ungdomsdelegasjon fra Palestine General Federation of Trade Union. Under besøket deltok delegasjonen på en ungdomskonferanse i regi av Fagforbundet.

Det ble publisert artikler på LOs nettsider og Facebook om ungdommens situasjon i Palestina, i forbindelse med besøket.

LOs jubileumsfond for tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa

Fondet ble opprettet i forbindelse med Landsorganisasjonens 100-årsjubileum i 1999 og skal gå til opplæring av tillitsvalgte i utviklingsland og Øst- og Sentral-Europa. IFS-styret er styre for LOs jubileumsfond. I 2015 ble det innvilget støtte til ti søkere, hvorav seks kvinner og fire menn.

LOs fond for utdanning av jurister i den tredje verden

Formålet med fondet er å gi økonomisk bidrag til utdanning av jurister i den tredje verden. Fondet ble opprettet i 1999. IFS-styret er styre for fondet. Internasjonal avdeling er sekretariat. Det ble delt ut fire stipendier i 2015, til to kvinner og to menn.

SAMARBEID MED ANDRE ORGANISASJONER

Samarbeidskomiteen LO/Arbeiderpartiet

Samarbeidskomiteen mellom LO og Ap har som utgangspunkt møter en gang i mnd. Møtene har gitt løpende gjensidig informasjon om det faglige og politiske arbeidet, og komiteen har stått for felles konferanser om aktuelle temaer. Sammen-Akademiet ble gjennomført som en del av det fagligpolitiske samarbeidet, og kurset ble avholdt.

Komiteen hadde ved utgangen av 2015 følgende sammensetning: Fra LO: Gerd Kristiansen; Hans-Christian Gabrielsen; Tor-Arne Solbakken; Peggy Hessen Følsvik; Tone Rønoldtangen; Jørn Eggum; Mette Nord; Trine Lise Sundnes. Fra Ap: Jonas Gahr Støre; Trond Giske; Hadia Tajik; Kjersti Stenseng. Sekretærer: Finn Jota, Ap og Stein Reegård, LO

LOs maritime samarbeidsutvalg

Utvalget ledes av Hans-Christian Gabrielsen og er et samarbeidsutvalg med Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund. Den maritime næringen står midt i store utfordringer der utflagging av skip truer norske arbeidsplasser. I 2015 ble det avviklet flere møter, og utvalget tok initiativ til, og fikk startet, et stort prosjekt med Norges Rederiforbund; «Konkurransekraft til havs». Prosjektet setter økt produktivitet på dagsordenen i offshore-rederiene på alle skip. Prosjektets mål er et aktivt partssamarbeid på det enkelte skip, i det enkelte rederi og mellom organisasjonene, for økt konkurransekraft i norske rederier.

LOFAVØR

LOfavør

LO har ansvaret for LOfavør på vegne av forbundene, og mye av tiden er brukt på videreutvikling og daglig drift. Målet er at programmet skal bidra til økt rekruttering og medlemslojalitet. Målinger viser at en stor andel nye medlemmer kommer gjennom hjemmesiden til LOfavør, og at flere av medlemmene benytter seg av tilbudene. Organisasjonsavdelingen har det overordnede administrative ansvaret for driften av LOfavør-programmet, og leder LOfavør-administrasjonen.

Organisasjonsavdelingen innehar sekretærfunksjonen i Fellesutvalget (FU), Bank- og forsikringskomiteen (BFK), Leverandørkomiteen (LK) og sekretærfunksjonen for LOfavør-administrasjonens møter. I inneværende år har Fellesutvalgets målsetning vært å øke medlemmenes kunnskap om LOfavør-programmet. Dette følges gjennom månedlige målinger, sammen med måling av effekten av reklameoppmerksomhet. I år har Fellesutvalget gjennomført to store profilkampanjer, utviklet for å bygge opp under økt kjennskap og kunnskap. Kampanjene har videre skapt oppmerksomhet og formidlet stolthet til LO og forbundene om eget fordelsprogram. Kampanjen i høst, som gikk over seks uker og kun i digitale kanaler, var en suksess, jf. målinger gjort under og etter aktiviteten. Effektmålinger har vist at kampanjen kan sammenlignes med en god TV-reklame, og har nådd ut til over halvparten av Norges befolkning.

Reklameoppmerksomheten har ligget langt over målet. Kampanjen har bygd stolthet blant forbundenes medlemmer, og mange medlemmer har delt sine historier under aktivitetene som ble gjennomført på Facebook. Over 9000 medlemmer lastet ned LOfavør-appen, og antall besøkende på LOfavørs hjemmesider doblet seg i kampanjeperioden. To nye filmer som omhandlet viktigheten av å bruke kredittkort på reiser og ved kjøp over nettet, ble også godt mottatt. En viktig arbeidsoppgave har vært å styrke kommunikasjonen ut til medlemmene. Målsetningen har vært at medlemmene skal kjenne til at LOfavør omhandler deres trygghet i privatlivet, i tillegg til de fordeler medlemmene har gjennom de kollektive forsikringsordningene.

En aktivitet som er inkludert i alle øvrige arrangementer, er å få flere medlemmer til å laste ned LOfavør-appen. I november hadde over 200 000 medlemmer lastet ned appen, og 120 000 medlemmer er registrerte brukere. Dette gode resultatet skyldes et tett samarbeid med forbundene, og målet framover er at LOfavør tas med inn i forbundenes allerede planlagte aktiviteter, der det er naturlig. Fellesutvalget har startet et stort arbeid for å evaluere produktene i LOfavør, og tre produkter er lagt ut på anbud.

En annen oppgave har vært å bistå LOfavør-komiteene i fylkene i deres aktiviteter, samt foreslå nye. I løpet av 2015 har administrasjonen utarbeidet og revidert en ny skolering for LOfavør. Den nye skoleringen skal innarbeides i løpet av 2016, og relevant informasjon er sendt forbundene. Målet er å utdanne minst 15 veiledere fra LOfavør-komiteene i fylkene, som igjen skal kunne videreformidle skoleringen ut til de øvrige komiteene og til forbundene lokalt.

LOfavør-programmet er et selvfinansierende fordelsprogram, som ikke skal påføre forbundene eller LO kostnader. Fellesutvalget vedtok aktivitetsplan og budsjett for 2016 i møte i september, med et budsjett på ca. 41 mill. kr. Kostnader for drift av programmet finansieres av provisjon fra leverandørene. Ut fra dette, er det ikke satt inn noen kostnader til tiltak i LOs organisasjonsavdeling, men lønns-kostnader framkommer i budsjettet for 2016.

LOs INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSVIRKSOMHET

Radio Riks

Fagbevegelsens nærradioorganisasjon består av 19 medlemsradioer. Styreleder er Trond Erik Thorvaldsen. Journalist Knut Jeppsson og Sofia Haugan er engasjert for produksjon av stoff til radioene. Radio Riks' sentrale medarbeider har egne lokaler i Folkets Hus, Oslo. Daglig leder er Frank Roy Larsen.

Alle innslagene legges ut på Radio Riks' hjemmeside www.radioriks.no og via www.frifagbevegelse.no. Lokalradioene og faglig interesserte kan dermed hente ned nyhetsstoff som produseres direkte. Radio Riks driver med omfattende rådgivningsvirksomhet overfor medlemsradioene. Radio Riks dekker over 60 kommuner og 11 fylker. Radio Riks Oslo er størst med 22 timers sendeflate. Satsningen i Oslo og Bergen ble styrket i 2015 i forbindelse med kommune- og fylkestingsvalget. Dette ble positivt mottatt.

LO er representert i styret ved INRA.

LO Media

Stiftelsen LO Media er den største fagbladprodusenten i Fagpressen, med et månedlig opplag på rundt 580 000 eksemplarer og en omsetning på over 125 millioner kroner.

Følgende blader produseres i LO Media: Arbeidsmanden, Fontene, Fontene forskning, HK-Nytt, LO-Aktuelt, Magasinet for Fagorganiserte, Maritim Logg, Nettverk, NJF-Magasinet, NTL-Magasinet, NFF-magasinet, Posthornet, NNN arbeideren, Transportarbeideren, LO Finans og LO Ingeniør. I tillegg driver LO Media nettstedet frifagbevegelse.no.

Rundt 80 prosent av LO Medias ansatte er knyttet direkte til fagbladproduksjonen. Rundt 20 prosent av omsetningen kommer fra andre typer oppdrag, hovedsakelig salg av grafiske produkter og tjenester. LO Media har også en omfattende portefølje av digitale

produkter, ikke minst knyttet til Nett-TV-produksjon, kampanjeproduksjon og utvikling av hjemmesider.

Stiftelsen har kontorer i Storgt. 33 og et digitaltrykkeri i Møllergt. 10. Antall ansatte er 64, og Tore Ryssdalsnes er daglig leder. Tor-Arne Solbakken er styreleder, mens LO Stat-leder Tone Rønoldtangen er nestleder.

Amedia

LO og forbund eier, sammen med Telenor, Amedia. LOs eierskap er forankret i LOs formålsparagraf hvor det heter at LO skal arbeide for en sterk A-presse. Amedia er blant annet den viktigste og største eier av lokale aviser i Norge – og et av landets største mediekonsern med store eierinteresser på alle medieområder. Amedia har vært igjennom store omstruktureringer grunnet fall i annonseinntekter og opplag. Det ble i 2015 iverksatt en egen prosess for å vurdere eierstrukturen i konsernet.

Amedia ble etablert i 2012 etter A-pressens oppkjøp av Edda Media.

Media

Media er en viktig kommunikasjonskanal og arena for å profilere og synliggjøre LO. INRA har ansvaret for å legge til rette for god kontakt mellom tillitsvalgte og journalister og utarbeide og følge opp kommunikasjonsstrategier.

LOs kontakt med pressen skjer både gjennom formell og uformell kontakt. Det er gjennomført flere intervjuer og bakgrunnssamtaler, avholdt presseseminarer og sendt ut pressemeldinger. Flere arrangementer har vært åpne for pressen.

LOs pressearbeid ved starten av 2015 var dominert av de omfattende protestene som ble gjennomført mot regjeringens forslag til endringer i arbeidsmiljøloven, tariffoppgjøret og den faglige valgkampen.

Profilering

I tillegg til profilering av LOs hovedsaker gjennom mediekontakt, opinionsundersøkelser, internett og sosiale medier, har LO benyttet betalt kommunikasjon i kampen mot endringene i arbeidsmiljøloven og i kommune- og fylkestingsvalgkampen – både gjennom radio-

spotter på P4 og Radio Riks og annonsering i aviser, fagblader og på internett.

Sponsorvirksomhet

LOs sponsorvirksomhet holdes på et beskjedent nivå. De prosjektene vi er engasjert i, har et nasjonalt og kollektivt preg, og har sammenheng med og støtter opp under vårt faglige arbeid ellers. LO videreførte støtten til «Gi rasisme rødt kort», profileringssamarbeid med NISO i forbindelse med «NISO Awards» og støtten til LO Notodden til aktiviteter og profilering i forbindelse med Notodden Bluesfestival – som en del av et spleiselag.

Nettsider og sosiale medier

LOs nettsider

LOs nettsider har blitt besøkt av 388 000 unike brukere i 2015, som er en liten økning fra tidligere år. Over halvparten av besøkene kommer fra mobil eller nettbrett. 43 prosent av de besøkende kommer fra Google – mens 15 prosent av trafikken er generert fra sosiale medier.

Innmeldinger

6351 meldte seg inn via LOs nettsider i år. Dette er om lag 1200 flere enn i 2014.

LOs nyhetsbrev

LOs nyhetsbrev går ut to ganger i uken med informasjon fra LOs nettsider.

Nyhetsbrevet har 3738 abonnementer, som er en liten økning fra i fjor. 56 prosent leser nyhetsbrevet, og 20 prosent følger lenker. Nyhetsbrevet fra Brussel-kontoret har økt med 300 abonnenter i 2015, og har nå 2046. 58 prosent leser nyhetsbrevet og 23 prosent følger lenker. Nyhetsbrevet fra Arbeidslivet har 1586 abonnenter. 57 prosent leser og 23 prosent klikker.

LO på Facebook

LO har 48 500 følgere på Facebook. Det er 18 500 flere enn ved inngangen av året.

11 prosent av brukerne er engasjert på postene fra LO. Aml-kampanjen og kampen mot søndagsåpne butikker har skapt størst engasjement blant våre brukere. En enkeltpost har nådd ut til gjennomsnittlig 21 500 brukere organisk. LO har postet 348 innlegg på egen konto i 2015.

LO-leder Gerd Kristiansen har 13 300 følgere på sin side. Dette er en liten økning fra 2014. 7 prosent av følgerne er engasjert på siden.

Twitter

LOs twitterkonto har 8100 følgere og LOs poster har om lag 60 000 visninger i måneden.

Instagram

LO har 1000 følgere på Instagram.

LO er også til stede på Snap-chat og Linked-In.

Forsvar arbeidsmiljøloven. «Mitt arbeidsliv»

Arbeidet med «Mitt arbeidsliv» og den digitale kampanjen for å forsvare arbeidsmiljøloven, startet i 13. november 2014 etter at LO, Unio og YS var enige om å gjennomføre en felles kampanje. Det ble gjennomført sju møter fram mot den politiske streiken 28. januar.

Mittarbeidsliv.no ble lansert 7. januar. Nettsiden bestod av seks historier fra framtidens arbeidsliv innenfor temaene arbeidstid og midlertidige ansettelser, og representative for noen av de yrkesgrupper som LO, Unio og YS organiserer, arrangementsoversikt, nedtelling til streik, om kampanjen, om arbeidsmiljøloven og muligheter for nedlasting av materiell.

Nettsiden har hatt 145 000 brukere, og det er gjennomført 185 000 økter. En tredjedel av brukerne var under 34 år. To av tre besøkende var kvinner.

Den sosiale mediekampanjen i forbindelse med «Forsvar arbeidsmiljøloven» tok utgangspunkt i den felles nettsiden. Bare på hovedorganisasjonenes egne Facebook-kontoer nådde kampanjen ut til 1,6 millioner mennesker og fikk 53 000 delinger, likes og kommentarer. I tillegg kommer all trafikk fra forbund både i og utenfor LO, som tilsier et langt høyere tall.

I tillegg til den felles kampanjen med Unio og YS hadde vi også egne aktiviteter på sosiale medier. I perioden 18. september–16. februar postet vi 227 aml-relaterte saker på Facebook. Det ga en organisk rekkevidde på 3 millioner og 128 000 engasjementsaktiviteter.

Det ble produsert egne videoer av og for ungdom både i starten (august) og for mobiliseringen fram mot den politiske streiken. Det ble produsert tre 10-punktslister med argumenter mot forslagene om midlertidige ansettelse og arbeidstid.

Det ble i tillegg produsert en tegneserie av Esben S. Titland om arbeidsmiljølovens utvikling fram til dags dato. Tegneserien ble lest digitalt av 8700 personer og delt ut på Ladyfest 8. mars, på Arbeidsmandsforbundets landsmøte og LOs representantskapsmøte.

I forbindelse med stortingsbehandlingen 24. mars ble det gjort en liten felles markering med Unio og YS på sosiale medier og i en digital VG-annonse. Budskapet var: I dag vedtar et flertall på Stortinget store endringer i arbeidsmiljøloven. Takk til alle som sto opp for arbeidsmiljøloven. Nå fortsetter vi arbeidet for å skape et godt arbeidsliv for alle! Kampanjen ble vist til 3,6 mill.

Valgkamp på nett og sosiale medier

Den digitale kampanjen for årets lokale valgkamp ble utviklet sammen med forbundene i webmedarbeiderforum. «Kommuner som stiller opp» ble lansert 15. juni. Nettkampanjen ble tatt godt imot, men fikk begrenset rekkevidde.

Vi hadde 90 poster på Facebook i perioden 1. august–15. september. Postene fikk en organisk rekkevidde på 2,2 mill., og engasjement fra 153 000. Det var særlig søndagsåpne butikker, saker knyttet til endringene av aml og postene «Hva partiene mener», som ga størst respons.

I løpet av valgkampen ble det sendt ut epost i to omganger, én i august og én tett opptil valget. Det ble sendt ut 500 000 eposter i løpet av valgkampen. Siste torsdag før valget ble det sendt ut SMS til 300 000 medlemmer. Vi har ikke kjennskap til resultatene av dette, men tall fra parlamentsvalget i Danmark viser at påminnelser om valg kan bedre valgdeltakelsen med 1–2 prosent.

Webmedarbeiderforum

Det har vært holdt tre møter og to workshops i webmedarbeiderforum, som er et forum for de som arbeider med web og sosiale medier i forbundene. To av møtene og workshopene har hatt valgkamp som tema. I tillegg har det vært holdt et møte om Snapchat.

Opplæring

Det har vært gjennomført opplæring for Nord-Trøndelag, Møre og Romsdal.

Intranettet

I løpet av året er det utviklet et nytt intranett for LOs administrasjon. Intranettet blir lansert i 2016.

Video

Det er i større grad tatt i bruk video, både til sosiale medier, nettsider og til innspilling av taler og hilsninger til konferanser og møter.

Tariffoppgjøret – informasjonsopplegget

Tariffoppgjøret i 2015 var et mellomoppgjør der LO hadde ansvaret for forhandlingene og informasjonsopplegget i privat sektor.

Representantskapsmøtet 17. februar, som behandlet LOs tariffuttalelse, var som vanlig åpent for media, og ble også strømmet. 6. mars ble det avholdt presseseminar for interne og eksterne medier med informasjon om forhandlingssystemet og forhandlingenes gang, den økonomiske situasjonen, samt LOs krav og hovedsaker. I løpet av oppgjøret ble det videre avholdt tre pressekonferanser sammen med NHO: I forbindelse med kravoverleveringen 16. mars, ved forhandlingsstart og da partene kom fram til et anbefalt resultat 26. mars.

En egen grafisk tariffprofil ble benyttet på nett og alt informasjonsmateriell. Egne tariffsider på internett hadde bakgrunnsstoff om tariff, samt at det ble informert løpende på nettet og sosiale medier, og ved egen SMS-varsling til presse, informasjonsmedarbeidere i LO og distriktssekretærene. Det ble laget pressemeldinger, løpesedler og hurtiginformasjon i forbindelse med at partene var blitt enige. Det ble avholdt telefonkonferanser med distriktskontorene, som har en viktig rolle i å bistå og informere fagforeningene i sitt område.

Arbeidslivet.no

Målet med kunnskapsportalen er å bidra til et forsterket samfunns-politisk arbeid overfor tillitsvalgte og medlemmene. Portalen skal

være en del av en helhetlig satsing for LO/forbundene for et forsterket samfunnspolitisk arbeid. Arbeidslivet.no ble lansert 12. juni 2012. Den første perioden varte fra 2012 til og med 2014. Prosjektet har deretter to ganger blitt forlenget av Sekretariatet med ett år av gangen – ut 2015, og ut 2016. Arbeidslivet.no er et samarbeidsprosjekt mellom LO, Fafo og LO Media. Redaksjonen, som står for den daglige driften, har medlemmer fra samarbeidspartene Fafo og LO. Innholdet på siden produseres av Fafo og LO.

Arbeidslivet.no har nyhetsbrev som sendes ut hver onsdag klokken 15.00 (1945 abonnenter), og profil på Facebook (7914 følgere) og Twitter (1670 følgere). Portalen har fått gradvis vekst i oppmerksomhet og utbredelse. Siden starten har den hatt over 1,1 millioner sidevisninger.

Tillitsvalgtpanelet er en del av arbeidslivet.no. Panelet består av tillitsvalgte som er rekruttert fra forbundene og utgjør drøye 3200 tillitsvalgte. I perioden 2012–2015 er det gjennomført ti undersøkelser i LOs tillitsvalgtpanel. Målet med tillitsvalgtpanelet er å få økt kunnskap om situasjonen ute på arbeidsplassene, og være en viktig stemme i det offentlige ordskiftet.

«Politikk til frokost» er også en del av satsingen med arbeidslivet.no. Møtene har blitt arrangert på Hotel Bristol i Oslo, og blir brukt til å sette viktige saker for fagbevegelsen på dagsordenen og styrke arbeidslivet.no som formidler av kunnskap om arbeidslivet. Møtene er åpent for alle og strømmes på arbeidslivet.no.

Arendalsuka

LO satset på sterk tilstedeværelse under Arendalsuka 12.–16 august. De fleste i LOs ledelse deltok i større og mindre debatter. De viktigste temaene var arbeidslivskriminalitet, svart arbeid og statlig eierskap. LO-lederen deltok i to av Arendalsukas hoveddebatter om disse temaene, og var også ved flere anledninger gjest i Dagsnytt 18 og i de øvrige direktesendingene som NRK hadde fra Arendal. LO samarbeidet med flere forbund om egne arrangementer, blant annet et arrangement med Gro Harlem Brundtland og Gerd Kristiansen, samt en fagligpolitisk kickoff med en rekke forbundsledere og blant andre Ap's Trond Giske. Disse arrangementene ble svært godt besøkt og fikk positiv omtale av de besøkende. LO hadde også en godt synlig stand under hele uka.

KOMMUNE- OG FYLKESTINGSVALGET

Ved kommune- og fylkestingsvalget i 2015 gjennomførte LO og forbundene en kraftfull og offensiv faglig valgkamp, både sentralt og lokalt. Det ga resultater. Bakteppet var to år med en Høyre/FrP-regjering som utfordret faglige rettigheter, vårt sosiale sikkerhetsnett og viktige velferdsoppgaver gjennom privatisering og konkurranseutsetting.

28. januar 2015 gjennomførte LO, Unio og YS en særdeles vellykket politisk streik for å markere felles avstand til regjeringens angrep på arbeidsmiljøloven og retten til faste ansettelser, ved at det skulle åpnes for lettere adgang til midlertidige tilsetninger. Den politiske streiken dannet opptakten til den intensive valgkampen. Det brede faglige engasjementet bidro avgjørende til venstresidens gode valgresultat, et forsterket fagligpolitisk samarbeid og at Ap fikk 206 ordførere etter valget 14. september. En måling før valget viste at nærmere 64 prosent av LOs medlemmer ville stemme Ap ved valget. Dette var et historisk høyt tall. Ved stortingsvalget i 2013 stemte i overkant av 46 prosent Ap ved valget.

Strategien for den faglige valgkampen var også å bidra til maktskifter i de største byene. Det lyktes. Faglige valgkampsekretærer, i samarbeid med fagbevegelsen lokalt, bidro til en koordinert og slagkraftig lokal valgkamp. I både Oslo, Bergen og Tromsø måtte de borgerlige partiene overlate ledelsen til Ap og ulike samarbeidspartnere. I Trondheim beholdt de rødgrønne makten under Ap's ledelse.

I juni la også Ap og LO fram et felles fagligpolitisk valgmanifest som forpliktet Ap til å følge opp helt sentrale faglige saker i kommuner og fylker etter valget. Dette ble fulgt opp gjennom lokale fagligpolitiske manifeste. I tillegg forpliktet Ap og andre partier seg til ikke å ta

i bruk endringer i arbeidsmiljøloven, åpne for mer søndagsåpent og mer privatisering/konkurranseutsetting ved maktskifter lokalt. Dette bidro også til mobilisering av LOs medlemmer ved valget. Etter valget er disse sakene og andre viktige arbeidslivsspørsmål blitt nedfelt i styringsplattformer i kommuner og fylker hvor venstresiden og de rødgrønne har overtatt makten.

LOs EGEN ORGANISASJON

Representantskapet

Det er i 2015 avholdt tre møter.

Til Representantskapsmøtet 17. februar 2015 i Oslo Kongressenter, Folkets Hus, forelå følgende dagorden:

1. Åpning
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Norsk Cockpit Forbund – søknad om medlemskap i LO
4. Mellomoppgjøret 2015

Til Representantskapsmøtet 21. april 2015 i Oslo Kongressenter, Folkets Hus, forelå følgende dagorden:

1. Åpning
2. Suppleringsvalg til Sekretariatet
3. Mellomoppgjøret 2015

Til Representantskapsmøtet 8.–9. juni 2015 på Quality Hotel & Resort Hafjell, forelå følgende dagorden:

1. Åpning
Utdeling av LOs kulturpris
2. Årsregnskap 2014 – Landsorganisasjonen i Norge
3. LOs beretning 2014
4. Forslag til uttalelse om arbeidsmarkedssituasjonen

Det er produsert egne protokoller og referater fra møtene.

Sekretariatet

LOs sekretariat hadde følgende sammensetning ved utgangen av 2015:

Tillitsvalgte:

Gerd Kristiansen
Tor-Arne Solbakken
Hans-Christian Gabrielsen
Peggy Hessen Følsvik

Varamedlemmer for disse:

Terje Olav Olsson
Trude Tinnlund
Are Tomasgard
Renée Kristin Rasmussen

Øvrige sekretariatsmedlemmer:

1. Erna Hagensen, Norsk Arbeidsmandsforbund
2. Jan Olav Andersen, EL & IT Forbundet
3. Mette Nord, Fagforbundet
4. Odd Haldgeir Larsen, Fagforbundet
5. Jørn Eggum, Fellesforbundet
6. Steinar Krogstad, Fellesforbundet
7. Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor i Norge
8. Leif Sande, Industri Energi
9. Jan-Egil Pedersen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
10. John Leirvaag, Norsk Tjenestemannslag
11. Tone Rønoldtangen, LO Stat

Varamedlemmer:

1. Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen
2. Roger Hansen, Norsk Transportarbeiderforbund
3. Jonny Simmenes, Forbundet for Ledelse og Teknikk
4. Odd Christian Øverland, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
5. Jane Brekkhus Sæthre, Norsk Jernbaneforbund
8. Johnny Hansen, Norsk Sjømannsforbund
9. Hans Ole Rian, Musikernes fellesorganisasjon
10. Egil André Aas, Norges Offisersforbund
11. Anne Finborud, Skolenes landsforbund

Samtlige varamedlemmer deltar i Sekretariatets møter med tale- og forslagsrett. Utover de valgte, møter leder i HK-klubben i LO, Mie Opjordsmoen, med tale- og forslagsrett. AOF Norges daglige leder Tove Johansen har møterett i Sekretariatet.

Ved utgangen av 2015 hadde følgende forbundsledere møterett i Sekretariatet:

1. Rita Bråten, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund
2. Rolf Jørgensen, Norsk Lokomotivmannsforbund
3. Nina Hanssen, Arbeiderbevegelsens Presseforbund
4. Joachim Walltin, Norske Idrettsutøveres Sentralorganisasjon
5. Peter Chr. Lehne, Norsk Manuellterapeutforening
6. Christian Haanæs, Norsk Kabinforening
7. Yngve Carlsen, Norsk Cockpit Forbund

Følgende endringer ble foretatt i Sekretariatet 2015:

Jan Olav Andersen ble valgt til ny leder etter Hans O. Felix som gikk av på EL & IT Forbundets landsmøte 9.–12. mars 2015. Han møtte som observatør i Sekretariatet fram til Representantskapsmøtet 21. april 2015, der han ble valgt som varamedlem nr. 6.

Jørn Eggum ble valgt til ny leder etter Arve Bakke som gikk av på Fellesforbundets landsmøte 9.–14. oktober 2015. Han møter som observatør i Sekretariatet fram til Representantskapsmøtet 23. februar 2016, der han innstilles som medlem nr. 5.

Steinar Krogstad ble valgt til ny nestleder etter Anders Skattkjær som gikk av på Fellesforbundets landsmøte 9.–14. oktober 2015. Han møter som observatør i Sekretariatet fram til Representantskapsmøtet 23. februar 2016, der han innstilles som medlem nr. 6.

Forbundsleder Kjell Atle Brunborg redegjorde for endring i ansvarsforhold i administrasjonen grunnet egen sykdom. Jane Brekkhus Sæthre vil fungere som forbundsleder fra og med 4.1.16 og fram til landsmøtet 2016. Hun møter som observatør i Sekretariatet fram til Representantskapsmøtet 23. februar 2016, der hun innstilles som varamedlem nr. 5.

Nye forbundsledere som har tiltrådt Sekretariatet i 2015 er:

Nina Hanssen ble valgt til ny leder etter Line Mette Finnøy Bakken på Arbeiderbevegelsens Presseforbunds landsmøte 27.–28. april 2015. Yngve Carlsen ble valgt til ny leder etter Jens Lippestad på Norsk Cockpit Forbunds generalforsamling 30. november 2015.

LOs kontrollkomité

LOs kontrollkomité har bestått av:

Faste representanter:

Kristin Nielsen	Handel og Kontor, leder
Kjell Mjaatvedt	NNN
Kjell Borglund	Norsk Arbeidsmandsforbund

Vararepresentanter:

Svein Spilling	Fellesforbundet, fast møtende
Elin Veimo	Fagforbundet
Anita Busch	Norsk Tjenestemannslag

Komiteen har i 2015 avholdt fire møter og behandlet 32 saker.

Komiteen har fortløpende behandlet protokollene fra sekretariatsmøtene og ledermøtene.

Protokollene fra representantskapets møter er også behandlet i komiteen.

Saker som ellers har vært sentrale i komiteens arbeid, har vært regnskap 2015 og budsjett 2016. Øvrige saker har vært utvikling av medlemstall og oppstart av et arbeid om risikovurdering i forbindelse med utlån i Folkets Hus fond. Rutinene i denne forbindelse er gjennomgått.

Det har ikke vært avholdt fagkonferanse i 2015.

Sekretariatsoppnevnte utvalg

* Inntektspolitisk utvalg

Inntektspolitisk utvalg er et rådgivende organ for Sekretariatet i innteks- og tariffpolitiske spørsmål og har som hovedoppgave å forberede tariffoppgjørene.

Ved utgangen av 2015 hadde utvalget flg. sammensetning:

Gerd Kristiansen, leder; Tor-Arne Solbakken; Hans-Christian Gabrielsen; Trine Lise Sundnes, HK; Jørn Eggum, Fellesforbundet; Erna Hagensen, NAF; Jan-Egil Pedersen, NNN; Leif Sande, Industri Energi; Jan Olav Andersen, EL & IT Forbundet; John Leirvaag, NTL;

Mette Nord, Fagforbundet; Roger Hansen, NTF; Tone Rønoldtangen, LO Stat; Mimmi Kvisvik, FO.

Samfunnspolitisk avdeling har ivaretatt utvalgets sekretærfunksjon.

*** LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg**

Utvalget har bestått av følgende medlemmer:

Peggy Hessen Følsvik, leder, LO; Bjørg Vatnedalen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Geir Granås, Skolenes landsforbund; Monica Derbakk, EL & IT Forbundet; Mette Henriksen Aas, Fagforbundet; Hege Espe, Fellesforbundet; Tone Faugli, Fellesorganisasjonen; Christopher Beckham, Handel og Kontor i Norge; Solfrid Horne-Moe, Industri Energi; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Anders Hovind, Musikernes fellesorganisasjon; Joachim Frivold, Norsk Tjenestemannslag; Bjørn Anders Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Siri Aasheim, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk.

Sekretær: Onur S. Johansen, LO.

Utvalget har avholdt fire møter i 2015.

Utvalget har i perioden hatt følgende saker på dagsordenen;

Lokale likestillingsavtaler (egen arbeidsgruppe), diverse høringer, evaluering av prosjektet «Rett til heltid», «Graviditetsdiskrimineringskampanje» med innledning fra LDO, «Mødre med syke barn; konsekvenser for arbeid og helse», med innledning fra Folkehelseinstituttet, «Hvordan kan vi hjelpe familier bedre?» med innledning fra FO, innledning fra Ap's familieutvalg om deres arbeid, «Likestilling i et mannsperspektiv», med innledning fra Reform, rapport fra CSW New York.

Utvalget hadde ansvaret for LOs feiring av 8. mars, som ble markert med frokostmøte 6. mars med tema «Aml-utfordringer, sett i et likestillingsperspektiv», med innledninger fra LOs ledelse og en representant fra DEFS.

* LOs kulturutvalg

Utvalgets sammensetning ved utgangen av 2015:

Fra LO:

leder Renée Kristin Rasmussen; avdelingsleder Grethe Fossli; rådgiver Camilla Lee Maana; sekretær Mona Westby.

Fra forbundene:

Joachim Frivold, Norsk Tjenestemannslag; Mette Henriksen Aas, Fagforbundet (varamedl. Ronny Bekken Larsen); Jens Petter Hagen, Fellesforbundet; Brede Edvardsen, Norsk Arbeidsmandsforbund; Christopher Beckham, Handel og Kontor i Norge; Bjørn Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Mimmi Kvisvik, Fellesorganisasjonen; Jacqueline Hopkinson, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Hans Ole Rian, Musikernes fellesorganisasjon; Kai Christoffersen, EL & IT Forbundet; Espen Løken, Industri Energi; Terje Haugan, Norsk Fængsels- og Friomsorgsforbund; Kjersti Gundersen, Norsk Manuellterapeutforening; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Tor Pålerud, Norsk Jernbaneforbund.

Observatører:

Tove Johansen, AOF Norge; Frank Meyer, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek; Kurt R. Frantzen, Framfylkingen; Morten Berntsen, Folkets Hus Landsforbund; Ellen Ovenstad, Fagforbundet.

Utvalget har holdt fem møter i 2015 og har behandlet 25 saker.

LOs kulturpris 2014

LOs kulturpris for 2014 ble tildelt Anne Marie Ottersen. Prisen på kr 50 000,- ble utdelt på LOs representantskapsmøte på Hafjell 8. juni 2015. Anne Marie Ottersen er en særpreget skuespiller som med stor karisma og ydmykhet eksponerer den selvstendige kvinnen i sine rolletolkninger. Vi synes det er passende å tilkjenne Anne Marie Ottersen LOs kulturpris 2014.

Inviterte innledere

- Vigdis Moe Skarstein, utredningsleder for rapporten *Kunstens autonomi og kunstens økonomi*
- Mariann Schjeide, leder av Norsk Bibliotekforening

- Hege Tollerud, kommunikasjonsansvarlig, og Siw Andersen, prosjektleder, i Oslo Business Region
- Atle Hauge, leder av Kunnskapsverket
- Anette Trettebergstuen, leder av Arbeiderpartiets familie- og kulturfraksjon

Søknader om økonomisk støtte

LOs kulturutvalg hadde for 2012 en økonomisk ramme på kr 1 000 000,- for tildeling av økonomisk støtte, kulturpriser m.m. Utvalget mottok 17 søknader til ulike tiltak fra fagbevegelsen, organisasjoner og personer utenfor fagbevegelsen. Det er bare fagbevegelsen og AOFs lokale og regionale organisasjonsledd som er stønadsberettiget.

Bevilgninger til kulturtiltak 2015

Arbeiderbevegelsens Historielag i Troms	Gjenoppbyggingen av Nord-Troms og Finnmark. Arbeiderbevegelsens rolle og betydning for gjennomføringen av denne. Hadde dette en betydning eller ikke.	30 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Spinneriet	300 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Svidd gummi	
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Det andre landet	
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Plankebyen	
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk Østfold	Nybrottsstid	
LO Hadeland og Forening Randsfjordspelet	Nye Randsfjordsspelet	50 000,00
Arbeiderbevegelsens kulturnettverk i Hedmark	Etablering av kulturnettverk og forprosjekt Julussakonflikten	70 000,00
AOF Oslo og Akershus	Barna til Gerhardsen	25 000,00
LO i Rana og omegn	Slagg filmfestival	25 000,00

*** Organisasjonskomiteen**

Organisasjonskomiteen hadde ved utgangen av året følgende sammensetning:

Leder: Tor-Arne Solbakken, LO. Medlemmer: Steinar Krogstad, Fellesforbundet; Sissel M. Skoghaug, Fagforbundet; Tone Faugli, Fellesorganisasjonen; Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Trine Lise Sundnes, Handel og Kontor i Norge; Lise Olsen, LO Stat; Terje Anton Moen, Skolenes landsforbund; Vidar Hennum EL & IT Forbundet; Kirsti Mandal, Norsk Arbeidsmandsforbund; Asle Reime, Industri Energi; Anne Berit Aker Hansen, Norsk Nærings- og

Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Hans Fredrik Danielsen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Fredrik Oftebro, Norsk Tjenestemannslag; Dag-Einar Sivertsen, Norsk Transportarbeiderforbund.

Komiteen har i 2015 ikke avholdt ordinære møter, da det ikke har vært saker til behandling.

*** LOs sentrale ungdomsutvalg**

Følgende har vært medlemmer av / møtt i LOs sentrale ungdomsutvalg i 2015: Are Tomasgard, LOs ledelse; Christina Beck Jørgensen og Rune Breisnes, Fagforbundet; Kim Andreas Stensnes, Joakim Damian og Rickard Storevik, Fellesforbundet; Maren Gulliksrud og Vidar Hovland, HK; Hans Ole Rian og Trude Rougmo, MFO; Stine Ohrvik og Tone Bjørnestø, NNN; Ulf-Terje Eliassen og Tanita Kristiansen, NAF; Roy Einar Nilsen, NTF; Cathrine Ertsaas og Robin Knutsen, Postkom; Mads Tjøtta og Gustaf af Geijerstam, Sjømannsforbundet; Eystein Leirheim, Norsk Jernbaneforbund; Kjetil Holm Klavenes, Tormund Hansen Skinnarmo og Line Aufles, FLT; Sunniva Roumpier og Kyle Tsikiaski, FO; Finn Olav Haga, Cesilie Gjennestad og Sahar Azari, NTL; Johnny Haavik og Maren Marie Wilhmsen, Industri Energi; Dagfinn Svanøe, EL & IT; Lene Ness, Jo Skorderud og Eivind Knutsen, SL. Raymond Alstad, Pål Spjelkavik og Mandana Yosufi møtte for LOs faglige ungdomssekretærer. Fra LOs administrasjon har følgende møtt: Rune Bugten og Kent Rune Pedersen fra Organisasjonsavdelingen.

LOs sentrale ungdomsutvalg har i 2015 hatt sju møter. Hovedfokuset i arbeidet til LOs sentrale ungdomsutvalg har vært å planlegge og utvikle handlingsplan for ungdom for kongressperioden, 2013–2017.

LOs ungdomsutvalg er sekretariatsoppnevnt for kongressperiode 2013–2017.

*** LOs OU-fondsstyre**

Under tarifforhandlingene i 1970 ble LO og NHO (NAF) enige om å etablere et fond som skulle ha til formål å gjennomføre eller støtte tiltak til fremme av opplysning og utdanning i norsk arbeidsliv. Opplysnings- og utviklingsfondet LO/NHO ledes av et styre på seks medlemmer, hvor LO og NHO oppnevner tre hver.

Innbetalt premie blir fortløpende overført avtalepartene.
Midlene forvaltes av partenes respektive fondsstyrer.

LOs OU-fondsstyre har i 2015 bestått av: Tor-Arne Solbakken LO; Anders Skattkjær, FF; Kirsti Mandal, NAF; Bjørn Mietinen, HK; Solfrid Horne-Moe, Industri Energi; Monica Derbakk EL & IT; Anne Cathrine Devik / Tove Johansen AOF (observatør) og Siv Schau, LO (sekretær).

Fondsstyret har i 2015 avholdt tre møter. Sakene som har vært til behandling er regnskap for 2014, søknader om bevilgninger fra fondet, fordeling av midler til tillitsvalgtopplæring i 2015 og budsjett 2016. Det var i budsjettet for 2015 avsatt 114,8 millioner kroner til opplæring av tillitsvalgte i privat sektor. Dette er inkludert ubenyttede midler og bevilgninger for 2014.

5 prosent av inntektene i fondet avsettes til forskning. Pr. 1.1.2015 var saldoen i forskningsfondet 33,5 millioner. I budsjettet for 2015 var det avsatt 6,8 millioner til forskning.

50 prosent av innbetalingene fra LO og forbundene går til Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforenings opplysnings- og utviklingsfond.

Andre utvalg

*** LOs samferdselspolitiske utvalg**

Utvalget har i 2015 hatt tre møter, og har følgende sammensetning ved utgangen av 2015:

Fra forbundene:

Helge Haukland, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund; Dag-Einar Sivertsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Stein Guldbrandsen, Fagforbundet; Eirik Larsson, Norsk Lokomotivmannsforbund; Alf Edvard Masternes, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Roy Arne Nilsen, Norsk Sjømannsforbund; Lars Iver Wiig, NNN; Jens-Petter Hagen, Fellesforbundet; Tor Erik Granum, Norsk Tjenestemannslag og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandsforbund.

Fra LO:

Bjørg Stuen, Svein Vefall og Kenneth Sandmo

Helge Haukland, Norsk Arbeidsmandsforbund, og Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund, har i perioden vært henholdsvis leder og nestleder av utvalget. Arbeidsutvalget har i perioden bestått av Kenneth Sandmo, LO og Trond Erik Thorvaldsen, Norsk Arbeidsmandforbund.

Utvalget har i perioden hatt en begrenset dialog med politisk ledelse i departementet, svært god dialog og godt samarbeid med Stortinget og en rekke organisasjoner/aktører på området. I tillegg til de faste møtene er det gjennomført en rekke dialogmøter/temamøter.

Viktige saker i perioden har vært:

- Oppfølging av utredningsfasen ifm. Nasjonal transportplan 2018–2027
- «På rett spor»: regjeringens forslag til reform av jernbanesektoren
- «På rett vei»: regjeringens forslag til reformer i veisektoren
- Utviklingen innen nasjonal og internasjonal lufttransport
- Ordning med LO-koordinatorer på større infrastrukturprosjekter
- Utredningen om forbindelser mellom Østlandet og Vestlandet
- Konseptvalgutredning for kryssing av Oslofjorden
- Innspill til statsbudsjettet for 2016

*** LOs olje- og gassutvalg**

LOs olje- og gassutvalg består av representanter fra fem forbund:

Frode Alfheim (leder); Jon Arne Mo; Inger Hoff og Henrik Solvorn Fjeldsbø fra Industri Energi; Dag Odnos og Mohammad Afzal fra Fellesforbundet; Trond Løvstakken fra EL & IT Forbundet; Svein Johansen fra Norsk Arbeidsmandsforbund og Ulf Madsen fra Forbundet for Ledelse og Teknikk.

I tillegg tiltrer LO med sekretariat og rådgivere innen de områdene som naturlig ligger innunder utvalgets mandat, handlingsplan og retningslinjer.

Disse er: Olav Lie og Arne Larsen-Fløisvig (sekretær), Ali Reza Tirna og Kåre Karlsen.

Utvalget har i perioden hatt tre ordinære møter. Utvalget har behandlet saker av næringspolitisk karakter og saker av arbeidsmiljømessig karakter.

LOs olje- og gassutvalgs årskonferanse ble avholdt på Hotel Bergen Scandic City. Tema for konferansen var: Petroleumsnæringen i endring! Til hva, når og hvorfor? Konferansen hadde stor deltakelse fordelt på tillitsvalgte, arbeidsgiverrepresentanter og presse.

*** LOs nordområdeutvalg**

Utvalget har ikke hatt møter i 2015.

LOs nordområdestrategi, som er utgangspunktet for utvalgets arbeid, er under revidering, og Næringspolitisk avdeling har i 2015 ikke hatt noen medarbeider som har dekket området.

*** LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet**

Forumet hadde følgende sammensetning: Peggy Hessen Følsvik, leder, LO; Bjørg Vatnedalen og Håvard Sivertsen, Postkom; Christopher Beckham og Inger Helene Vaaten, Handel og Kontor; Even Husa, Industri Energi; Heidi Hoem Bjurbeck og Nils Christian B. Pedersen, Norsk Transportarbeiderforbund; Hjørdis Henriksen og Kai Christoffersen, EL & IT Forbundet; Joachim Frivold og Ingerid Marie Utvik, Norsk Tjenestemannslag; Ole Buvarp og Anne Lise Wold, Fagforbundet; Svein Frode Pettersbakken og Tove Rita Melgård, Fellesforbundet; Bettina Thorvik, Norsk Arbeidsmandsforbund; Irmelin S. Tjelflaat, Fellesorganisasjonen. Sekretær: Onur S. Johansen, LO.

Forumet har avholdt to møter.

Følgende saker har vært på dagsordenen:

- Stensveen Ressurssenter, innledning av Marion Arntzen
- «En status om LHBT – både i arbeidslivet og i livet selv», innledning av Bård Nylund, LLH
- LOs handlingsprogram.

*** LOs forum for inkludering i arbeidslivet**

Forumet hadde følgende sammensetning:

Peggy Hessen Følsvik, leder, LO; Tove Rita Melgård og Atle Høie, Fellesforbundet; Nina Helland og Arne Geir Mehl, Industri Energi; Sissel Karlsen og Bjørn Anders Jonassen, Norsk Transportarbeiderforbund; Arnstein Aasestrand, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Bjørg Vatnedalen og Håvard Sivertsen, Postkom; Kai Christoffersen og Hjørdis Henriksen, EL & IT Forbundet; Lise Myrvold, Norsk Arbeidsmandsforbund; Guro Vadstein og Leif Helland, Norsk Tjenestemannslag; Merete Helland og Ann Elise Hildebrandt, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund; Thore Saugerud og Kathrine Haugland Martinsen, Fellesorganisasjonen; Sissel M. Skoghaug og Moza M. Mwilima, Fagforbundet; Christopher Beckham og Sissel Weholdt, Handel og Kontor; Camilla Lillevold-Øverås og Bushra Ghazanfar, Norsk Folkehjelp; Gro Svennebye og Torggrim Kokaas, AOF. Sekretær: Onur S. Johansen.

Forumet har avholdt to møter.

Følgende saker har vært på dagsordenen:

- «Etnisk diskriminering i arbeidslivet», med innledning av Claus Jervell, LDO
- «Tøffe tider – hva gjør vi?» Sosial dumping, arbeidslivskriminalitet, ulovlig innleie, innledning av LO-sekretær Trude Tinnlund.
- LOs handlingsprogram.

*** Fagligpolitisk utvalg for helse**

Arbeidet i det fagligpolitiske utvalget for helse, under samarbeidskomiteen, er i gang igjen.

Mens statsråden og politisk ledelse i Helse- og omsorgsdepartementet var sentrale deltakere da Arbeiderpartiet satt i regjering, er nå hele Ap's fraksjon i Stortingets helse- og omsorgskomite medlemmer. Fra LOs side er utvalget utvidet med representanter fra FO og Norsk Manuellterapeutforening (NMF).

Utvalget hadde pr 31.12.15 følgende sammensetning:

Are Tomasgard, LO-sekretær (utvalgsleder); Torgeir Micaelsen,

stortingsrepresentant Ap, fraksjonsleder; Tove Karoline Knutsen, stortingsrepresentant Ap; Freddy de Ruiter, stortingsrepresentant Ap; Ruth Grung, stortingsrepresentant Ap; Ingvild Kjerkol, stortingsrepresentant Ap; Mette Nord, leder Fagforbundet; Odd Haldgeir Larsen, nestleder Fagforbundet; Sissel M. Skoghaug, nestleder Fagforbundet; Kine Asper, forbundssekretær Fellesforbundet; Mimmi Kvisvik, leder FO; Peter Chr. Lehne, leder NMF.

Spesialrådgiver Synnøve Konglevoll er sekretær for utvalget. Wegard Harsvik, leder for strategi og samfunnskontakt i LO, har også møtt, etter avtale med utvalgslederen.

Utvalget har gjennomført to møter. I tillegg er det, i regi av utvalget, gjennomført arbeidsmøter om byggeplaner for OuS og Nasjonal sykehusplan.

LOs offshorekontor

Kontorets oppgaver bygger på de vedtak som er gjort i handlingsplanen og retningslinjene til LOs olje- og gassutvalg (OGU).

Offshoresekretæren er sekretær for dette utvalget.

LOs offshorekontor administrerer LOs koordinerende tillitsvalgte (KTV) på offshorebaserte installasjoner og hos operatørselskaper, samt på offshoreverft. Antallet LO-koordinatorer i olje- og gassrelatert industri er per dato 13 personer fordelt på overstående. LO inngikk en avtale med Statoil i begynnelsen av 2009 som involverer seks LO-koordinatorer for å dekke alle Statoils installasjoner offshore. Avtalen skal evalueres i løpet av 2016.

Offshoresekretæren er LOs representant i Regelverksforum i Ptil. Formålet for dette forumet er å produsere et regelverk for de sikkerhetsstandarder som må være til stede for denne sektoren. Treparts-samarbeidet er framtreddende i Regelverksforumet, som ledes av Petroleumstilsynet.

Modellen det arbeides etter, er et såkalt «Funksjonelt basert regelverk», som vektlegger konsensus mellom partene før tiltak og eventuelle endringer iverksettes. Styringsgruppen i Samarbeid for Sikkerhet (SfS) er et samarbeidsorgan mellom partene i norsk oljeindustri bestående av arbeidsgivere, arbeidstakere og myndigheter. Grunnlaget for Samarbeid for Sikkerhet er lagt gjennom tre St. meld., sist ved Meld. St. 29. Formålet er å produsere «Best

Praksis»-anbefalinger innen risikobaserte områder i oljerelaterte anlegg offshore og onshore.

SfS har flere arbeidsgrupper som jobber fram «Best Praksis»-anbefalinger for områder næringen selv mener er nødvendig. SfS har til nå produsert 44 anbefalinger, og laget 39 sikkerhetsfilmer til bruk i opplæringen.

LOs ledelse har forpliktet seg til, gjennom å ha underskrevet mandatet, at SfS kan bruke inntil 20 prosent av offshoresekretærens stilling i arbeidet for Samarbeid for Sikkerhet. Offshoresekretæren har vært leder av styret for 2015.

Offshoresekretæren er også styremedlem i Sektorstyret for Petroleumsindustri i Standard Norge. Sekretariatet for dette styret ligger til Standard Norge. Formålet er å revidere NORSOK offshore-standarder slik at de er tilpasset dagens situasjon, og å se om det finnes internasjonale ISO- eller CEN-standarder som kan brukes i stedet.

Offshoresekretæren er oppnevnt som LOs representant i ISO T C 67 – PNGI, SC8 Arctic Operations, WG1 Working Environment. Dette er et arbeid som skal lage internasjonale standarder til bruk i arktiske områder. Det har vært avholdt møter i Paris og Tromsø.

Offshoresekretæren er knyttet til Næringspolitisk avdeling.

Folkets Hus Landsforbund

FORBUNDSSTYRET:

LO-oppnevnte:

Ellen Stensrud

Per Østvold

Kirsti Mandal

Jan Olav Andersen

Arnstein Aasestrand

Varamedlemmer:

1. Siv Schau

2. Arnstein Aasestrand

3. Odd Helge Reppe

4. Tore Kyllø

5. Bjørn Mietinen

Landsmøtevalgte:

Hilde Fismen (nestleder)

Odd Andreas Lund

Arnt Alsli

1. Arnfinn Olsen

2. Inger Andersen

3. Svein Rønningsveen

På landsmøtet til EL & IT Forbundet ble Jan Olav Andersen valgt til forbundsleder og ba om å bli løst fra vervet i Folkets Hus Landsforbund. Arnstein Aasestrand fra FLT ble oppnevnt av LO-sekretariatet som nytt styremedlem med Odd Helge Reppe fra EL & IT Forbundet som nytt varamedlem.

Varamedlem Arnfinn Olsen har møtt fast i perioden.

I perioden er det holdt fem styremøter og i alt behandlet 55 saker. I juni var styret på studietur til Bergen i forbindelse med landskonferansen.

MEDLEMSBEVEGELSE

Kapp arbeidssamfunn ble solgt og organisasjonen er opphørt.

Kapp arbeiderlag eide huset, som var gjeldfritt.

Folkets Hus Sauda har søkt om nytt medlemskap i Folkets Hus Landsforbund, og vi ønsker dem velkommen tilbake.

Medlemstallet er dermed 106 hus.

LANDSFORBUNDETS VIRKSOMHET

Landsforbundets virksomhet har vært ledet av forbundsstyret, og den daglige aktiviteten er styrt av forbundssekretær Morten Berntsen.

Han har vært forbundsstyrets sekretær og saksbehandler.

Det er i perioden opprettet et arbeidsutvalg (AU) som består av leder, nestleder og forbundssekretæren.

Sekretæren har hatt flere møte- og reiseoppdrag, 14 i alt. Landsforbundets virksomhet har vært utført i henhold til planer og budsjett for 2015. Foruten vanlig administrativ og organisasjonsmessig virksomhet samt saker tilknyttet Folkets Hus Fond, har arbeidet i stor grad vært å opprettholde kontakt med medlemsorganisasjonene.

En viktig og kontinuerlig oppgave har også vært å etablere kontakt med nye Folkets Hus og Samfunnshus hvor kontakten har vært laber.

Arbeidet med hus-databasen er videreført. Ny teknisk plattform vil komme på plass i begynnelsen av 2016 og gi nye muligheter for håndtering av informasjon i databasen.

Folkets Hus Landsforbund ble i desember invitert til Folkets Hus Sandvikas 100-årsjubileum. Styremedlem Per Østvold gjestet jubileet, og Folkets Hus Sandvika fikk bildet «Streik» i gave.

KURSVIRKSOMHETEN

Det har ikke vært avholdt kurs i beretningsåret.

LANDSKONFERANSEN

Landskonferansen ble avholdt i Bergen i juni. Deltakerantallet var ganske positivt, 33 hus var representert, litt flere enn tidligere. Programmet inneholdt foruten intern informasjon også denne gangen nye impulser fra eksternt hold. Digital markedsføring med innledning fra SpareBank1, den politiske situasjonen, med innledning fra Arbeiderpartiet og Per Rune Henriksen. Frank Meyer fra Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek hadde innledningen «Makten over minne: Folkets Hus i den nasjonale hukommelsen». Advokat Arild Ruus Simensen innledet om leiekontrakter og inkasso, og så kom til slutt Frank Aarebrot, som snakket til oss om arbeiderbevegelsens utvikling i Bergen gjennom temaet: Fra laugsby til håndverksforeninger og til fagforeninger. Kulturelt innslag var et besøk i Bergens stolthet – Akvariet. Konferansen ble avsluttet med et flott besøk på Folkets Hus Askøy utenfor Bergen.

INVESTERINGER/BYGGEARBEIDER

Det har også i år vært utført en rekke utbedringer, reparasjoner og vedlikehold på medlemshusene våre. Noen ved hjelp av Folkets Hus Fond, mens mange har brukt av egne midler. Utlånet fra Folkets Hus Fond har vært på kr 739 000,-. Lån er gitt til Folkets Hus Såheim på Rjukan og Austrheim Samfunnshus. De lave utlånene har ført til styrking av likviditeten gjennom året. Det er fortsatt lav rente i fondet.

NORDISK SAMARBEID

Som en oppfølging av samarbeidet mellom de tre nordiske Folkets Hus-organisasjonene, ble det i begynnelsen av beretningsåret avholdt møte i Helsingfors. Dette endte i søknader til Nordisk Ministerråd, kulturseksjonen i København og Kulturkontakt i Nord i Helsingfors. Det ble brukt betydelige ressurser på søknadsprosessen og søknaden, men det endte med avslag. Det nordiske samarbeidet vil fortsette, og de svenske og finske Folkets Hus-organisasjonene inviteres til et samarbeidsmøte i Oslo i 2016.

Folkets Hus Fond

Fondets forvaltningskapital var pr. 31.12.2015 kr 141 267 158,-. Av dette er kr 95 047 016,- plassert som pantelån til medlemsorganisasjoner i Folkets Hus Landsforbund.

Kr 3 340 874,- er plassert i aksjer/andeler i fast eiendom.

Styret i Folkets Hus Landsforbund innstiller overfor Sekretariatet i saker vedrørende Folkets Hus Fond.

I beretningsåret er det kommet inn og behandlet to søknader om lån.

Det er kommet søknad fra: Folkets Hus Såheim på Rjukan og Austrheim Samfunnshus.

Det er innvilget lån for til sammen kr 739 000,-. Innvilget beløp er kr 261 000,- mindre enn i foregående år.

Renten på lån i Folkets Hus Fond har i hele beretningsåret vært 2,0 % pa.

Renteavkastningen i 2015 utgjorde til sammen kr 3 130 510,-, hvorav renter på bankinnskudd var på kr. 1 003 453,-.

Driftsresultatet i Folkets Hus Fond er for 2015 kr 954 324,-.

ADMINISTRASJON

2673 saker er registrert til saksbehandling i LOs arkiv.

439 saker ble innstilt for behandling i Sekretariatet.

257 saker er behandlet i Ledermøtet.

921 saker er behandlet i Administrasjonsmøtet.

Endringer i LOs sentrale administrasjon

LO-ledelsen vedtok i ledermøtet 22. april å legge ned administrasjonsavdelingen som egen avdeling. Den administrative endringen berørte fem av LOs ti avdelinger, og trådte i kraft 1. mai.

Administrasjonsavdelingen var delt inn i fem seksjoner og ble etter endringene fordelt slik:

1. Arkivseksjonen (tre ansatte – to og et halvt årsverk) ble overført til Personal- og utviklingsavdelingen
2. IKT-seksjonen (fire ansatte) ble overført til Økonomiavdelingen
3. Serviceseksjonen (tolv ansatte) ble overført til Økonomiavdelingen
4. LO-ledelsens forværelser (tre ansatte) ble overført til Informasjons- og rådgivningsavdelingen
5. Administrasjonsseksjonen (fire ansatte – tre årsverk) ble overført til Organisasjonsavdelingen, og administrasjonssjefen ble leder av avdelingen.

Ledelsen

LOs ledelse med arbeidsfordeling:

Gerd Kristiansen, LO-leder

Daglig ledelse, samordning og strategiutvikling, fagligpolitisk samarbeid, tariffpolitikk, næringspolitikk, fiskeripolitikk, helsepolitikk, internasjonal politikk, NFS (Nordens faglige samorganisasjon), DEFS (Den europeiske faglige samorganisasjon), ITUC (International Trade Union Confederation), ILO (Den internasjonale arbeidsorganisasjonen), SAMAK (Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité).

Tor-Arne Solbakken, 1. nestleder

LO-lederens stedfortreder, tariffpolitikk/hovedavtalene – privat sektor, pensjonspolitikk privat/offentlig, energipolitikk, Forsvaret, internasjonalt faglig arbeid (NFS, DEFS, SAMAK), internasjonalt solidaritetsarbeid.

Hans-Christian Gabrielsen, 2. nestleder

Nærings- og industripolitikk, olje og gass, samferdsel, bergverk, virkemiddelapparatet, miljø og klima, bedriftsdemokrati, LOs økonomi, LOs ansatte på anlegg, samarbeidet mellom LO, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund.

Peggy Hessen Følsvik, 1. sekretær

Arbeidsmiljø, Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen), arbeidstid, likestilling mellom kvinner og menn, etnisk likestilling, antirasistisk arbeid, lesbiske, homofile, bifile og transpersoners rettigheter og likestilling i arbeidslivet, tjenesteytende sektor, luftfart, reislivspolitikk, forbrukerpolitikk, Fellestilltakene LO–Virke, LO–SAMFO, LO–NHO (HF).

Terje Olav Olsson, LO-sekretær

Organisasjon, rekruttering, medlemsfordeler, fiskeripolitikk, trygdeoppgjøret, Nordvest-Russland, BASTUN (Baltic Sea Trade Union Network).

Trude Tinnlund, LO-sekretær

LOs administrasjon/personal, arbeidsmarkedspolitikk – NAV, sosial dumping, arbeidsinnvandring, fag- og yrkesopplæring, etter- og videreutdanning, sosialpolitikk.

Are Tomasgard, LO-sekretær

Tariff- og hovedavtalene i LO Kommune, LO Stat, Kirkens Arbeidsgiverforening, ungdomsarbeid, rekruttering ungdom, student- og elevmedlemskap, boligpolitikk, barnehage, grunnskole, helse, sosial og barnevern, rus, næringsrettet forskning, distriktssekretærene i LO.

Renée Kristin Rasmussen, LO-sekretær

Kultur, idrett, kirke (kultur som næring), høyere utdanning, forskning, kriminal- og justispolitikk, seniorpolitikk, ILO, FNs arbeidslivsorganisasjon, selvstendig næringsdrivende.

Økonomiavdelingen

Etter en intern omorganisering ble seksjonene Service og IKT overført til Økonomiavdelingen.

Ved årsskiftet 2015/2016 besto avdelingen av 29 personer. Regnskap/økonomi er 11 personer, IKT er 6 personer og Service 12 personer.

Avdelingen har følgende ansvarsområder:

REGNSKAP/ØKONOMI:

Regnskap

Ansvar for all regnskapsførsel, fakturering, rapportering, avstemming og kontroll i LO og for LOs distriktskontorer, Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening og øvrige fond LO har regnskapsansvaret for. Regnskapsfunksjonen har også ansvaret for alle refusjoner og reiseoppgjør og for LOs budsjett.

Lønn

Ansvar for lønnsutbetalinger, innberetning, kontroll, avstemming og offentlig rapportering for LO og Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening.

LOfavør

Ansvar for økonomisk oppfølging innen LOfavør, samt oppfølging av leverandøravtaler innenfor konseptet. Avdelingen har deltakere i Bank- og forsikringskomiteen og Leverandørkomiteen. I Fellesutvalget har avdelingens deltakere observatørstatus.

Utdanningsfondet

Avdelingen har ansvar for administrasjon, behandling og utbetaling av stipendsøknader, samt regnskapsførsel av Utdanningsfondet. Innehar også sekretærfunksjonen i fondet.

Intern revisjon

Hovedoppgavene er å utføre økonomiske tjenester i forbundene etter den eksterne revisjonens faglige retningslinjer, samt økonomisk gjennomgang av andre oppdrag som ikke er underlagt den eksterne revisjon. Det blir i tillegg ytet ulike tjenester overfor oppdragsgivere, herunder regnskapsrådgivning, innberetning, internkontroll,

attestasjonsoppgaver, avstemminger, avdelingsregnskap, årsregnskap m.m.

Internasjonal aktivitet

Hovedansvar innen kontroll og oppfølging av LOs internasjonale virksomhet. Budsjett og rapportering er også en del av dette ansvarsområdet.

Øvrig virksomhet

Avdelingen har sekretærfunksjonen i LOs OU-fond og LOs kontrollkomité. Andre oppgaver er bl.a. reiseavtaler for LO og forbundene, diverse oppfølging mot SpareBank1 Gruppen og oppfølging av forsikringsavtaler (ikke personalforsikringer).

Kapitalforvaltning

Løpende forvaltning av LOs kapital i samarbeid med LOs investeringskomité og LOs ledelse.

Rådgivning til LOs ledelse

Rådgivning til LOs ledelse i relevante økonomiske spørsmål.

Folkets Hus Landsforbund

Rådgivning overfor de enkelte Folkets Hus, budsjett og regnskap for Folkets Hus Landsforbund og Folkets Hus Fond, forberede saker til styret i Landsforbundet.

SERVICESEKSJONEN:

Oppgavene består av service til alle brukerne i LO.

Seksjonens ansvarsområde omfatter møterom, servering, byggteknisk, vedlikehold, eiendomsforvaltning, renhold, internpost, logostikk/innkjøp i LO, mobiltelefoner og maskinparken i LOs lokaler. Ansvar for bilene i LO. Ansvarlig for utbygging/utbedring i LOs lokaler.

IKT-SEKSJONEN:

IKT-seksjonen er nå en del av økonomiavdelingen. Seksjonen består av IKT-leder, IKT-rådgiver, IKT-konsulent samt en IKT-lærling, i tillegg til to medarbeidere ved sentralbordtjenesten.

Ansettelser

Det er ansatt en IKT-konsulent i 2015.

IKT-lærling

Vår nye IKT-lærling startet opp i oktober 2015, og vil ha avsluttende prøve i mai/juni 2017.

Organisasjonsnett

Vi har produksjonssatt det nyutviklede organisasjonsnettsystemet. Grunnpilaren i dette er MS Dynamics CRM.

Revisjon av MS-lisenser

Vi har for tredje gang hatt en revisjon av MS-lisenser. Vi har også valgt ny MS-partner som har tatt over oppfølgingen av MS-lisenser i LO. Ny partner er Crayon AS.

Personal- og utviklingsavdelingen

Personal- og utviklingsavdelingen skal bidra til å oppfylle LOs hovedmål gjennom effektiv utvikling og bruk av organisasjonens ressurser med fokus på tydelig ledelse, personal- og organisasjonsutvikling og HMS-arbeid. 1. mai ble arkivet en del av personal- og utviklingsavdelingen, organisert som en egen seksjon, med Bjørn Erik Lundin som arkivleder.

Avdelingen ledes av Elling Sørum, og hadde ved utgangen av 2015 sju ansatte og en lærling.

Personal- og utviklingssjef utøver på vegne av LO-leder arbeids-giverrollen i LO.

Avdelingens arbeidsområder:

- Overordnet personalpolitikk – strategier, handlingsplaner og utviklingsarbeid
- Organisasjonsutvikling
- Tilsetting og rekruttering
- Lønns- og arbeidsvilkår
- Forsikrings- og pensjonssaker
- Oppfølging av individuelle personalsaker
- Lønns- og personalsystemer.
- HMS / følge opp LOs IA-avtale

- Kompetanseutvikling og introduksjonskurs for nyansatte
- Lederstøtte og lederutvikling
- Partsamarbeid med HK-klubben
- Læringer
- Velferdsordninger for ansatte
- LOs pensjonister
- Arkiv og dokumentbehandling

LO er en godkjent lærebedrift og Personal- og utviklingsavdelingen har hovedansvaret for alle læringer. Ved utgangen av 2015 hadde LO kontorfaglæringer ved distriktskontorene i Østfold, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag, IKT-seksjonen og Oslo-Akershus / Personal- og utviklingsavdelingen.

ÅRSVERK

Ved utgangen av 2015 var det i alt 251 årsverk (inkl. 8 kongressvalgte) i LOs administrasjon.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHETSARBEID (HMS)

I 2015 er det jobbet med forberedelser til ny arbeidsmiljøundersøkelse som vil gjennomføres i løpet av de første månedene i 2016. Utformingen av spørsmålene i undersøkelsen skal tilsvare tidligere års spørsmål i størst mulig grad. På denne måten vil vi kunne hente ut sammenlignbare data og fortsette framstillingen av historisk utvikling innenfor de ulike feltene. Behandles i AMU. LOs sekretariat mottar egen HMS-rapport.

Sykefraværet i LO ble 4,35 prosent, mot 4,64 prosent i fjor.

ARBEIDSMILJØUTVALGET (AMU)

Det ble avholdt fire møter i Arbeidsmiljøutvalget.

HK-klubben ved Mie Oppjordsmoen har hatt ledervervet.

AMU utarbeider egen årsrapport, som legges fram for LOs sekretariat.

LO SOM IA-VIRKSOMHET

LOs IA-utvalg er et underutvalg av AMU, og fagansvaret ligger hos Personal- og utviklingsavdelingen. Det ble avholdt to møter i IA-utvalget, i tillegg til månedlige møter i et arbeidsutvalg som jobber med konkret oppfølging og tilrettelegging for sykmeldte.

IA-utvalget har kontinuerlig jobbet med å videreutvikle IA-handlingsplan. Det er lagt stor vekt på forebyggende arbeid.

IA-utvalget har vært representert i AMUs møter for rapportering av sykefravær og leverer egen årsrapport til AMU.

INTEGRERING OG LIKESTILLING I LO

LO har et systematisk arbeid innenfor likestilling og integrering og jobber aktivt for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Likestillingsperspektivet vurderes i alle saker. Ved rekruttering er inkluderende arbeidsliv og mangfold viktig. LO utarbeider en årlig likestillings- og integreringsrapport som publiseres på lo.no.

LO er også «Rasismefri sone» som deltaker i prosjektet til Norsk Folkehjelp.

Informasjons- og rådgivningsavdelingen

Informasjons- og rådgivningsavdelingen har ansvaret for intern og ekstern kommunikasjonsvirksomhet i LO, og ledes av Jenny Ann Hammerø.

Avdelingens arbeidsområde omfatter presse- og samfunnskontakt, strategisk rådgivning for LO-ledelsen, profilering av LO og LOs hovedsaker, samt LOs internett- og intranettside, aktiviteter på sosiale medier og arbeidslivet kunnskapsportal arbeidslivet.no. Avdelingen driver utredningsarbeid på det informasjonsstrategiske området, og produserer informasjonsmateriell, taler, kronikker, uttalelser, presentasjoner med videre. Avdelingen har ansvar for kontakten med mediestiftelsen LO Media, LOs forening for fagblad og informasjon (LOFF) og Radio Riks. Videre har avdelingen oppgaver i forhold til rådgivning og praktisk oppfølging av det fagligpolitiske samarbeidet og SAMAK.

Avdelingen hadde 15 medarbeidere, inklusive en prosjektmedarbeider knyttet til arbeidslivet.no.

Forhandlings- og HMS-avdelingen

Forhandlings- og HMS-avdelingen hadde 20 medarbeidere hvorav 7 ansatte har arbeidsplass utenfor Folkets Hus, knyttet til store anlegg. Avdelingen består av leder Knut Bodding, de to nestlederne Geir Høibråten og Marianne Svensli og avdelingssekretær Vera Andresen. Anleggssekretær Kåre Karlsen har ansvaret for LO-koordinatorene.

Avdelingens hovedarbeidsområder er:

- Tariffoppgjør – tariffpolitikk og tvistebehandling
- Overenskomster
- Blanketter
- Overenskomstoppsettler – tvistebehandling
- Hovedavtalene
- Sosial dumping
- Vikarbyråer – bemanningsforetak
- Bedriftsdemokrati og samfunnsansvar
- Omstilling
- Organisasjonskomiteen – grenseavtaler mellom forbundene
- Arbeidstidsordninger
- Oppfølging og utvikling av arbeidsmiljøloven
- Arbeidsmiljøspørsmål, herunder bistand til forbund
- Arbeidstid og helse
- Arbeidsmiljøforskning
- Regelverksarbeid innen arbeidsmiljøområdet
- IA-avtalen
- Sykefraværsprosjektet NHO–LO
- Alkohol- og narkotikaspørsmål i arbeidslivssammenheng
- Kjemisk-fysisk arbeidsmiljø
- Bedriftshelsetjeneste og arbeidsmedisin
- Personvern i arbeidslivet

Store anlegg – LO-koordinatorene:

LO-koordinatorenes oppgave er å koordinere HMS-arbeidet gjennom LO-utvalget på anlegget.

Avdelingens arbeid er beskrevet under de forskjellige kapitlene i beretningen.

Internasjonal avdeling

Avdelingen har hatt 15 stillinger fordelt på avdelingsleder, nestleder, ti rådgivere og tre kontoransatte. Avdelingen ledes av Vidar Bjørnstad. Den er organisert i to seksjoner: Internasjonal Faglig Solidaritet (IFS), som arbeider med utviklingsspørsmål og internasjonalt faglig solidaritetsarbeid, og Europa-seksjonen, som ivaretar politiske saker angående Europa og prosjektarbeid i Russland og Sentral- og Øst-Europa. Arbeidsoppgavene omfatter i tillegg generelle utenriks-

politiske spørsmål, ILO-, EFTA, WTO-, FN-, ITUC-, DEFS- og NFS-saker. Andre saker er likestilling, bedrifters samfunnsansvar og forsvars- og sikkerhetsspørsmål.

LOs BRUSSEL-KONTOR

LO har siden 1991 hatt et eget kontor i Brussel som holder til i det internasjonale fagforeningshuset. Kontoret har hatt to ansatte, én leder og én rådgiver. Kontoret har til oppgave å følge EØS-samarbeidet og delta i arbeidet til DEFS, samt tilrettelegge besøk for fagorganiserte i Norge. Det har vært en rekke besøk, deriblant flere forbundsstyrer.

Organisasjonsavdelingen

Etter nedleggelse av Administrasjonsavdelingen, innstilte LO-ledelsen på at den nye avdelingen skulle hete Organisasjons- og administrasjonsavdelingen, men vedtaket ble «LOs organisasjonsavdeling».

Avdelingen skal dekke LOs organisasjonsarbeid «fra A til Å».

Avdelingen har ansvaret for LOs egen organisasjon, LOs vedtektsfestede beslutningsorganer (ledermøter, administrasjonsmøter, sekretariatsmøter, representantskapsmøter og LO-kongressen), medlemsutvikling, ungdomsarbeid, medlemsfordeler (LOfavør) og LOs student- og elevmedlemsskap.

Avdelingen har 15 medarbeidere fordelt på 14 årsverk. Avdelingen jobber i tett samarbeid med LOs 24 fagforbund, LOs 18 distriktskontorer og 107 lokalorganisasjoner.

Avdelingen har selvstendig ansvar for et stort antall områder innen fag og administrasjon:

- Administrativ ledelse
- Kontor- og møteadministrasjon
- Verving og medlemsbevaring
- Ungdomsarbeid
- Studenter
- Arbeidstakere med høyere utdanningsbakgrunn
- Organisasjonsutvikling
- Medlemsfordeler/medlemsservice
- Etniske minoriteter
- Medlems- og tillitsvalgskolering

Avdelingen har sekretariatsfunksjon for følgende utvalg og arbeidsgrupper:

- Koordineringsutvalget for verving og medlemsservice
- LOs utvalg for rekruttering av arbeidstakere med høyere utdanning
- LOs sentrale ungdomsutvalg
- Fellesutvalget for LOfavør-konseptet
- Fellesskoleringsrådet
- Organisasjons- og leverandørkomiteen
- LOfavør Feriereiser
- Medlemsbevegelser
- LOs studentpolitiske forum
- LOs forum for inkludering i arbeidslivet
- LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg
- LOs forum for LHBT-personer i arbeidslivet
- LO Selvstendig
- LO Ingeniør
- LO Luftfart

Juridisk avdeling

Juridisk avdeling, Oslo, har hatt 32 ansatte: 19 advokater og 12 advokatassistenter, samt leder advokat Atle Sønsteli Johansen, nestleder Håkon Angell, nestleder Karen Sophie Steen og Marianne Johansen.

Regionkontoret for Midt-Norge har 2 advokater, 1 advokatassistent og 2 advokatsekretærer. Kontoret ledes av advokat Karl Inge Rotmo.

Regionkontoret i Hordaland har 1 advokat og 1 advokatassistent.

Regionkontoret i Rogaland har 1 advokat og 1 advokatassistent.

Det årlige arbeidsrettskurset for tillitsvalgte ble avholdt med 200 deltakere. Avdelingen har også holdt en rekke foredrag for LO-skolen, kurs ifb. med arbeidsrettsmodulen og enkelte foredrag for forbund/ tillitsvalgte.

Avdelingen har ikke hatt saker for Høyesterett i 2015.

Pr. årsskiftet har vi 1189 saker under behandling (omfatter også regionkontorene i Midt-Norge, Rogaland og Hordaland). Sakene er fordelt slik: Kollektivsaker 133 (13 rettssaker), individuelle 915 (240 rettssaker) – hvorav 376 yrkesskadesaker (22 rettssaker), organisasjon/administrasjon 137 og 2 internasjonale.

Antall dommer:

- 0 saker for Høyesterett
- LO har ført 6 saker for Arbeidsretten som har endt med dom eller kjennelse, 2 av sakene er vunnet, 2 er delvis vunnet og 2 er tapt. LO har gitt prosessfullmakt til Industri Energi i 1 sak for Arbeidsretten som ble tapt. Fagforbundet/Fellesorganisasjonen har i fellesskap ført 1 sak (direkteavtale) for Arbeidsretten som ble tapt.
- 2 saker for EFTA-domstolen, en med rådgivende uttalelse som medførte at LO frfalt/forlikte søksmålet for lagmannsretten, og en sak (Holship) hvor rådgivende uttalelse ikke foreligger per 2015, se over om uttalelsene fra EFTA-domstolen.
- 46 saker for ting- og lagmannsrett, 18 vunnet, 5 delvis vunnet, 23 tapt.

I 2015 kom det inn 1363 saker til behandling. Dette er en betydelig økning fra 2014 (1054). I tillegg kommer at økningen i stor grad skyldes nedbemanningssaker, og disse sakene er i hovedsak registret som én sak, selv om sakene kan omfatte mange individuelle arbeidstakere.

Advokatassistentene har hatt 310 assistentoppgaver til behandling (276 saker i 2014). Oppgavene er fordelt slik: stillingsvern – i hovedsak utkast til stevning, lønnskrav: påkrav/-varsel/konkursbegjæring/forliksklage, utleggsbegjæring/varsel etter tvfbl. I tillegg kommer beregninger, mandat og dokumentgjennomgang i yrkesskadesaker.

Tilkjente saksomkostninger til forbundet ca. kr 12,2 mill. Idømte saksomkostninger ca. 1,6 mill.

Samlet erstatning til LOs medlemmer som har fått bistand fra avdelingen i yrkesskadesaker i 2015 utgjør ca. 100,5 millioner kroner (2014 – ca. 83 mill.).

Samfunnspolitisk avdeling

Samfunnspolitisk avdeling ledes av Stein Reegård. Avdelingen er fagavdeling for blant annet økonomisk politikk, arbeidsmarked og sysselsetting, skatt, utdanning og forskning, velferd, lønns- og inntektsforhold, pensjon og trygd og har koordineringsansvar for likestillingsarbeidet.

Ved slutten av 2015 hadde avdelingen 13 medarbeidere: leder,

nestleder, utredningsleder, tre spesialrådgivere, seks rådgivere og to avdelingssekretærer.

Avdelingen har hatt sekretærfunksjon for følgende utvalg i LO:

- Inntektspolitisk utvalg
- Samarbeidskomiteen LO–Ap
- Fagligpolitisk utvalg for helsepolitikk
- LOs utdanningspolitiske arbeidsgruppe
- LOs forskningspolitiske forum
- Fagligpolitisk NAV-gruppe

Avdelingen har representert LO internasjonalt i:

- Den europeiske faglige samorganisasjon:
Komiteen for sysselsetting og økonomisk politikk
- Trade Union Advisory Committee (Fagbevegelsens kontaktorgan i OECD):
Økonomisk politikk komité
- Sosialdemokratiske kvinner i Norden
- NFS arbeidsmarkedsgruppe

Avdelingen har ellers representert LO i bl.a.:

- Det tekniske beregningsutvalg
 - Banklovkommisjonen
 - Utvalget for arbeidsrettede tiltak
 - Offentlig utvalg for gjennomgang av opplæringstilbudet til minoritetsspråklige barn, unge og voksne
 - Divisjonsstyret for samfunn og helse i Norges forskningsråd
 - Styret for Norgesuniversitetet
 - Rådgivende utvalg VAM (Velferd, arbeidsliv og migrasjon) i Norges forskningsråd
 - Utvalg for vurdering av handlingsregelen under Finansdepartementet
- De mest sentrale arbeidsområdene har vært pensjon, sysselsetting, inntektsoppgjør og økonomisk politikk.

Avdelingen har produsert 11 Samfunnsnotater og 4 Samfunnsdokumentasjoner i tillegg til den løpende utredningsvirksomheten.

Næringspolitisk avdeling

Næringspolitisk avdeling har ved utgangen av året 17 medarbeidere. To av rådgiverne har 50 prosent stilling, resten er på full tid. Avdelingens ledelse består av avdelingsleder Grethe Fosslø, nestleder Kenneth Sandmo og avdelingssekretær May Iren Julsrud.

Avdelingen har det faglige ansvaret for LOs næringspolitikk, forsvarspolitik, bistand ved omstilling, klima og ytre miljø og kultur og idrett. Hovedorganisasjonenes fellestiltak LO–NHO og LO–Virke.

Forbundene og tillitsvalgte rundt om i landet er viktige premissleverandører og samarbeidspartnere for avdelingens arbeid, både når det gjelder enkeltsaker og ikke minst gjennom kontaktmøter med saksbehandlere i forbundene eller avdelingens rådgivende utvalg innenfor flere områder.

Avdelingens medarbeidere er representert i flere styrer, råd og utvalg både i offentlig regi og internasjonalt. Avdelingen har omfattende kontakt med politiske miljøer både i Stortinget og aktuelle departementer, samt Innovasjon Norge, Siva og Norges forskningsråd. Avdelingen har et godt samarbeid med NHO og flere av NHOs landsforeningen innenfor avdelingens ansvarsområde.

Avdelingen har bidratt med innspill til flere politiske dokumenter, samt mottatt 131 høringer i løpet av året.

REPRESENTASJON

Styrer, råd og utvalg

Agenda – Styret:

Medlem: Gerd Kristiansen. Varamedlem: Wegard Harsvik.

A-MED (bedriftshelsetjenesten):

Styremedlem: Elling Sørum og Olav Lie.

Aksje Norge – Styret:

Medlem: Grethe Fossli.

Amedia AS – Konsernstyret:

Styreleder: Roar Flåthen. Styremedlem: Gerd Kristiansen.

Varamedlem: Øivind T. Hansen.

Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden:

Medlem: Kristin Bomo. Varamedlem: Mai Vo.

AOF – Styret:

Leder: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Renée K. Rasmussen.

AOF – Kontrollkomiteen:

Leder: Peggy Hessen Følsvik

AOF – Valgkomiteen.

Leder: Hans-Christian Gabrielsen.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Representantskapet:

Medlem: Kine Smith Larsen. Varamedlem: Jenny Ann Hammerø.

Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek – Styret:

Styreleder: Kine Smith Larsen (til 1/5). Ståle Dokken (fra 1/5)

Varamedlem: Jenny Ann Hammerø (til 1/5). Kine Smith Larsen (fra 1/5).

Arbeiderbevegelsens Arbeidsgiverforening (AAF) – Styret:
Leder: Trude Tinnlund.

Arbeiderbevegelsens Folkehøgskole Ringsaker AS – Styret:
Styreleder: Are Tomasgard. Nestleder: Hege Søberg (til juni).
Varamedlemmer: Kent Rune Pedersen og Terje Kalheim.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK)
– *Ordførergruppen:*
Medlemmer: Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken,
Hans-Christian Gabrielsen og Peggy Hessen Følsvik.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK) – Parti- og LO-sekretærgruppe:
Medlem: Øivind T. Hansen.

Arbeiderbevegelsens nordiske samarbeidskomité (SAMAK)
– *Valganalysegruppe:*
Medlemmer: Øivind T. Hansen, Magne Svendsen og Monica Nymo.

Arbeiderpartiets sentralstyre:
Medlem: Gerd Kristiansen.

Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk (AKAN):
Styreleder: Are Tomasgard. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:
Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Peggy Hessen Følsvik.

Arbeidsgruppe for likestilling under Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd:
Medlem: Synnøve Konglevoll.

Arbeidsmiljøinstituttet i Bilbao – Styret:
Medlem: Marianne Svensli.

Arbeidsretten og Riksmeklingsinstitusjonens 100-årsjubileum – Styret:
Medlem: Atle S. Johansen.

Arbeidstakerorganisasjonenes rådgivende komité til OECD/TUAC
– *Arbeidsgruppe for retningslinjer om flernasjonale selskaper:*
Medlem: Gro Granden.

Arbeidstilsynet – Referansegruppe for godkjenningssenheten for bedrifts-
helsetjeneste:
Medlem: Wenche I. Thomsen.

Aspirantnemnda for utenriktjenesten:
Medlem: Diis Bøhn. Varamedlem: Nina Mjøberg.

ATHENO AS – Styret:
Medlem: Anthony Kallevig.

Atlanterhavskomiteen – Styret:
Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl. Varamedlem: Siri Relling.

Banklovkommisjonen:
Medlem: Eystein Gjelsvik.

Bedriftsdemokratinemnda:
Medlem: Gro Granden. Varamedlem: Knut Bodding.

CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational
Training):
Medlem: Trude Tinnlund.

CICEP (Strategic Challenges in International Climate and Energy
Policy) – Brukerpartner:
Medlem: Anne-Beth Skrede.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Styret:
Medlemmer: Gerd Kristiansen. Varamedlem: Tor-Arne Solbakken.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsrettsspørsmål/
lovgivning:
Medlem: Håkon Angell.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Bærekraftig utvikling:
Medlem: Anne-Beth Skrede.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Handel og globalisering:

Varamedlem: Diis Bøhn.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Innvandring og inkludering:

Medlem: Liv Sannes.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kjemikaliekomiteen:

Medlem: Ali Reza Tirna.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Arbeidsgruppe om demokrati og arbeidstakermedvirkning:

Medlem: Gro Granden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Komité for kollektivforhandlinger:

Medlemmer: Knut Bodding.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Komité for sysselsetting og økonomisk politikk:

Medlem: Stein Reegård.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS – Kongressforberedende komité:

Medlem: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Kvinnekomiteen:

Medlem: Synnøve Konglevoll. Varamedlem: Siri Relling.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Nanokomiteen:

Medlem: Ali Reza Tirna.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Sosialdialogkomiteen:

Medlem: Knut Arne Sanden.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Ungdomskomiteen:

Medlem: Rune Bugten.

Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS) – Vedtektskomiteen:
Representant: Knut Arne Sanden.

Den norske ILO-komiteen:
Medlemmer: Renée K. Rasmussen og Kathrine Fauske.
Varamedlemmer: Tor Jørgen M. Lindahl og Nina Mjøberg.

Det faglige Østersjønettverk (BASTUN):
Medlem: Siri Relling.

Det nasjonale hiv- og aidsrådet:
Medlem: Wenche I. Thomsen.

Det nasjonale kontaktpunkt for OECD – Retningslinjer for flernasjonale selskaper / ansvarlig næringsliv (UD):
Medlem: Gro Granden.

Det Norske Menneskerettighetsfond – Styret:
Medlem: Kathrine Fauske. Varamedlem: Terje Kalheim.

Det tekniske beregningsutvalg for inntektsoppgjørene:
Medlemmer: Stein Reegård og Ellen Horneland.

Dialoggruppen Norsk Industri, LO / Industri Energi og Energi Norge:
Medlem: Eystein Gjelsvik.

EFTAs konsultative komité:
Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Robert R. Hansen

EFTA-observatør – EUs arbeidsmiljøkomité:
Observatør: Marianne Svensli. Varamedlem: Wenche I. Thomsen.

EFTA-observatør – SMO (Single Market Observatory):
Observatør: Marianne Breiland.

Einar Gerhardsens Stipendfond – Styret:
Leder: Peggy Hessen Følsvik.

Eksperter i Team – Nordisk prosjektgruppe:
Medlem: Arvid Ellingsen.

Energirådet – Arbeidsutvalget:

Medlem: Eystein Gjelsvik.

Et Hav – Topplederforum:

Medlem: Grethe Fossli.

EUROFOUND – Styret:

EFTA-observatør: Anthony Kallevig.

EUs rådgivende komité for yrkesopplæring (ACVET):

Medlem: Trude Tinnlund.

Fafo – Styret:

Leder: Gerd Kristiansen. Nestleder: Tor-Arne Solbakken.

Fafo – Rådet:

Leder: Gerd Kristiansen.

Fafo Østforum – Referansegruppe:

Medlem: Jonas Løvdal.

FARVE (Forsøksmidler arbeid og velferd):

Medlem: Tor Idar Halvorsen.

Felleskontoret for LO–NHO-ordningene – AFP/Sluttvederlag – Styret:

Nestleder: Tor-Arne Solbakken. Medlem: Eystein Gjelsvik (til 1/12).

Ellen Bakken (fra 1/12). Møtende varamedlemmer: Peggy Hessen

Følsvik og Ellen Bakken (til 1/12).

Øystein Nilsen (fra 1/12).

Felleskontoret for LO–NHO-ordningene – Klagenemnd for AFP:

Medlem: Alexander Cascio. Varamedlem: Nina Kroken.

Fellesskoleringsrådet:

Leder: Terje O. Olsson. Sekretærer: Jan Lajord og Cathrine Slungaard.

Fellesordningens investeringskomité (AFP/SLV):

Medlemmer: Siv Schau og Jonas Løvdal.

Fellestiltakene LO–Virke – Styret:

Leder: Peggy Hessen Følsvik. Sekretariatet: Renate Klopp.

Fellestiltakene LO–SAMFO – Styret:

Nestleder: Peggy Hessen Følsvik.

FN-Sambandet – Styret:

Medlem: Renée K. Rasmussen.

FN-Sambandet – Valgkomiteen:

Medlem: Kathrine Fauske.

Folk og Forsvar – Styret:

Nestleder: Renée K. Rasmussen.

Folk og Forsvar – Valgkomiteen:

Medlem: Kine Smith Larsen.

Folkets Hus Landsforbund (FHL) – Styret:

Styreleder: Ellen Stensrud. Varamedlem: Siv Schau.

Foreningen Norden – Kontrollutvalget:

Leder: Grethe Fossli.

Forskningsprogram om arbeidsinnvandring – Referansegruppe:

Medlem: Liv Sannes.

*Forskningsprosjekt REISEPOL – Kunnskapsgrunnlaget for reiselivs-
politikken:*

Styringsgruppemedlem og representant i arbeidspakke 2 og 3:

Camilla Lee Mana.

Forsvarets Høyskole – Rådet:

Medlem: Vidar Bjørnstad.

Forum for europeisk utdanningspolitikk (KD):

Medlem: Benedikte Sterner.

Forum for reiseliv:

Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Camilla Lee Maana.

Framfylkingen – Styret:
Leder: Are Tomasgard.

Genèveskolen – Styret:
Medlem: Tor Jørgen M. Lindahl.

Hovedorganisasjonens Fellestiltak (HF) – Styret:
Leder: Peggy Hessen Følsvik. Medlem: Trude Tinnlund.
Observatør: Grethe Fossli. Sekretariatsleder: Anja Kildal Gabrielsen.

Hovedavtaleutvalget LO–NHO:
Representanter: Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken,
Atle S. Johansen og Knut Boddning.

Hovedavtaleutvalget LO–Virke – Kontaktutvalget:
Medlemmer: Peggy Hessen Følsvik og Knut Boddning.

Hovedavtaleutvalget LO–Virke – Den faste tvistenemnd:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtalen LO–NHO – Den faste tvistenemnd:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtalen LO–NHO – Sanksjonsnemnda:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Hovedavtaleutvalget LO–Virke – Sanksjonsnemnda:
Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Knut Boddning.

Idébanken – Inkluderende arbeidsliv – Referansegruppe:
Medlem: Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Industriforum F-35 (FD):
Medlem: Marianne Breiland.

Industrigruppe – Ubåt (FD):
Medlem: Marianne Breiland.

Initiativ for etisk handel – Styret:
Medlem: Diis Bøhn.

Innovasjon Norge – Faglig rådgivende gruppe for kompetanseutvikling i regionale næringsmiljøer:

Medlem: Anthony Kallevig.

Innovasjon Norge – Referansegruppe for fond for anstendig arbeid og trepartssamarbeid:

Medlem: Hans Øyvind Nilsen (til 1/7). Olav Andresen (fra 1/7).

Innovasjon Norge – Strategisk råd for utenlandskontorene:

Medlem: Anthony Kallevig.

Inkluderende arbeidsliv – Oppfølgingsgruppen:

Medlem: Gry Gundersen. Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Styret:

1. varamedlem: Gerd Kristiansen.

Internasjonale Faglige Samorganisasjon (ITUC) – Kvinnekomité:

Medlem: Kathrine Fauske.

Internasjonalt utvalg av norsk olje- og gassindustri (INTSOK)

– Styret (OED):

Medlem: Olav Lie.

Investeringskomiteen til fondet for Sluttvederlagsordningen:

Medlem Siv Schau og Jonas Løvdal (fra november).

ISO/TC67/SC8/WG1 – Working Enviroment:

Medlem: Arne Larsen-Fløisvig.

ITS-rådet:

Medlem: Kenneth Sandmo.

Jernbanealliansen – Styret:

Medlem: Kenneth Sandmo. Varamedlem: Grethe Fossli.

Komiteen for Kongsberg Summit – Næringsdagene på Kongsberg:

Medlem: Anthony Kallevig.

Kompakt – Rådgivende organ for samfunnsansvar
Medlem: Diis Bøhn og Gro Granden.

Konkraft – Konkurranseskraft på norsk sokkel – Rådet:
Medlem: Arvid Ellingsen.

Konkraft – Konkurranseskraft på norsk sokkel – Arbeidsutvalget:
Medlem: Olav Lie.

Kontaktforum NAV:
Medlem: Trude Tinnlund. Varamedlem: Liv Sannes.

Kontaktpunktet for OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper:
Medlem: Gro Granden.

Kontaktutvalget for energi (EU/EØS) – (OED):
Medlem: Olav Lie.

Koordineringsgruppe for verving og medlemsservice:
Leder: Terje O. Olsson. Sekretær: Monica Nymoen.

Kunst på arbeidsplassen – Styret:
Varamedlem: Camilla Lee Mana.

Landsrådet for Heimevernet:
Leder: Are Tomasgard.

Lean Forum Norge – Styret:
Medlemmer: Anthony Kallevig og Kenneth Sandmo (leder av valgkomiteen).

Lofavør – Fellesutvalget:
Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jan Lajord, Cathrine Slungaard og Tonje Herlufsen.

Lofavør – Bank- og forsikringskomiteen:
Medlem: Siv Schau. Sekretærer: Jan Lajord, Cathrine Slungaard og Tonje Herlufsen.

LOfavør – Leverandørkomiteen:

Sekretærer: Jan Lajord, Cathrine Slungaard og Tonje Herlufsen.

LO Kommune – Styret:

Medlem: Are Tomasgard. Varamedlem: Renée K. Rasmussen.

LO Media – Styret:

Styreleder: Tor-Arne Solbakken. Varamedlem: Øivind T. Hansen

LO Media – Rådet:

Leder: Gerd Kristiansen.

LO–NHOs opplysnings- og utviklingsfond – Styret:

Medlemmer: Hans-Christian Gabrielsen, Trude Tinnlund og Grethe Fossli.

Sekretær: May Iren Julsrud.

LO-Partner AS – Styret:

Styreleder: Hans-Christian Gabrielsen.

Medlemmer: Tor-Arne Solbakken og Kine Smith Larsen.

LO Stat – Styret og arbeidsutvalget:

Medlem: Are Tomasgard. Varamedlem: Renée K. Rasmussen.

LOs OU-fond – Styret:

Leder: Tor-Arne Solbakken. Sekretær: Siv Schau.

LOs utdanningsfond – Tildelingsutvalget:

Leder: Terje O. Olsson. Medlem: Monica Nymoen. Varamedlem: Arvid Ellingsen.

Sekretær: Jadwiga Zarzycka.

Maritim21 – Strategigruppe (NFD):

Medlem: Olav Lie.

Maritimt samarbeidsutvalget for LO, Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund:

Leder: Hans-Christian Gabrielsen. Sekretær: Ståle Dokken.

MARUT – Strategisk råd:

Medlem: Hans-Christian Gabrielsen. Varamedlem: Olav Lie.

MARUT – Arbeidsutvalget:

Medlem: Olav Lie.

Mesterbrevnemnda – Styret:

Medlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt fagskoleråd (KD):

Medlemmer: Trude Tinnlund og Arvid Ellingsen. Varamedlem: Benedikte Sterner.

Nasjonalt forum for inkludering av funksjonshemmede i arbeid (ASD):

Medlem: Gry Gundersen.

Nasjonalt forum for realfag (KD):

Medlem: Arvid Ellingsen.

Nei til atomvåpen:

Medlem: Robert R. Hansen.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Styret:

Medlemmer: Gerd Kristiansen og Tor-Arne Solbakken.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Europautvalg:

Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordens faglige samorganisasjon (NFS) – Strategigruppe:

Medlem: Vidar Bjørnstad. Varamedlem: Knut Arne Sanden.

Nordisk Organisasjonsnettverk:

Medlemmer: Ståle Dokken (til 1/5). Kine Smith Larsen (fra 1/5) og Jan Lajord.

Norges forskningsråd – Programstyret for VAM 2013–2015:

Medlem: Liv Sannes.

Norges forskningsråd – Styret for forskningsprogrammet om sykefravær, arbeid og helse:

Medlem: Wenche I. Thomsen.

Norges forskningsråd – Styret for innovasjonsdivisjonen:

Medlem: Anthony Kallevig (til 31/5).

Norges forskningsråd – Styreutvalg for forskningsinfrastruktur:

Medlem: Anthony Kallevig (til 30/6).

Norges Bedriftsidrettsforbund – Styret:

Visepresident og LOs representant: Grethe Fossli.

Norgesuniversitetet – Styret:

Medlem: Synnøve Konglevoll.

Norsk Arbeidsrettslig Forening – Styret:

Medlem: Elisabeth S. Grannes.

Norsk Folkehjelp – Sentralstyret:

Styreleder: Finn Erik Thoresen. Styremedlemmer: Peggy Hessen Følsvik og Terje O. Olsson (til 30/8).

Norsk Folkehjelp – Kontrollkomiteen:

Medlem: Terje O. Olsson.

Norsk Industriarbeidermuseum – Styret:

Medlem: Kine Smith Larsen (til 1/5). Nestleder: Renée K. Rasmussen (fra 1/5).

Varamedlem: Grethe Fossli.

NTNU – Samarbeidsråd for arbeidslivet:

Medlem: Tor-Arne Solbakken.

Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR):

Medlem: Svein Vefall. Varamedlem: Renate Klopp.

Næringslivets Sikkerhetsråd – Narkotikautvalg (NSR):

Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Offentlig utvalg for vurdering av aldersgrenser i arbeidslivet (ASD):
Medlem: Tor-Arne Solbakken.

Oslo Kongressenter Folkets Hus AS – Styret:
Styreleder: Kine Smith Larsen (til 1/5). Elling Sørum (fra 1/5).
Varamedlem: Siv Schau.

Partssammensatt faggruppe under IA-avtalen:
Medlem: Øystein Nilsen.

*Partssammensatt gruppe for oppfølging av IA-arbeidet i petroleums-
næringen (Ptil):*
Medlem: Gry Gundersen.

PERC (The Pan-European regional Council):
Medlem: Robert R. Hansen. Varamedlem: Siri Relling.

Redningshelikoptertjenesten – Brukerforum (JD):
Medlem: Grethe Fossli. Varamedlem: Arne Larsen-Fløisvig.

Referansegruppe for Team Norway (Internasjonal næringssupport):
Medlem: Anthony Kallevig.

Regelverksforum i Arbeidstilsynet:
Medlem: Ali Reza Tirna.

Regelverksforum i Petroleurstilsynet:
Medlem: Arne Larsen-Fløisvig.

Regjeringens kontaktutvalg:
Medlemmer: Gerd Kristiansen og Tor-Arne Solbakken.

Rehabiliteringssenteret Air AS:
Styremedlem: Gerd Kristiansen. Varamedlem: Wegard Harsvik.

Reiselivutvalget (NFD):
Medlem: Camilla Lee Maana.

Ressurssenter for menn (Reform) – Styret:
Medlem: Are Tomasgard.

Rikslønnsnemnda – Lov om lønnsnemnd i arbeidstvister (ASD):
Medlem: Tor-Arne Solbakken. Varamedlemmer: Hans-Christian Gabrielsen,
Peggy Hessen Følsvik, Terje O. Olsson, Trude Tinnlund,
Are Tomasgard og Renè K. Rasmussen.

Rusmiddelpolitisk råd:
Varamedlem: Tor Idar Halvorsen.

Rådet for Arbeidstilsynet:
Representanter: Peggy Hessen Følsvik og Marianne Svensli.
Vararepresentant: Wenche I. Thomsen.

Samarbeidskomiteen LO–Ap:
Medlemmer: Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken, Hans-Christian Gabrielsen og Peggy Hessen Følsvik. Sekretær: Stein Reegård.

Samarbeid for sikkerhet (SFS) – Styringsgruppen:
Medlem: Arne Larsen-Fløisvig.

Samarbeidsforum mot svart økonomi (Skattedirektoratet):
Medlem: Trude Tinnlund.

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY–KD):
Medlem: Trude Tinnlund (til 3/12 og leder fra 3/12). Varamedlem:
Benedikte Sterner.

Senter for seniorpolitikk – Styret:
Leder: Renè K. Rasmussen. Varamedlem: Øystein Nilsen.

Sikkerhetsforum – Petroleumsstilsynet:
Medlem: Ali Reza Tirna.

SINTEFs råd:
Medlemmer: Are Tomasgard og Grethe Fossli. Varamedlem:
Olav Lie.

SINTEF – Teknologi og samfunn – Rådet:
Medlem: Anthony Kallevig.

SSBs Rådgivende utvalg for konsumprisindeksen:
Medlem: Wei Chen.

SSBs Rådgivende utvalg for nasjonalregnskap:
Medlem: Wei Chen.

SpareBank 1 Oslo/Akershus AS – Styret:
Nestleder: Roar Flåthen.

SpareBank 1 Oslo/Akershus AS – Representantskapet:
Nestleder: Tor-Arne Solbakken. Medlem: Hans-Christian Gabrielsen.

SpareBank 1 Finans AS – Representantskapet:
Medlem: Tor-Arne Solbakken.

SpareBank 1 Forsikring – Styret:
Medlem: Gerd Kristiansen.

SpareBank 1 Gruppen AS – Styret:
Medlem: Tor-Arne Solbakken. Møtende varamedlem: Hans-Christian Gabrielsen.

SpareBank 1 Gruppen AS – Representantskapet:
Medlem: Ellen Stensrud.

SpareBank 1 – Klagenemnda:
Leder: Marit Håvemoen. Varamedlem: Kathrine Hellum-Lilleengen.

SpareBank 1 Medlemskort AS – Styret:
Medlemmer: Terje O. Olsson og Siv Schau. Varamedlem: Trude Tinnlund.

SpareBank 1 Skade:
Medlem: Ellen Stensrud.

Standard kontaktstyre:
Observatør: Olav Lie.

Standardisering og handelsforenkling innen EU og EØS, SOGS
– Referansegruppe:
Medlem: Marianne Breiland.

Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) – Fagråd:
Medlem: Wenche I. Thomsen. Varamedlem: Øyvind Rongevær.

Stiftelsen Miljøfyrtårn – Styret:
Nestleder: Anne-Beth Skrede. Varamedlem: Kenneth Sandmo.

Stiftelsen Miljømerking i Norge – Styret:
Nestleder: Anne-Beth Skrede. Varamedlem: Trond Gram.

Strategisk råd for reiseliv:
Medlem: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Grethe Fossli.

Strukturutvalget:
Medlem: Camilla Lee Maana.

Sørmarka AS – Styret:
Leder: Peggy Hessen Følsvik. Varamedlem: Renée K. Rasmussen.

Tariffnemnda (allmenngjøringsloven):
Medlem: Gerd Kristiansen (til 1/6). Knut Bodding (fra 1/6).
Varamedlem: Knut Bodding (til 1/6). Nina Kroken (fra 1/6).

Teknologisk Institutt – Rådet:
Nestleder: Tor Jørgen M. Lindahl (til 1/11). Kenneth Sandmo (fra 1/11).

Transport- og logistikkforum:
Medlem: Kenneth Sandmo.

Tvisteløsningsnemnda etter arbeidsmiljøloven:
Medlem: Silje Hassellund Solberg. Varamedlem: Lornots Nagelhus.

Ungt Entreprenørskap – Styret:
Møtende varamedlem: Trude Tinnlund (fra 1/4).

Utenriksdepartementets komité av organisasjoner representert i EFTAs konsultative komité:

Medlem: Vidar Bjørnstad.

Utenriksdepartementets tidligvarslingsutvalg (EU/EØS):

Medlem: Robert R. Hansen.

Utenriksdepartementets WTO-utvalg:

Medlem: Marianne Breiland.

Utvalg for vurdering av handlingsregelen (Thøgersen-utvalget):

Medlem: Stein Reegård.

Utvalg om kompetanser utenfor det formelle utdanningssystemet:

Medlem: Benedikte Sterner.

WorldSkills Norway (Yrkes-OL) – Styret:

Nestleder: Hans-Christian Gabrielsen. Offisiell delegat og styre-medlem: Benedikte Sterner.

Yrkesopplæringsnemnd i Hedmark:

Leder: Hege Søberg.

Landsmøter

NISO

10. februar – Hotel Royal Christiania i Oslo – Gerd Kristiansen.

EL & IT Forbundet

9.–12.mars – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Hans-Christian Gabrielsen, Terje Olsson.

Norsk Kabinforening

12. mars – Norsk Kabinforenings lokaler, Solli plass, Oslo.

Norsk Manuellterapeutforening (NMF)

14. mars – Clarion Hotel The Edge, Tromsø – Are Tomasgard.

Fellesorganisasjonen (FO)

18.–22. mars – Oslo Airport, Gardermoen – Gerd Kristiansen,
Peggy Hessen Følsvik.

Arbeiderbevegelsens Presseforbund (APF)

27.–28. april – Clarion Hotel & Congress, Gardermoen –
Hans-Christian Gabrielsen, Terje Olsson.

Norsk Arbeidsmandsforbund (NAF)

27.–31. mai – Radisson Blu Plaza Hotel, Oslo – Gerd Kristiansen,
Trude Tinnlund.

Norsk Lokomotivmannsforbund (NLF)

5.–7. juni – Radisson Blu Scandinavia Hotel, Oslo – Trude Tinnlund.

Fellesforbundet (FF)

9.–14. oktober – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Gerd Kristiansen,
Hans-Christian Gabrielsen, Trude Tinnlund.

Norsk Cockpit Forbund

30. november – Oslo Kongressenter, Folkets Hus – Gerd Kristiansen.

Internasjonale kongresser

FNPR-Russland, Sotsji 6.–9. februar

Terje Olsson og Siri Relling

ACV-CSC-Belgia, Osteend, 23.–24. april

Robert Hansen

CATUS – Serbia, Beograd, 28. mai

Terje Olsson

*Kongress i Nordens faglige samorganisasjon (NFS), Køge Strand,
Danmark, 27.–29. mai*

Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken, Hans-Christian Gabrielsen,
Vidar Bjørnstad, Stein Reegård, Grethe Fossli.

Kongress i Den europeiske faglige samorganisasjon (DEFS), Paris, Frankrike 29. september–3. oktober

Gerd Kristiansen; Tor-Arne Solbakken; Peggy Hessen Følsvik; Renée Rasmussen; Mette Nord, Fagforbundet; Arve Bakke, Fellesforbundet; Tone Rønoldtangen, LO Stat; Jan-Egil Pedersen, NNN; Kent Rune Pedersen; Knut Bodding; Jenny Ann Hammerø; Stein Reegård; Håkon Angell; Wegard Harsvik; Vidar Bjørnstad; Knut Arne Sanden.

CUT-Brasil, Sao Paulo, 13.–15. oktober

Gerd Kristiansen, Wegard Harsvik, Kathrine Fauske.

LO-Danmark, Aalborg, 25.–27. oktober

Gerd Kristiansen, Kine Smith Larsen, Robert Hansen.

FTF-Danmark, 18.–19. november

Kine Smith Larsen, Olav Andresen.

Delegasjoner/konferanser

DELEGASJONSBESØK/KONFERANSER TIL LO

Ungdomsdelegasjon fra PGFTU-Palestina besøkte LO i juni.

Koordineringsmøte mellom LO og FNPR-Russland, Oslo, 25. august.

Delegasjonen ble ledet av Sergey Nekrasov, FNPRs 1. nestleder, i møte med bl.a. Terje Olsson, Vidar Bjørnstad, Siri Relling og Robert Hansen.

En delegasjon fra CTC Cuba og forbundet SNTEM, som blant annet organiserer i oljesektoren besøkte LO og IE i oktober.

Besøk til LO i forbindelse med mottakelse av Nobels Fredspris UGTT-Tunisia, 10. desember.

DELEGASJONER/KONFERANSER FRA LO TIL UTLANDET

Delegasjonsbesøk til Kina, 12.–17. januar

Hans-Christian Gabrielsen, Vidar Bjørnstad, Chen Wei

*FNs Kvinnekommisjon, Commision on the Status of Women (CSW),
New York 9.–20. mars*

Peggy Hessen Følsvik, Kathrine Fauske

Delegasjonsbesøk til FNPR – Russland, Moskva, 21.–23. mai
Gerd Kristiansen, Terje Olsson, Vidar Bjørnstad, Siri Relling

ILOs arbeidskonferanse, Geneve, Sveits, 1.–13. juni
Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken, Hans-Christian Gabrielsen,
Renée Rasmussen, Kathrine Fauske, Nina Mjøberg, Tor Jørgen M.
Lindahl

*Nordisk møte med ACFTU Kina, København, Danmark,
17.–18. september*
Hans-Christian Gabrielsen, Vidar Bjørnstad, Chen Wei

*Næringsminister Monica Mælands næringslivsdelegasjon til Kenya og
Tanzania 16.–18. september*
Renée Rasmussen

Delegasjonsbesøk til Vietnam, 23.–30. oktober
Peggy Hessen Følsvik; Are Tomasgard; Leif Sande, IE; Tone Rønold-
tangen, LO Stat; Odd Christian Øverland, Postkom; Hans-Ole Rian,
MFO; Vidar Bjørnstad; Diis Bøhn; Trond Gram, Floro Francisco.

Delegasjonsbesøk til Cuba, 31. oktober–7. november
Renée Rasmussen; Trude Tinnlund; Joachim Walltin, NISO;
Peter Christian Lehne, Manuellterapeutene; Kjell Atle Brunborg,
NJF; Nina Hanssen, APF; Rolf Juul Jørgensen, Norsk Lokomotiv-
mannsforbund; Kathrine Fauske, André Nerheim, Nina A. Brattvoll.

Delegasjonsbesøk til Mosambik, 4.–11. november
Tor-Arne Solbakken; Terje Olsson; Odd Haldgeir Larsen, Fagforbun-
det; Jan-Egil Pedersen, NNN; Anne Finborud, SL; Rita Bråten, NFF;
Anders Horn; Nina Mjøberg; Alice G. Siame; Godfrey Mtindi.

Observatør til FNs generalforsamling i New York 7.–14. november
Are Tomasgard

DISTRIKTSKONTORENE

Østfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

LOs forbund hadde pr. 31.12.15 112 fagforeninger i Østfold, hvorav 26 er distriktsforeninger og én er landsforening. NTL Forsvaret Rygge er nedlagt og fusjonert med NTL Forsvaret Viken. Fagforbundet Marker er nedlagt og fusjonert med Fagforbundet Eidsberg/Trøgstad avd. 420, som har endret navn til Fagforbundet Indre. Fagforbundet avd. 086 Fortum og Østfold Energi ble nedlagt og fusjonert med Fagforbundet avd. 04 Sarpsborg. Til sammen er det ca. 48 800 medlemmer i LOs forbund i Østfold. Fagforeningene har fem lokalorganisasjoner i Østfold: LO i Fredrikstad, LO i Sarpsborg, LO i Moss og omegn, LO i Halden og LO i Indre Østfold.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av følgende: Vibece Lundestad (leder), Thor-Erik Forsberg og Anne-Jorunn Nilsen.

Styret har avholdt fire møter og gjennomførte to arbeidskonferanser.

FYLKESKONFERANSER

4. og 5. mars og 3. november ble det avholdt fylkeskonferanser med følgende saker på dagsordenen:

- Den aktuelle fagligpolitiske situasjonen
- Fellesprosjekt for LOs lokalorganisasjoner i Østfold
- Sosiale medier – et viktig verktøy
- Informasjon fra forbund
- LOfavør
- LOs sommerpatrulje
- Erfaringer fra valgkampen i LO – distriktet Väst-Sverige
- Informasjon fra fylkesrepresentant til LOs representantskap
- Status SpareBank 1 Østfold Akershus
- Informasjon om handelsavtalen TISA/TTIP
- Innledning om Vest-Sahara
- Prosjekt Barnefattigdom i Østfold
- Regnskap for felleskonto
- Statsbudsjettet – politikerduell

Følgende uttalelser har blitt vedtatt:

- Det skal ikke være en ulempe for Østfold å være veien til Europa og porten til Norge
- Fagarbeiderfylket Østfold må skaffe lærlingplasser til alle
- Felles kamp mot å gjøre søndag til vanlig arbeidsdag
- Klima, miljø og naturresurser
- Kommunene bør be Stortinget si nei til økt bruk av midlertidighet
- Like muligheter – et arbeidsliv for alle
- Nei til forslag til ny postlov og innføring av EUs tredje postdirektiv!
- Nei til rasing av Norge
- Nei til tiggerforbund
- Seriøse havner
- Stopp TISA
- LO i Østfold krever raskere integrering av flyktninger
- Bedre kollektivtilbud til det nye Østfoldsykehuset på Kalnes
- Boligpolitikk
- Flyktningkrise krever handling nå!
- Gratis buss kveld og helger over hele Østfold
- Havnearbeiderstreiken
- International dag for avskaffelse av vold mot kvinner
- Kommune- og fylkestingsvalget var et tydelig signal, nå må regjeringen si nei til søndagsåpne butikker!
- Nei til salg av Norge
- Nettmobbing
- Næringsutvikling i grenseregionen og innseilingen til Halden
- Pendlerne blir taperne i forslag til statsbudsjettet
- Reverser kuttene i uføres barnetillegg
- Stans privatisering av jernbanen
- Tariffestet tjenestepensjon

Representanter fra LOs ledelse har vært LO-sekretær Renée Rasmussen og LO-sekretær Terje Olsson.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har hatt fem møter og ett planleggingsmøte for å utarbeide handlingsplan. Utvalget har sammen med familie- og likestillingsutvalget i Oslo/Akershus arrangert «Kvinner kan»-kurs med 28 deltakere. Utvalget har også deltatt i LOs sommerpatrulje og vært representert på LOs fylkeskonferanser. Utvalget markerte 8. mars ved å dele ut røde roser og holde appell på arrangementer i Fredrikstad

og Sarpsborg. Ellers har utvalget startet et prosjekt mot barnefattigdom, samt deltatt i valgkampen og andre aktiviteter i Østfold.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har avholdt fem ordinære møter i 2015.

Av aktiviteter som er gjennomført kan nevnes:

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble gjennomført på tradisjonell måte i uke 26. Det ble besøkt totalt 547 bedrifter og avdekket 59 brudd. Patruljen bestod av 16 faste mannskaper. De faste mannskapene gjennomførte forkurs 4.–5. juni, og det ble avholdt kurs for det lokale mannskapet 17. juni. Totalt var 124 personer engasjert i årets sommerpatrulje som lokalt eller fast mannskap. LOs sommerpatrulje var synlig i samtlige medier i fylket. Det ble i løpet av uke 26 vervet totalt 20 nye LO-medlemmer (egen rapport).

Annen aktivitet og valg

Ungdomsutvalget har gjennomført sju besøk på Høgskolen i Østfold og promotert LOs studentservice, og ett besøk i forbindelse med kommune- og fylkestingsvalget.

I valgkampen arrangerte LOs ungdomsutvalg en rekke aktiviteter rettet mot unge velgere. 3. september arrangerte ungdomsutvalget kinokveld i Mysen; filmen var gratis og det ble holdt appell ved Peggy Hessen Følsvik før filmstart. I Fredrikstad ble det arrangert kinokveld 10. september. Det var ca. 100 ungdommer til stede på arrangementet. Elise Bjørnebekk-Waagen holdt appell i forkant av filmen.

I forbindelse med studiestart hadde utvalget stand på høgskolen. Are Tomasgard deltok på standen på Høgskolen i Fredrikstad 18. august. Utvalget gjennomførte også stand på Høgskolen i Halden 14. august. Det var mange ungdommer innom LOs stand og det ble brukt 55 liter vaffelrøre.

I tillegg til overnevnte arrangementer deltok LOs ungdomsutvalg aktivt i skolevalgene.

LOs distriktskontor i Østfold fikk i forkant av stortingsvalget 2013 laget en film til bruk på sosiale medier. Filmen ble utarbeidet av Griff Kommunikasjon og hadde til hensikt å mobilisere ungdom til å bruke stemmeretten. Det ble foretatt noen mindre endringer i filmen i forkant av valget, slik at den kunne relanseres. «STEM»-filmen ble vist på kino-arrangementene i Mysen og Fredrikstad.

Filmen ble i valgkampen distribuert gjennom en egen Facebook-side, og det ble laget «digitale buttons» i forbindelse med kampanjen.

Kampanjen eies av LOs distriktskontor i Østfold og kan også brukes ved framtidige valg i hele landet. Tillitsvalgtforum ble benyttet for å oppfordre tillitsvalgte til å dele filmen.

Utvalget hadde stand på utdanningsmessen i Halden 8.–9. januar og på yrkes- og utdanningsmessen i Kongstenhallen 3.–4. november. Utvalgets stand var godt besøkt, og over 3000 ungdommer deltok i LOs spørrekonkurranse om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

Det fagligpolitiske samarbeidet har gått kontinuerlig gjennom hele året, og AUF er representert i ungdomsutvalget.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen har gjennomført tre møter, samt én planleggingskonferanse, én skoleringsdag og et eget arbeidsmøte med representanter fra LOs lokalorganisasjoner. Det er avholdt LOfavør-kurs for tillitsvalgte over to dager med 30 deltakere, samt en dagskonferanse med gjennomgang av LOfavør-fordelene med 50 deltakere.

Det er også gjennomført en rekke arrangementer sammen med LOs ungdomsutvalg, rettet mot studenter, lærlinger og ungdom, og trygghetskampanjer både i forbindelse med høytid for brann i desember og refleksens dag i oktober (egen rapport). Det er informert om LOfavør på mange møter, konferanser og arrangementer i fagbevegelsen. Komiteen har, sammen med LO Stat, arrangert egen stands på Glommafestivalen 24.–28. juni (egen rapport).

ANNEN ORGANISASJONSMESSIG VIRKSOMHET

Distriktskontoret har medvirket og deltatt i en rekke arrangementer, konferanser og aksjoner som forbund, fagforeninger og LO lokalt har arrangert. Det har blant annet vært jobbet med fagligpolitisk samarbeid, sosial dumping, ungdomsarbeid, næringsutvikling, samferdselsutvikling og saker som har blitt tatt opp fra fagforeninger og forbund, samt saker fremmet på LOs fylkeskonferanser.

Det er arrangert fem møter i Faglig forum, der alle LOs forbund inviteres til å ta opp fellessaker og planlegge samarbeidsprosjekter.

Følgende saker har vært behandlet:

- Kampen for aml
- Fellesmarkeringer i forbindelse med politisk streik 28. januar
- Kommune- og fylkestingsvalget

- Aksjon for flere lærlingplasser
- Ungdomsarbeidet i fagbevegelsen
- Prosjekt for organisering i servicebransjen
- Fellesprosjektet til LOs lokalorganisasjoner
- LOs sommerpatrulje
- LOfavør
- Næringsriket Østfold
- IA og partssamarbeid
- Flyseteavgiften
- Fagligpolitisk samarbeid
- Fellesaktiviteter for 2016

Faglig forum har også fungert som fagbevegelsens valgkamputvalg i Østfold, og har utarbeidet, gjennomført og evaluert felles strategiplan og valgkampaktiviteter.

3. juni arrangerte distriktskontoret LOs fagforeningskonferanse i Østfold med 110 deltakere, der LOs nestleder Tor-Arne Solbakken innledet til debatt. Konferansen ble i år arrangert som LOs valgkampstart i fylket, med fokus på bl.a. felles strategier, aktiviteter, saker og materiell.

Distriktskontoret har også medvirket til flere fellestiltak og samlinger i LO-fellesskapet, og innledet på flere kurs, konferanser, årsmøter og tillitsvalgtsamlinger, samt deltatt på jubilanttilstelninger med taler og merkeutdelinger.

Distriktskontoret har i tillegg deltatt på flere møter og konferanser i LO: LOs representantskapsmøter, fagligpolitisk konferanse, felleskonferansen for HF (Hovedorganisasjonenes fellestiltak), LOs utdanningskonferanse, LOs student- og ungdomskonferanse og LOs organisasjonskonferanse.

FELLES UTVIKLINGSPROSJEKT FOR LOs LOKALORGANISASJONER I ØSTFOLD

Fagforeningenes fem lokalorganisasjoner i Østfold har sammen gjennomført dette prosjektet, der distriktskontoret har bistått i betydelig grad. Prosjektet har brukt erfaringer fra «Fredrikstad-modellen», både for å styrke egen organisasjon og øke medlemmenes politiske innflytelse. Siden oppstart i 2012 er det gjennomført omfattende skolering av LOs lokalorganisasjoner, og vært økt aktivitet i lokalorganisasjonene. I forkant av kommunevalget gjennomførte samtlige fem lokalorganisasjoner i Østfold en lokal medlemsdebatt.

Formålet med debatten var å styrke egen organisasjon, øke kontakten mellom LOs lokalorganisasjoner og fagforeningene, gjøre medlemmene politisk bevisste og øke LOs innflytelse i kommunepolitikken. 2885 medlemmer deltok i debatten, og endelig resultat med lokale brosjyrer ble lansert på Fagforeningskonferansen 3. juni.

I prosjektperioden har LOs lokalorganisasjoner i Østfold økt aktiviteten rettet mot medlemmer, fagforeninger, politiske partier og velgere, noe som har ført til et tettere fagligpolitisk samarbeid og vil bidra til innflytelse. Lokalorganisasjonene har i perioden arbeidet kontinuerlig med organisatoriske og politiske utfordringer relatert til prosjektet, og utvekslet erfaringer på møter i styringsgruppen.

5. februar ble det avholdt skolering/seminar for valgkomiteene i LO lokalt, for å styrke arbeidet med rekruttering av tillitsvalgte til de lokale styrene. Det ble avholdt to arbeidskonferanser for utforming og gjennomføring av den lokale medlemsdebatten, 25. mars og 5. mai. 16.–17. april ble det gjennomført skolering i organisasjonsarbeid for samtlige styrer i LO lokalt i fylket. Skoleringen ble holdt på Sørmarka kurs- og konferansesenter med 35 deltakere. I tillegg til overnevnte tiltak kan prosjektet rapportere om høy aktivitet i valgkampen (se eget avsnitt om valget).

En betydelig egeninnsats, tilskudd fra fagforeninger og LOs fylkeskonferanse i Østfold, samt økonomisk støtte fra LO, har muliggjort prosjektet. Sluttrapport for prosjektet ble behandlet og vedtatt på LOs fylkeskonferanse i Østfold 3. november.

PROSJEKTET «SAMMEN BEDRE PÅ KOMPETANSE»

LO og NHO i Østfold har vært initiativtagere og eiere av prosjektet «Sammen bedre på kompetanse». Gjennom prosjektet søkes det nye arbeidsstrategier og løsninger for partsamarbeid i bedrift, gjennom egne bedriftsinterne prosjekter med mål om å styrke de deltakende bedriftenes kompetansestrategier.

I 2015 har bedriftene Nortura Hærland, Kronos Titan AS og Unger Fabrikker AS gjennomført medvirkningsmåling i samarbeid med SINTEF. Det ble avholdt nettverkssamling 10. november på Kronos Titan AS. Det har dessverre vært krevende å rekruttere bedrifter. NHO-direktør i Østfold og styreleder for prosjektet sluttet i sin stilling 1.9., noe som førte til at NHO ikke kunne bidra med ressurser.

Da det kun var tre bedrifter igjen i prosjektet, besluttet styrings-

gruppen 8. oktober å avholde en årlig nettverkssamling og gjennomføre to målinger. Resterende prosjektvirksomhet avsluttes, og HF har pr. dags dato ansvar for gjennomføringen av prosjektet.

FAGLIGPOLITISK VALGKAMP

I valgkampen 2015 gjennomførte fagbevegelsen i Østfold en svært aktiv valgkamp. LOs lokalorganisasjoner, forbundene og LOs distriktskontor hadde et rekordhøyt aktivitetsnivå med fokus på utadrettet aktivitet. I løpet av den intensive valgkampen ble det delt ut over 15 000 muffins og ca. 50 000 brosjyrer, i tillegg til diverse annet materiell. Et stort tillitsvalgtapparat muliggjorde en bred valgkamp i ukene før 14. september.

19. august ble det gjennomførte kick-off på Marché Rygge. 30 tillitsvalgte fra forbund og LO lokalt deltok på samlingen. Are Tomasgard, LO, innledet om den politiske situasjonen og den fagligpolitiske valgkampen. LO Media deltok på møtet for å skrive om LOs valgkamp i Østfold og det felles utviklingsprosjektet for LOs lokalorganisasjoner.

Det ble gjennomført flere debattmøter i forbindelse med valget: industriduell frokost i Fredrikstad 18. august; frokostduell i Halden 3. september; debattmøte i Halden 9. september og arbeidslivsseminar i Moss 26. august.

LOs distriktskontor arrangerte sammen med LO Stat, Fagforbundet, FO, Sykepleierforbundet og Utdanningsforbundet i Østfold en regional velferdskonferanse. Konferansen ble arrangert som heldagskonferanse 31. august på Iseperia med over hundre deltakere, og avsluttet med paneldebatt med lokale representanter fra de politiske partiene i Østfold.

I tillegg til lørdagsstand ble det gjennomført nattaksjoner 11. og 12. september i Sarpsborg, Moss og Fredrikstad. Under nattaksjonene ble det delt ut pølser og popcorn til velgere på vei til og fra byen. LO lokalt bemannet og gjennomførte standsaksjonene i fylket.

Det ble gjennomført ca. 1200 bedriftsbesøk i Østfold i valgkampen. Handel og Kontor besøkte alene 1082 bedrifter, og i tillegg kommer besøk i regi av distriktskontoret, LO lokalt og forbund. I forbindelse med besøk fra LO-ledelsen, Are Tomasgard i uke 34 og Peggy Hessen Følsvik i uke 36, ble det gjennomført 15 besøk. På bedriftsbesøkene ble «STEM»-brosjyren delt ut (resultatet fra medlemsdebatten). I tillegg kommer portaksjoner.

Felles utviklingsprosjekt for LOs lokalorganisasjoner i Østfold og

distriktskontoret gjennomførte seniorseminar med kultur og kjente innledere i samarbeid med Pensjonistforbundet. Seminarene ble avholdt 19. august i Moss, 31. august i Sarpsborg og 3. september i Halden. Totalt deltok ca. 300 personer på seminarene.

I uke 36 og 37 ble det gjennomført valgpatrulje i Østfold. LO lokalt stilte opp i sine respektive byer, og hadde ansvaret for kollektivaksjoner, felles frokost til patruljen og stands. Ansatte ved distriktskontoret deltok i patruljen. Det ble sendt ut skriv og SMS til samtlige fagforeninger i Østfold med invitasjon til felles frokost og oppfordring til å hente valgmateriell. Det ble gjennomført telefonmøter med forbundene og LO lokalt hver mandag kl. 20 i den intensive valgkampen. Fellesprosjektet for LOs lokalorganisasjoner i Østfold muliggjorde en ekstra innsats med skolering i forkant, konkrete aktivitetsplaner samt frikjøp av ressurspersoner/drivere i LO lokalt. Det er utarbeidet egen rapport for valgkampen 2015.

POLITISK STREIK

I forkant av streiken innledet distriktskontoret samarbeid med representanter for Unio og YS for å koordinere informasjon, pressemeldinger, annonser, leserinnlegg og markeringer. For å mobilisere og få ut informasjon, arrangerte også distriktskontoret flere aktiviteter som: portaksjoner, kollektivaksjoner, konferanser, kurs og markeringer sammen med forbund, fagforeninger og LOs lokalorganisasjoner i fylket. 28. januar ble det arrangert felles streikemarkeringer i Østfolds seks byer, med til sammen over 6000 deltakere. LO lokalt gjorde en enestående innsats som arrangør og gjennomførte markeringene på en veldig god måte på samtlige steder.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Det er det gjennomført fire møter i samarbeidskomiteen mellom Østfold Arbeiderparti og LO i Østfold. I tillegg har det vært arrangert fagligpolitisk konferanse for ca. 100 deltakere, der partisekretær Kjersti Stenseng og LO-sekretær Are Tomasgard innledet. Distriktssekretæren tiltrer styret i Østfold Arbeiderparti og har medvirket i 19 fagligpolitiske arrangement, samt deltatt som delegat på landsmøtet til Arbeiderpartiet.

Det er jobbet med følgende saker: Å få på plass fagligpolitiske samarbeidskomiteer lokalt, industripolitikk, 1. mai, valgkamp, endringene i arbeidsmiljøloven og forslag om at kommunene følger

tidligere lovtekst, gjennomgang av kommunenes anbuds- og innkjøpsregelverk for å bekjempe sosialdumping og tiltak for flere læreplasser.

FAGLIGPOLITISK ARBEID OG REPRESENTASJONER I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har medvirket i 79 møter og arrangementer for næringsutvikling og sysselsetting i Østfold. Distriktssekretæren er leder i Yrkesopplæringsnemnda og styrerepresentant i Østfold kompetanseoffensiv, Jernbaneforum Øst, Østfoldrådet, IA-rådet, programstyret for Østfoldkonferansen, Høgskolen i Østfolds råd for arbeidslivet og vararepresentant i Energi- og klimaforum Østfold, Inspiria AS og Fagskolerådet.

Distriktskontoret medvirker i flere råd og utvalg med statlige etater, fylkeskommunen, kommunene og andre organisasjoner. Her kan nevnes Samarbeidsutvalget mot svart økonomi, TV-aksjonen og Ungt Entreprenørskap. Distriktskontoret har også deltatt i flere høringer og møter med offentlige instanser og andre organisasjoner, og innledet på møte når Stortingets samferdselskomité besøkte Østfold.

Det har spesielt vært jobbet med følgende fagligpolitiske saker:

- Næringsriket Østfold – næringsplan for Østfold fylkeskommune
- Innseilingen til Halden og Nexans AS
- Inkluderende arbeidsliv
- Dobbeltspor til/fra Europa
- Regional kompetanseplan
- Lærlingeløftet og Østfoldkontrakt for full lærlingedekning
- AIM til Rygge
- Flyseteavgiften
- Industri- og næringspolitikk
- Flyktningssituasjonen

HMS OG PERSONAL

Det er gjennomført 18 arrangementer i personalsammenheng. Kontoret har også ukentlige planleggingsmøter, med HMS øverst på dagsordenen. Det er gjennomført to medarbeidersamtaler med hver ansatt. HMS-internkontrollhåndboken har vært rullert og oppdatert. Det er også gjennomført en personalkonferanse, og en arbeidskonferanse for å utarbeide handlingsplan for HMS-arbeidet. Sammen med

distriktskontorene i Oslo/Akershus, Oppland og Hedmark er det arrangert felles HMS- og personalkonferanse.

Distriktskontoret har kontorfellesskap med andre organisasjoner i fag- og arbeiderbevegelsen, og har også felles HMS-planer. Distriktskontoret har lærling i kontor- og administrasjonsfaget gjennom AOFs opplæringskontor.

Faglig ungdomssekretær, Elise Bjørnebekk-Waagen, har deltatt i 105 møter/arrangementer og hatt fire overnattinger. Organisasjonsmedarbeider Tone Karina Ingesen har deltatt i 74 møter/ arrangementer og hatt 16 overnattinger. Distriktssekretær Ulf Lervik har deltatt i 268 møter/arrangementer og hatt 32 overnattinger. Distriktskontoret er aktive på Facebook og har hjemmeside: www.lo.no/ostfold.

Oslo og Akershus

ORGANISASJONSOVERSIKT

Det er fire aktive lokalorganisasjoner i Akershus og én avdeling i Oslo. LO i Oslo har i overkant av tre årsverk; de fire lokalorganisasjonene frikjøper av og til, ved behov.

Det er ca. 390 registrerte fagforeninger i Oslo og Akershus og store utfordringer med å få inn nødvendig informasjon.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har bestått av: Per Ole Melgaard (leder), Norsk Transportarbeiderforbund og LO Follo; Ingunn Strand Johansen, Fellesorganisasjonen og LO Asker og Bærum; Gunnar Holm, Fellesforbundet og LO Øvre Romerike og Iren Bekkevold, Fagforbundet og LO Nedre Romerike.

Styret har avholdt fem møter. Det har utarbeidet program for fylkeskonferansene og laget innstilling i øvrige saker for behandling.

FYLKESKONFERANSER

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser. Vårens konferanse var på Sørmarka kurs- og konferansesenter 5. og 6. mars.

Innholdet i konferansen var:

- Valgkampen 2015
Innledning v/Tonje Brenna, fylkesordfører kandidat Ap Akershus
Gruppearbeid med presentasjoner
- TTIP og TISA – hva er det og hva er det ikke? V/Marianne Aasen
- Arbeidsmiljøloven. Hvordan vil endringene i arbeidsmiljøloven få konsekvenser innenfor ulike tariffområder og for de uten tariffavtale? V/ Nina Kroken, LOs juridiske avd.

Høstens konferanse var på Quality Hotel Klubben Tønsberg 5. og 6. november.

Innholdet denne gangen var:

- «Språk er makt» v/Wegard Harsvik, LO
- Kvinneprosjektet Sør-Sudan. Et samarbeid mellom FO og Norsk Folkehjelp v/Ellen Utsi
- Flyktningssituasjonen i Europa v/Finn Erik Thoresen, Norsk Folkehjelp
- Kommunesammenslåing

Innledning v/Unni Hagen Fagforbundet

Innledning v/Jorunn Teien Leegaard, KS

Distriktskontoret valgte å arrangere LO/Ap-dagen på en lørdag adskilt fra fylkeskonferansen. Konferansen ble avholdt på Thon Hotel Arena på Lillestrøm. Innledere var Trond Giske fra Ap og Are Tomasgard fra LO. I tillegg var Arne Hagen, Fellesforbundet Telemark, invitert for å informere om avtalen de har fått til, «Skiensmodellen på 1-2-3».

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret har et godt samarbeid med forbundene på fylkesnivå og med en rekke fagforeninger og avdelinger. Fagforeninger, lokalorganisasjoner og forbundsområder sendes relevant informasjon og inviteres til deltakelse i de konferanser, prosjekter og arrangementer som kommer inn under distriktskontorets arbeidsområde. Distriktskontoret møter på styremøter, årsmøter og konferanser i lokalorganisasjonene, og inviteres til ulike møter i forbund, fagforeninger og avdelinger og for øvrig til aktiviteter ulike ledd i bevegelsen inviterer til. Det ble også avholdt en planleggingskonferanse med lokalorganisasjonene i Akershus.

Distriktskontoret har i samarbeid med NAV arbeidslivssenter Akershus arrangert tre «Ses i morgen»-kurs, hvorav to grunnkurs og ett videregående kurs.

Det er et aktivt HMS-arbeid ved kontoret, og arbeidsmiljøet må betegnes som godt. Det er gjennomført utviklingssamtaler med alle på kontoret.

Kontoret har årlig en felles HMS-planleggingskonferanse med distriktskontorene i regionen. Oslo og Akershus hadde ansvaret for konferansen.

ØVRIGE SAKER

Kontoret har fortløpende behandlet saker innkommet fra LOs lokalorganisasjoner, fagforeninger og forbundsområder, samt myndigheter og institusjoner i regionen, og stiller gjerne på forespørsel opp og innleder om ulike temaer for de som ber om det. Eksempler på dette kan være IA, fagopplæring osv. Mange henvendelser gjelder dessuten innledninger om rettigheter og plikter i arbeidslivet, blant annet på introduksjonskurs for flyktninger og asylsøkere. Distriktskontoret deltar også på de månedlige flyplassdagene på Gardermoen når det er anledning. I tillegg er det en rekke henvendelser fra både organiserte og uorganiserte som vi forsøker å videreformidle til rett instans.

Det er etablert en arbeidsgruppe med fylkeskommunen, NHO og høyskolen om frafall i ingeniørstudiet og mulig overgang til fagbrev. Videre har det vært et godt samarbeid med Norsk Folkehjelp i ulike prosjekter. Det har også vært avholdt møter og konferanser om en rekke ulike temaer, som Ahus-banen, nordeuropeisk hovedstadskonferanse, infomøter om arbeidslivskriminalitet og ulike utvalg i kommuner og fylkeskommuner – spesielt om yrkesfagsløftet.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Familie- og likestillingspolitisk utvalg besto i 2015 av: Inger Helene Vaaten (leder), Handel og Kontor; Ubah Aden (nestleder), Norsk Tjenestemannslag; Eva Nordås, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Runa Bolstad Laume, Handel og Kontor; Trine Posaas Nilsen Fagforbundet; Janne Moen Lyng, LO Øvre / Norsk Tjenestemannslag; Gunnar Holm, LO Øvre / Fellesforbundet; Hulda Møller Larsen, LO Asker og Bærum / Handel og Kontor; Jagdish Kaur, Skolenes landsforbund; Kumud Kalla, Skolenes landsforbund.

Utvalget har i løpet av året hatt åtte møter. I tillegg til kontinuerlig arbeid med «kvinner på tvers av kulturer», har utvalget prioritert arbeidet med planlegging og gjennomføring av EuroPride. Se eget punkt om dette.

Det ble også i år arrangert «Kvinner kan»-kurs i samarbeid med familie- og likestillingspolitisk utvalg i Østfold. Kurset ble arrangert på Sørmarka, og det var mulighet for å ha med barn. Framfylkingen sto for aktiviteter for barna; det var seks barn til stede i alderen 3–12 år. Det deltok 30 kvinner på kurset.

Det er gjennomført sju møter for kvinner på tvers av kulturer dette året. Det møter opp ca. 15 til 40 personer på møtene hver gang – hvem som møter, varierer. Nettverket har vært på bedriftsbesøk, hatt temamøter, sommeravslutning og julemøte på Romerike krisesenter, med nærmere 40 deltakere. Distriktskontoret deltar på alle møtene.

OSLO PRIDE

Distriktskontoret har hvert år, sammen med familie- og likestillingspolitisk utvalg, ansvaret for den praktiske gjennomføringen av LOs engasjement under «Oslo Pride». Dette innebærer bemanning av en stand med kafé i Pride Park og en LO-seksjon i paraden. Vi har blitt en viktig aktør i «Oslo Pride», og samarbeider godt med hovedarrangørene. I tillegg har vi tett kontakt med SV og Arbeiderpartiet under hele arrangementet.

Distriktskontorets deltakelse mobiliserer en rekke frivillige, og det ble lagt ned stor innsats for mobilisering til deltakelse i paraden. Vi deltok med en egen seksjon i paraden med veteranbrannbil, stor flåte med egne T-skjorter produsert for anledningen og nærmere 1000 deltakere i LO-seksjonen. Vi ble belønnet med årets Paradepris.

Standen var veldig godt besøkt, det var god stemning og mange positive tilbakemeldinger, i tillegg til noen nye LO-medlemmer.

UNGDOMSUTVALGET

Det er ett felles ungdomsutvalg for Oslo og Akershus. Ungdomsutvalget pr. 31.12.2015 besto av 21 representanter fra 15 forbund. Lokalorganisasjonene i Akershus og ungdomspartiene på venstresiden blir invitert til møtene og deltar i varierende grad. Solidaritetsungdommen tiltrer også utvalget. Utvalget består totalt av 33 personer, inkludert varaer og ungdomssekretærene. Mats Kvaløy-Bjørbekk fra SL har vært leder av utvalget, og Karoline Rodriguez fra

NFF har vært nestleder. Leder av utvalget har også vært ungdomsutvalgets representant i styret for LO i Oslo. Det har vært avholdt åtte møter.

1. mai-arrangementet

Ungdomsutvalget arrangerte, sammen med Solidaritetsungdommen, en stand på Youngstorget 1. mai, med salg av brus, sjokolade, popcorn og sukkerspinn mot frivillig betaling uavkortet til Norsk Folkehjelps 1. mai-aksjon. Besøkende på Youngstorget satte stor pris på salgsboden, og Norsk Folkehjelp var fornøyd med innsamlingen. Ca. 3000 brus, popcorn, sukkerspinn og ballonger ble delt ut.

LOs sommerpatrulje

Sommerpatruljen i Oslo og Akershus ble gjennomført i ukene 26, 27 og 28. Ungdomssekretærene deltok i videolaging for sommerpatruljens 30-årsjubileum og markeringen på Blå. Patruljen hadde ca. 90 deltakere. Det ble gjennomført 1190 besøk, med en god fordeling mellom Oslo og Akershus. LO Follo, LO Øvre Romerike, LO Nedre Romerike og LO Asker og Bærum frikjøpte egne personer for å gjennomføre patruljen i sine områder. Linn Andersen fikk utvidet stillingsprosenten i fire måneder for å være sommerpatruljekoordinator, grunnet oppslutningen i Oslo og Akershus.

Sommerpatruljen ble omtalt i de fleste lokalavisene og i riksmedier og radiointervju. Vi hadde med oss LO-leder Gerd Kristiansen på sommerpatruljebesøk på Grünerløkka i Oslo. Ap-leder Jonas Gahr Støre var også med på sommerpatruljebesøk i Operaen i Oslo.

Skoleinformasjon/-besøk

Vi sendte ut informasjon med tilbud om skolebesøk til alle videregående skoler i Oslo og Akershus per e-post. Vi får mest respons fra studiespesialiserende linjer. Vi vet at flere forbund har direkte kontakt med faglærere innenfor sitt fagområde og blir invitert på skolebesøk. Vi tar også på oss «oppdrag» fra LO sentralt, som får besøk fra skoler også utenfor Oslo/Akershus.

Vi har hatt 23 skolebesøk på videregående skoler og holdt innlegg om rettigheter og plikter for ca. 300 elever på voksenopplæringssentre og kvalifiseringssentre i Oslo og Akershus. I samarbeid med Karrieresenteret på Høgskolen i Oslo og Akershus har vi også holdt kurs for studenter om rettigheter og plikter i arbeidslivet. Ungdomssekretærene har holdt kurs for Lærlingeforum, arrangert av AOF.

Samarbeid med andre organisasjoner

Ungdomssekretærene får henvendelser fra NAV og andre bydels-tiltak om skolering av ungdom, og vi har nådd over 60 unge arbeids-søkende. Det er etablert et godt samarbeid med Norsk Folkehjelp og Solidaritetsungdommen. Ungdomspartiene AUF, SU og Rødt blir invitert med faste representanter i ungdomsutvalgsmøtene.

Unge nordiske arbeidstakere

Vi har et samarbeid med Den svenske kirken i Oslo for å kunne nå unge svensker som har flyttet til Oslo og Akershus. Det er gjennom-ført åpne møter, der vi har holdt foredrag om rettigheter og plikter. I tillegg har vi arrangert et åpent møte rettet mot restaurant- og serveringsbransjen, hvor Fellesforbundet også deltok.

LOs studentservice på høskolene og universitetene

Ungdomssekretærene ved distriktskontoret har koordinert felles LOs studentservice-stands på utdanningsinstitusjonene i Oslo og Akershus, og bistått enkelte forbund med booking og gjennomføring av standsaktivitet ved spesifikke fakulteter.

Retningslinjer for leie av standplass på Høgskolen i Oslo og Akershus innebærer at LO og andre eksterne aktører kun får lov å være til stede på skolen én gang i kvartalet. Ved studiestart er det høyt trykk og stor konkurranse om å få studentenes oppmerksomhet. Dette merker vi spesielt ved HiOA, der det er vanskeligere å få standplass de to første ukene ved studiestart, men dette løste vi ved å søke bydelen om tillatelse til å ha stand utenfor «hovedinngangen» til høgskolen.

Under studiestart står vi på stand hver dag i tre uker, og resten av året har vi stand omtrent en gang i uken. For å fange studentenes oppmerksomhet har vi ulike aktiviteter, som å dele ut gaveposer, grille, steke vafler og ha quiz med fine premier.

I samarbeid med studentrepresentant og ansatte på Fagskolen i Oslo og Akershus, arrangerte vi juleavslutning med grøt, saft, pepperkaker og klementiner. Dette var et meget vellykket arrangement, og rektor på skolen var veldig fornøyd. FLT og Fagforbundet deltok.

Samarbeid med lokalorganisasjonene

Det har vært vanskelig for leder av utvalget å delta på styremøtene i LO i Oslo, fordi de er på dagtid.

Det har også vært et samarbeid med lokalorganisasjonene i Akershus, hvor representanter blir invitert til ungdomsutvalgsmøtene.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Oslo og Akershus har bestått av: Astrid Tjellaug, Fagforbundet Oslo; Eva Nordås, Forbundet for Ledelse og Teknikk; Annar Bakken, Handel og Kontor; Gunn Korsbøen, Fagforbundet Akershus; Tore Skjeldstadaune, Fellesforbundet; Eirik Ness, Norsk Arbeidsmandsforbund; Kari Hauge, LO, Berit Madsen, LO, og i tillegg representantene for SpareBank 1: Espen Mejlænder-Larsen, Tom Windvik, Jan Grenaker og Svein Skarhol.

Noen medlemmer er byttet ut eller sluttet i perioden. Ingrid Berg-Buan, Fellesforbundet, er erstattet av Tore Skjeldstadaune, Fellesforbundet. Ungdomssekretærene og lærlingen tiltrer møtene i komiteen.

Komiteen fungerer godt. Det avholdes møter minimum hvert kvartal, hvor ulike saker vedrørende produktene og forsikrings-spørsmål drøftes. Saker fra medlemmene behandles jevnlig, og om nødvendig sendes saker videre til Fellesutvalget. Alternativt innkalles det til egne møter med enkeltforbundsområder og representanter for banken. I tillegg er det jevnlig kontakt mellom distriktskontoret og «våre» representanter i SpareBank 1 avd. fagbevegelse.

Det ble arrangert fire LOfavør-kurs i løpet av året, hvorav ett var et ungdomskurs i samarbeid med flere fylker. Totalt var det ca. 100 deltakere. Ekstra stas var det på årets LO-favørkurs for unge medlemmer, der LO-leder Gerd Kristiansen var deltaker. Organisasjonskonsulentene i SpareBank 1 er ansvarlige for det faglige innholdet i kursene, en representant for distriktskontoret åpner kurset, og, så sant det er mulig, deltar en representant fra komiteen på hvert kurs. Det er vanligvis svært god søkning til kursene.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt samarbeid med både Akershus og Oslo Ap på alle nivåer – partikontoret, stortingsgruppen og fylkestingsgruppen. Samarbeidet med stortingsgruppen og fylkestingsgruppen dreier seg spesielt om sysselsettingsrelaterte saker, sosial dumping, næringspolitikk samt skole-/utdanningspolitikk, herunder fagopplæring, fagskole og andre aktuelle saker. Historisk sett har samarbeidet

vært best i Akershus, men har gjennom valgkampen blitt forsterket også i Oslo.

Distriktssekretæren tiltrer styret i Akershus Ap og deltar på representantskaps-, års- og ledermøter. Hun har i tillegg møterett i gruppemøtene til fylkestingsgruppen og deltar på frokostmøter med stortingsgruppen hver måned. Distriktskontoret har i samarbeid med partikontoret arrangert flere fagligpolitiske møter, herunder frokostmøter. Det samarbeides også tett om arbeidsplassbesøk gjennom hele året. Distriktssekretær, fagligpolitisk sekretær og ungdomssekretærene stiller på forespørsel opp som innledere på partiarrangementer.

Fagligpolitisk sekretær har hatt daglige møter med Oslo Ap under hele valgkampen og fått løftet opp flere fagligpolitiske saker på agendaen. Distriktskontoret samarbeider også med Akershus SV; de inviteres på fylkeskonferanser og til frokostmøter. Det er også avholdt møte med Akershus Senterparti.

VALGKAMP

Det ble et høyt aktivitetsnivå på distriktskontoret under valgkampen. I Oslo og Akershus ble det anslagsvis gjennomført tusenvis av bedriftsbesøk av tillitsvalgte fra klubber, foreninger og forbund. Særlig tidkrevende er det å arrangere bedriftsbesøk med representanter fra LO-ledelsen eller Arbeiderpartiets ledelse. Det ble igangsatt et ringeprojekt fra distriktskontoret, der vi ringte LO-medlemmer i tre valgkretser for å øke valgdeltakelsen blant LO-medlemmene. Valgdeltakelsen økte i alle de tre kretsene, mens den gikk ned i flesteparten av de andre. Erfaringen er veldig god, og dette er et prosjekt som må videreutvikles til stortingsvalgkampen 2017.

LOs ungdomsutvalg deltok også under valgkampen med egne temamøter og en rekke bedriftsbesøk. LOs lokalorganisasjoner i regionen hadde også et høyt aktivitetsnivå under valgkampen, og samarbeidet med lokalpartiene og lokale foreninger og distriktskontor.

Det ble gjennomført nabolagsfester sammen med Oslo Arbeiderparti, der LO hadde ansvaret for egen stand med popcorn, sukker-spinn og aktiviteter, og der det ble delt ut valgmateriell fra LO. Erfaringen viser at dette er en fin måte å vise seg fram på i flere bydeler i Oslo. Vi kommer i kontakt med en stor gruppe som ofte ikke er organisert, og mange som vanligvis ikke bruker stemmeretten.

ANDRE SAKER

Distriktssekretæren deltar på LO-utvalgsmøtene på terminal 2-utbyggingen på Gardermoen og bidrar med informasjon mellom ulike organisasjonsledd, i tillegg til kontakten med Arbeidstilsynet.

Distriktskontoret har etablert møtepunkter mellom Arbeidstilsynet og forbundsområdene innenfor anleggsbransjen.

Politisk streik

28. januar gikk LO, YS og Unio sammen for å markere motstand mot regjeringens forslag til svekket arbeidsmiljølov. Alle ressursene i hele januar gikk med til planleggingen og gjennomføringen av arrangementet. Et godt samarbeid med LO sentralt, forbundene, lokalorganisasjonene og de andre hovedorganisasjonene førte til at dette ble et svært vellykket arrangement med mange tusen frammøtte, og markeringen ble den største på mange år.

Inkluderende arbeidsliv (IA)

Distriktssekretæren er medlem av IA-rådet for Oslo og Akershus. IA-rådet har møte ca. hver annen måned, og omfatter de fleste organisasjoner på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, i tillegg til ulike deler av NAV og Arbeidstilsynet. Arbeidslivssentrene er aktive kurstilbydere, og distriktskontoret videreformidler tilbudene til hele fagbevegelsen.

Deltakelse i møter og konferanser

Vi har deltatt på diverse konferanser: likestilling, organisasjon, konferanse om fag- og yrkesutdanning, styrekonferanser med Ungt Entreprenørskap, NTL Ung-konferanse, Fafo-frokoster, osv.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har i perioden vært representert i en rekke styrer, råd og utvalg, bl.a.:

- Distriktsrådet for Arbeidstilsynets 1. distrikt
- Distriktsrådet for Arbeidstilsynets 2. distrikt
- Distriktsrådet HV 02
- Yrkesopplæringsnemnda i Akershus
- Ungt Entreprenørskap Oslo
- Ungt Entreprenørskap Akershus
- IA-rådet Oslo og Akershus
- NAV Brukerutvalg Akershus

- Jury ungdomsbedriftsmessene Oslo og Akershus
- Oslo Voksenopplæring Sinsen, driftsstyret
- Fagskolen i Oslo
- Prøvenemndsmedlem
- Fagligpolitisk utvalg, Oslo Ap
- Morgenmøter i Oslo Ap under hele valgkampen
- Inkognitoklinikken
- Romerike krisesenter IKS
- Styringsgruppen for TV-aksjonen i Oslo
- Styringsgruppen for TV-aksjonen i Akershus
- Samarbeidsforum mot svart økonomi, Oslo og Akershus
- Akershus Ap, partistyret/rep.skapet/ledermøter
- LO AMU
- Næringsutvalget Oslo og Akershus Arbeiderparti
- Fagsamlinger IA Akershus
- «Ringer i vannet»
- VRI
- Leverandørutvikling hovedstadsregionen
- Styret Stor Oslo Personellservice

Hedmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I fylket er det åtte lokalorganisasjoner, og det er registrert 89 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

LO i Hedmark har vært med i et prøveprosjekt om ny organisering, jf. prøveprosjektene i Hedmark, Vestfold og Telemark. Etter LO-kongressen har vi fått mulighet til å fortsette med denne styringsformen, noe vi har gjort.

Nytt styre ble valgt på LOs fylkeskonferanse i Hedmark 13. mars består av: Camilla Skarvang Karlsen, leder, Fagforbundet; Torhild Linholt, Handel og Kontor; Jarl Kurud, Fellesforbundet; Trond Are Bakaas, EL & IT. Vararepresentanter: Eldar Rudolfsen, Norsk Transportarbeiderforbund; Mali Solvang, Postkom; Anne Gro Granum, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund og Frank Smestad, Fellesorganisasjonen.

I tillegg tiltrer representantskapets representant styret med fulle

rettigheter. Fram til 1.8 var Magne Mathiassen representant, med Mona Vangen som vara. Fra 1.8 rykket Mona Vangen opp som representant, og John Oppi ble vara.

Lokalorganisasjonenes representant er Tor Kristian Godlien, LO i Elverum. Wenche Vålbekken, LO i Solør, er vara.

Styret har avholdt ni styremøter, i tillegg til to planleggingskonferanser.

FYLKESKONFERANSER

Vårens konferanse ble holdt på Thon Hotel Charlottenberg 12.–13. mars.

Konferansen drøftet følgende temaer:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Terje O. Olsson
- Hva skal vi gjøre fram mot kommunevalget 2015?
- Valg av medlemmer til styret, råd og utvalg i perioden 2015–2017
- Det fagligpolitiske samarbeidet i fylket

Konferansen vedtok fem uttalelser:

- Nei til regjeringens jernbanereform
- Frihet til å være organisert
- Forsvar arbeidsmiljøloven
- Bevaring av annerledesdagen
- Nei til konkurranseutsetting av kommunale sykehjem
- Tidsbegrenset lønnstilskudd
- Rendalen Kjøtt – Nortura
- Nei til de nye permitteringsreglene
- Nei til reservasjonsrett for fastleger

Høstens konferanse ble holdt på Scandic Ringsaker 4. november.

Konferansen drøftet følgende temaer:

- Politisk kvarter med Rødt og Arbeiderpartiet i Hedmark
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Hans-Christian Gabrielsen, LO
- Den politiske situasjonen fram mot kommune- og fylkestingsvalget
- Egen organisasjon

Konferansen vedtok fire uttalelser:

- Nei til å sende domfelte og ressurser utenlands
- Uttalelse om TISA
- Ufrivillige deltidsstillinger i bussbransjen
- Tannhelsetjenester til alle

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Familie- og likestillingspolitisk utvalg består av: Ellen Marie Bergan Amundsen (leder) Skolenes landsforbund; Ernst Tore Bekken (nestleder), Fellesforbundet; Eirine Saaler Nabben, Handel og Kontor; Randi Kjøs, Fellesorganisasjonen; Signe Ree-Lindstad, Postkom; Kari Anne Rosenlund, Norsk Sjømannsforbund og vara-medlem Sofia Brun, Fellesforbundet.

Det har blitt avholdt fem møter i perioden, og utvalget har arrangert én konferanse: «Voldtekt et samfunnsproblem», i forbindelse med FNs internasjonale dag for bekjempelse av vold mot kvinner.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Martin Huggins (leder), Fagforbundet; Jan Arne Helmersen (nestleder), Fellesforbundet; Maria A. Hollen, Skolenes landsforbund; Glenn Frode Kristoffersen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund; Celine Bjørnstad, Fellesforbundet; Raymond Lilleeng, Fellesforbundet; Camilla Øien Østmo, Fagforbundet; Ranveig Kjelsnes, Transportarbeiderforbundet; Anne Engen Hornmoen, Handel og Kontor; Stein Andreas Kaveldiget, NNN; observatør fra AUF: Chris André Myreng.
Tiltrer som sekretær fra LOs distriktskontor: ungdomssekretær.

Ungdomsutvalget har avholdt seks møter.

Følgende aktiviteter er gjennomført av ungdomsutvalget:

- Studentservice på Høgskolen i Hedmark, campus Hamar og Rena
- Semesterstartaksjoner på Høgskolen i Hedmark, campus Hamar og campus Elverum
- Deltatt på LOs studentkonferanse på Sørmarka
- Arrangert og deltatt på LOs sommerpatrulje i Hedmark
- Deltatt på LOs skoleinformasjon
- Fagligpolitisk kurs med Debating Competition som tema

- Kinokveld på Hamar kino med for unge medlemmer.
- Holdt kurs sammen med Ungt Entreprenørskap i fra utdanning til jobb.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Hedmark består av: Odd Erik Kokkin, LO; Beate Karlsen, LO; Svein Olav Lium, LO; Olav Neerland, FO; Mali Solvang, Postkom; Bjørg Karin Lekva, HK; Helene H. Skeibrok, Fagforbundet; Anne Berit Nordbakken, LO i Hamar og omegn, og Bjørn Otto Ødegård, LO i Kongsvinger og omegn. Vara har vært Stian Rosenberg, Norsk Sjømannsforbund; Henning Søbakken, Fagforbundet, og for lokalorganisasjonene: Tor Kristian Godlien, LO i Elverum.

Det er avholdt fem møter i perioden.

I samarbeid med distriktskontoret i Oppland ble det gjennomført to LOfavør-kurs for medlemmer og tillitsvalgte, med god oppslutning. Begge kursene ble avholdt på Color Lines ferger til Kiel, med 36 deltakere per tur. Turene ble gjennomført 15.–17. mars og 3.–5. mai.

LOfavør-komiteen var også på felles skoleringstur med LOfavør-komiteen i Oppland i Vilnius, Litauen, for å utvikle mer samarbeid og felles skolering for medlemmene i de aktuelle fylkene i forbindelse med LOfavør-produkter.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Distriktskontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Representanter fra Arbeiderpartiet møter fast på fylkeskonferansene og andre arrangementer der det faller naturlig.

4. november ble det arrangert en fagligpolitisk samarbeids- og skoleringsdag for tillitsvalgte i fagbevegelsen og i Arbeiderpartiet. Innledere var Hans-Christian Gabrielsen fra LO og Dag Terje Andersen fra Arbeiderpartiet. Det var lagt opp til mye gruppearbeid og samarbeid denne dagen, og resultatet ble sammenfattet i en rapport: *Fagligpolitisk samarbeid i Hedmark*.

SAMARBEIDSKOMITEEN

Samarbeidskomiteen består av åtte medlemmer, fire fra LO og fire fra Arbeiderpartiet. På grunn av kommune- og fylkestingsvalget har det bare vært gjennomført to møter.

Følgende saker er behandlet:

Det ble utarbeidet en flyer om kommune- og fylkestingsvalget med oppfordring til å bruke stemmeretten, og ti felles saker vi er enige om i forbindelse med valget.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi er representert i en rekke eksterne fora, noen i samarbeid med Oppland:

- Samarbeidsforum mot svart økonomi. Distriktssekretær representerer LO.
- Y-nemda. Hege Søberg og organisasjonsarbeider i Fellesforbundet avd. 103 representerer LO.
- Vegforum Innlandet. Magne Mathiassen representerer LO.
- IA-rådet (samarbeidsmøter mellom LO, NHO, KS og NAV om IA). Ungdomssekretær representerer LO.
- Valgkomité i Hedmark Arbeiderparti. Distriktssekretær representerer LO.

FOKUSERTE SAKER

Organisasjonsutvikling

Vi har arrangert to nettverkssamlinger for forbund og lokalorganisasjoner i Hedmark. Det har vært fokus på nettverksbygging, faglig påfyll og inspirasjons-/motivasjonsforedrag.

Kommune- og fylkestingsvalg

Distriktskontoret deltok i samarbeid med forbundene i LO på flere aktiviteter i forbindelse med valget. Det var utstrakt bruk av bedriftsbesøk rundt i fylket, innenfor mange ulike bransjer og forbundsområder. Det ble også gjennomført togaksjoner i forbindelse med lokalorganisasjonene og Arbeiderpartiets lokallag. Terje O. Olsson og Renée Rasmussen fra LOs ledelse var i Hedmark i forbindelse med den korte valgkampen.

Oppland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I fylket er det fire lokalorganisasjoner og 159 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Karianne Aaboen (leder), Fagforbundet; Bjørn Sigurd Svingen, Fellesforbundet; Mari Haugstad, Postkom; Knut Arne Vassdokken, HK; Størk Hansen, LOs lokalorg. Tiltredende: Erik Engebretsen, LOs representantskapsmedlem.

Varamedlemmer: Svend Morten Voldsrud, Fagforbundet; Tormod Mathisen, Fellesforbundet; Gro Vassbotten, NTL, (t.o.m. 5. november); Lisa Rønningen, NTL, (f.o.m. 5. november); Lisbeth Berntsen Grandalen, FO; Helge Galtrud, LOs lokalorg., (t.o.m. 10. mars).

Styret har i perioden holdt fire møter.

FYLKESKONFERANSER

Vårens fylkeskonferanse ble holdt på Radisson Blu Lillehammer Hotel 9.–10.mars.

Konferansen drøftet/behandlet følgende:

- Forvitring eller fornying i Norden 2014–2030
- Den nordiske modellens utfordringer v/Jan-Erik Støstad, rådgiver LOs samfunnspolitiske avd.
- ILOs kamp for at ILO-konvensjon 87/98 om organisasjonsretten også skal inkludere streikeretten. V/Tor Jørgen Lindahl, LOs internasjonale avd.
- LOs egen organisasjon – rekrutteringsutfordringer og prioriteringer v/Monica Nymoen, LOs organisasjonsavdeling
- Fagligpolitisk arbeid lokalt v/Stian Simensen, fagligpolitisk sekretær
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Terje O. Olsson, LOs ledelse

Konferansen vedtok uttalelse om:

- Nei til utvidet søndagsarbeid
- Regjeringens forslag til fritt behandlingsvalg i spesialisthelsetjenesten fører til nedbygging av offentlig helsetilbud

Høstens konferanse ble holdt Quality Hotel & Resort Hafjell, Øyer 5. november

Konferansen drøftet/behandlet følgende:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Grethe Fossli, leder LOs næringspolitiske avdeling
- Allianser, makt og språk – hvordan blir politikken til v/Asbjørn Wahl, Velferdsstaten
- TISA/TTIP – hva skjer og hvordan påvirker det oss? V/Rolf Rønning, Fagforbundet
- Forretning eller forvaltning v/Svenn Arne Lie, Velferdsstaten
- Suppleringsvalg til styret

Følgende uttalelser ble vedtatt:

- Tiltaksplan mot sosial dumping i offentlig sektor
- Bevar HV-skolen Dombås

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Gro Vasbotten (leder), LO i Sør-Gudbrandsdal; Mari Haugstad, Postkom; Else Randi Kolby, Fagforbundet; Janneke van der Ros, NTL; Astrid W. Orbraaten, LO i midt- og nord-Gudbrandsdalen. Organisasjonsmedarbeider Grethe Eng Hagen er sekretær.

Utvalget har holdt ett møte.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget består av: Henning Engeskaug Karlsen (leder), Fagforbundet; Andrea Odden, HK; Martin Fægri, Fagforbundet; Karsten Tigerstedt Jøssang, NTL; Mathias Aaseth, FF; Pernille Fjellstuen, Postkom. LOs ungdomssekretær Linda Kristin Rye, er sekretær for utvalget.

Utvalget har holdt utvalgsmøter og orientert skoleelever om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

LOs sommerpatrulje

I årets sommerpatrulje deltok fem forbund og én lokalorganisasjon. Sommerpatruljen ble gjennomført i Gjøvik-regionene og Nord-Gudbrandsdal, og det ble besøkt 207 bedrifter. Under patruljen ble det vervet 28 nye medlemmer.

LOs studentservice på høyskolene

Utvalget har månedlig fast studentservice på Høgskolen i Lillehammer, og det er holdt møter i LOs studentutvalg ved HiL. Utvalget deltok på Jussens Karrieredag og under fadderuka ved Høgskolen i Lillehammer og Høgskolen i Gjøvik med ulike aktiviteter. Under fadderuka på HiG, ble det etablert studentutvalg.

Nisseaksjon

LOs «nisseaksjon» ble avviklet i desember, og det ble delt ut julegodteposer og informasjonsmateriell til ansatte ved kjøpesentra i Gjøvik, Lillehammer og Raufoss.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: Karianne Aaboen, Fagforbundet; Oddbjørn Vestli, NTF; Anne Karin Bergestuen, HK; Hilde Kvam, NAF. LOs distriktssekretær er komitéleder og organisasjonsmedarbeider Grethe Eng Hagen er sekretær. I tillegg møter ungdomssekretær Linda Kristin Rye. SpareBank 1 er representert med Randi Skjåkødegård, Lom og Skjåk; Gunnar Solås, Hallingdal Valdres; Willy Hansen, Sør-Gudbrandsdal; Kjetil Nyborg, Sparebanken Hedmark; Nina Framstad, Ringerike-Hadeland.

Det er holdt tre møter.

Favørkomiteene i Oppland og Hedmark gjennomførte tre LOfavørkurs med 92 deltakere. En stor del av aktiviteten i perioden har vært rettet mot ungdom, med tema Boliglån ung, BSU, Kollektiv hjem, Reise & Fritid, Kortvett og LOfavør-app. Komiteen har også profilert LOfavør bank-, forsikrings- og fritidsprodukter rettet mot studenter gjennom studentservice, studiestart og fadderuka.

ARBEIDSMARKED, INDUSTRI OG NÆRINGSUTVIKLING

Distriktskontoret er involvert i fylkeskommunens satsning for regionale utviklingsplaner, og er medlem i regionalt styre til Innova-sjon Norge og Innlandsutvalget.

Innlandsutvalget

Utvalget ble opprettet i 2013 av regjeringen Stoltenberg og videreført av Solberg-regjeringen, for å se på muligheter og utfordringer for regionen. 10. november mottok næringsministeren utvalgets rapport.

Innlandet spiller en viktig rolle i den omstillingen Norge er inne i, og de fortrinnene regionen har til å skape vekst og nye arbeidsplasser må utnyttes. Utvalget foreslår å styrke områder hvor regionen allerede har særskilte forutsetninger. Bioøkonomi, industri, reiseliv, informasjonssikkerhet, spill og underholdning, er blant bransjene som trekkes fram. Innlandsutvalget foreslår også at det bør komme en nasjonal satsing for innovasjon innen offentlig sektor, som bør ledes fra Innlandet. I tillegg foreslår utvalget en rekke infrastrukturtiltak for å utvide og styrke bo- og arbeidsmarkedsregionene i regionen.

Hovedorganisasjonens Fellestiltak LO–NHO:

Pilotprosjektet «modulbasert Lean-opplæring» er sluttført, og det er igangsatt hovedprosjekt innen modulbasert Lean-opplæring for virksomheter i Oppland og Hedmark.

Sysselsetting

Ved utgangen av året er det registrert 1928 helt ledige arbeidssøkere, noe som er 55 færre ledige enn ved utgangen av fjoråret. Ledighetsprosenten er 2,0 prosent.

Bedrifter har vansker med å skaffe seg relevant arbeidskraft. I enkelte deler av fylket er det mangel på bygningsingeniører og -teknikere, samt ulike fagarbeidere innen bygg og anlegg. Behovet i transportbransjen er noe lavere, men det er fortsatt et visst behov for sjåfører, særlig til tyngre kjøretøyer, på grunn av stor aktivitet i vegutbyggingen i fylket. En del overnattings- og serveringsvirksomheter har vansker med å skaffe kokker, og innen helse- og sosialtjenesten er det mangel på sykepleiere og faglærte i ulike omsorgsykker. Ellers er det noe mangel på høyt utdannet arbeidskraft, som leger og tannleger.

Videregående opplæring

Det er et godt partssamarbeid med fylkeskommunen og fagopplæringsenheten om styrking og utvikling av den videregående opplæringen, der utdanningstilbud skal ses i sammenheng med samfunnets og næringslivets behov. På flere områder er det positiv utvikling i den videregående opplæringen. Det er en generell positiv utvikling i gjennomføringsgrad. Innenfor yrkesfag er det flere som både søker og formidles læreplass. Det er fortsatt stort behov for flere læreplasser i offentlig sektor.

Rådet for inkluderende arbeidsliv

Det er holdt tre rådsmøter. Rådet har delt ut IA-pris til virksomhet for godt helhetlig og inkluderende arbeidsmiljøarbeid, og det er i samarbeid med IA-rådet i Hedmark holdt arbeidslivskonferanse med tema «Livet og jobben er ikke det verste man har».

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Under den politiske streiken mot endringene i arbeidsmiljøloven 28. januar, var det god mobilisering og jobbing fra LO og forbundene. 10 000 fagorganiserte deltok i markeringene, som ble gjennomført ved 20 steder i vårt fylke.

Det er holdt samling med forbundenes distriktssekretærer/fylkesledelse.

Samlingen drøftet følgende saker:

- Regjeringens arbeid med ny kommunereform
- Kommune- og fylkestingsvalget
- Plan for videregående opplæring i Oppland
- Ekspertgruppas rapport og gjennomgang av NAV
- Aktuelle saker fra forbundene, partiet og LO.

Rekrutteringsprosjekt LO / Norsk Arbeidsmandsforbund

Prosjektet er rettet mot maskin- og anleggsarbeidere i forbindelse med de store vegprosjektene i innlandsfylkene. Målet er økt medlemsvekst og styrking av fagbevegelsen innenfor bransjen. I tillegg holdes det introduksjonskurs for nyinnmeldte, nye tillitsvalgte og nyvalgte klubbstyrer. Det er holdt fire styringsgruppemøter.

Styringsgruppen består av arbeidsutvalget i NAF avd 5. Innlandet og LOs distriktssekretærer. Tillegg tiltrer prosjektmedarbeider Kjell Ivar Slettnoen.

Samarbeidskomiteen

Samarbeidskomiteen har bestått av: Fra Oppland Ap: Frode Jahren; Sissel Solum; Dag Erik Pryhn; Jan Halvor Vaag Endrerud; Even Aleksander Hagen; Rigmor Aasrud; Synnøve Brenden.

Fra LO: Bjørn Stenvold (leder); Morten Solbakken; Svend Morten Voldsrud; Jonny Olafsen; Jørund Hassel (til 20. november); Arild Kjempekjenn (fra 20. november); Bjørg Karin Lekva; Iver Erling Støen (sekretær).

Det er holdt ett møte.

LO og Oppland Arbeiderparti har gjennom året samarbeidet om aktiviteter/arrangementer med fokus på seriøst arbeidsliv, som tiltaksplan mot sosial dumping i offentlig sektor og å oppfordre kommuner til å ikke slutte seg til Stortingets vedtak om økt bruk av midlertidige ansettelser. I tillegg har det vært samarbeidet om kommune- og fylkestingsvalget.

I samarbeid med samarbeidskomiteen i Hedmark og LO sentralt, ble det etablert et fagligpolitisk prosjekt rettet mot å revitalisere lokalt fagligpolitisk samarbeid med fagorganiserte som målgruppe og mobilisere LOs medlemmer til valgurnene. Prosjektet gikk i perioden januar–september med Stian Simensen som prosjektsekretær, og bidro til etablering av lokalt samarbeid og ga godt grunnlag for det videre arbeid.

LO-/Ap-dagen ble holdt 6. november. Innledere var LOs 2. nestleder Hans-Christian Gabrielsen og Ap's nestleder Hadia Tajik. Tilbakemeldinger er at dette er viktig møtepunkt for erfaringsutveksling og god dialog for videre samarbeid.

Valgkamp

Under valgkampen ble felles aktiviteter og tiltak mellom forbundene og LO koordinert av LOs distriktskontor.

Av distriktskontorets egne tiltak kan det nevnes:

10.–12.august ble det gjennomført bedriftsbesøk på NorDan Otta, Giax Ringeby, Dokken Bil Vinstra, Nortura Otta, Vågå kommune, møte med administrasjonen for Ungdoms-OL 2016 Lillehammer, Madshus Skifabrikk Biri, Hexagon Ragasco Raufoss, Benteler Raufoss og møte med styret og klubbtiltillsvalgte i Raufoss Jern- og metallarbeiderforening. Are Tomasgard fra LOs ledelse deltok i besøk og møter.

1.–2. september ble det gjennomført bedriftsbesøk og møte med tiltillsvalgte ved Gjøvik sykehus, Gjøvik kommune, stand på Høgskolen i Gjøvik, møte med klubbtiltillsvalgte fra NTL NAV Oppland og regionalt medlemsmøte ved NTL NAV Vestre Toten, forvaltning og Arbeidslivssenteret. Tor-Arne Solbakken fra LOs ledelse deltok i besøk og møter.

Det ble holdt åpent møte på Otta om næringsutvikling og åpent møte på Lillehammer om eldreomsorg. Togaksjon ble gjennomført

på Lillehammer skysstasjon og Gjøvikbanen. Det ble servert kaffe og delt ut valgkampmateriell til 1500 passasjerer. Totalt under valgkampen ble det delt ut 20 000 valgbrosjyrer «Bruk stemmeretten». I tillegg skrev distriktskontoret leserinnlegg og hadde medieutspill.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- LO Stats distriktsstyre/årsmøte: Iver Erling Støen
- Innovasjon Norge Oppland: Iver Erling Støen
- Styret Lean Forum Innlandet: Iver Erling Støen
- Innlandsutvalget: Iver Erling Støen
- Rådet for inkluderende arbeidsliv: Iver Erling Støen. Linda K. Rye fast medlem fra 1. november
- Ungt Entreprenørskap årsmøte: Ann-Helen Bergan Amundsen
- Rådet for samarbeid arbeidsliv – HiL og HiG: Iver Erling Støen
- Samarbeid mot svart økonomi: Grethe Eng Hagen
- NAV brukerforum: Grethe Eng Hagen
- Vegforum Innlandet: Oddbjørn Vestli
- HV distr.05: Iver Erling Støen, varamedlem
- Prosjekt regional- og byutvikling: Jan Torkehagen
- Yrkesopplæringsnemnda: Iver Erling Støen og Roger Arnesen.
Vara: Ole Runar Helbostad og Mona Nilsen
- Styret Folkehøyskolen Ringsaker: Iver Erling Støen, vara
- Oppland Ap's styre, repr.skap, årsmøte: Iver Erling Støen, tiltredende
- Arbeidslivskyndige meddommere: Arne Sveen, Odd Løvlibråten, Åge V. Nordby, Grethe Eng Hagen, Liv Sigrund Holmberg, Line Kolloen, Jørund Hassel.

Buskerud

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2015 var antall fagforeninger/avdelinger 204, og disse utgjorde til sammen ca. 47 500 betalende medlemmer, totalt 64 500. 18 av LOs forbund har medlemmer i Buskerud. Tallet på lokale LO-organisasjoner er fem. Buskerud har to LO-sentre: Ringerike og Kongsberg.

KONTORETS VIRKSOMHET

LO Buskerud fortsetter den omfattende jobben med å bygge organisasjon, og arbeider med å øke forståelsen for viktigheten av faglig-

politisk arbeid. Det er en utfordring å få på plass de lokale LO-foreningene, fordi de ikke har den forankring i organisasjonen vi skulle ønske. Vi bruker mye tid på å treffe mennesker i organisasjonen og snakke med personer i politiske miljøer for å få dem med i dialog om viktige saker med oss i fagbevegelsen. Vi noterer oss at fagforbundene ikke ser på de lokale LO-foreningene som noen naturlig del av organisasjonen lenger, og mener at forbundene kan gjøre denne jobben selv.

Arbeidsmengden er stor og tempoet er høyt. Buskerud er et stort fylke, nesten 40 mil fra sør til nord, og vi skulle ønske oss mer menneskelige ressurser når vi ser at jobben vi legger ned genererer større aktivitet og høyere engasjement ute i fylket. Vi opplever likevel at LO Buskeruds nettverk blir større, og vi merker at flere ser både nytte og klokhet i å «be oss med på laget».

LO Buskerud har dyktige medarbeidere som har fokus på sakene det er viktig at LO bryr seg om. Det avholdes jevnlig kontormøter, og i utgangspunktet er mandager «inndag» for LO Buskerud, da samtaler og møter finner sted.

Strukturen og oppbyggingen av fylkeskonferansen ble endret for en tid tilbake. Dette viser seg å være riktige og viktige grep i forhold til organisasjonen og forbundenes samhandling og deltakelse. Samtidig er styret i fylket etablert, noe som gir en helt ny bredde for å diskutere organisasjon og organisasjonsmessige oppgaver.

LO opplever i større og større grad å være ønsket som deltaker i råd og utvalg, både i kommune og fylke, i bedrifter og i organisasjoner. Vi må prioritere, fordi ressursene ikke strekker til.

LO Buskerud er på sosiale medier som Facebook og Twitter og har egen hjemmeside.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: John Erik Molin (leder), Fellesforbundet; Kristine Bjella Stavn, Fagforbundet; Jan Iverin, Postkom; Tone Hartz, HK; Anders Evenstuen, LO Hallingdal og Ringerike; Ove Solberg, Fagforbundet og oss tre ved distriktskontoret: Jan Petter Gundersen, Tonje Kristensen og Astrid Gjertsen. Varaene: Jan Dennè, Fagforbundet; Kay Robert Forsbom, Postkom; Bjørg Johannessen, HK; Lars Mamen, Fellesforbundet.

Styret for fylkeskonferansen har avholdt fem møter og planlagt og gjennomført to fylkeskonferanser.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser.

FAGLIGPOLITISK «OPPLÆRINGS DAG»

Denne opplæringsdagen ble en god sak for samkjøring av den faglige og politiske virksomheten i fylket. Dagen ble nok en gang en nyttig suksess.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Gry E. Juvelid (leder), FO; Hanne Bekkeseth, Fagforbundet; Astrid Isene, Fagforbundet; Trond Fekjær, Fagforbundet, og oss tre ved distriktskontoret: Jan Petter Gundersen; Tonje Kristensen og Astrid Gjertsen.

Familie- og likestillingspolitisk utvalg har avholdt to møter, og har hatt utadrettet fokus. Utvalget var bl.a. synlig på Elvefestivalen.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av: Ragnhild Jordheim, Fagforbundet; Daniel Erik Nielsen, Fellesforbundet; Torbjørn Øgren Larsen, EL & IT; Eivind Knudsen, SL; Lars Sand-Hanssen, NAF; Stine Engebretsen, Fellesforbundet; Hanna Kjemprud, NTL; Barbro Major, Fellesforbundet; Espen Braathen, NNN.

I løpet av året er det avholdt ti utvalgsmøter, i tillegg en planleggings-tur til Strömstad på begynnelsen av året. To av møtene har blitt avholdt sammen med en bedriftsbefaring, og resten på Folkets Hus i Drammen.

Det er blitt avholdt sommerpatruljekurs.

Mange videregående skoler har fått besøk fra LO og forbundene. LOs studentservice har vært gjennomført på HBV Drammen, Hønefoss og Kongsberg flere ganger i løpet av året, i tillegg til at vi har deltatt på utdanningsmesser.

LOs ungdomsutvalg i Buskerud var godt representert under den politiske streiken. Vi hadde også ansvaret for appell og praktisk gjennomføring (utdeling av kaffe og vaffer).

Ungdomsutvalget var godt representert på LOs student- og ungdomskonferanse. Videre har utvalget hatt påskepatrulje i Drammen, arrangert grilling på torget på 1. mai med stor suksess, og vi var godt representert i toget og ved Torgeir Vraa-appellen.

Sommerpatruljen ble arrangert på tradisjonelt vis i uke 26. Daniel Erik Nielsen var frikjøpt i tre uker som patruljeleder, og nestleder av ungdomsutvalget bidro også i etterarbeidet. Ungdomsutvalget stod på stand under Elvefestivalen i Drammen, der vi møtte mange ungdommer.

Ungdomsutvalget hadde ingen egne arrangementer under valgkampen men flere av våre unge tillitsvalgte deltok på flere arrangementer og var aktive i «Bruk stemmeretten».

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen består av: Jan Petter Gundersen (leder), LO Buskerud; Vidar L. Larsen, LO Stat; Jan Dennè, Fagforbundet; Tonje Kristensen, LO Buskerud; Astrid Gjertsen, LO Buskerud. I tillegg møter SpareBank 1 med sine representanter.

Utvalget har avholdt fire møter.

LOfavør-komiteen har hatt én strategisamling, som i all hovedsak omhandlet spørsmålet: Har vi verktøyene vi trenger? Det ble også innkalt til møte for de lokale LOfavør-komiteene for å vurdere om de skulle opprettholdes eller ikke, og om vi kunne finne andre gode løsninger for samspill inn mot fylkeskomiteen på LOfavør-feltet. De lokale LOfavør-komiteene valgte å avvikle sitt arbeid med formaliserte møter, med unntak av utvalget i Hallingdal, som mente det var viktig å ha et samlingspunkt der oppe.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

I året som har gått har LO Buskerud lagt ned mye arbeid både på fylkesplan og på kommuneplan for å få i gang det fagligpolitiske arbeidet. Dialogen med Arbeiderpartiet har kommet langt siden vi startet opp for to år siden. Samarbeidskomiteen i Buskerud fortsatte sitt arbeid, og her møter lederne i tre av våre LO-foreninger og representanter for fylkesdelen av Fellesforbundet og Fagforbundet. Vi startet arbeidet med å få til samarbeidskomiteer, og prioriterer de tre tettstedene i Buskerud: Drammen, Kongsberg og Hønefoss. Andre steder får komme etter hvert.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren har møtt i følgende styrer, råd og utvalg:

- Styret i Buskerud Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen i Buskerud
- VRI
- HF
- Buskerudtinget
- SMSØ
- A-krim
- Frokostforum
- Brukerrådet i NAV Buskerud
- Rådet for Drammensregionen
- Partnerskap for klima og energi
- Nasjonalt senter for flerkulturell verdiskapning
- Styreleder Folkets Hus Drammen
- Næringslivsgruppen LO–NHO
- Buskerudbyen
- Partnerskap karriere
- Planarbeid i fylkeskommune mf.
- Styret i Fagskolen Tinius Olsen
- Styrer og årsmøter i organisasjonen

Vestfold

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det pr. 1. januar 2015 i alt seks lokalorganisasjoner og ca. 51 fagforeninger. LO Sande og Svelvik ble lagt på is inntil videre, i ekstraordinært årsmøte i september. Vi har store utfordringer med å få inn nødvendig informasjon.

STYRET

Styret har bestått av: Merete Dahl, leder, (kommune); Ann Kristin Kvaløsum, nestleder, (industri); Rolf-Geir Hillestad, (privat); Øyvind R. Bakke (stat); May-Lill Sandvik, (LO Holmestrand). Lene-Britt Johannesen, (LOs repr. i LOs rep.skap), tiltrer styret. Personlige varamedlemmer: Rune Samuelsen (privat), vara for Ann Kristin Kvaløsum; Halvor Fevang (privat), vara for Rolf-Geir Hillestad; Christian Robak (stat), vara for Øyvind R. Bakke; Raymond Marthinsen (LO i Larvik og Lardal) vara for May-Lill

Sandvik; Hilde Elgesem Andersen (LOs repr. i LOs rep.skap) vara for Lene-Britt Johannesen.

Medlemmene av styret deltar i en rekke tiltak, møter og aktiviteter som representanter for LO i fylket. Styret har hatt fem møter og behandlet til sammen 24 saker.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt én fylkeskonferanse i Vestfold, 5. og 6. mars på Scandic Havna Tjøme.

Temaene var:

- LOfavør-nytt: ID-tyveri v/George Young, SpareBank 1 Buskerud-Vestfold
- Arbeidskriminalitet v/Thormod Hansen, Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg (EBA)
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Stein Reegård, LO
- Valgkamp

Konferansen vedtok uttalelser om:

- Baklengs inn i framtida! (Arbeidsmiljøloven.)
- TISA – liberalisering av offentlige tjenester (TISA in services agreement)
- Tariffestet tjenestepensjon

KONTORETS VIRKSOMHET

Distriktskontoret har deltatt på en rekke faglige og politiske møter, kurs og konferanser. Vi har hatt et godt samarbeid med Vestfold Arbeiderparti, gjennomført flere møter og deltatt i utvalg i fylkeskommunen og hos Fylkesmannen. Både ungdomssekretæren og distriktssekretæren er mye ute og representerer LOs vedtatte politikk.

Distriktskontoret har kontorfellesskap med andre organisasjoner i fagbevegelsen.

Distriktskontoret har også egen Facebook-side som oppsummerer en del av kontorets virksomhet.

28. januar arrangerte LO i Vestfold, i samarbeid med Unio og YS, politisk storstreik for å bevare arbeidsmiljøloven. Det var god dialog mellom organisasjonene i Vestfold, og til tross for det dårlige været, møtte rundt 3000 personer. Vi fikk god mediedekning i alle byene. Mange problemstillinger kom opp, men disse var heldigvis enkle å ta

tak i. Alt i alt ble det en god aksjon, og nå har vi gode tips for hvordan vi kan jobbe bedre sammen i framtiden.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Ellen Grønseth, leder, NNN; Marit Olsen, HK; Steinar Nyland, FF; Åse N. Agledal, FLT. Personlige varamedlemmer: Kåre Karlsen, EL & IT Forbundet; Vigdis Bakke, HK.

LOs familie- og likestillingspolitiske utvalg deltok i sommerpatruljen. Utvalget var også representert på vårens fylkeskonferanse, hvor leder holdt appell vedr. kvinnedagen. Dette ble også markert ved utdeling av rød rose til alle kvinnelige deltakere.

Utvalget har ikke hatt den store aktiviteten, og vi har dessverre ikke klart å øke antallet i utvalget til fem medlemmer og fem personlige varamedlemmer.

Utvalget har hatt to møter og behandlet fire saker.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har i perioden bestått av: Rino Sannes (leder) NSF (gikk ut midt i perioden); Sebastian Tørnvall Andersen, HK; Marit Lenhartzen, SL (gikk ut i begynnelsen av perioden); Vara: Tony Christensen, HK; Anders Ruud Gundersen, NNN (kom inn i mars).

Ungdomsutvalget har hatt tre utvalgsmøter og behandlet diverse saker.

Det har vært lite aktivitet i år grunnet stor utskiftning i utvalget. Representanten fra Skolenes landsforbund ønsket seg ut av utvalget rett etter årsmøtet, og leder fratrådte sitt verv rett før sommeren grunnet ny jobb. Tony Christensen ble valgt som nestleder på årsmøtet, og overtok som leder fra sommeren. Det er jobbet hardt med å få på plass et nytt utvalg som vil tre i kraft i januar 2016, med flere representanter fra de ulike forbundene.

Ungdomsutvalget har hatt fem stands på Høgskolen i Buskerud/Vestfold og vært ute på noen skolebesøk. En representant deltok også på vårens fylkeskonferanse.

LOs sommerpatrulje

Ungdomsutvalget deltok i sommerpatruljen med fire dagsverk. Årets sommerpatrulje bestod av 49 dagsverk som besøkte 283 bedrifter. Det ble funnet 137 brudd fordelt på 62 bedrifter, som utgjorde en brudd-

prosent på 21,9 prosent. Dette er en liten stigning fra tidligere år, men kommer av at årets patrulje var meget grundige og gode på sine besøk.

Forkurset til patruljen ble holdt sammen med LO i Telemark. Sommerpatruljen var også meget godt synlig i media.

Ungdomsarbeid generelt

Det har vært flere vellykkede skolebesøk i fylket, hvor LO har kommet «alene» eller sammen med et forbund. Vi har besøkt ungdomsskoler, videregående skoler og en høyskole. Vi har også opprettet et godt samarbeid med NAV og Jobb Intro, hvor vi holder foredrag for unge som har falt ut av arbeidslivet.

Vi hadde også flere kampanjer under valgkampen som satte både de unges utdanning og yrkesfag på dagsordenen.

Det er satt i gang planer for flere større arrangementer for 2016, blant annet en solidaritetskonsert i forbindelse med 1. mai og en ungdomskonferanse for LOfavør.

OPPLYSNINGSVIRKSOMHET

I hovedsak sender vi ut invitasjoner/innkallinger til div. konferanser, kurs og møter til lederne ved forbundskontorene, i fagforeningene og LOs lokale organisasjonsledd, hovedsakelig i LO Vestfolds regi. Der det er naturlig, sender vi også til lederne i våre utvalg, eksempelvis LOfavør, og til representanter som er oppnevnt av LO i de forskjellige råd og utvalg.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Vi har et godt fagligpolitisk arbeid på fylkesplan, og i noen av lokalorganisasjonene har det vært aktivitet i forbindelse med faglig-politisk arbeid. Vi har et godt samarbeid med Vestfold Arbeiderparti og et godt relatert fagligpolitisk samarbeid i nedsatt samarbeids-komité.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO Vestfold er representert i en rekke utvalg på fylkesplan, både i regi av fylkeskommunen og Fylkesmannen.

Blant annet kan nevnes:

- Hovedutvalg for utdanning
- Hovedutvalg for kultur, idrett og folkehelse

- Hovedutvalg for samferdsel og areal
- Hovedutvalg for klima, energi og næring
- Yrkesopplæringsnemnda
- Fagskolestyret Vestfold
- Samfunnskontrakten
- God oppvekst
- Fylkesmannens utvalg mot økonomisk kriminalitet
- Arbeidsgruppe økonomisk kriminalitet
- Partnerskapskonferansen
- TV-aksjonen
- SMSØ
- Arbeiderbevegelsens arkiv i Vestfold
- HV distriktsråd – distriktsrådet Oslofjord heimevernsdistrikt 01

LOs distriktskontor har deltatt aktivt i IA-arbeidet i fylket og har et godt samarbeid med NAV. Vi har deltatt på aktuelle møter og konferanser.

Samarbeidet med de ulike organisasjonsledd, ulike organer i fylkeskommunen, NHO og Vestfold Arbeiderparti, har vært godt. Vi vil legge stor vekt på å videreføre dette samarbeidet og styrke distriktskontorets ulike arbeidsrelasjoner, både innad i organisasjonen og til de aktører vi har samarbeid med utenfor organisasjonen.

Telemark

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fagforeninger: ca. 80.

Lokalorganisasjoner: seks (er ved årsskiftet vedtatt redusert til fire).

STYRET

Styret for kongressperioden 2013 til 2017 består av: Alexander Lien (leder), Fagforbundet, m/vara Marianne Nilsen Skjønstad, Fagforbundet; Wenche Tveitan, Industri Energi, m/vara Roald Stykket, Fellesforbundet; Ester Romme Bakka, Norsk Tjenestemannslag, m/vara Thorbjørn Holøs, EL & IT Forbundet; Bjørn Skogen, Handel og Kontor, m/vara Gunn N. Gundersen, Fellesforbundet.

Både styremedlemmer og varamedlemmer innkalles til alle styremøter.

Styret har hatt sju møter, og samarbeider godt.

FYLKESKONFERANSER

Vårkonferansen ble arrangert i samarbeid med LO Aust-Agder 18.–20. mars på Kragerø Resort. Det var totalt 62 deltakere til stede, hvorav 42 med stemmerett. Fem av seks lokalorganisasjoner var representert. Ingen møtte fra LO Vest-Telemark.

Hovedtemaer for konferansen var:

- Motivasjon for valgkamp v/LOs nestleder Hans-Christian Gabrielsen og Ap's Trond Giske
- Kampen mot sosial dumping

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- Endringene i arbeidsmiljøloven er et håndslag til de useriøse aktørene
- Fast arbeid og gode pensjonsordninger
- Grenlandsbanen
- Kampen mot sosial dumping må føres i alle bransjer
- Nei til salg av Norge
- Norsk landbasert industri er framtiden
- Stopp ufrivillig deltid
- «Ung i bolig, lite trolig»

Høstkonferansen ble arrangert 22. oktober på Bø Hotell, med påfølgende opplæringsdag sammen med Arbeiderpartiet 23. oktober. Det var 72 deltakere, hvorav 36 valgte med stemmerett. LO Midt-Telemark og LO Vest-Telemark møtte ikke.

Hovedtemaer var:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/Trude Tinnlund, LO
- Likestilling v/Tone Berge Hansen og Ingunn Strand Johansen

Det ble vedtatt følgende uttalelser:

- En protest mot sentralisering
- Flyktningestrømmen
- Lærerkonflikten, KS og Arbeiderpartiet
- Spenstig satsing på ansatte i fylkeskommunen
- Likestilling – resultat av modige folk med politiske vedtak
- Statsbudsjettet 2015

- LO privatiserer (brev til LOs ledelse)
- LO Telemarks forventninger til NTP
- Ny politisk kurs
- Vi kan stoppe TISA
- Uansvarlig statsbudsjett
- Velferdsprofitører har sugerør i den norske statskassa
- Vi krever ny stråleavdeling til Skien

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av: Jan Petter Gurholt, Fellesforbundet; Jorunn Tisjø, Fagforbundet; Grete Larsen, Handel og Kontor; Tom Nilsen, Skolenes landsforbund; Linda Pettersen, Fellesorganisasjonen. *Vararepresentanter:* Lise Larsen, Fagforbundet; Ingvild Jensen, Fagforbundet; Nina Risinggård, Norsk Transportarbeiderforbund; Vidar Stang, Fagforbundet; Jon Halvor Svalbjørg, Fellesforbundet.

Utvalget har hatt tre møter og følgende aktiviteter:

- Uttalelse om reservasjonsretten, som ble trykt i flere aviser
- Tildeling av LO Telemarks likestillingspris til Lene Vågslid, stortingsrepresentant for Telemark Arbeiderparti, for hennes innsats mot reservasjonsretten. Prisen ble delt ut på vårens fylkeskonferanse og fikk oppmerksomhet i media.
- Oppnevning av Linda Pettersen til Telemark Arbeiderpartis kvinneforum
- Gjennomslag i styret i LO Telemark for å sette likestilling på dagsordenen på høstens fylkeskonferanse

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av: Morten P. Selstad, Handel og Kontor; Charlotte Jonskås, Fagforbundet; Renate Brårud, Fagforbundet; Mailen Sletholt, Fagforbundet; Gøran Heimholt, NAF; Torjus Norschau, EL & IT; Robert Magnussen, EL & IT; Kristoffer Kasin, Fellesforbundet (fram til juni 2015); Renate Tång, Fellesforbundet; Dana Barzingi EL & IT; Anaid Skodbo Baldomir, NNN (fram til august 2015); Berit Øverby, NSF (fram til september 2015); Aleksander Gjøsæter, Industri Energi (fram til mai 2015); Erik Michelsen, Handel og Kontor; Jeanett S. Risinggård, Handel og Kontor (fram til november 2015) og fylkessekretær i AUF Telemark (møter med tale- og forslagsrett).

Ungdomsutvalget har gjennomført seks møter.

Det har vært gjennomført høgskolestand ved studiestart på Høgskolen i Telemark ved avdelingene Porsgrunn, Bø og Notodden. Det har ellers vært gjennomført sporadiske høgskolestands på disse studiestedene. Videre er det gjennomført stand på yrkesmessene på Dalen (Vest-Telemark) og på Notodden.

Det har ikke blitt gjennomført trinnskolering.

1. mai-arrangement

1. mai videreførte LO-ungdommens familiearrangementet i Porsgrunn og i Skien. Familiearrangementet er nå en integrert del av 1. mai-arrangementet i LO Grenland. LOs ungdomsutvalg hadde ungdomsappellen i Grenland med Eirik Michelsen, Handel og Kontor, som appellant.

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble i år gjennomført i uke 27 med grei deltakelse fra forbundene. Det var 46 dagsverk ute på veien gjennom hele uka. 245 bedrifter ble besøkt og 200 samtaler med unge arbeidstakere ble gjennomført. Det ble oppdaget en bruddprosent på 18,8. LO Telemark har god dialog med Arbeidstilsynet, og gjennomførte et møte i forkant av sommerpatruljen. Det ble arrangert et sommerpatruljekurs i forkant av patruljen, i samarbeid med LO Vestfold.

Skoleinformasjon/-besøk

Ungdomssekretæren har holdt foredrag om plikter og rettigheter i arbeidslivet for grunnskole- og videregående elever, på lærlingesamlinger, hos NAV, Podium, AOF, Reaktorskolen og for Voksenopplæringen i Skien kommune. Vi har også innledet et samarbeid med elev- og lærlingeombudet i Telemark og Arbeidstilsynet om felles foredrag om plikter og rettigheter for VG2-elever.

Julepatrulje

I desember arrangerte LO Telemark, sammen med Handel og Kontor, LOs julepatrulje for tredje året på rad. Det var et positivt tiltak, der vi traff ansatte ute i varehandelen. Under LOs julepatrulje ble det delt ut informasjon og noen LO-effekter.

Annet

LOs ungdomsutvalg i Telemark samarbeider godt med AUF i Telemark og Grenland Sosialistisk Ungdom.

LOs ungdomsutvalg i Telemark driver sin egen radiosending hver lørdag fra kl. 14.00–15.00 på Radio Grenlands frekvens. Dette støttes økonomisk av LO Grenland.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Tom Ivar Evensen og Rune Schrøder fra SpareBank 1 Telemark; Vidar Stang, Fagforbundet; Bjørn Skogen, Handel og Kontor; Erik Hørsrud, Fellesforbundet; Ingeborg Kivle, Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund og distriktssekretæren og ungdomssekretæren fra LO.

Hele og deler av utvalget har hatt diverse møter sammen med flere personer fra SpareBank 1 Telemark for å diskutere muligheter for aktiviteter og tiltak som gir større effekt enn det LOfavør-kursene gir. Det er enighet om å bruke SMS, sosiale medier og internett i kontakten med LO-medlemmer for å få flere SpareBank 1-kunder. Arbeidet har stoppet opp i påvente av at banken finner en ny LO-koordinator.

LO-bussene kom på veien i Grenland i juni. To busser har heldekende LOfavør-reklame med teksten «Fordelen ved å være mange, er mange på hver side», og budskapet om å laste ned LOfavør-appen, på baksiden. Bussene skal kjøre et helt år.

LOfavør-produktene ble markedsført godt på LOs stand på Dyrsku'n i Seljord 11.–13. september.

POLITISK STREIK

28. januar gjennomførte vi den politiske streiken mot endringer i arbeidsmiljøloven flere steder i fylket. Det var stor oppslutning, og arbeidet med streiken skjedde i godt samarbeid med spesielt Utdanningsforbundet, og også med Sykepleierforbundet og Politiets Fellesforbund. Vi fikk stor mediadekning, spesielt i Grenland, hvor ca. 4000 personer møtte opp i et meget dårlig vær.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Den viktigste fagligpolitiske oppgaven har vært å delta i valgkampen for å påvirke valgresultatet i den retning LO ønsker. Mange tillitsvalgte, spesielt i Kragerø, Grenland og på Notodden, har deltatt svært

aktivt. Spesielt fikk aksjonen «Nei til søndagsåpne butikker, ja til søndagstur», stor oppmerksomhet. Tillitsvalgte møtte opp på populære tursteder i fylket med banner med budskapet og med muffins og kjærlighet på pinne til turgåere. Resultatet av valget var spesielt vellykket på fylkesnivå, hvor Arbeiderpartiet endelig fikk fylkesordføreren igjen, og resultatet var gledelig i mange av Telemarks 18 kommuner. LOs representant på fylkestingslisten ble valgt til leder av administrasjonsutvalget.

Arbeidet med å få på plass tilfredsstillende fagligpolitisk samarbeid i alle 18 kommuner, i fylkeskommunen og på Sykehuset Telemark har fortsatt. Mange av kommunene i Telemark har vedtatt Skiens-modellen eller varianter av denne, og mange har vedtatt å følge den gamle arbeidsmiljølovens bestemmelser vedr. midlertidige ansettelser.

Det har vært avholdt møter i samarbeidskomiteen ca. annenhver måned. LO har ett styremedlem i Telemark Arbeiderpartis styre, og én valgt representant i valg-/nominasjonskomiteen.

Det er spesielt to næringspolitiske saker som har hatt ekstra fokus. Den første gjelder planene om å etablere et avfallsdeponi i kalksteinsgruvene til Norcem sementfabrikk. Her har LO vært uenig med Arbeiderpartiet, og er ikke fornøyd med det fagligpolitiske samarbeidet i denne saken. Den andre saken gjelder statlig garanti til store investeringer i industrien, spesielt Ineos i Bamble. Her opplever vi god støtte fra Arbeiderpartiet, men ikke fra regjeringen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren har vært nestleder i Yrkesopplæringsnemnda hele året. Ungdomssekretæren har vært medlem i samme nemnd, som representant for hovedutvalget for kompetanse.

Distriktssekretæren var styremedlem i AOF Norge fram til årsmøtet i mai, og styreleder i AOF Telemark og Vestfold fram til august, da avdelingen ble satt under administrasjon av AOF Norge.

Det har vært god aktivitet i IA-rådet, og samarbeidet med NHO Telemark er meget godt, både innen næringsutvikling og på utdanningsområdet. Vi har flere velfungerende nettverk som Industri-clusteret Grenland og Samarbeidende teknologibedrifter i Grenland, som har stor aktivitet. Vi samarbeider også godt ifm. VRI, HF-prosjekt i hotellbransjen og annen regional næringsutvikling. Distriktssekretæren er leder av SMSØ i Telemark og styremedlem i Ungt Entreprenørskap i fylket.

ANDRE SAKER

I løpet av året har vi gjennomført omorganiseringer. Renholder Thorunn Granheim gikk av for aldersgrensen, organisasjonsmedarbeider Else Vik Bratsberg overtok stillingen som renholder, ungdomssekretær Ole-Henrik Olsen overtok stillingen som organisasjonsmedarbeider og Li-Mei Berglid ble ansatt som ny ungdomssekretær. I tillegg har vi hele året hatt Wenche Jansen Tveitan ansatt i 30 prosent stilling som organisasjonsmedarbeider.

LO Telemark er spesielt fornøyd med å ha oppnådd et økt fokus på kampen for et seriøst arbeidsliv og mot sosial dumping. Vedtakene i Skien kommune og i Telemark fylkeskommune, med særlig fokus på å bruke seriøse aktører med lærlinger, har spredd seg til de andre kommunene i vårt fylke, og til kommuner og fylkeskommuner landet rundt.

Aust-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

LO i Aust-Agder har én lokalorganisasjon for hele fylket med 10 048 medlemmer. Det er 61 fagforeninger/fylkesforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret har bestått av: Kjell Arne Andersen (leder), EL & IT Forbundet; Bente Trulsvik, Fagforbundet; Bjørn Gottschlich, Fellesforbundet; Syvert Fossdal, Fellesforbundet, 1. vara som møter fast. I tillegg møter Per Åge Nilsen, Aust-Agder Arbeiderparti, og distriktssekretæren, mens organisasjonsmedarbeideren møter som sekretær for styret. Ungdomssekretæren møter etter behov.

Det har vært avholdt fire møter, hvor ett var sammen med styret for fylkeskonferanser i Vest-Agder.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser.

Vårkonferansen ble avviklet sammen med fylkeskonferansen i LO Telemark.

Tema på vårkonferansen:

- Inspirasjonsinnledninger v/Hans-Christian Gabrielsen, LO og Trond Giske, Arbeiderpartiet
- Valgkamp 2015 v/Venke Anny Nes, Fagforbundet Aust-Agder og Vidar Stang, Telemark (fylkestingskandidater)
- Nytt fra Stortinget v/Christian Tynning Bjørnø og Lene Vågslid
- Kommune- og fylkestingvalgkampen v/Svein Tore Løkslid og Ådne Naper

Det ble vedtatt åtte uttalelser.

Tema på høstkonferansen:

Dag 1: Utdanning og kompetanse

- Videregående opplæring i Aust-Agder v/Heidi Tveide og Dag Roland fra fylkeskommunen som innledere. Gruppearbeid.
- TISA v/Terje Olsson, LO
- Valg av LO-utvalg og innkomne forslag v/Agnes Norgaard

Dag 2: Opplæringsdag LO/Ap

- Den fagligpolitiske situasjonen etter valget v/Dag Terje Andersen, Ap og Terje Olsson, LO. Gruppearbeid.
- Hvordan er arbeidsmarkedssituasjonen i Aust-Agder? V/Elin Johnson fra NAV Aust-Agder.

Det ble vedtatt to uttalelser.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har bestått av fem representanter og tre vararepresentanter. Det har vært avholdt tre møter. Utvalget deltok/samarbeidet med 8. mars-arrangementskomiteen i Arendal. Det er gitt økonomisk støtte til Arendal og Grimstad soroptimistklubb, men ikke planlagt noe videre samarbeid.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har i begynnelsen av året bestått av sju ordinære medlemmer, én vara samt én observatør og LOs ungdomssekretær som sekretær. Etter fylkeskonferansen i høst består nå utvalget av fire ordinære medlemmer og en observatør. Det har i alt vært sju møter.

Ungdomssekretær og forbund har vært på jevnlige skolebesøk på videregående skoler, samt hatt stand på UiA.

LOs sommerpatrulje ble gjennomført i uke 27, med til sammen 42 dagsverk og fire medieoppslag. Det har også vært gjennomført en studietur til Oslo, studentarrangement på UiA, deltakelse under Arendalsuka, semesterstartaktiviteter og planleggingssamling i desember og julepatrulje.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har avholdt tre møter. Det har blitt avviklet ett LOfavør-kurs på DFDS København for tillitsvalgte og én LOfavør-kveld. Komité-medlemmer har vært ute på tre medlems-/årsmøter i fagforeningene. SR-Bank har fått fast kontor og er til stede ukentlig på Torvet 10 i Arendal.

FAGLIGPOLITISK SAMARBEID

Distriktskontoret har et godt fagligpolitisk samarbeid med Arbeiderpartiet. Representanter fra Arbeiderpartiet møter fast på fylkeskonferansene og andre arrangementer der det faller naturlig. Under Arendalsuka hadde LO stand og deltok på flere arrangementer.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda/voksenopplæringsutvalget
- Samarbeidskomiteen i Aust-Agder
- Aust-Agder Arbeiderparti, styret, leder av nominasjonskomiteen
- Ap
- HF-prosjekt reiseliv «Best sammen»
- SSL – Sørlandets samferdselsløft
- TV-aksjonen
- IA-rådet i Agder
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)
- Rådet for Arendalsuka
- Likestilling, integrering og mangfold (LIM), regionplan Agder
- Styringsgruppa VINN Agder (regionplan Agder)
- Styringsgruppa Agderkonferansen
- Utdeling av fag-/svennebrev
- Årsmøter i forbundene
- Anleggsgruppa m/EL & IT Forbundet, NAF, Fellesforbundet i Aust- og Vest-Agder
- Likestillingskonferansen

STATISTISK OVERSIKT

Ledigheten utgjør i desember 2299 personer (4 prosent). Det er 150 flere enn i november, og 388 flere enn i desember 2014. Av de ledige er 1505 menn og 794 kvinner. 170 av de ledige er permitterte. 653 har innvandrerbakgrunn. I tillegg til de helt ledige er det 998 delvis ledige i Aust-Agder, 48 flere enn i november og 189 flere enn på samme tidspunkt i fjor.

Bykle kommune har lavest ledighet i fylket med 0,9 prosent. Deretter følger Valle med 1,0 prosent og Iveland med 1,9 prosent. Froland kommune har høyest ledighet med 5,3 prosent. Deretter følger Arendal og Grimstad – begge med 4,6 prosent.

I Aust-Agder er ledigheten lavest innenfor ledelse (16), akademiske yrker (22) og undervisning (31). Industriadarbeid (491) er den næringen med flest ledige. Deretter følger bygg og anlegg (391) og butikk- og salgsarbeid (235).

I Aust-Agder er tilgangen på ledige stillinger 233 i desember – 124 færre enn for en måned siden. Det er størst tilgang på ledige stillinger innenfor helse, pleie og omsorg (83). Deretter følger undervisning (23), bygg og anlegg (22) og akademiske yrker (14).

Vest-Agder

ORGANISASJONSOVERSIKT

LO i Vest-Agder har to lokalorganisasjoner med totalt 26 500 medlemmer. Det er 34 fagforeninger.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen 2013–2017 består av følgende personer: Bjørn Åge Nilsen (leder), Industri Energi; Grete Skovli, Fagforbundet; Eva Nistad Farhat, NNN og 1. vararepresentant Kjell Richard Renstrøm, FF møter fast.

Det er avholdt seks møter.

FYLKESKONFERANSER

Det er avholdt to fylkeskonferanser i Vest-Agder.

Vårens fylkeskonferanse ble avholdt 5.–6. mars på Farsund Fjordhotell i Farsund.

Tema var:

- Rekruttering og ungdom v/Kent Rune Pedersen, LO
- Rekruttering og ungdomsarbeid ved Nikkelverket i Kr.sand v/Cay Nordhaug
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Tor-Arne Solbakken, LO

Høstens fylkeskonferanse ble avholdt 5.–6. november på Scandic Dyreparken i Kr.sand

Tema var:

- Arbeidsmarkedet i Vest-Agder v/Per Lund, NAV
- Videregående opplæring i Vest-Agder v/Kai Tore Flottorp, Vest-Agder fylkeskommune
- Utenlandskabler, er det et behov? v/Geir Vollseter, Industri Energi
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Stein Reegård, LO og Else-May Botten, Ap
- TISA-avtalen v/Helen Bank, For velferdsstaten

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Håkon Ravndal (leder) NNN; Liv Else Kallhovd, Fagforbundet; Øystein Rudi, NTF; Lene Simonsen, NNN; Anne Svendsvoll, HK; Rita Eigeland, FF.

Utvalget har avholdt åtte møter.

Utvalget er fortsatt engasjert i utfordringer innenfor offentlig og privat sektor i forhold til deltidsstillinger og uønsket deltid, samt lærlinger i offentlig sektor og pensjon.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har bestått av: Tonje Alvestad (leder), FO; Tor Stonny Knutsen (nestleder), Fagforbundet; Antonette Hermansen (AU-medlem), NAF; Alexander Taylor (AU-medlem), Industri Energi; Ingrid Kolve, NJF; Inger Anne Hærum, Fellesforbundet; Hilde Lende Aune, Fagforbundet; Maxime Marien, Industri Energi; Alf Foss, EL & IT; Guttorm Strande Syrrist, MFO; Tone Bjørnestøl, NNN; Trond Juklerød, NTF; Fabian Rupa, NSF; Karl Ruben Gaasø, Industri Energi og Gaute Astrup Lien (vara), Postkom.

Ungdomsutvalget har avholdt seks møter.

Det har vært arrangert to mediemøter med representanter fra ungdomsutvalget. I tillegg har AU hatt møter jevnlig.

Det ble arrangert åpen politisk lunsj 14. januar med tema arbeidsmiljøloven. Utvalget var også aktive i mobiliseringen til den politiske streiken. Politisk lunsj om flyktningkrisen ble arrangert 3. desember.

Utvalget gjennomførte stand begge dager under Utdanningsmessa i Kristiansand 19.–20. januar.

Det ble gjennomført LOfavør-kurs for ungdom 13.–15. mars på Gautefall med 20 deltakere, og 13.–15. november i Aalborg med 16 deltakere.

Skolebesøkene har vært vanskelige å gjennomføre fordi ungdomssekretæren har vært en del i permisjon. Det er gjennomført ett skolebesøk med stand og foredrag ved KKG og Mandal vgs. Fire skoler ble også besøkt (uten foredrag) i organiseringsuka.

Ungdomsutvalget har vært representert på LOs student- og ungdomskonferanse, FYKO og LOs fylkeskonferanser i Vest-Agder.

Organiseringsuka ble avholdt 16.–19. mars med ni deltakere og 18 dagsverk. Det ble gjennomført bedriftsbesøk i Kristiansand, Sørlandsparken og Vennesla. Det var skolebesøk ved Vennesla vgs, KKG, Kvadraturen skolesenter og Tangen vgs.

Ungdomsutvalget var aktive i organiseringen av «Søndagstur mot søndagsåpne butikker» 19. april, med flere hundre deltakere.

Ungdomsutvalget arrangerte solidaritetskonsert med Andy the Candy i Kristiansand natt til 1. mai, med godt oppmøte. Utvalget arrangerte stand 1. mai formiddag med innsamling til Norsk Folkehjelp, og markerte seg også i toget med parolen «Stolte fagarbeidere».

Årets sommerpatrulje ble gjennomført 29. juni–3. juli. 28 personer deltok med til sammen 58 dagsverk. Det ble besøkt 200 bedrifter og snakket med ca. 280 ansatte. Kurset for nye deltakere ble holdt i Kristiansand 5.–6. juni med 12 deltakere.

Det ble avholdt to lærlingekonferanser, 30. november og 1. desember i Lyngdal og Kristiansand, med ca. 300 lærlinger, i samarbeid med bl.a. NHO og fylkeskommunen.

Ungdomsutvalget arrangerte valgkampstand sammen med LO Kristiansand og stand på Grønt senter i forbindelse med Grønne dager. Det ble også arrangert juleaksjon med stand i Markens 10. desember.

3. desember ble det arrangert Shuffle-turnering på Håndverkeren.

Det har vært gjennomført fem stands ved Universitetet i Agder

med deltakere fra NAF, Fagforbundet, NTL, IE, FO og MFO. Ved semesterstart var vi representert med stand begge dagene under Studiestartfestivalen. Vi hadde også stand under idrettsdagen ved universitetet.

Ungdomssekretæren har deltatt og holdt innledning på lokale kurs ifm. ungdomsarbeidet til Fellesforbundet Rogaland/Agder, Fagforbundets regionsamling, Fagforbundet Vennesla, Fiskå Verk Arbeiderforening og Nikkelverkets Arbeiderforening. Flere ungdomstillitsvalgte har også fått besøk på arbeidsplassen.

LO ungdom Vest-Agder har vært promotert jevnlig gjennom sosiale medier. Facebook-siden oppdateres flere ganger i uka og har nærmere 900 følgere. De beste innleggene har hatt over 80 000 visninger og 500 delinger. Instagram-profilen har over 220 følgere og Snapchat ca. 100.

LOFAVØR-KOMITEEN

LOfavør-komiteen i Vest-Agder 2013–2017 består av: Elisabeth Haaversen (til 31. juli), distriktssekretær/leder; Agnes Norgaard (fra 1. august), distriktssekretær Aust- og Vest-Agder; Filip Hoel (nestleder), NNN; Grete Skovli, Fagforbundet; Marianne Austrud, NTF; Arnfinn Reinertsen, FF; Ivan Evensen, EL & IT; Bjørg Stangenes Nilsen og Ragnar Tollisen, SpareBank 1. 1. vararepr. Vidar Hamre, IE, møtte fast, gikk ut i 2015. Ungdomssekretæren og organisasjonsmedarbeider tiltrer LOfavør-komiteen. Org.medarbeider er sekretær for komiteen.

LOfavør-komiteen i Vest-Agder har avholdt fire møter og tre LOfavør-kveldskurs: 14. oktober i Flekkefjord, 21. oktober i Kr.sand og 22. oktober i Farsund, ett LOfavør todagers-kurs 17.–19. april på Kielferga, samt to LOfavør ungdomskurs: 13.–15. mars på Hovden og 13.–15. november i Danmark.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

- Gjennomført bedriftsbesøk med stortingsrepresentant
- Månedlig fagligpolitisk møte for tillitsvalgte og stortingspolitikere fra Ap

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda/voksenopplæringsutvalget
- Samarbeidskomiteen i Aust-Agder
- Vest-Agder Arbeiderparti, styret

- HF-Prosjekt reiseliv «Best sammen»
- SSL – Sørlandets samferdselsløft
- TV-aksjonen
- IA-rådet i Agder
- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ)
- Rådet for Arendalsuka
- Likestilling, integrering og mangfold (LIM) regionplan Agder
- Styringsgruppa VINN Agder (regionplan Agder)
- Styringsgruppa Agderkonferansen
- Utdeling av fag-/svennebrev
- Årsmøter i forbundene
- Anleggsgruppa m/EL & IT Forbundet, NAF, Fellesforbundet i Aust- og Vest-Agder
- Likestillingskonferansen

Rogaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Rogaland har vi fem lokalorganisasjoner. Medlemstallet i forbundene viser totalt en positiv utvikling gjennom året.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen består pr. 31.12.15 av: Jan Refsnes (leder), EL & IT; Herdis Gunn Rødne; Nina Galta. Vara i prioritert rekkefølge er: Johan Norum; Steinar Hopsdal; Fagforbundet; Remy Penev, Industri Energi.

Det ble avholdt fire styremøter.

FYLKESKONFERANSER

Samarbeidsorganet har hatt to konferanser, 5. og 6. mars på Sola, og 5. november i Haugesund.

Fylkeskonferansen i mars vedtok følgende uttalelser:

- Bussjåførene må sikres representant hos sin reelle arbeidsgiver
- Ingen TISA-avtale om økt privatisering av offentlige tjenester
- TTIP – en trussel mot demokratiet, norsk landbruk og næringsmiddelindustrien
- Boikott endringene i arbeidsmiljøloven

Fylkeskonferansen i november vedtok følgende uttalelse:

- Vi trenger en ny politisk kurs
- Industrien langs kysten er i krise. Regjeringen må ta grep
- Gi havnearbeiderne tariffavtale nå
- Omorganisering av kollektivtransporten i Rogaland
- EØS-avtalen

JURIDISK REGIONKONTOR

Advokat og sekretær har vært fullt belagt med oppgaver, og vel så det. Det er et spørsmål om det er forsvarlig med kun én advokat tilgjengelig i fylket. Det er imidlertid veldig praktisk, både for distriktskontoret og forbundene, å ha en advokat i Folkets Hus. Det er stadig flere saker som er knyttet opp til midlertidige stillinger og fortrinnsrett. Advokaten er sterkt belastet, og flere saker må tas av advokatkontoret i Oslo. Advokatkontoret er vedtatt flyttet fra Folkets Hus for å samlokaliseres med Industri Energis advokatavdeling.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Hilde Slotnes (leder); Ove Iversen (nestleder); Marianne Hansen; Torhild Nesvåg og Mudirat Ajetunmobi.

Utvalget har hatt tre møter.

8. mars-komiteen i Stavanger mottok økonomisk støtte. Videre har vi sponset og deltatt i «Stavanger på skeivå» i september. I forbindelse med «Den internasjonale dagen mot vold mot kvinner» inviterte LO organisasjoner og partier til samarbeid og holdt åpent arrangement med temaet «Vold i nære relasjoner – vold stenger dører», der det var 120 deltakere til stede.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget i LO Rogaland har bestått av: Lauritz Slåttebrekk (leder), EL & IT; Pål Tangen (nestleder), NNN; Anniken Heimdal Tjøstheim, Fagforbundet; Fredrik Lyder, Industri Energi; Greta Bekeryte, NAF; Espen Watne, NTF; Mudirat Ajetunmobi, HK; Karl Andreas Pedersen, Sjømannsforbundet; Silje Christin Rosseland, FO; Jan Godfrey, Industri Energi. Varamedlemmer var Jake Lawrence Nolasco, HK; Lone Stormoen, Industri Energi; Anita Berg, Fagforbundet.

For lokalorganisasjonene: Karl Emil Selvåg, LO i Nord-Rogaland; Erik Malmin Stangeland, LO i Sandnes og Gjesdal; Lisbeth Tallaksen, LO i Stavanger og omegn; Ingve Solvik-Olsen, LO Jæren. Julia Wong, AUF, har vært observatør.

Ungdomsutvalget har hatt fem møter og gjennomført følgende aktiviteter:

- Kurs/skolering for ungdom, 4 stk.
- Strategisamling for ungdomsutvalget
- Skolebesøk, 23 stk.
- Arrangement med LO studentservice, 8 stk.
- LOs sommerpatrulje
- Studiestart
- Valgkamp
- Lærlingepatrolje
- Stått på stand
- Deltatt på konferanser og seminarer
- Etablert to nye forbundsvise ungdomsutvalg
- Startet opp framlag (Framfylkingen)
- Hatt et godt samarbeid med AUF

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Jarle Vines, Industri Energi; Odd Inge Godhavn, Fellesforbundet; Ole Jarl Madland, NAF; Trond Helland, Fagforbundet; Helga Skjeie, FLT; ungdomssekretær Solfrid Lerbrekk og distriktssekretær Øystein Langholm Hansen, LO Rogaland.

I tillegg har SpareBank 1 SR-bank tre representanter i komiteen: Lars Enevoldsen, Gaute Thise Jacobsen og Nils Ole Svela. Åsa Gro Gjølme, LO Rogaland, har fungert som sekretær

De fire lokale LOfavør-komiteene har fungert veldig forskjellig i perioden. Tre av dem har fungert greit, mens den siste nok trenger noe mer hjelp for å komme skikkelig i gang. De lokale komiteene er i LO i Nord-Rogaland, LO i Stavanger og omegn, felles komité for Sandnes og Gjesdal og Jæren, samt en komité for LO i Dalane.

HELE ROGALAND LESER

Også i 2015 har LO Rogaland vært deltaker og deleier i prosjektet «Hele Rogaland leser», som nok en gang trykket opp og delte gratis ut 40 000 eksemplarer av en bok. Boken i år var barneboken *Sov godt herr Spiss* av Erna Osland, med illustrasjoner av Inger Lise Belsvik.

Dette er et godt prosjekt, som bygger utrolig godt opp om LOs gode rykte som kulturaktør.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Vi prøver å delegere oppgaver til de forbundsområdene oppgavene hører til. Dette er imidlertid ikke enkelt, fordi de må delegeres til tillitsvalgte/ansatte i forbundene, som allerede har en belastet hverdag. Derfor er mye som kunne vært delegert, likevel håndtert av oss.

Distriktssekretæren, ungdomssekretæren, organisasjonsmedarbeiderne og representanter fra forbund har i 2015 bl.a. deltatt i bl.a. følgende organer:

- Rogaland kurs- og kompetansesenter, RKK, styret
- RUP partnerskap
- Styringsgruppen for VRI
- Rogaland Arbeiderparti – styret og fylkestingsgruppen
- Stiftelsen Rogalandsforskning, nestleder i styret
- Samarbeid mot svart økonomi, SMSØ
- Rekruttering og integrering i Stavanger-regionen, styringsgruppen
- Samarbeidskomiteen LO/Ap i Rogaland
- LOfavør-komiteen i Rogaland
- Innovasjon Norge – regionstyret i Rogaland
- TV-aksjonen i Rogaland – fylkeskomiteen
- Yrkesopplæringsnemnda i Rogaland fylkeskommune
- Faglig råd for karrieresenter og voksenopplæring
- Fagskolerådet i Rogaland, leder
- Ungt Entreprenørskap Rogaland
- Prosjektrådet for E39 Rogfast
- Haugaland skole og arbeidsliv
- IA-rådet i Rogaland
- Referansegruppen for NY GIV
- Rådet for samarbeid med arbeidslivet, Universitetet i Stavanger
- Referansegruppe skole/arbeidsliv, Stavanger
- Distriktsrådet HV – Agder – Rogaland
- Hele Rogaland leser – Sølvberget Stavanger kulturhus/bibliotek

Hordaland

ORGANISASJONSOVERSIKT

Fylket har seks lokalorganisasjoner med varierende størrelse og aktivitet. LO i Bergen og omland er størst, med tolv kommuner. Disse dekker om lag en tredjedel av fylkets areal, og om lag tre fjerdedeler av forbundenes medlemmer i fylket. Forbundenes lokale ledd i fylket består av alle typer, fra landsdekkende fagforeninger til bedriftsforeninger, og utgjør etter vår oversikt 109.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret består av: Ørjan Myrmel, (leder), Fagforbundet; Silje Nilsen, FF; Alfred Leren, Fagforbundet.

I Hordaland er det etablert en «lederkonferanse» bestående av alle lokalorganisasjonslederne, som i praksis erstatter styret for fylkeskonferansen. Lederkonferansen har avholdt to møter.

FYLKESKONFERANSER

Årets første fylkeskonferanse ble avholdt 12. og 13. mars på Stord. Hovedtema var NordMod 2030 og kommune- og fylkestingsvalget. Første dag ble fagligpolitisk innledning gitt ved LO-sekretær Trude Tinnlund. Konferansens tema ble angitt av Frank Aarebrot, som innledet om frihet og demokrati i et lokalt perspektiv. Fagdirektør Ole Bakkebø hos Fylkesmannen orienterte om at kommuner kan bli tvangssammenslått. Andre dag ble startet med at politisk kommentator Olav Kobbeltveit ga et «Skråblikk på det politiske Hordaland». Deretter ga fylkesordfører kandidat for Ap, Anne Gine Hestetun, en politisk innledning. Jan-Erik Støstad ga avslutningsvis en innledning om NordMod 2030, med påfølgende debatt.

Høstens fylkeskonferanse ble avholdt 22. og 23. oktober i Bergen. Fagligpolitisk innledning ble gitt av LO-sekretær Renée Rasmussen. Tema første dag var kommunereformen, og innledninger ble gitt av Geir Vinsand fra NIVI Analyse, Nina Hagen fra Fagforbundet og Ole Bakkebø, som er fagdirektør hos Fylkesmannen. Dag to var lagt opp som LO–Ap-dag. Innledninger ble gitt av Trond Giske og Renée Rasmussen. Etter debatt ble dagen avsluttet med gruppeoppgaver, hvor den fagligpolitiske valgkampen ble evaluert. Videre ble det gitt innspill til «Veien til 2017», en vei som for øvrig ble erklært åpnet.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Medlemmer av utvalget: Åse Vaksinen Sælensminde (leder), HK; Hamdi Sæther, NAF; Annette Michelsen, FO; Elise Dåvøy (sekretær), LO. Sølvi Folkedal kom inn som vara for Annette i februar. I august tok Annette permisjon fra utvalget. Permisjonen skal vare i ett år. Sølvi rykket da opp som fast representant for FO i utvalget. Kristina Lisicina kom inn som representant for Fellesforbundet i februar.

Utvalget har avholdt sju utvalgsmøter og fem planleggingsmøter for konferansen «Bekjempelse av vold mot kvinner». På planleggingsmøtene møtte også representanter fra samarbeidspartnerne: FO, Fagforbundet, LO Stat, Norsk Folkehjelp og Empo – Kirkens bymisjon.

I 2015 gjennomførte utvalget følgende aktiviteter:

- FO/LO/Kvinnefronten – møte 5. mars om «ny» straffelov
- Synlig i 8. mars-tog med aml-plakater og bannere
- Støttet tiltaket «I see humans» 11. april (markering for å se med-mennesker, ikke problemer eller fremmedelementer)
- Deltakelse på «Vold i nære relasjoner»-konferanse i regi av politiet i Ålesund, 13. april
- Regnbuedagene: Frokostmøte med Line Halvorsrud (Skeiv ungdom) som innleder og visning av filmen «Pride» (ca. 80 på filmframvisning). LO var også godt synlig i paraden 6. juni.
- Representert i planleggingsgruppen til Løvetannmarsjen 19. juni (markering for et styrket rettsvern for barn)
- Representert på fagligpolitisk konferanse 15.–16. august
- Deltok i valgkampen med utdeling av materiell fra LO sentralt og lokalt.
- Konferanse 25. november: «Bekjempelse av vold mot kvinner». Det var ca. 80 deltakere på konferansen. Åse Vaksinen Sælensminde ledet konferansen.

Innledere:

- Marte Mjøs Persen, ordfører i Bergen, åpnet konferansen
- Forandringsfabrikken, to «proffer» fortalte om sin oppvekst
- Mary Mbalikungeri fra Rwanda's Womens Network
- Gunvor Raundalen, Amatheia
- Doro Loro og Leila Rossow, Empo – Kirkens Bymisjon
- Elisabeth Harnes, RVTS
- Kjersti Fykse, Exit-gruppen i Politiet
- Kristina Skyberg underholdt med to kulturinnslag under konferansen

Julelunsj for utvalget 11. desember.

UNGDOMSUTVALGET

Utvalget har bestått av: Beathe Sognnes (leder), NNN; Ina Dorthea Olsen (nestleder), Fagforbundet; Axel Fjeld, NJF; Karianne Jæger, Fellesforbundet; Emil Tomasgard, HK; Kjersti Tresland, EL & IT; Andreas Rasmussen, NTL; Rune Ekren, NTF; Malin Trellevik, NAF; Robin Knutsen, Postkom; Astrid Levåg, Industri Energi og Marius Bexrud, NSF. Observatørstatus: Johanne Marie Sletten (NFSU), ungdomspartiene på venstresiden og ungdomskontaktene i LOs lokalorganisasjoner.

I løpet av året har det vært noen utskiftninger i utvalget. Emil Tomasgard har meldt overgang fra HK, her avventes det nå ny representant. Patrick Tvedt er skiftet ut med Karianne Jæger, og Morten Fuglum har kommet inn som vara fra Fellesforbundet. Beathe Sognnes fra NNN gikk over fra nestleder til leder i utvalget etter at Emil Tomasgard gikk ut, da ble Ina Olsen fra Fagforbundet valgt som ny nestleder. Emil Tomasgard fra LO i Indre Hardanger møtte første semester. Observatøren fra NFSU, Ingeborg Sivertstøl, har gitt stafettpinnen videre til Johanne Marie Sletten høsten 2015.

Ungdomsutvalget har avholdt ti møter. I tillegg har deler av utvalget deltatt i planleggingsmøter for konferanser, kurs, sommerpatrulje og annet som har stått på agendaen.

Ungdomsutvalget gjennomførte følgende aktiviteter:

- Trinn 1-kurs i Bergen
- Stands på universitet, høyskoler, utdanningsmesser, yrkesmesse og karrieredager
- 1. mai-tog og første offisielle frokost med utvalget
- Deltatt på LOs student- og ungdomskonferanse på Sørmarka
- Eksamensaksjon på studentsenteret på vårparten av semesteret sammen med AUF
- TISA- og TTIP-aksjon på Torgallmenningen
- Miljøpolitisk konferanse på SV-fakultetet
- Skolebesøk på videregående skoler
- Radioinnspillinger i Radio Puddefjord
- Sommerpatrulje-kurs
- Sommerpatrulje kick-off på Torgallmenningen
- Sommerpatruljen og radioprogram fra sommerpatruljen
- Trinn 2-kurs i Sogndal

- Juleaksjon og julebord for utvalget
- Vinterpatrulje i Myrkdalen

LOFAVØR-KOMITEEN

Roger Pilskog har ledet komiteen, som for øvrig har bestått av: Ørjan Myrmel, Fagforbundet; Sonja Hjellvik, HK; Mads Kleven, FF; Arne Jakob Vik Olsen, NTL; Torbjørn Reigstad, NAF og Vilde Stokken. Fra SpareBank 1 SR-Bank deltar: Alvhild Tofterå Berge, Agnar Aarskog og Knut Marius Dale.

Komiteen har avholdt fire møter, samt en åpen LOfavør-konferanse med tema «Vestlandsindustrien og det grønne skiftet». Det ble gitt innledninger ved Arne Austreid (konserndirektør i SR-bank), Vegard Frihammer (daglig leder i Greenstat) og Nils Aadland (NCE Maritim Clean Tech). Det er arrangert to LOfavør-kurs med god deltakelse.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Samarbeidskomiteen er i ferd med å organisere arbeidet bedre, og det avholdes nå jevnlig møter. LO og Ap i Hordaland arrangerte sin årlige fagligpolitiske konferanse 15. og 16. august. I distriktssekretærens fravær ble konferansen åpnet av leder i LO i Bergen og omland, Mads Kleven. Innledninger ble gitt første dag av Sissel M. Skoghaug (nestleder i Fagforbundet) og Anne Gine Hestetun (fylkesordfører kandidat).

Andre dag var det innledning ved Kjersti Stenseng (partisekretær i Ap) og Hans-Christian Gabrielsen (2. nestleder i LO). Konferansen ble avsluttet med felles transport til Ap's valgkampåpning på Ny-Krohnborg skole. I forbindelse med den fagligpolitiske valgkampen har engasjementet fra fagforeninger og lokalorganisasjoner generelt sett vært økende, og ga med det sitt bidrag til at Hordaland fikk et godt valgresultat, både i kommuner og på fylkesnivå.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

- Yrkesopplæringsnemnda: Roger Pilskog, nestleder, medlemmer Rita Jordal, Fagf. og Atle Rasmussen, EL & IT. Lærlingerepresentanter: Julie Breistein, Fagf. og Lisa Hopland, EL & IT
- Innovasjon Norge Hordaland: Roger Pilskog
- Ap Hordaland, styret: Roger Pilskog
- Regionalt Næringsforum: Roger Pilskog
- Råd for Arbeidstilsynet Vestlandet: Roger Pilskog

- Ungt Entreprenørskap Hordaland: Vilde Stokken
- Gnist Hordaland: Elise Dāvøy
- SMSØ Hordaland: Vilde Stokken og Mads Kleven (FF)
- HOG Energi: Terje Ohnstad (FF)
- UiB, råd for samfunnskontakt: Roger Pilskog
- HiB, råd for samfunnskontakt: Roger Pilskog
- Næringsforum Vest: Roger Pilskog
- Rådet for Heimevernet, distrikt Vest: Birgit Stav (NTL)
- IA-rådet Hordaland: Roger Pilskog (nestleder), Elise Dāvøy
- AOF Hordaland: Roger Pilskog, styreleder
- Samarbeidskomiteen LO–Ap Hordaland: Roger Pilskog; Mads Kleven, FF; Ørjan Myrmel, Fagf.; Sonja Hjellevik, HK
- Styringsgruppe for Aksjon lærebedrift Hordaland: Roger Pilskog, Elise Dāvøy
- Rett kompetanse HFK (Hordaland fylkeskommune): Elise Dāvøy
- Planprogram og plan for kompetanse og arbeidskraft HFK, arbeidsgruppe: Elise Dāvøy
- Planprogram og plan for kompetanse og arbeidskraft HFK, styringsgruppe: Roger Pilskog
- Kontaktutvalg for E39 Hordfast, HFK: Roger Pilskog
- Kontaktutvalg for E16 Bergen–Voss, HFK: Roger Pilskog
- Jury for oppfinnarprisen, HFK: Elise Dāvøy
- Byaksjonskomiteen for TV-aksjonen: Elise Dāvøy (13.08–18.10.)
- Yrkes-NM + Yrkeslabyrinten 2016: Elise Dāvøy (f.o.m. 12.11.)
- Brukerutvalget for NAV-kontorene i Bergen: Arne Jæger (LO i Bergen og omland)
- Styringsgruppe for lokalorganisasjonsprosjektet i Hordaland: Roger Pilskog, Elise Dāvøy, Mads Kleven, FF og Arne Jæger, LO i Bergen og omland

ANDRE SAKER

LO-forum er etablert som en møteplass for forbundenenes representanter i fylket. Det er avholdt ett møte. Sakene gjaldt koordinering av forbundenenes standpunkt om øst–vest-utredningen, samt å gi orientering om skjerpet praksis fra NAV ved oppfølging av sykemeldte.

Næringsforum Vest er etablert som et samarbeid mellom LO og NHO i de fire vestlandsfylkene. Det er avholdt ett møte i anledning øst–vest-utredningen.

LO og NHO i Hordaland har i fellesskap etablert prosjektet «Aksjon lærebedrift Hordaland». Prosjektet styres av LO og NHO i

fellesskap. Prosjektet finansieres i det vesentligste av Hordaland fylkeskommune.

Regionalt råd for Arbeidstilsynet ble reetablert i 2014 etter initiativ fra Arbeidstilsynet. Som følge av interne prioriteringer i NHO, har de blant annet trukket seg fra dette rådet. Etter dette har det ikke vært avholdt flere møter.

Sogn og Fjordane

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2015 var det i Sogn og Fjordane 65 fagforeningar fordelt på 8 lokalorganisasjonar

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Ralf Einar Johannessen (leiar), Fagforbundet; Margun Rygg, HK og Elin Vie, HK.

Det har vore helde fire møter.

FYLKESKONFERANSAR

Det er arrangert to fylkeskonferansar med fylgjande tema:

- Den faglege og politiske situasjonen
- Arbeidslivskriminalitet, svart økonomi og sosial dumping
- Svart arbeid
- Fagopplæring
- Korleis følge opp lærlingar
- Arbeidsmiljølova og politisk streik
- Verdiskapingsplanen for Sogn og Fjordane 2014–2025
- Korleis kan LO og dei raudgrøne partia utvikle det faglegpolitiske samarbeidet for å vinne vala i 2015 og 2017?

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVAL

Utvalet har hatt fylgjande samansetting: Alison Molland (leiar), NTL; Johnny Gotteberg, NAF; Kari Daltveit, Fagforbundet; Svanhild Handal, FO; Sindre Humberstet, HK. Personleg vara: Per Bjarne Molnes, NTF; Hilde Thuse, NAF; Ann Kristin Nygård, FO; Marit Feigum, HK.

Utvalet har hatt tre møter.

Dei har handsama ni saker til saman, der dei viktigaste er:

- Konferanse om vald i nære relasjonar
- 8. mars
- 1. mai

Aktivitet:

Det vart arrangert ein konferanse i Sogndal om «Vald i nære relasjonar», der ein hadde inneleiar frå Krisesenteret i Sogn og Fjordane og Mariann Vigdal, klinisk sosionom. Konferansen hadde 130 deltakarar.

UNGDOMSUTVALGET

Samansetting: Susanne Kragseth, FF; Lex Müller, NAF; Sølvi Elise Hansen, HK; Antonella Vidal, Fagforbundet; Ole Henrik Stølen, AUF; Erlend Herstad, SpU; Katrine Aepelset, NfU; Tina Rasmussen, Industri Energi; Jostein Odd, NTL.

Utvalet har hatt tre ordinære møter, og i tillegg har fleire i utvalet delteke på arbeidsmøter mellom anna om sommarpatruljen.

Dei viktigaste aktivitetane er:

- Stand og eksamensaksjon på høgskulen
- Forkurs til sommarpatruljen
- Trinn 1 ungdomskurs
- Trinn 2 ungdomskurs
- Sommarpatruljen
- Skulebesøk

Sommarpatruljen

Patruljen besøkte 213 bedrifter. Det var 26 dagsverk med, som gjorde ein veldig god innsats. Det kom inn mange tips i forkant og undervegs i patroljen, som stort sett vart fulgt opp med besøk. Vi fekk god mediedekning, både i avis og radio. Forbunda som deltok var Fagforbundet, Fellesforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Handel og Kontor, Industri og Energi og Norsk Tjenestemannslag

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har fylgjande samansetting: Nils Petter Støyva; Øyvind Åsarmoen Møller; Lars Terje Standal, Industri Energi; Arild Horsevik, EL & IT; Berner Midthjell, NAF; Rolf Eide, SMN; Margunn Rygg, HK; Kari Daltveit, Fagforbundet; Sverre Willy Johansen, SMN; Jon Sponås, SMN.

Det har vore fire møter i komiteen.

Saker og aktiviteter:

- Handlingsplan 2015
- Forbunda sine mål og aktiviteter
- LOfavør temakveldar
- LOfavør informasjon og kulturkveldar
- LOfavør konferanse
- Opplæring av komitémedlemmane
- Korleis spisse og betre få fram bodskapen med LOfavør-produkta?
- LOfavør bankprodukt

FAGLEGPOLITISK ARBEID

Det faglegpolitiske arbeidet er forankra i samarbeidskomiteen i fylket.

Følgande saker har det vore jobba med:

- Verdiskapingsplan
- Høgskulen i fylket
- Stad skipstunnel
- Oljebasen i Florø
- Valkampen 2015
- Bedriftsbesøk
- Budsjettet til Sogn og Fjordane fylkeskommune
- Kraftsituasjonen, nettariifar i fylket

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD, UTVALG OG PROSJEKT

Distriktskontoret har vore representert ved distriktssekretær, ungdomssekretær og organisasjonsmedarbeider og andre i følgjane:

- Leiar i Fagopplæringsnemnda i Sogn og Fjordane v/distriktssekretær
- Samarbeidskomiteen LO/Ap v/distriktssekretær og ungdomssekretær
- Vindkraftforum v/distriktssekretær
- Næringslivets Samferdsleforum v/distriktssekretær
- Næringsforum Vest v/distriktssekretær
- IA-rådet v/organisasjonsmedarbeidar
- TV-aksjonen v/organisasjonsmedarbeidar
- Arbeiderarkivet v/tidlegare distriktssekretær
- Partnerskap for karriererettleiing v/ungdomssekretær
- NAV brukarutval v/organisasjonsmedarbeidar
- Regionalt samarbeid mot svart økonomi v/ungdomssekretær

- Råd for samarbeid med høgskulen v/distriktssekretær
- Styringsgruppe for Stad skipstunnel v/distriktssekretær
- Styringsgruppe i samarbeidsprosjekt stat-næringsliv v/distriktssekretær
- Styringsgruppe for prosjektet «Ringer i vannet» v/distriktssekretær
- Styringsgruppe for Verdiskipingsplan v/distriktssekretær
- Nynorsk Forum v/organisasjonsmedarbeidar
- Næringsdagane i Sogn og Fjordane v/distriktssekretær
- Fellesmøte med stortingsbenken og fylkesutvalet v/distriktssekretær

ANDRE SAKER

- Næringsbarometer for 2015
- NHO årskonferanse
- Næringslivskonferanse i Sogn og Fjordane
- Nasjonal opplæringskonferanse.

LO, YS, Unio og LO gjekk til politisk streik 28.1. Det var første gangen at ei samla fagrørsle i Sogn og Fjordane gjekk til politisk streik. Grunnen til den politiske streiken var regjeringas forslag om å gjere store endringar i arbeidsmiljølova, endringar som vil svekke rettane til arbeidstakarane. Fleire midlertidige tilsette, meir overtid og meir helgearbeid er stikkord i forslaget frå regjeringa.

Fagrørsla har kjempa gjennom og bygd opp arbeidsmiljølova stein for stein. Dette ville regjeringa bryte opp, og dermed svekke rettane til arbeidstakarane. Det var stor oppslutning om streiken.

Tabellen under viser kor mange som var med på dei ulike arrangementa rundt om i fylket:

Årdal	– 400
Lærdal	– 100
Sogndal	– 400
Vik	– 200
Høyanger	– 350
Dale	– 100
Førde	– 900
Flora	– 300
Svelgen	– 200
Måløy	– 200
Nordfjordeid	– 250

Stand og profilering

For å følge opp LO sentralt sine prioriteringar innan rekruttering, val og «medlemspleie» har vi prioritert å vere svært synlege på stand ulike stader i fylket. Standa har vore gjennomført i samarbeid med LO sine lokalorganisasjonar og forbundsområda.

Vi har delteke på fylgjande arrangement:

- Handlelaurdag før 1.mai
- Lustramarknaden
- Lærdalsmarknaden
- Førde Torg
- Sommarpatruljen
- Sommarbåten i samarbeid med Sjømannsforbundet
- Høyanger 100 år
- Torgdag, Førde
- Den røde tråden, Årdal
- Den røde tråden, Eid
- IA-dag på Sunnfjord Hotell

NÆRINGSLIV, ARBEID OG SYSSELSETTINGSSITUASJONEN

Det har vore eit år med høg sysselsetting og lite arbeidsløyse i fylket. Dei fleste næringane har hatt godt med arbeid og i fleire bransjar har det vore problem med å skaffe faglært arbeidskraft. Innan fiskeindustrien og enkelt industribedrifter har det vore kortvarige permitteringer. På slutten av året har «oljekrisa» også ramma fylket vårt og gitt noko auka arbeidsløyse, særleg på kysten.

Innan offentlig sektor har det stort sett vore status quo. Men i samband med budsjetthandsaminga for fylkeskommunen vart det store nedskjeringar i fylkeskommunen.

Ved utgangen av året var 1,9 prosent av arbeidsstyrken utan arbeid, som er blant den lågaste arbeidsløysa i landet. Men det er signal som kan tyde på vanskelegare tider, spesielt innanfor byggebransjen og oljerelatert aktivitet.

Møre og Romsdal

ORGANISASJONSOVERSIKT

Vi har seks lokalorganisasjoner med 169 registrerte fagforeninger, herav seks fylkesforeninger med medlemmer i alle lokalorganisasjonene, samt medlemmer i ti landsdekkende fagforeninger, hovedsakelig NTL-foreninger. NTL Skatt, NSF og Postkom er regionale foreninger hvor vi har medlemmer. Det er registrert 33 762 betalende medlemmer i vårt fylke. 13 309 er registrert som ikke-betalende medlemmer, men tallet vurderes som for lavt, da ikke alle oppgir hvor mange medlemmer de har uten kontingent.

Nedlagte fagforeninger: IE Rindal Trearbeiderforening, IE Borgund Treindustriarbeiderforening.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Møre og Romsdal har gått inn i den nye strukturen for fylkeskonferansene.

Styret består av: Arnt Silseth (leder), Fagforbundet; Bjørg Anne Hafsås, EL & IT; Bengt Eriksson, Fellesforbundet; Maria Jensen Solevåg, Norsk Sjømannsforbund; Svein Tore Hess, LO Ålesund og omegn; Astrid Rønning, LO Ytre Nordmøre. Bjørnar Dahle tiltrer styret som fylkets delegat i LOs representantskap.

Det har vært avholdt fire møter i styret.

FYLKESKONFERANSER

Det har vært avholdt to fylkeskonferanser.

Vårkonferansen ble avholdt i Ålesund, med den fagligpolitiske situasjonen og kommunereform som hovedtema. Hans-Christian Gabrielsen representerte den politiske ledelsen på konferansen. Det ble vedtatt uttalelser om kommunereform, lærlingplasser og postdirektivet.

Høstkonferansen ble avholdt i Molde, sammen med den fagligpolitiske konferansen, slik at det til sammen ble tre dager. Øivind T. Hansen representerte LO på konferansen. På dagsordenen for øvrig var fagopplæring, «Hvem tar vare på den tillitsvalgte» og LO Luftfart. Det ble vedtatt uttaler om luftfart, TTIP/TISA, havnearbeiderne og HV-11.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget består av: Lise Mette Bertheussen (leder), HK; Bjørn Ytrestøy (vara) FF; Ramona Ørjavik (nestleder), Fagforbundet; Britt Hjelseth (vara), SL; Anne Grethe Kjelstad (medlem), Fagforbundet; Bjørg Anne Hafsås, (vara) EL & IT; Jens Petter Jelle (medlem), NNN; Line Bjørnerem (vara), FO; Egil Nedal (medlem), FF; Ildrid Melby (vara), Fagforbundet.

Utvalget har hatt ett møte med planlegging av et arrangement på høstens fylkeskonferanse i Molde. De har ellers kontaktet hverandre via telefon og mail. Budsjettet var øremerket det planlagte arrangementet i høst i tilknytning til fylkeskonferansen og LO/Åp-dagen. Det ble en stor suksess, med foredrag om psykisk og fysisk helse med Yngvar Andersen, kjent fra NRK-programmet Puls. Programmet ble gjort kjent som et åpent møte, via Facebook, og over 200 påmeldte kom for å høre på Yngvar Andersen.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget har i 2015 bestått av: Industri Energi: Ann Elisabeth S. Hustad og Ingvild Egeland; NNN: Rita Kristin Åshamar og Erlend Streitlien; FO: Lisa Laulund Olsen (trakk seg i 2015); EL & IT: Henrik Blomvik og Andreas Aarseth; NAF: Monica Sulebakk; PostKom: Vegar Misund og Henning Røsdal Andersen; Fellesforbundet: Anne Marthe Henriksen og Ken Marius Pedersen; HK: Svein-Erik S. Olsen og Heidi S. Rødset (begge trakk seg i 2015); Fagforbundet: Isabel Trustrup og Lene Myrstad; NTF: Joakim Haugen; NTL: Synnøve Bjørhovde; FLT: Archana Shilanth.

Ungdomsutvalget har vært ledet av Isabel Trustrup med Rita Kristin Åshamar som nestleder. De har hatt fire møter, inkludert et forberedelsesmøte i forkant av FYKO. De avsluttet året med et planleggingsmøte for FYKO 2016 og forberedelser til LO-favørs julepatrulje i desember.

Hovedfokus i år har vært på sommerpatruljen og større aktivitet på høyskolene ved semesterstart. Det ble prioritert å sette opp stand på de fire høyskolene i fylket i januar for å oppfordre studenter til å delta i streiken 28. januar. Ungdomssekretæren har også bistått EL & IT Forbundet i Møre og Romsdal ved å være kursholder i tale- og presentasjonsteknikk i forkant av landsmøtet. Ungdomssekretæren har også holdt foredrag for Molde Røde Kors' integreringsarbeid med

«Verdens kvinner» om lover, regler og jobbsøkertips, og det samme for Molde voksenopplæringskontor på engelsk, for en mer blandet gruppe.

Til høstens fylkeskonferanse valgte vi å gjøre en endring, slik at utvalget gjelder fra FYKO i år til FYKO om to år. Dermed blir det mulighet for overlapping i perioden, slik at de uerfarne får mulighet til å sette seg inn i forberedelsesoppgavene. Det ble derfor valgt et nytt ungdomsutvalg på fylkeskonferansen i høst, som gjelder fra FYKO 2016 til FYKO 2018.

Ungdomskurs

FYKO 2015

FYKO, Møre og Romsdals student- og ungdomskonferanse og trinn 1-skolering for ungdom i ett, ble gjennomført for 16. året på rad på Hotel Union Geiranger, og hadde ca. 75 deltakere pluss 15 innledere og gjester.

Temaene var:

- Arbeiderhistorie v/Ingvild Egeland og Henrik Blomvik
- Fagligpolitisk debatt mellom AUF, Unge Venstre og FpU i Møre og Romsdal, med Pål Spjelkavik fra DK i Sør-Trøndelag som debattleder
- Privatøkonomi v/Magne Gundersen
- Tekstilarbeiderbransjen v/Frida Ottesen fra T-serien Sweat Shop
- Rådet for psykisk helse
- LOfavør v/SpareBank 1 Nordvest
- LO for dummies
- VM i Qatar 2022 og arbeidernes rettigheter
- Forsvar arbeidsmiljøloven-verksted v/Kent Rune Pedersen

LOs tale- og presentasjonsteknikk-kurs for ungdom (LOs trinn 2 ungdomsskolering)

Det ble avholdt kurs i tale- og presentasjonsteknikk 16.–18.oktober. Vi hadde 16 påmeldte og fikk veldig god respons på treningen ungdommene fikk på kurset.

LOs rekrutteringskurs

Det ble arrangert rekrutteringskurs for ungdom i forkant av LO i Ålesund og omegns fagforeningsmesse i Ålesund: LO Forum. Sju personer deltok.

Jobbsøkerkurs for studenter

I april ble det arrangert jobbsøkerkurs for studentene i Volda, i samarbeid med LOfavør. Vi hadde stand hele dagen, og foredrag etter skoletid med info om LO og LOfavør, samt jobbsøkerkurs. 35 deltakere.

LOs fylkeskonferanse

LOs ungdomsutvalg stilte med leder av utvalget, Isabel Trustrup, og vara Henrik Blomvik som delegater med stemmerett. De presenterte arbeidet som er gjort, med satsingen på sommerpatruljen og aktivitetene ved semesterstart.

LOs sommerpatrulje

Forbundene ble invitert til et forberedelsesmøte for å kunne bidra og påvirke gjennomføringen av sommerpatruljens 30-årsjubileum. Utenom ungdomsutvalget var det kun FLT som stilte på møtet. Sommerpatruljen ble utvidet til å gå over åtte dager pluss to kveldspatruljer, og ble gjennomført fra 23. juni til 1. juli. Vi hadde god dialog med Skatteetaten og Arbeidstilsynet både før og etter patruljen. Etter flere utkastelser fra forskjellige bedrifter i Geiranger, dro Arbeidstilsynet på besøk i bygda dagen etter sommerpatruljens visitt.

I forkant ble alle nye deltakere kurset i lov- og avtaleverk, LOfavør, LOs ungdomsarbeid og det praktiske rundt gjennomføringen av selve patruljeuken. Sommerpatruljen besto av 29 deltakere, pluss fire ekstra på kveldspatrulje, totalt 112 dagsverk på åtte dager. I tillegg hadde vi fem stykker fra lokalorganisasjonene fordelt på dagene i Kristiansund, Molde, Ålesund og Ulsteinvik til å stå på stand. Vi besøkte ca. 700 bedrifter, men fikk kun innpass/intervju med ansatte på 581 av dem. Vi endte på 22 prosent totalt brudd på lov- og avtaleverket. Det ble også vervet 42 nye medlemmer under patruljen.

Skoleinformasjon

I 2015 har vi hatt et bedre år enn vanlig, med hele 12 skolebesøk. Vi møtte ca. 500 elever i år, mot 150 året før.

Tre av skolebesøkene var ett større arrangement med ca. 100 elever: Surnadal vgs sammen med Fellesforbundet, Ulstein vgs med ca. 70 elever, og ett på Åndalsnes vgs i regi av Arbeidslivsdagen, der vi møtte ca. 100 elever og hadde stand hele dagen sammen med forskjellige høyskoler rundt om i landet. Ellers har forbundene med

NTF, Fagforbundet og Fellesforbundet vært veldig flinke til å besøke egne organisasjonsområder.

Lærlingearbeid

Vi har fortsatt det gode samarbeidet med fylkeskommunen med samlinger for lærlinger i hele fylket. Her har vi et fast innlegg på andreårssamlingen om rettigheter og plikter, og møtte ca. 400 lærlinger. På førsteårssamlingen møtte vi ca. 500 lærlinger og hadde en kort oppsummering om rettigheter, og resten av seminaret om jobbsøk. På begge samlingene har vi stand hele dagen for å være tilgjengelige i pausene. Forbundene har vært godt representert på stand på disse arrangementene.

LOs studentservice

I Møre og Romsdal har spenningen på høyskolene dreid seg om sammenslåinger og eventuelle endringer i tilbud for ulike studier. Vi har vært godt representert på skolene, og i dette året hadde vi storsatsing ved semesterstart. Dette resulterte i 25 stands på høyskolene, og hele 11 av dem ble holdt under semesterstart i august. Vi vervet ca. 220 studenter på stand, der ca. 150 av dem ble vervet under semesterstart. Stands-aktivitetene våre inkluderer vaffelsteking, lykkeshjulkonkurranse, grilldag i Kristiansund for 200 studenter og rebusløpdeltakelse i Molde og Ålesund. Forbundene har vært godt representert enkelte steder, mens andre steder har det vært store problemer med bemanning. Fagforbundet, Industri Energi, FO, LO Stat region midt-Norge og FLT har vært med for å få tilgang til skolene under semesterstart.

Stands og synlighet

LOs ungdomssekretær har stått på stand under LO Forum i Ålesund 25. april, deltatt i fagligpolitisk fylkeskonferanse i Molde og på Dyregod-dagene på Batnfjordsøra i september.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: LOs distriktskontor: Kari Hoset Ansnes, Kent Logan Jelle og Ruth Tautra; SpareBank 1 Nordvest: Turid Humlen og Kim Jelle; HK: Ann Kristin Heggdal; Fellesforbundet: Cecilie Søllesvik; Fagforbundet: Terje Holmedal/Geir Ole Kanestrøm; EL & IT: Stig Heggem; NTF: Jack Sæther; Industri Energi: Hanne Renate Garli.

Det ble holdt fire møter i komiteen.

Komiteen har hatt en omfattende handlingsplan. I tillegg til faste rutiner med å spre kunnskap om LOfavør-konseptet, har det vært omfattende standsaktivitet og aktivitet rettet mot ungdom og studenter. Komiteen brukte også ressurser på å utvikle et verktøy til bruk i møter og ved kurs/konferanser. Dette er et sett med kort, med caser, som skal skape dialog mellom brukerne. Det har vært prøvd ut i ulike settinger, og har fungert meget bra.

Det ble også i år leid standplass med telt under jazzfestivalen i Molde fra 13.–18. juli, og forbund og lokalorganisasjoner var med å bemanne standen, som ble veldig godt besøkt hele uka. Komiteen hadde også stand på Dyregod-dagene i Gjemnes i september, som samler tusenvis av besøkende i alle aldre.

LOfavør-komiteen har gått i kompaniskap med ungdomsutvalget for å få gjennomført en julepatrulje. Dette er ment som en hilsen til arbeidstakerne i julestria, med informasjon om LOfavør, brannkampanjen samt litt julegodt. Vi nådde ut til 1800 stk. i Molde, Kristiansund og Ålesund-områdene.

Endringer i utvalget: Geir Ole Kanestrøm, Fagforbundet, kom inn i utvalget som erstatter for Terje Holmedal, som har blitt pensjonert. Lisbeth Rød kom inn i utvalget fra desember, og tar over for Ruth Tautra som gikk av med pensjon ved årsskiftet.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Fagligpolitisk konferanse ble avholdt i Molde 6. og 7. november, Else-May Botten representerte Arbeiderpartiet og Øivind T. Hansen representerte LO på konferansen. I tillegg sto Telemarks-modellen og TTIP/TISA på programmet. 80 personer deltok på konferansen.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

LO i Møre og Romsdal har vært en aktiv samfunnsutvikler og pådriver i fylket. LO har derfor vært bredt representert i ulike råd og utvalg.

Dette har vi prioritert:

- Styringsgruppen for Gassknutepunkt Nyhamna: Kari Hoset Ansnes
- Y-nemnda: Bjørnar Dahle, EL & IT; Lene Myrstad, Fagforbundet; vara Kari Hoset Ansnes, LO; Terje Holmedal, Fagforbundet.

- AOF: Kari Hoset Ansnes, LO; Vidar Røren, NAF; Johnny Breivik og Cecilie Søllesvik, FF.
- IA-rådet: Kari Hoset Ansnes
- Forstanderskapet SpareBank 1 Nordvest: Kari Hoset Ansnes
- Innovasjon Norge Møre og Romsdal: Kari Hoset Ansnes, styremedlem
- VRI Møre og Romsdal: Kari Hoset Ansnes, styringsgruppemedlem
- NAVs brukerutvalg: Kari Hoset Ansnes, medlem. Fra november: Lisbeth Rød
- LO-favor-komiteen: Kari Hoset Ansnes, leder. Medlemmer: Kent Logan Jelle, LO; Jack Sæther, NTF; Ann Kristin Heggdal, HK; Cecilie Søllesvik, Fellesforbundet; Terje Holmedal, Fagforbundet; Ruth Tautra, LO; Lisbeth Rød, LO.
- Samarbeidskomiteen: Arnt Silseth, Maria Jenset Solevåg og Bengt Eriksson. Kari Hoset Ansnes tiltrer.
- Arbeiderpartiets integreringsutvalg: Kent Logan Jelle, LO og Rose Maiken Flatmo, Fellesforbundet
- Styret for Arbeiderbevegelsens arkiv: Kari Hoset Ansnes
- Fagskolestyret: Bjørnar Dahle, medlem
- Folkehelseutvalget: Astrid Egset, Fagforbundet
- Samarbeid fylket – LO–NHO og de tre byordførerne: Kari Hoset Ansnes
- Partnerskap for verdiskapning: Kari Hoset Ansnes
- Distriktsrådet for HV11: Kyrre Tautra, representant for LO
- RSA Møre: Kari Hoset Ansnes
- Regionalt samarbeidsforum mot svart økonomi: Kent Logan Jelle
- Fylkesmannens tenketank i forbindelse med kommunereformen: Terje Holmedal, Fagforbundet

POLITISK STREIK

I forbindelse med politisk streik 28. januar ble det planlagt tre hovedarrangementer i fylket, i de tre største byene, men underveis dukket det også opp veldig mange andre arrangementer, som lokale initiativ. Til sammen var det over 7000 som møtte til markeringen, på 16 steder i fylket.

Sør-Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Sør-Trøndelag har LO åtte lokalorganisasjoner, ett LO-senter som er lokalisert på Røros, og 212 fagforeninger/avdelinger/fylkes- og landsforeninger i LOs forbund. Pr. desember 2015 har LOs forbund 59 961 medlemmer i Sør-Trøndelag. Av disse er ca. 4000 tillitsvalgte.

KONTORETS VIRKSOMHET

Kontoret består av distriktssekretær, organisasjonsmedarbeider og ungdomssekretær. I tillegg har vi ansatt Fredrik Røhme som lærling i kontor- og administrasjonsfaget. Røhme er ansatt i LO, som har arbeidsgiver- og faglig ansvar, men jobber også 50 prosent for Norsk Arbeidsmandsforbund avd. 8. Distriktskontoret er godkjent som lærebedrift fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, og er også tilknyttet AOFs opplæringskontor.

Prosjektleder Per Olav Skurdal Hopsø har vært engasjert for å lede et fagligpolitisk prosjekt med forbundene fra 2004 og fram til 31. september. Distriktskontoret har stilt kontor til rådighet og hatt arbeidsgiveransvaret.

Kontoret har møter annenhver uke. HMS står som fast punkt på dagsordenen, og det er gjennomført en HMS-samling på Løkken sammen med distriktskontorene i Møre og Romsdal og Nord-Trøndelag. Kontoret har hatt to utvidede kontormøter i København og Trondheim. Kontoret har deltatt på brannøvelser i regi av AOF. Det er gjennomført utviklingssamtaler vår og høst med alle ansatte. Verneombud har hatt en vernerunde.

Videre gjennomfører distriktskontoret månedlige budsjettmøter med rapport til LOs økonomiseksjon. Det er utarbeidet en egen intern handlingsplan for distriktskontoret med mål og arbeidsoppgaver, som jevnlig evalueres. Det er også utarbeidet eget materiell for distriktskontoret.

I kontorfellesskapet, som LO Stat og Norsk Folkehjelp er en del av, er det avholdt et felles møte, samt sosiale tilstelninger.

Distriktskontoret har tre pensjonister; Hjørdis Bersås, Brit Thrana Hansen og Kjell Flønes. Det er avholdt to tilstelninger for pensjonistene.

Distriktskontoret er i kontorfellesskap på Folkets Hus i Trondheim, som huser flere organisasjoner i fag- og arbeiderbevegelsen. Det er igangsatt et arbeid med flytting av distriktskontoret fra 5. til 2. etasje – dette vil ferdigstilles i 2016.

Det er et godt samarbeid med forbundene og andre organisasjoner som står LO nært. Distriktskontoret har holdt en rekke innledninger på kurs og konferanser i regi av fagbevegelsen og andre. Vi har deltatt på årsmøter og lokale markeringer, som politisk streik mot ny jernbanereform, merkeutdelinger, fagbrevutdelinger, med mer. Videre har distriktskontoret gjennomført 13 møter med forbund på fylkesnivå.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen er sammensatt slik: Alf Roar Slind, EL & IT Forbundet / LO Selbu og Tydal (leder); Britt Ingeborg Hansen, Fagforbundet / LO i Orkdal og Meldal og Svein Åge Samuelsen, EL & IT forbundet, LO i Trondheim. Det er også valgt tre vararepresentanter i rekkefølge, som møter ved forfall hos representanter: Torill Lund, NTL / LO i Gauldal, Astrid Reistad, HK / LO Røros og Holtålen og John-Peder Denstad, Fagforbundet / LO i Trondheim.

Det er avholdt fem møter og behandlet 24 saker, to møter sammen med styret for fylkeskonferansen i Nord-Trøndelag.

FYLKESKONFERANSER

Styret har i samarbeid med distriktskontoret avholdt to fylkeskonferanser: på Stjørdal 11.–12. mars i samarbeid med LOs distriktskontor Nord-Trøndelag og på Oppdal 4.–5. november.

På vårkonferansen var temaene:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/LOs 2. nestleder, Hans-Christian Gabrielsen
- Kommunereform og stor-Trøndelag
- Kommune- og fylkestingsvalg
- Et løft for yrkesfagene

I tillegg var det sirkelinnledninger og speed-date med politikerne om temaene.

15 vedtatte uttalelser.

På høstkonferansen var sakene:

- Den fagligpolitiske situasjonen v/LOs 1. sekretær Peggy Hessen Følsvik
- Den norske modellen
- Privatisering og anbudsutsetting av barnevern
- Oppnevning av LOs ungdomsutvalg 2015–2017

Ni vedtatte uttalelser.

På Oppdal ble også lokalorganisasjonen invitert til programmet om den norske modellen og kulturarrangementet på kvelden.

LOKALORGANISASJONENE

LOs lokalorganisasjoner dekker for første gang alle fylkets 25 kommuner. Det er åtte lokalorganisasjoner: LO i Selbu og Tydal, LO på Røros og Holtålen, LO i Oppdal og Rennebu, LO i Trondheim, LO i Gauldal, LO på Fosen, LO på Hitra og Frøya, LO i Orkdal og Meldal.

Aktiviteten har generelt vært god, men varierende mellom lokalorganisasjonene. Det er avholdt årsmøter med representasjon fra distriktskontoret. Det er fra distriktskontoret innarbeidet rutiner for oppfølging av lokalorganisasjonene.

Lokalorganisasjonene var innkalt til styresamling på Brekstad 23.–24. september. Tema var vedtekter, forventninger til lokalorganisasjonene, erfaringsutveksling, besøk på LO-brakka på Ørland hovedflystasjon, ungdomsarbeid, erfaringsutveksling fra lokalorganisasjonene i Østfold, oppfølging av tidligere gruppearbeid, utkast til handlingsplan for 2015 og veien videre. 30 deltakere.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Representanter 2013–2017 Randi J. Eikevik, (leder), HK; Torill Lund, NTL; Liv Beate Eidem, FF; Hugo Sandoval, FO; Tarjei Leistad (nestleder), Fagforbundet.

Vararepresentanter: Live Spachmo, FF; Heidi Klockervold, FO; Karin Kyrør, FO; Elisabeth Sundset, HK; Hanne Elisabet Leiknes, NAF.

Utvalget har avholdt seks møter og behandlet 37 saker.

Anne-Jorunn Berg, leder for Senter for tverrfaglig kjønnsforskning og medlem av Likelønnskommisjonen, innledet om arbeid og

resultat vedr. NOU 2008:6 *Kjønn og lønn. Fakta, analyser og virkemidler for likelønn* på møte 3. juni. Utvalget hadde møte med LLH Trøndelag 20. august. Distriktskontoret ved Tone A. Vorseth Graneggen innledet om utvalgets arbeid for distriktskontor og utvalg i Finnmark i april.

Dagskonferanser

I forkant av Trondheims-konferansen planla utvalget 30. januar konferansen «Veien ut av et kjønnsdelt arbeidsmarked» i Trondheim. På grunn massiv mobilisering til politisk streik mot endringene i arbeidsmiljøloven ble det liten påmelding, og konferansen ble avlyst.

I forbindelse med 8. mars-markeringen, arrangerte utvalget 5. mars konferansen «Faste ansettelser og heltid» i samarbeid med LO i Trondheim, arrangert i Trondheim. Kulturelt innslag ved FARK. Innledninger ved Rita Ottervik, Mette Nord, Felicia McGill og Ole Roger Berg. 43 deltakere.

8. mars

Heidi I. Klockervold og Live Spachmo deltok i komiteen, på torgmøte og i demonstrasjonstog i Trondheim. Utvalget bevilget midler til arrangementet.

Trondheim Pride

Trondheim Pride er en festivalen for alle som støtter arbeidet med LHBT-personers rettigheter. Utvalget, representanter fra forbund, lokalorganisasjoner og administrasjon deltok under Pride-uka, som i år hadde hovedtema «identitet». Leserinnlegg ble sendt alle avisene i Sør-Trøndelag. Utvalget deltok i parade, på stand, med appell 12. september og i tillegg i følgende debatter:

- 11. september på Hotell Augustin med tema: LHBT i arbeidslivet v/Liv Beate Eidem
- 10. september på Hotell Augustin med tema: identitet v/Hugo Sandoval

Utvalget har bygd tillit og fått gode tilbakemeldinger gjennom deltakelsen. Aktiviteten setter fokus på temaet og LO, og nådde mange – omlag 500 deltok i paraden.

Fylkeskonferanser

Utvalget var representert på LOs fylkeskonferanser på Stjørdal og på Oppdal, og har 10 innsendte forslag til fylkeskonferansene.

Konferanse om utradisjonelle yrkesvalg

Kvinner i utradisjonelle yrker (KIUY), ved Liv Beate Eidem, arrangerte en konferanse med tema utradisjonelle yrkesvalg i Trondheim 1. oktober. Utvalget deltok som samarbeidspartner i arbeidsgruppe sammen med Sør-Trøndelag fylkeskommune, Trondheim kommune og Menn i barnehage. LO hadde innledning på konferansen og bevilget midler til arrangementet.

FNs internasjonale dag mot vold mot kvinner

Heidi Klockervold, Karin Kyrrø og Live Spachmo representerte utvalget i arbeidsgruppen i Trondheim som markerte FNs internasjonale dag mot vold mot kvinner, 25. november. Utvalget bevilget midler, og distriktskontoret førte regnskapet for arrangementet.

Presentasjonsbrosjyre

Utvalget har utarbeidet en brosjyre som presenterer utvalget, dets mandat og aktiviteter, som skal brukes til forbund på fylkesnivå.

UNGDOMSUTVALGET

Ungdomsutvalget består av unge tillitsvalgte fra LOs forbund og lokalorganisasjoner. De prioriterer arbeidsoppgaver innenfor føringer lagt fra det sentrale ungdomsutvalget, og arbeider med lokale ungdomsaktiviteter.

Ved utgangen av 2015 besto ungdomsutvalget av følgende representanter:

Fagforbundet: Sonia Kvam, vara Amund Losen Moholdt; Fellesforbundet: Ole Petter Ratvik (leder), vara Marie Granøien; HK: Carina Hepsø; NAF: Tian Marita Rønning (nestleder); EL & IT Forbundet: Lasse Evjen, vara Anita Gjersvold; Postkom: Jørgen Øvrewall; NSF: Julie Hegvik; SL: Elise Knutsen; NTL: Simen Knutssøn, vara Synøve Haldorsen; Industri Energi: Tomas Pedersen; FO: Maria Lillebostad, vara Nicole Kuêra; NNN: Hilde Sisilie Bekken, vara Marita Solberg.

Ungdomsutvalget har avholdt tolv møter og behandlet 116 saker, der de viktigste har vært aktivitetsplan 2016, sommerpatrulje og felles ungdomskurs.

Dette er noen av aktivitetene ungdomsutvalget gjennomførte:

LOs sommerpatrulje

Det ble gjennomført totalt 377 besøk i fylket mellom 29. juni og 3. juli. Hos 20,4 prosent av disse ble det avdekket brudd av liten eller stor grad. Det er en negativ utvikling fra fjorårets 9 prosent. Denne økningen skyldes i stor grad sommerpatruljens «kveldspatrulje», hvor patruljedeltakerne besøkte unge arbeidstakere etter endt arbeidstid. Det ble rekruttert 16 nye medlemmer.

I alt var det 43 personer fra åtte forbund som deltok i sommerpatruljen. I tillegg hadde vi med oss elev- og lærlingeombudet i Sør-Trøndelag. Sommerpatruljen ble godt dekket av media.

Besøk på videregående skoler

I løpet av året har ungdomssekretæren, sammen med NHO og elev- og lærlingeombudet, gjennomført en arbeidslivsskolering for VG 2-elever innen yrkesfag. Pilotprosjektet har besøkt ni skoler i fylket, og fått gode tilbakemeldinger både fra elever og lærere. I tillegg har ungdomssekretæren gjennomført noen skolebesøk i egen regi.

Forbundene har også gjennomført skolebesøk, som har blitt koordinert fra ungdomsutvalget. EL & IT, Fellesforbundet og Fagforbundet har alle hatt egne skolebesøk, og informert ungdomsutvalget. På denne måten sikrer vi at flest mulig elever får besøk av enten LO eller det aktuelle LO-forbundet.

Utdanningsmesser

Ungdomsutvalget deltok på utdanningsmessen «Ta utdanning», i Trondheim Spektrum 9.–10. februar. Her kom vi i kontakt med flere tusen ungdommer gjennom standen. Mange elevmedlemmer og studentmedlemmer ble rekruttert på messen, og også ordinære medlemmer. Vi samarbeidet med LO Stat og Skatteetaten om stand.

Julepatrulje

Ungdomsutvalget arrangerte julepatrulje for sjette året på rad, 20. desember. Elleve deltakere ikledd nisseluer og julebuttons gikk innom bedrifter for å spre juleglede og rekruttere nye medlemmer til LOs forbund. I løpet av de timene vi var ute, kom vi i kontakt med flere hundre uorganiserte.

Studentarbeidet

I løpet av 2015 er det gjennomført om lag 40 stands og rekruttert godt over 200 nye studentmedlemmer. Høsthalvåret har vært spesielt bra, med stands sammen med FO, Fagforbundet, NTL, SL og andre. Standsplassene har vært NTNU Dragvoll, NTNU Gløshaugen, HiST Tunga, HiST Rotvoll og HiST Øya. Studentarbeidet har også omfattet Pstereo-festivalen, der vi kommer i kontakt med svært mange unge i løpet av to dager. Festivalen arrangeres første helgen etter studentene kommer til byen, og er et naturlig møtepunkt. Det er ca. 2000 studentmedlemmer i fylket.

Semesterstart

Til årets immatrikulering hadde ungdomsutvalget pakket 2000 LO-poser fylt med godteri, LO-info og profileringsartikler. Disse ble delt ut ved NTNU og HiST. Det var i alt 14 personer som deltok for å gi de nyankomne studentene et godt inntrykk av LO. I tillegg var det stand hver dag de første to ukene på minst ett av fylkets studiesteder, og noen dager var det to stands på to ulike steder. Det ble i disse to ukene vervet over 70 nye studentmedlemmer.

Felles ungdomskurs

Ungdomsutvalget vedtok tidlig å videreføre suksessen fra 2011 om felles ungdomskurs på Rica Hell på Stjørdal. Forbundene kan ha egne ungdomskurs på samme sted og til samme tid. Ungdomsutvalget legger til rette fellesprogram, men store deler av tiden er forbeholdt forbundene. Forbundene som deltok med egne kurs var Fagforbundet, Fellesforbundet, EL & IT Forbundet, NAF, Handel og Kontor, Postkom og NNN, samt en deltaker fra NTL. Det var ca. 70 deltakere på kursene.

Medlemskvelder

Ungdomsutvalget har arrangert ti medlemskvelder i løpet av året. Medlemskveldene er til for å gi et tilbud til alle unge LO-medlemmer. På medlemskveldene har det vanligvis møtt opp rundt 20 personer, men på den siste medlemskvelden, 7. desember, var det opp mot 300 deltakere. Temaene har blant annet vært yrkesfagopplæring, pensjon og Palestina. LOs ungdomsutvalg er hovedarrangør, men har også samarbeidet med Norsk Folkehjelps solidaritetsungdom og AUF enkelte kvelder.

Organisasjonsukene

I forbindelse med LOs organisasjonsuker ble det gjennomført rekrutteringsfremmende tiltak ved Støren videregående skole 27. mars.

Valgkamp

Ved kommune- og fylkestingsvalget gjennomførte LOs ungdomsutvalg stemmerettspatrulje og valgdebatt på Olavs pub. Stemmerettspatruljen ble gjennomført i sommerpatruljestil med oppsøkende virksomhet rettet mot ungdom og oppfordring til å stemme. I valgdebatten møtte FpU, Unge Høyre, Senterungdommen, AUF, SU, MDG og RU. Det var ca. 100 frammøtte.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av: Kristian Tangen (leder), LO; Arne Jan Skjerdingsstad (nestleder), Fagforbundet; Tone A. Vorseth Graneggen (sekretær), LO; Pål Spjelkavik, LO; Pål Sture Nilsen, NAF; Asbjørn Forslund / Terje Eriksen, FF; Siri Rønning, HK; Terje Pedersen, MTF; Torill Aune, FLT; Tove Brekke, Postkom; Torstein Johansen EL & IT Forbundet; Lars Børseth, LO Stat. I tillegg stiller SpareBank 1 Midt-Norge med tre representanter: John Sponås, Simon Eggen og Karl Reinert Halsen.

Det har vært avholdt tre møter, herav et utvidet møte over to dager, og behandlet 27 saker. I tillegg har det vært jevnlig møter mellom leder av komiteen og SMNs representanter.

Utvalget har hatt fokus på hvordan konseptet kan implementeres i forbundenes møter og kurs.

Komiteen har i samarbeid med distriktskontoret vært til stede på følgende aktiviteter:

- 11. mars: Ungdomskurs med Magne Gundersen, Trondheim
- 11.–12. mars: LOs fylkeskonferanse på Stjørdal, stand og orientering
- Mars: Studentstand, Trondheim
- 18. juni: Kurs i LOfavør-konseptet, Trondheim, ti deltakere
- 27. juni LOfavør kulturkveld, LO i Gauldal (Skaun)
- 2. november: LOfavør kulturkveld, LO i Orkdal og Meldal (Kyrksæterøra)
- 3.–4. november: LOs fylkeskonferanse på Stjørdal, stand og orientering
- 6.–8. november: Felles ungdomskurs, Stjørdal

- 16. november: LOfavør kulturkveld, LO på Hitra og Frøya (Frøya)
- 19. november: LOfavør kulturkveld, LO på Fosen (Brekstad)
- 3. desember: LOfavør kassererkurs, Trondheim – avlyst pga. få påmeldte

Utover dette har forbundene gjennomført egne møter og brukt LOfavør i deres aktivitet.

Sør-Trøndelag har vært pilotfylke i utarbeidelse og gjennomføring av LOfavør-app-konkurranse og LOfavør-film i samarbeid med SpareBank 1 Medlemskort og Supertanker. I løpet av de åtte ukene konkurransen varte, har 630 personer lastet ned LOfavør-appen, noe vi er godt fornøyd med.

UTVALG FOR REKRUTTERING OG MEDLEMSOPPFØLGING

LOs organisatoriske hovedmål er å styrke sin posisjon som den ledende arbeidstakerorganisasjonen i Norge. LOs forbund har en positiv medlemsutvikling, men svekket organisasjonsgrad. For å styrke rekrutteringsarbeidet i Sør-Trøndelag ble LOs utvalg for rekruttering og medlemsoppfølging opprettet. Utvalget ble etablert med bakgrunn i forespørsel fra forbund, og har som mål å understøtte forbundenes rekrutteringsstrategier, med erfaringsutveksling og samarbeid om eventuelle felles tiltak. Det er avholdt tre møter i utvalget.

Noen av aktivitetene utvalget har gjennomført:

- Erfaringskonferanse 3. februar med tema erfaringsutveksling og gjenvinning av medlemmer. 40 deltakere.
- Engelsk-kurs i samarbeid med AOF Midt-Norge med planlagt oppstart 19.03.15 ble avlyst pga. få deltakere.
- Forbundssamarbeid om NAV med Fagforbundet, NTL og FO. Egen brosjyre «NAV i LO» er laget, og det er gjennomført flere arbeidsplassbesøk.
- Forbundssamarbeid i fiskeri- og havbruksnæringen med LO på Hitra og Frøya (Fellesforbundet, NNN, HK, FLT og Fagforbundet).

Utvalget har også deltatt på flere stands: Utdanningsmessa, Opp-læringsdagen og Pstereo-festivalen.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Fagligpolitisk prosjekt

I mars 2014 ble det etablert et fagligpolitisk prosjekt som ledes av en styringsgruppe bestående av deltakende forbund og Arbeiderpartiet på fylkesnivå. Prosjektet er finansiert av LO og de største forbundene, samt lokale foreninger. Per Olav Skurdal Hopsø har vært ansatt som prosjektleder i 50 prosent stilling, og 100 prosent fra sommeren og ut september. Iver Johnsen vikarierte i Hopsøs foreldrepermisjon i mai og juni.

Prosjektets mål var å styrke det fagligpolitiske samarbeidet i fylket. Det har vært stor aktivitet med politiske konferanser, arbeidsplassbesøk og skolering, der tillitsvalgte i fagbevegelse og politiske partier har deltatt sammen. Prosjektet bygger på Kongressens vedtak om å styrke det formaliserte fagligpolitiske arbeidet med Arbeiderpartiet lokalt, samt det rødgrønne samarbeidet. Det vises til prosjektets sluttrapport.

Fagligpolitisk valgkamp

Det er avholdt faglig valgkamp inn mot kommune- og fylkestingsvalget, der styringsgruppen til det fagligpolitiske prosjektet var valgkamputvalg. Under den intensive valgkampen ble det i tre uker gjennomført en rekke arbeidsplassbesøk med LOs ledelse ved Gerd Kristiansen, Tor-Arne Solbakken og Renée Rasmussen. Budskapet var å bruke stemmeretten! Det ble bl.a. delt ut 4750 matpakker på arbeidsplasser, og utarbeidet og gjennomført kampanjer i sosiale medier og gjennom annonsering i aviser. Flere forbund hadde også egne kampanjer. Det har uten tvil vært den første kommune- og fylkestingsvalgkampen med så stor deltakelse fra forbund i privat sektor. Deltakelsen på valgdagen ble dessverre lav, men oppslutningen blant partier som står fagbevegelsen nær, var god. Et godt grunnlag for fagligpolitisk samarbeid i fire nye år.

Samarbeidskomiteen Arbeiderpartiet og LO i Sør-Trøndelag

Det er avholdt faste møter i forkant av styremøtene til Sør-Trøndelag Arbeiderparti, der det er diskutert aktuelle politiske saker.

Samarbeidskomiteen har også arrangert følgende konferanser:

- Kampen om kommunestyrene, 23. og 24. mars. Hovedinnleder Anniken Huitfeldt. 37 deltakere.

- Framtidens arbeidsliv og produktivitet, 14. april. Innledere Arve Bakke, Marianne Martinsen og Jørn Rattsø. 55 deltakere
- Veien videre for det fagligpolitiske arbeidet, 30. oktober. Hovedinnledere Mette Nord og Rigmor Aasrud. 60 deltakere.

Høsten 2015 ble det opprettet faste kvartalsmøter med Arbeiderpartiets gruppestyre på fylkestinget.

HF-prosjekt

Det er opprettet et prosjekt innen Hovedorganisasjonenes Fellestiltak under tittelen: Økt lønnsomhet i bygge- og anleggsbransjen gjennom utvikling av godt partsamarbeid. Distriktskontoret og NHO Trøndelag er prosjekteiere, SINTEF er engasjert som samarbeidspartner. Sju trønderske bedrifter deltar med til sammen 500 ansatte.

Distriktskontoret har engasjert Svein Erik Nilsen fra Veidekke som prosjektmedarbeider i 20 prosent stilling i en treårig prosjektperiode.

Konferanse om partsamarbeid

Distriktskontoret og NHO Trøndelag arrangerte i samarbeid med SINTEF konferansen «Samarbeidsmodellen i arbeidslivet – et trøndersk fortrinn» 16. september. Konferansen ble finansiert av Hovedorganisasjonenes Fellestiltak, og hadde som formål å få belyst eksempler på godt partsamarbeid i offentlig og privat sektor i fylket. Konferansen var oppstart på et framtidig prosjekt for å fremme medarbeiderdrevet innovasjon i trøndersk arbeidsliv. 40 deltakere.

Kampflybase på Ørland hovedflystasjon

Utbyggingen av kampflybasen startet høsten 2014. For å følge utbyggingen tett, er det etablert koordineringsutvalg med aktuelle forbund. Det er skrevet avtale med Flexbase AS om leie av kontorlokaler for LOs distriktskontor, Fellesforbundet, NAF og EL & IT Forbundet på Brekstad. Roar Aas er ansatt som LO-koordinator ved Ørland Hovedflystasjon fra 15. september, etter avtale med Forsvarsbygg.

Frokostmøter

Det er arrangert frokostmøter første fredag i hver måned. Møtene har hatt en uformell ramme med enkel servering, vært åpne for alle og godt besøkt, fra 30–70 personer. Møtene tar opp aktuelle saker på

tvers av forbundsområdene, som politisk streik mot arbeidsmiljøloven, yrkesfaglærerutdanningen, LOs bedriftsidrettslag, utviklingen på arbeidsmarkedet, Miljøpakken i Trondheim, nedbemanning ved NRK Trøndelag, LOs sommerpatrulje, 1. mai – historisk og dagsaktuell, utfordringer i fiskeindustrien, jernbanereformen, tjenestemannsloven, trepartssamarbeid i arbeidslivet, Skatteetatens A-krim-samarbeid, TV-aksjonen, LOs miljøpolitikk, Rockheim-erklæringen, miljøvennlig og bærekraftig transportsystem og gode kollektivløsninger, Heimevernet, ny postlov, Trøndelagsutredningen, LO-koordinators rolle ved store utbygginger, status for utbyggingen ved kampflybase Ørland og informasjon fra AOF Midt-Norge.

Høringer

Det utarbeides jevnlig svar på høringer fra Sør-Trøndelag fylkeskommune, Fylkesmannen med flere. Høringssvarene er utarbeidet etter innspill fra forbund og lokalorganisasjoner i fylket.

Ekstern kommunikasjon

En viktig del av distriktskontorets kommunikasjon med fagbevegelsens ulike organisasjonsledd, har vært utsending av nyhetsbrev om lag hver 14. dag. Nytt konsept for nyhetsbrevet er igangsatt fra desember 2015, med ukentlig utsending av saker plukket fra nettsiden. Distriktskontoret har fokus på å oppdatere hjemmesiden med lokalt fagbevegelsesstoff og aktiviteter. Det er en bevisst bruk av sosiale medier som Facebook, og det er annonsert og bygd opp antall «liker» på siden for å øke rekkevidden for budskapene. Facebook-siden har over 3000 følgere. Videre er det laget en brosjyre som presenterer distriktskontoret, samt andre brosjyrer og plakater.

ANDRE SAKER

Politisk streik

En samlet fagbevegelse viste en kraftig motstand mot regjeringens forslag til endringer i arbeidsmiljøloven. I samarbeid med lokalorganisasjonene ble det 28. januar avholdt ni markeringer med historisk godt oppmøte. Arrangementene var en suksess og ble godt dekket i media. Saken preget den faglige virksomheten første halvdel av 2015.

NAV brukerutvalg

Distriktskontoret har arrangert to heldagsmøter med skoloring og erfaringsutveksling for LOs representanter i NAVs brukerutvalg i fylket.

Utdanning

Distriktskontoret arrangerte 15. januar et heldagsmøte i Trondheim for LOs representanter i fagskolestyrer og andre utvalg innen utdanning. Innledning ved LO-sekretær Trude Tinnlund.

Utdanningskonferanse

Distriktskontoret arrangerte utdanningskonferanse for begge Trøndelags-fylkene 15. oktober, der LOs representanter innen utdanning, studieveiledere/opplæringsansvarlige, kompetansetillitsvalgte og andre utdanningsinteresserte deltok. Innledninger ved Trude Tinnlund, Randi N. Hermstad, Turid G. Indergaard, Annikken Haraldsen, Nina Novik, Knut Ring og Øyvind Hvidsten. 40 deltakere.

Framtidskonferansen

Distriktskontoret var teknisk arrangør av Framtidskonferansen på Stiklestad 3. mai. Vi stilte spørsmålet: Om 15 år er det 1000 år siden slaget på Stiklestad, hvordan ser Trøndelag ut i 2030? Blant innleiderne var Trond Giske, Unni Steinsmo, Mette Nord, Morten Loktu, Gunnar Bovim, Kristian Tangen og Merethe Storødegård. 62 deltakere.

Seminar om endringene i arbeidsmiljøloven

Etter ønske fra forbundene, arrangerte distriktskontoret 29. september et halvdagsseminar om endringene i arbeidsmiljøloven med LO-advokat Karl-Inge Rotmo som foreleser. 32 deltakere.

IA-konferanse

Distriktskontorene i Sør- og Nord-Trøndelag arrangerte 13. oktober konferansen «Psykisk helse og arbeidsliv» på Stjørdal. Innledninger ved 1. sekretær Peggy H. Følsvik, Leif Eggen, Svein Tyholdt, Maria Becidan, Kjetil Hasselø og Therese Svendsen. 30 deltakere.

Det ble også gjennomført arbeidsplassbesøk i forbindelse med IA-avtalen dagen før konferansen.

Konferanse om arbeidslivskriminalitet

Distriktskontoret arrangerte 5. februar en konferanse i Trondheim med temaet «Felles krafttak mot ulovlig innleie og arbeidslivskriminalitet». Konferansen hadde en praktisk tilnærming til hvordan lokale tillitsvalgte skal arbeide på arbeidsplassene. 23 deltakere.

Kvinner i utradisjonelle yrker

Distriktskontoret har inngått en samarbeidsavtale med Kvinner i utradisjonelle yrker (KIYU) med formål å øke andelen jenter i mannsdominerte yrker, og få flere jenter aktive i respektive fagforeninger.

TV-aksjonen

Distriktskontoret har vært representert i fylkesaksjonskomiteen og i ringepanel. Regnskogfondet har innledet på LOs frokostmøte om klima og miljø.

Cupfinale-arrangement

Siden Rosenborg var i cupfinalen, hadde Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Nord-Trøndelag fylkeskommune i samarbeid med RBK, LO, NHO, idrettskretsen og fotballkretsen et felles arrangement på Rockefeller i Oslo 21. november med trøndersk debatt og underholdning. Målet var å nå ut til «viktige» trøndere i hovedstaden. Ca. 150 deltakere.

Framfylkingen

LOs barne- og familieorganisasjon har god aktivitet i fylket. Det er tre framlag i fylket: Trondheim Framlag, Råbygda Framlag og Hommelvik Framlag. Distriktskontoret støtter opp under aktivitet hos framlagene.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

På vegne av LO er distriktskontoret representert med følgende representanter i de ulike styrer, råd og utvalg:

- Styret for AtB, fylkeskommunalt driftsselskap for kollektivtrafikken: Kristian Tangen
- Overordnet råd for fagskolen i Sør-Trøndelag: Kristian Tangen, vara: Roar Aas
- Styret for Trondheim fagskole: Tom Harald Martinussen, vara: Grete Mosand
- Styret for Byåsen fagskole: John Anders Troset, vara: Roar Aas
- Styret for ORME: Grete Mosand
- Styret for Gauldal fagskole: Torill Lund
- Partnerskapet GNIST: Sveinung Gundersen
- Distriktsrådet for HV-12: Pål Sture Nilsen, vara: Aud Skogan
- Fylkeskomiteen for TV-innsamlingen: Kristian Tangen, Tone A. Vorseth Graneggen

- Samarbeidsforum mot svart økonomi (SMSØ): Pål Spjelkavik, Roar Aas
- Arbeidslivskyndige meddommere: Steiner Lium, Olav Hallem, Øyvind Jenssen, Frøydis H. Elnan, Kjell Flønes, Sonia Kvam, Eva Jenssen, Tove Kristin Brekke, Terje Pedersen, Christiane Solheim, Per Olav Skurdal Hopsø, Tone A. Vorseth Graneggen
- Samarbeidskomiteen LO–Sør-Trøndelag Ap: Elisabeth Sundset, Bjørn Inge Fossmo, Gunn Elin Flakne. Møtende vara: Lars Børset. Sekretær Kristian Tangen
- Styret i Sør-Trøndelag Arbeiderparti: Kristian Tangen
- Styret i Arbeiderbevegelsens Arkiv for Trøndelag: Erling Weydahl (styreleder) Tone A. Vorseth Graneggen (sekretær/kasserer)
- Yrkesopplæringsnemnda: Kristian Tangen, vara: Jan Thore Martin- sen, Roar Aas, vara: Tove Kristin Brekke, lærlingerepresentant: Christoffer Schøill
- NAV Brukerutvalg i:
 - Sør-Trøndelag: Jan Kristian Hammernes, vara: Tone A. Vorseth Graneggen
 - Trondheim: Heidi I. Klockervold, vara: Kristin Sæther
 - Midtre Gauldal: Torill Lund
 - Melhus: Solfrid Anita Løvseth, vara: Unni Frida Kvarnløff
 - Oppdal/Rennebu: Eilert Jønsson, vara: Hilde Rislien
 - Hemne/Snillfjord: Einar Valaas, vara: Jon Lian
 - Fosen: Tove Pedersen Sumstad, vara: Roar Hegvik
 - Malvik: Asbjørn Forslund, vara: Terje Eriksen
 - Skaun: Heidi Olsen
 - Røros/Holtålen: Frode Strickert, vara: Astrid Reistad
 - Klæbu: Ingvar Sund, vara: Randi Skare
 - Selbu/Tydal: Eva Solbakken, vara: Alf Roar Slind
 - Orkdal/Agdenes: Jan Erik Snildal, vara: Harald Sverre Nilssen
 - Hitra/Frøya: Sveinung Gundersen
 - Meldal: Britt Ingeborg Hansen, vara: Bård Bergsrønning
- Midt-Norden-komiteen: Kristine Svendsen
- Overvåkningskomité for Interreg Sverige–Norge: vara: Kristian Tangen
- Entreprenørskapsforum: Pål Henriksen Spjelkavik
- Husleietvistutvalget i Trondheim: Heidi K. Larsen
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim, representant- skapet: Kristian Tangen
- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim, styret: møtende vara: Per Olav Skurdal Hopsø

- Arbeidernes Økonomiske Fellesskap Trondheim, kontrollkomiteen: leder: Tone A. Vorseth Graneggen
- Vegforum Trøndelag, arbeidsutvalget: Kristian Tangen
- Prøvenemnd for kontor- og administrasjonsfag: leder: Tone A. Vorseth Graneggen
- VRI Trøndelag: Kristian Tangen
- Ungt Entreprenørskap: Per Olav Skurdal Hopsø
- Råd for samarbeid med arbeidslivet – Høgskolen i Sør-Trøndelag: Kristian Tangen
- Fylkesstyret AUF Sør-Trøndelag: Pål Henriksen Spjelkavik
- IA-rådet Trøndelag: Kristine Svendsen, vara: Kristian Tangen
- Trøndelagsutredningen – kontaktgruppe med arbeidstakerorganisasjonene: Kristian Tangen, vara: Kristine Svendsen
- Regionalt lærlingeråd: Fredrik Røhme (leder), Karina Zemaityte (nestleder), Ronja Petersen, Sandra Åberg Kristiansen, Alexandra Furunes
- Ringer i vannet: Kristian Tangen
- Nordens beste studieby – styringsgruppe: Kristian Tangen
- Arbeidsgruppe student – næringsliv: Pål H. Spjelkavik

ARBEIDERBEVEGELSENS ARKIV I TRØNDELAG

Arbeiderbevegelsens Arkiv i Trøndelag har 55 medlemmer fordelt mellom de to Trøndelags-fylkene. Det arbeides målrettet med å øke medlemstallet.

Styret har bestått av: Erling Weydahl (leder), FF; Elisabeth Helmersen, Nord-Trøndelag Arbeiderparti; Geir Ottesen, FF; Gunn Elin Flakne, Fagforbundet; Åse-Torill Knarlag, SL; Elsa L. Flønes, Arbeiderbevegelsens Historielag Trøndelag og Ole Martin Rønning, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, tiltrer styret. Vararepresentanter er: Elisabeth Sundset, HK; Heidi Tevik, Sør-Trøndelag Arbeiderparti; Mads Nervik, FF; Pål Sture Nilsen, NAF; Terje Aaberg, EL & IT Forbundet.

Regnskapsfører og administrasjon er Tone A. Vorseth Graneggen, LO Sør-Trøndelag, og revisor er Ernst & Young. Denne avtalen er sagt opp fra 2015, og årsmøtet har valgt Aasta Loholt og Kristin Schnintler som revisorer.

Det har vært avholdt fire møter og behandlet 27 saker, i tillegg til årsmøte.

Arbeiderbevegelsens Arkiv i Trøndelag har et godt samarbeid med

Statsarkivet og har signert en avtale for ordning av de siste 177 innleverte hyllemeter av arkivets materiale, slik at det blir tilgjengelig for alle. Disse ble ferdig ordnet i september. I tillegg er det skrevet en ny avtale for innlevering av framtidige arkiv, og utarbeidet en veiledning og kostnadsnøkkel for avlevering. Det er også utarbeidet en avtale med Sverresborg Trøndelag Folkemuseum om avlevering og utlån av faner.

Nord-Trøndelag

ORGANISASJONSOVERSIKT

Ved utgangen av 2015 er det i Nord-Trøndelag sju lokalorganisasjoner, 70 fagforeninger og fire LO-sentre. Medlemstallet er ca. 27 000.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Styret for fylkeskonferansen har følgende sammensetning: Mads Nervik (leder), Fellesforbundet, LO i Inderøy og Leksvik; John Arve Forbord, Skolenes landsforbund, LO i Stjørdal og Meråker; Venke Heimdal, EL & IT Forbundet, LO i Namsos og omegn; Elin Austmo, Fagforbundet, LO i Levanger.

Det har det vært avholdt fire møter i styret for fylkeskonferansen, hvorav ett felles styremøte med Sør-Trøndelag. Styret har kommet med innspill og vært til god støtte for distriktskontoret i forberedelsen og gjennomføringen av fylkeskonferansene.

FYLKESKONFERANSER

Det ble holdt to fylkeskonferanser, begge av todagers varighet på grunn av geografi og lange reiseavstander og et sterkt ønske fra lokal-LO. Vårkonferansen 11. og 12. mars ble arrangert i Stjørdal ved Quality Airport Hotel Værnes sammen med LO i Sør-Trøndelag. Med representanter, ansatte og gjester ble det rundt 60 deltakere.

LOs 2. nestleder, Hans-Christian Gabrielsen innledet om den fagligpolitiske situasjonen.

Andre temaer var:

– Kommunereformen og Trøndelagsutredningen

- Hvordan jobbe lokalt i valgkampen? Innledning av Per Olav Skurdal Hopsø.

Konferansen hadde også innledning om valgkampen med Jonas Gahr Støre, Ap. Trond Giske holdt en innledning vedrørende Ap's politikk om yrkesutdanning.

Det var også sirkelinnledninger med temaene:

- Valgkamp i Sverige
- Innovasjon Norge
- Familie og likestilling

Fylkeskonferansen behandlet femten forslag.

Høstkonferansen ble holdt på Scandic Stiklestad, Steinkjer 4. og 5. november. Dag 1 ble avholdt som en ordinær fylkeskonferanse, og dag 2 som en fagligpolitisk konferanse, sammen med Nord-Trøndelag Arbeiderparti.

Den fagligpolitiske innledningen ble holdt av LOs 1. sekretær Peggy Følsvik.

Andre temaer var:

- HRs inntog v/Bitten Nordrik
- Arbeidslivskriminalitet med fokus på Telemarksmodellen
- Evaluering av valgkamp med de rødgrønne partiene

Fylkeskonferansen behandlet fire forslag, som ble enstemmig vedtatt.

Det ble avholdt ledermøte kvelden før selve fylkeskonferansen tok til. Monica Nymoen fra LOs organisasjonsavdeling gjennomgikk ny modell for fylkeskonferansen samt vedtektene for LOs lokalorganisasjoner.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har pr. 31.12.15 følgende sammensetning: Representanter: Håvard Bakken-Mæhla, Fagforbundet Levanger; Inger Camilla Storøy, FO Nord-Trøndelag; Nina Beate Haugmo Brikselli, EL & IT Forbundet; Bernth-Erik Øien Fossli, Fagforbundet Namdalseid.

Personlig vararepresentant: Janne Grete Stensholm, Fagforbundet sykehuset Levanger; Louis Øvereng, Postkom; Hilde Grevskott, Fellesforbundet avd. 576; Helen Lauten, Fagforbundet Nærøy.

Alle vara blir innkalt og møter hvis de har anledning.

Utvalget har hatt fem møter i perioden.

Det er i møtene satt opp handlingsplan og referert fra ulike konferanser. Brosjyrene blir nå revidert i henhold til nytt utvalg. Handlingsplanen er gjennomført med mindre justeringer. Utvalget var også representert på begge fylkeskonferansene.

UNGDOMSUTVALGET

LOs ungdomsutvalg i Nord-Trøndelag har bestått av ti ungdommer fordelt på sju forbund. Vi har hatt stor aktivitet og fulgt handlingsplanen. Totalt har vi 71 besøk på de 11 videregående skolene i fylket, inkludert LOs skoleaksjon som sto for 54 av disse besøkene, lærlingesamlinger i regi av Nord-Trøndelag fylkeskommune og opplæringskontorene sto for 6, samt temadager for VG1-elever i regi av LO, elev- og lærlingeombudet, NHO og Skatteetaten sto for 11.

LOs sommerpatrulje ble avholdt i uke 27 med høyere deltakelse enn året før. Her besøkte ungdommene over 200 bedrifter og har dermed fått et solid overblikk over det nordtrønderske arbeidslivet. Vi hadde også besøk fra leder av Fagforbundet ungdom under de første dagene i patruljen. Ekstra gledelig var antall nye medlemmer, som var vesentlig høyere enn året før. En kjempebra utført jobb av dyktige representanter fra forbundene.

Ungdomsutvalget har hatt stands på HiNTs fire studiesteder sammen med SpareBank 1 SMN. I tillegg har vi også bidratt til både «Karrieredagen» og «Næringslivsdagen» ved HiNT Steinkjer.

LOs ungdomsutvalg har også bidratt til et sterkt fagligpolitisk ungdomssamarbeid i fylket. Ungdomsutvalget har i samarbeid med AUF arrangert temamøter for ungdommer, med dagsaktuelle temaer. Like før valget hadde vi snaut 100 ungdommer samlet på et slikt møte, hvor vi hadde populære innledere som AUF-leder Mani Hussaini, fra LOs politiske ledelse Terje Olsson og stortingspolitiker Arild Grande. I tillegg deltok ungdomsutvalget på flere arrangement og aktiviteter i forkant av kommune- og fylkestingsvalget.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen består av: Monica Drager, Fellesforbundet; Bente Aune Bragstad, Fellesorganisasjonen; Roar Øverås, Fagforbundet; Mona Fagerheim, LO Stat; Gunnar Thorsen, SP1 SMN; John Sponås, SP1 SMN; Ola Halseth, SP1 SMN og fra LOs distriktskontor: Randi Nessemo, Thomas Solum Lystad og Kristine Svendsen.

Komiteen har i perioden hatt tre ordinære møter, men det nedsatte arbeidsutvalget har jobbet jevnt og trutt gjennom året. Utvalget har bestått av to fra distriktskontoret og én fra banken. Det har vært god aktivitet, og utvalget har jobbet målrettet for økt kjennskap til LOfavør, og fulgt opp sentral handlingsplan. Det er avholdt kulturtiltak, og vi treffer mange fornøyde medlemmer på disse kulturtreffene.

Utvalget var i Brussel på studietur i april. LOs brusselkontor la opp et treffende program for komiteen.

I forbindelse med nedleggelse av Lierne bakeri der 90 ansatte mistet jobben, ble det avholdt temadag sammen med SpareBank 1 SMN.

LOs ungdomssekretær har i perioden hatt godt samarbeid med SP1 SMN, og vi har i fellesskap jobbet med rekruttering i videregående skole og ved høyskoler.

LOfavør profilerte seg også under Steinkjerfestivalen.

Det ble arrangert en samarbeidskonferanse mellom LO / LOs forbund og deres representanter/tillitsvalgte og SMN i slutten av september, med i underkant av 40 deltakere, fordelt på LO og bank. Temaet var svart økonomi i kombinasjon med sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Innledere fra LO, banken og Skatteetaten bidro til økt kunnskap og interesse for problematikken. Det var også gruppearbeid med sikte på lokale løsninger og aktiviteter.

Komiteen har avholdt sju kurs rundt i fylket med tema pensjon og LOfavør-fordeler. Deltakere totalt på kursene var rundt 240.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Både SV, Rødt og Ap i fylket blir invitert til våre fylkeskonferanser, men i det daglige samarbeider vi selvsagt mest med Nord-Trøndelag Arbeiderparti. Distriktssekretær i LO er tiltredende medlem av styret i Nord-Trøndelag Ap, og inviteres til partiets representantskapsmøter. Samtidig inviteres bl.a. fylkessekretær og andre i Ap til våre frokostmøter.

Samarbeidskomiteen mellom fagbevegelsen og fylkespartiet har

hatt tre møter i året som gikk. Fra fagbevegelsen er Fagforbundet, Fellesforbundet, FO, EL & IT Forbundet og LO Stat representert, sammen med distriktssekretæren. Partiet er representert med leder, nestleder, fylkesrådsleder, leder av fylkestingsgruppen og partisekretær. Det har vært utfordringer knyttet til samarbeidet i siste halvår etter fylkestingssak ang. eierskap i NTE. Det er avholdt dialogmøter om rolleavklaringer.

I forbindelse med valgkampen hadde LO og Ap Line Merete Elvrum ansatt i 50 prosent stilling for å få mer ressurser lokalt.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret representerer LO i ulike styrer, råd og utvalg:

- Samarbeidsforum mot svart økonomi
- LOfavør-komiteen
- Tiltredende medlem styret/rep.skap i Nord-Trøndelag Arbeiderparti
- Samarbeidskomiteen LO / Nord-Trøndelag Ap
- RUP-partnerskapet i fylket
- Arbeidsutvalg og styringsgruppe IA-arbeidet
- Styret for Innovasjon Norge i Nord-Trøndelag
- Referansegruppe karriereveiledning
- Fylkeskomiteen for TV-aksjonen
- Brukerutvalg NAV
- Styret for fagskolene i Nord-Trøndelag
- Rådet for Samarbeid med Arbeidslivet (Høgskolen i Nord-Trøndelag)
- Yrkesopplæringsnemnda (YON)
- Folkehelsealliansen i Nord-Trøndelag

ANDRE SAKER

Året startet med planlegging av politisk streik sammen med Unio og YS. Det var et meget godt samarbeid, og to store markeringer i Verdal og Namsos, samt noen mindre, lokale markeringer.

Kontoret hadde i vår Anne Sem Frisli på arbeidstrening. I tillegg har vi hatt utplasseringselever fra Steinkjer videregående skole. I høst startet Magnus Bjørn som lærling i kontor- og administrasjonsfaget. Kontoret hadde også elev fra Steinkjer videregående på OD-dag.

Vi har gjennomført frokostmøter med god deltakelse. Kontoret er representert ved møter, kurs og konferanser der vi ser det nødvendig. Det er godt samarbeid med forbundene, og kontoret prioriterer bistand til forbund der det har vært nødvendig.

Nordland

ORGANISASJONSOVERSIKT

I Nordland var det pr. 31.12.15, 11 lokalorganisasjoner med ca. 210 fagforeninger. Totalt er det ca. 51 000 medlemmer.

KONTORETS VIRKSOMHET

De siste årene har Nord-Norge hatt en klart høyere vekst enn resten av landet. Store investeringer, økende eksport og høye forventninger knyttet til petroleumsressursene har drevet fram denne utviklingen. Oljebremsen slår nå inn i norsk økonomi for fullt, og spørsmålet er hvor lenge vi i nord kan stå imot. Fortsatt går det veldig bra. En begrenset oljenæring og mye tradisjonell eksport gjør at behovet for omstillinger er mindre enn i resten av landet. Bedriftene eksporterer stadig mer, og veksten i mange næringer er stor.

Vi har lav arbeidsledighet sammenlignet med resten av landet, men andelen sysselsatte forsetter å synke. Det skapes for få nye jobber. Mange av arbeidstakerne pendler. Guttene sliter mest med å komme seg ut i lønnet arbeid. I Nordland har vi en større lønnsvekst hos kvinner, som gjør at forskjellen mellom kvinner og menns lønn er mindre enn ellers i landet.

Nordland er det største havbruksfylket, og det er fortsatt god vekst i denne næringen, som sammen med tjenesteproduksjon mot bedrifter har best lønnsomhet.

Den stadige utsettelsen av konsekvensutredningen av det nordøstlige Norskehavet svekker utsiktene for petroleumsleverandørene. Det er god fart i bygge- og anleggsvirksomheter med mange store vegprosjekter.

Fiskeriekspporten går meget godt, og mineralnæringen har stabil ordretilgang, men hjelpes best av valutakursen. Reiselivet har hatt en god økning, og spesielt nordlysturismen.

Agenda Nord-Norge

I samarbeid med SpareBank 1 Nord-Norge, NHO og LO i Nord-Norge arrangerte vi for andre gang konferansen Agenda Nord-Norge i Bodø. Konferansen ble en stor suksess. Formålet til Agenda Nord-Norge er å gi Norge et verktøy for samhandling på tvers av geografi, næringer, offentlig og privat sektor, organisasjoner og politiske partier i nord. Vi skal bidra til koblinger og kunnskap som fremmer verdiskaping i det nordlige Norge. Årets tema var «Kraft basert på

kunnskap». Vi er kommet godt i gang med Ambassadørprogrammet for unge nordnorske talenter. Gerd Kristiansen og Kristin Skogen Lund er veiledere, og de holdt også innlegg på konferansen.

Nasjonal industrikonferanse

Den nasjonale industrikonferansen ble avholdt for annet år på rad, denne gang i det flotte, nye kulturhuset *Stormen* i Bodø, 23.–24. september. Konferansen er et samarbeidsprosjekt mellom LO, NHO, Nordland fylkeskommune og Norsk Industri.

Blant annet snakket Carl Bildt om Norge som investeringsland, og hvordan industrien kan være en del av løsningen. Olje- og energiminister, leder av LO og NHO og ledere av store industribedrifter holdt innledninger. En viktig arena for alle som er opptatt av industriens utfordringer og viktighet.

Samarbeidskomiteen

Vi har hatt jevnlige møter. Saker som ble tatt opp er av stor nytte for både tillitsvalgte og politikere. Det går fortsatt tregt med å opprette lokale samarbeidskomiteer. En fagligpolitisk dag ble gjennomført i forlengelsen av fylkeskonferansen i november. Anniken Huitfeldt og Øivind T. Hansen innledet til debatt.

IA-rådet

Vi har avholdt alle aktivitetene etter den oppsatte handlingsplanen. IA-rådet i Nordland har i løpet av året hatt møter i Svolvær, Narvik og Brønnøysund med innlagte bedriftsbesøk. IA-uka i september ble avholdt i kombinasjon med ett eller flere bedriftsbesøk i henholdsvis Sandnessjøen, Fauske og Narvik. Dette er ressurskrevende, men nyttig, siden vi blir bedre kjent med bedriftene og forholdene i fylket.

IA-rådet avholdt flere konferanser i samarbeid med bl.a. legeforeningen og NAV arbeidslivssenter. Tema på konferansene var i hovedsak knyttet til utfordringene i delmål 2. Vi deltok også på den nasjonale IA-konferansen i Oslo i november.

Yrkesopplæringsnemda

Rita Lekang, LO, var leder av Y-nemda. Nemda har hatt fire møter, og i tillegg har leder deltatt på dialogmøter med opplæringskontorene og samarbeidsmøter med politikere og rektorer rundt om i Nordland. Hun deltok også på den nasjonale opplæringskonferansen i Molde.

Vi har hatt stort fokus på dimensjoneringsarbeidet og å tilpasse

skolestrukturen til arbeidslivet i fylket. Formidling av læreplasser og rekruttering av nye lærebedrifter har hatt stort fokus.

Lokalorganisasjon

Aktiviteten i den enkelte lokalorganisasjon er varierende. Alle unntatt to har avholdt årsmøte. LO på Ytre Helgeland sliter spesielt med å holde oppe aktiviteten. I tillegg har nesten alle gjennomført 1. mai-arrangement, og lederne deltok på ledersamlingen som ble avholdt i Oslo i januar.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Rune Krutå (leder), Torild Holmedal, Jon-Kenneth Brekke.

Styret for fylkeskonferansen har i perioden avholdt tre møter og behandlet seks saker.

FYLKESKONFERANSER

LOs fylkeskonferanse våren 2015 ble avholdt på Thon Hotel Lofoten

3.-4. mars med følgende innhold:

- Informasjon fra bedrifter i Lofoten
- Familiepolitisk utvalg: Heltid i et likestillingsperspektiv v/Mona Nilsen, FO Nordland
- Norsk Folkehjelp v/Magnus Gjerde Lønneberg, rådgiver demokrati og kampanje, region nord
- Den fagligpolitiske situasjonen v/1. nestleder i LO, Tor-Arne Solbakken
- Innkomne forslag
- Valgkampen 2015: Hvordan jobber dk Nordland med valgkampen? V/distriktssekretær Rita Lekang. Planer fra forbundene. Hvordan samordne aktiviteten ovenfor LOs lokalorganisasjoner?
- Kommunereformen, med fokus på interkommunale selskaper, interkommunalt samarbeid og hva dette kan ha å si for ansatte, brukere og lokaldemokratiet
- Innledning om status vedrørende kommunereform i Lofoten v/ordfører Eivind Holst, Vågan. Innledning v/Mona Halsbakk, kommunereformen sett fra KS Nordland
- Innledning ved Fanny Voldnes, leder samfunnsøkonomisk enhet, Fagforbundet
- Vi vil forme framtidens lokalsamfunn – ta oss med i diskusjonen! V/leder av Ungdommens fylkesting, Erlend Skau Ingebrigtsen.

Konferansen behandlet tre forslag.

LOs fylkeskonferanse høsten 2015 ble avholdt på Radisson Blu i Bodø 26.–27. oktober med følgende innhold:

- Hilsning fra påtroppende ordfører Ida Pinnerød, Ap
- Diskriminering av gravide og nye foreldre – et alvorlig problem i arbeidslivet?
- «Tillitsvalgtes rolle» ved Rønnaug Mathiassen Retterås og Rannveig Sørskaar fra Likestillings- og diskrimineringsombudet
- LOs strategi mot sosial dumping v/Geir Høibråten, LO i Norge
- Samarbeidsforum mot svart økonomi i Nordland (SMSØ)
- SMSØ v/leder Per Christian Jacobsen
- Skatteetaten v/Annelin Leirvik
- Arbeidstilsynet v/Magne Kristensen
- Den fagligpolitiske situasjonen ved Øivind T. Hansen, LO
- Innkomne forslag
- Velferdsprofittørene – om penger, makt og propaganda i de private velferdstjenestene. V/Linn Herning
- Det fagligpolitiske samarbeidet
Innlegg v/LOs distriktssekretær Rita Lekang og leder av Nordland Ap, Bjørnar Skjæran
- Innledninger fra Øivind T. Hansen, LO og Anniken Huitfeldt, Ap om følgende temaer:
Evalueringen av den fagligpolitiske valgkampen
Arbeidet fram mot valget i 2017
Programprosess/arbeidsliv fram mot Arbeiderpartiets landsmøte i april 2017 og LOs kongress i mai 2017

Her brukes gruppeoppgavene som grunnlag for debatten/gruppearbeid.

Konferansen behandlet fem forslag.

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Utvalget har i perioden bestått av: Tore Jakobsen (leder), Fagforbundet; Tone Pedersen, Fagforbundet; Anita J. Moen, FO. Varamedlemmer: Tomas Bang, Fagforbundet; Erlend Sandvold Jensen, Industri Energi; Edgard Henriksen, FF.

Tone Pedersen deltok i oktober på konferansen «Arbeid er bra for psyken» i Bodø. Utvalget var representert på LOs fylkeskonferanser i 2015.

UNGDOMSUTVALGET

Etter et konstituerende møte i ungdomsutvalget 25.10.15 ble et nytt ungdomsutvalg bestående av: Kristian Veigård (leder), NAF; Aleksander Løkås (nestleder), FF; Bjørn-Roger Steen, Fagforbundet; Ingrid Torstensen, NTL; Alexander Eriksen Loiro, NTF; Tanja Hagavei, SL; Tove Mette Blix, HK.

Utvalget har gjennomført seks ordinære utvalgsmøter. Det er behandlet i alt 62 saker.

Utvalget har planlagt og gjennomført de sentrale og lokale aktiviteter som ble vedtatt i årets aktivitetsplan. Utvalget har vært representert på LOs fylkeskonferanse.

Utvalget har deltatt i ungdomsprosjekt rettet med FNPR i Nordvest-Russland. Raymond Alstad og Aysel Özdemir reiste 16.–20. februar til Arkhangelsk sammen med to fra Finnmark. Jarl-Håkon Olsen og Kristian Veigård deltok på seminar med FNPR Murmansk i Murmansk 7.–10. oktober, med to fra Troms og to fra Finnmark. Jarl-Håkon Olsen deltok på seminar med FNPR Arkhangelsk i Oslo 9.–11. november sammen med tre fra Troms og to fra Finnmark. Ungdomssekretæren i Nordland har vært koordinator for disse prosjektene fram til 1. juni 2015.

Skolering

I 2015 har det vært gjennomført historiens første «Ungdommens nordområdekonsferanse» i Narvik, med ca. 25 deltakere fra Nordland, Troms, Finnmark og Nord-Sverige.

Julepatrulje

Etter initiativ fra fagforeningene besluttet ungdomsutvalget å prøve en julepatrulje med samme opplegg som sommerpatruljen, bare i mindre format. Patruljen ble satt til 9. desember, og var knyttet opp mot et ungdomsutvalgsmøte. Saken fikk meget god mediedekning med to radio- og nettsaker, var hovedsak på Nordlandsnyhetene og ble nevnt på Dagsrevyen to dager på rad. Julepatruljen fant 46 prosent brudd, hvor manglende verneombud og arbeidskontrakt var gjentatte brudd/mangler.

LOs skoleaksjon

Også i 2015 har skolebesøk vært en høyt prioritert oppgave. Vi begynner å få et godt nettverk blant lærerne, og det blir enklere å komme inn i klassene. Det ble besøkt åtte videregående skoler og

fem karrieresentre, med til sammen ca. 1000 elever. Utvalgets medlemmer og ungdomskontakter fra forskjellige forbund har også deltatt i LOs skoleeksjon. Disse besøkene kommer i tillegg.

LOs sommerpatrulje

Følgende forbund deltok i patruljen i Nordland: NAF, Industri Energi, EL & IT, FF, Fagforbundet, HK, NTL, Postkom, SL, APF, LO og LOs lokalorganisasjoner. I år ble nordfylket prioritert, fra Saltfjellet og nordover, men i tillegg var det lokale patruljer både i Mosjøen og Mo i Rana. Det ble gjennomført til sammen 425 bedriftsbesøk, og vi fant 17,9 prosent brudd. Det er en oppgang på hele 3,3 prosent fra i fjor. To bedrifter ble meldt til Arbeidstilsynet, og to bedrifter er meldt inn til Skatteetaten. I de andre sakene var det oftest manglende arbeidskontrakt og manglende / ikke betalte pauser som var problemet. 30 personer var med under årets sommerpatrulje, til sammen 81 dagsverk. Det ble god pressedekning i både lokalavis og nærradio.

Studentsatsning

Vi har også i 2015 jobbet for å komme oss tilbake på Universitetet i Nordland. 20. august deltok ungdomsutvalget med stand og grilling i forbindelse med fadderukene. Ungdomsutvalget har tatt kontakt med studentstyret ved UiN om å gjenoppta samarbeidsavtalen mellom dem og LO. I tillegg har vi deltatt på Høgskolen i Narvik i forbindelse med Næringslivsdagen. LOs studentservice er en kjempeflott satsning for å gjøre LO enda mer kjent blant studentene.

Andre aktiviteter

Utvalget var representert på den sentrale student- og ungdomskonferansen på Sørmarka. I tillegg deltok utvalget på Parken-festivalen i Bodø.

Annet

Ungdomsutvalget har vært representert på årsmøte i AUF Nordland. Raymond Alstad deltok på et samarbeidsmøte med LOs DK i Troms og Finnmark og LO i Norra Sverige for å evaluere årets nordområdekonferanse og planlegge neste års konferanse, som skal være i Luleå. Jarl-Håkon Olsen har vært representert på årsmøtet i Nordland Senterungdom, og også representert LO i Distriktsrådet til HV-14 og Samarbeid mot svart økonomi.

Raymond Alstad har vært faglig ungdomssekretær i LO Nordland i 2015 fram til 28. august.

Jarl-Håkon Olsen har vært vikarierende faglig ungdomssekretær i LO i Nordland fra 31.08.15 til 31.12.15.

LOFAVØR-KOMITEEN

Komiteen har bestått av følgende medlemmer: Rita Lekang (leder), LO; Mona Fagerheim, LO Stat; Morten Nordal, HK; Jon Kenneth Brekke, FF; Signe Rasmussen / Tore Jakobsen, Fagforbundet. Varamedlemmer: Frank Andersen, Industri Enegi; Anita Syvertsen, FO; Ulf Iversen, EL & IT; Monrad Sletteng, NAF.

Under LOs fylkeskonferanse i Svolvær 3. mars ble det invitert til en kulturkveld med informasjon om LOfavør. Dette var et gratistilbud til medlemmer i Vågan. Her deltok også LOs fylkeskonferanse. Artistene var Lars og Ola Bremnes, og tilbudet ble godt mottatt.

Som en del av handlingsplanen ble det gjennomført et ungdoms tiltak under ungdommens nordområdekonsferanse i juni. Der gjennomførte SpareBank 1 «pensjon for dummies», et engasjerende og lærerikt tiltak.

Komiteen avviklet et seminar for medlemmer i Meløy i oktober med SpareBank 1, der temaet var LOfavør-fordelene. Ønsket var å få til et formalisert samarbeid mellom LO i Meløy og SpareBank 1 lokalt. I november avviklet Sparebanken på Helgeland sammen med komiteen et dagsseminar i Mosjøen. God oppslutning med ca. 40 deltakere.

Komiteen har avholdt ett møte i november, med evaluering av handlingsplanen og utarbeidelse av handlingsplan for 2016.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Kontoret har vært representert i følgende styre og råd:

- Styret i Innovasjon Norge Nordland
- Yrkesopplæringsnemnda
- Fylkeskomiteen mot svart økonomi
- Styret i Nordland Arbeiderparti
- Partnerskap Nordland
- VRI-programmet for Nordland
- Energirådet i Nordland fylkeskommune
- Driftsstyret til AOF Nordland
- Fakultetsstyret for profesjonsstudier, UIN

- GNIST
- LOs nordområdeutvalg
- NAV Nordland brukerutvalg
- Fylkesstyre for TV-aksjonen
- Styringsgruppen Agenda Nord-Norge
- Programkomiteen Norsk Industri
- Seniorpolitisk råd

Troms

ORGANISASJONSOVERSIKT

LOs distriktskontor i Troms ledes av distriktssekretær Synnøve Søndergaard.

Kontoret har til sammen fire ansatte. I kontorfellesskapet er det fem fagforbund og én fagforening, med til sammen 11 personer. I tillegg huser vi kontoret for Norsk Folkehjelp med to på heltid og AOF med fire ansatte.

KONTORETS VIRKSOMHET

Sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet

Gjennom arbeidet i Samarbeid mot svart økonomi, har sosial dumping og svart arbeid vært på dagsordenen. I september gjennomførte vi en felles nordnorsk konferanse med tittelen «Rene anskaffelser i det offentlige. Hvordan unngå de useriøse?» Trude Tinnlund deltok på denne konferansen med egen innledning.

Det er også satt i gang et arbeid med å danne en egen intern «a-krim»-gruppe med representanter fra distriktskontoret og de ulike forbundene. Dette arbeidet er helt i startgropen.

Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv

Gjennom IA-rådet deltar det aktivt for å bidra til å nå målene i intensjonsavtalen. IA-rådet møtes fire ganger pr. året i forbindelse med publisering av sykefraværstallene for siste kvartal. Videre arrangeres det konferanser og aktiviteter i regi av IA-rådet gjennom året, som skal fungere som pådrivere og motivatorer for å nå målene.

IA-uken i september er tre lokale arrangementer med faglig innledning og utdeling av påskjønnelse til beste IA-bedrift i regionen. Dette gjennomføres i Tromsø, Finnsnes og Harstad. IA-prisen deles ut til bedrifter i regionen som kan framstå som fyrstårn for IA-arbei-

det. Konferansen «Det gode liv på jobb» er en arbeidsgledekonferanse med ledere, ansatte, tillitsvalgte og verneombud som målgruppe. Konferansen ble i år gjennomført med vel 700 deltakere fra hele fylket.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Kristine Larsen (leder), HK; Anne Britt Fallsen, Fagforbundet; Steinar Svendsen, Industri Energi; Trond Henningsen, HK.

Det er avholdt seks møter.

FYLKESKONFERANSER

Det ble avholdt to fylkeskonferanser.

Hovedtema på konferansene har vært den fagligpolitiske situasjonen. På vårmøtet ble det holdt innledninger fra Gerd Kristiansen, LO-leder; Arne Morten Olsen, SNN; Roger Ingebrigtsen, Agenda NN og Kari-Anne Opsal, Troms Ap. På høstmøtet ble det holdt innledning av Terje Olsson, LO.

Uttalelser i 2015

1. Høringsuttalelse NOU 2014:16 Sjømatindustrien, utredning om sjømatindustriens rammevilkår
2. Utkastet til nye postlov har vært ute på høring. Svarene viser at få støtter forslaget. Blant fylkeskommunene er det ingen som støtter lovforslaget. Motstanden mot loven og innføringen av EUs tredje postdirektiv er sterkt.
3. Tariffestet tjenestepensjon
4. Midlertidig ansettelser i fylke og kommune

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Det er avholdt tre møter.

UNGDOMSARBEIDET

LOs sommerpatrulje

LOs sommerpatrulje ble gjennomført i uke 26 og 27. Seks av LOs forbund deltok i patruljen, med totalt 69 dagsverk fordelt på åtte dager. Patruljen besøkte 285 bedrifter og oppdaget brudd i vel 14 prosent av bedriftene.

Skolebesøk

Det gjennomføres med ujevne mellomrom skolebesøk i regi av LO. Presentasjonene baserer seg i stor grad på å øke bevisstheten om et organisert arbeidsliv, samt rettigheter og plikter i arbeidslivet, og vi sikter oss inn mot samfunnsfagtimene. Det er et uttalt mål at forbundene, i den grad de kan, skal gjennomføre skolebesøk innenfor det enkeltes forbunds organisasjonsområde, og det er startet et arbeid med å se på muligheten for å standardisere deler av innholdet i skolebesøkene.

Det jobbes også tett mot Tromsprodukt og deres prosjekt «I gang», som har ungdom utenfor skole og arbeidsliv som målgruppe. Dette er ungdom hvis mål er utdanning eller arbeid etter kursslutt, og vårt bidrag er intervju trening og informasjon om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

Gjennom programmet «Fra utdanning til jobb», har vi i samarbeid med Ungt Entreprenørskap levert et sekstimers opplegg for videregående skole i Troms. Innholdet spenner fra kompetansekartlegging til CV og jobbsøknadsskriving og jobbintervju.

Kurs og skolering

Det har vist seg særs vanskelig å skaffe nok deltakere til kurs som gjennomføres gjennom MoTo-ordningen.

Internasjonalt arbeid

Distriktskontoret deltar i folk til folk-prosjekt med fagbevegelsen i henholdsvis Murmansk og Arkhangelsk. Prosjektet administreres pt. av faglig ungdomssekretær i Finnmark, Trine Amundsen.

Det er også knyttet tettere bånd mot LO i Nord-Sverige ved deres distriktskontor. Målet med kontakten er å dele erfaringer og skape samarbeid mellom ungdomsorganisasjonene. Det ble i februar gjennomført en felles konferanse kalt «Ungdommens nordområde-konferanse» i Narvik. Dette ble gjort i samarbeid med LO i Nord-Sverige og de tre nordligste distriktskontorene i LO.

LOFAVØR-KOMITEEN

Det har vært avholdt fire møter i komiteen.

FAGLIGPOLITISK ARBEID

Siden det har vært valgkamp, har mye av tiden vært brukt til det. Det har vært avholdt mange møter både i fagligpolitisk utvalg og i

valgkamputvalget. Ungdomssekretæren har hatt innledninger for AUF i Tromsø med mål å styrke det fagligpolitiske arbeidet.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktssekretæren er representert i Innovasjon Norge Troms, Vri, og programrådet for RDA-saker. Distriktssekretæren leder YON i fylket. Ungdomssekretæren leder IA-rådet, er medlem i styringsgruppa for iBedrift, SMSØ Troms og referansegruppa for «Ringer i vannet».

Finnmark

ORGANISASJONSOVERSIKT

I distriktskontorets arbeidsområde var det i alt fem av åtte lokalorganisasjoner i drift og én lokalorganisasjon som er reorganisert. I alt har det vært 100 fagforeninger/klubber med til sammen ca. 16 000 medlemmer.

KONTORETS VIRKSOMHET

Vi har fortsatt fokus på å følge opp lokalorganisasjonene i fylket. Det er varierende aktivitet, men stigende. Vi har god kontakt og et godt samarbeid med forbundene.

Vi jobber videre med å utvikle fylkeskonferansene sammen med styret.

Vi har hatt god aktivitet i det fagligpolitiske utvalget i Finnmark. Vi begynner også å få opp lokale fagligpolitiske utvalg. Dette arbeidet vil vi prioritere. Det fagligpolitiske samarbeidet i fylket fungerte meget godt under valget.

LO-sekretæren i Finnmark sitter nå som representant for Ap på fylkestinget.

LO i Finnmark har i samarbeid med Norsk Arbeidsmandsforbund og de tillitsvalgte innen mineralnæringen et samarbeidsprosjekt med FNPR i Murmansk om mineralnæringen. Vi gjennomførte et seminar i Zapoljarny våren 2015.

LO i Finnmark har fortsatt et veldig godt samarbeid med Barentssekretariatet i Kirkenes. Vi får tilgang på ferskvareinformasjon om utviklingen i regionen, spesielt i Russland.

LO-sekretæren er styreleder i AOF Nord. AOF Nord har stor aktivitet innen kompetanseheving og andre kurs i regionen. Det er gledelig å registrere at AOF har høy aktivitet og tjener penger.

Vi har hatt to møter i LOfavør-komiteen. Vi gjennomførte en meget vellykket LOfavør-kveld i Kirkenes i september. Her stilte de fleste leverandørene i konseptet opp. 160 LO-medlemmer i Kirkenes deltok.

LO i Finnmark har et godt samarbeid med NHO og næringsforeningene i fylket.

LO-sekretæren sitter i styringsgruppen for IA-arbeidet i Finnmark. Det har vært god aktivitet i dette arbeidet også i år. Det har vært avholdt en rekke forskjellige konferanser i fylket om de ulike delene av IA-avtalen, både for de tillitsvalgte og arbeidsgiverne. Vi opplever at vi nesten må avvise folk pga. stor interesse for våre konferanser. LO og NHO i fylket har fulgt opp denne avtalen, sammen med NAVs arbeidslivssenter, på en god og planmessig måte. Dette arbeidet vil bli videreført også i 2016. Vi registrerer at sykefraværet har gått noe opp igjen enkelte plasser.

LO i Finnmark har deltatt på en rekke årsmøter, møter i forbundene og i LO-avdelingene. LO i Finnmark har god kontakt og godt samarbeid med forbundene som er representert i fylket.

LO i Finnmark har også deltatt på møter i Kirkenes og i Murmansk sammen med NHO og Skatt Nord. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom partene i arbeidslivet og regionale myndigheter. Formålet er å forbedre kontakten og ta opp aktuelle utfordringer i vår region, et «lokalt» trepartssamarbeid.

LO i Finnmark, ved distriktssekretæren, er leder for Yrkesopplæringsnemnda i Finnmark. Vi har i 2015 hatt stor aktivitet i nemnda.

LO Finnmark v/distriktssekretæren sitter i styringsgruppen for Agenda Nord-Norge.

LO Finnmark deltar i ressursgruppen til Fylkesmannen i Finnmark om kommunereformen.

Det er lagt ned et betydelig arbeid internt på LO-kontoret i Kirkenes med tanke på miljø og trivsel. Kontorfellesskapet her i samfunnshuset er nesten borte, bare Fagforbundet og AOF er igjen. Da er det en utfordring å skape et trivelig og godt arbeidsmiljø.

Vi har også et godt og tett samarbeid med de andre distriktskontorene i landsdelen.

Det har vært en meget krevende høst for LO-kontoret og ikke minst medlemmene i NAF etter konkursen ved Sydvaranger Gruve i november.

STYRET FOR FYLKESKONFERANSEN

Følgende er medlem i styret: Nils Gunnar Korsvik, NTL; Kristoffer Tandberg, Fagforbundet; Ann Kristin Amundsen NAVI. Vara: Stig Ole Pedersen, Skolenes landsforbund. Ann Kristin Amundsen trakk seg fra styret og Stig Ole Pedersen rykket opp som fast medlem, det ble foreslått og valgt Inger Karlsen fra HK som ny vararepresentant.

1. vararepresentant innkalles til alle møter i styret.

Det er avviklet to møter i forkant av fylkeskonferansene, og to telefonmøter hvor programmene for konferansene har vært behandlet.

LOs SAMARBEIDSORGAN FOR FINNMARK

LOs samarbeidsorgan for Finnmark er sammensatt av inntil fire representanter fra hver lokalorganisasjon i Finnmark. I tillegg møter styret for fylkeskonferansen, familie- og likestillingspolitisk utvalg, ungdomsutvalget og representanten fra Finnmark i LOs representantskap. Det inviteres også gjester fra fagforbundene, Finnmark Ap, AUF, fylkeskommunen, stortingspolitikere fra Ap og andre samarbeidspartnere.

FYLKESKONFERANSER

Vårkonferansen ble avviklet 11. og 12. mars i Kirkenes.

Programmet var:

- Orienteringer fra LO-sekretær, ungdomssekretær
- Den fagligpolitiske situasjonen v/Wegard Harsvik
- Valg i Finnmark 2015 v/Finnmark Ap
- Hvilke ringvirkninger har en kommunesammenslåing – sett ifh. til fagarbeidere, anbud og utsetting av offentlige tjenester? V/Bente Larsen, Fylkesmannens kontor
- LOfavør – medlemsfordeler v/Linda Kristine Rye

Høstkonferansen ble avviklet på Scandic Hotel i Kirkenes 8. og 9. oktober.

Programmet var:

- Orienteringer fra LO-sekretær, familiepolitisk utvalg og ungdomssekretæren
- Egen organisasjon: Er vi klare for borgerlig styring og hva med valget 2017? V/ LOs 1. nestleder Tor-Arne Solbakken
- Tragedien i Europa – hvorfor skjer dette? V/lokallagsleder i Norsk Folkehjelp
- Situasjonen i Øst-Finnmark – Storskog v/grensekommissær Roger Jacobsen
- Arbeidsmarkedssituasjonen i Finnmark v/NAV Finnmark Eva Lill Margit
- Politikk i nordområdene – Russland som nabo, hva nå med lille Sør-Varanger? V/påtroppende ordfører Rune Rafaelsen

Følgende saker ble vedtatt:

- Tromsøerklæringa – stopp ranet av kysten vår
- Regjeringens endring av arbeidsmiljøloven
- LO Finnmark og kommunereformen

Dag 2 var et samarbeid mellom LO Finnmark og Finnmark Ap.

Innledere var LOs 1. nestleder Tor-Arne Solbakken og Arbeiderpartiets Martin Kolberg.

- Med innledning til den fagligpolitiske situasjonen mellom Ap og LO
- Valgkampen 2015–2017

FAMILIE- OG LIKESTILLINGSPOLITISK UTVALG

Sammensetning: Elin Karlsen, Fellesforbundet; Tom Brovold, Fagforbundet; Bjarne Hansen, Norsk Arbeidsmandsforbund og Laila Johansen, Fagforbundet. Bjarne Hansen og Laila Johansen trakk seg, og Ellen Marie Store Olsen fra Norsk Arbeidsmannsforbundet ble valgt inn.

Utvalget deltar på fylkeskonferansene i LOs samarbeidsorgan for Finnmark. Utvalget har hatt ett planleggingsmøte og møter i forkant av fylkeskonferansene, og to telefonmøter.

UNGDOMSUTVALGET

Jeg vil takke for et fantastisk år i 2015. Jeg vil takke de forbundene som har stilt med representanter til ungdomsutvalget i Finnmark, da det var tid for å konstituere inn nytt styre i oktober.

Ungdomsutvalget, med de forbundene som har vært representert, har vært flinke til å stille opp, men det er begrensninger i hvor mye den enkelte kan ta på seg, siden de også er aktive i forbundene og har jobber selv.

Utvalget fra oktober 2015 består av: Christel Strandheim (leder), Fagforbundet; Raymond Sørensen (nestleder) NAF; Ina-Lill Højem, NTL; Masja Krogh, NNN; Lars Svendsen, Industri Energi; Frid Ripman Haldorsen, Fellesforbundet. *Vara:* Svein Vidar Hansen, Industri Energi; Raymond Jomisko, Fagforbundet; Jan Olaf Kjølstad Pettersen, Fellesforbundet. *Observatørplass:* Hilde-Charlotte Kasperen, LO Vadsø; Stian J. Eikvik, LO Porsanger; Kine Krogh, LO Sør-Varanger, LO Hammerfest; Agnethe M. Hansen, AUF. Finnmark er preget av lange reiseavstander, så vi prøver å holde utvalgsmøter når vi samles, eller bruker telefonmøter.

Vi har gjennomført to telefonmøter og to fysiske møter, og det er behandlet 41 saker.

Aktiviteter som er gjennomført:

Stand på yrkes- og utdanningsmesser (YS):

I år har ungdomsutvalget i LO Finnmark deltatt på tre YS-messer:

20. januar: Trine Amundsen, Trym Ditlefsen og Lars Svendsen på stand på YS-messa i Hammerfest.

21. januar: Trine Amundsen og Raymond Sørensen på stand på YS-messa i Alta.

12. februar: Trine Amundsen og Masja Krogh på Stand på YS-messa i Kirkenes.

Politisk streik

Her deltok ungdomsutvalget på de forskjellige plassene i Finnmark.

Ungdommens nordområdekonsferanse

6.–8. februar hadde Nordland, Troms, Finnmark og Nord-Sverige historiens første samarbeidskonferanse. Vi la opp til en faglig og politisk skoloring for unge, da vi ser at det er mange unge som rammes av angrepet på arbeidslivets rettigheter.

Ungdomsseminar i Arkhangelsk

Trine Amundsen og Lars Svendsen reiste til Arkhangelsk 16.–20.

februar og deltok på ungdomssamarbeidsseminar med fagbevegelse fra Nordland, Finnmark og Arkhangelsk. Her så vi på situasjonen i Norge og Nord-Russland, og konklusjonen er at vi sliter med mye av det samme.

Fylkeskonferansen til LO Finnmark

Vårkonferansen ble arrangert i Karasjok 11.–12. mars, og her hadde ungdomsutvalget møtet 10. mars i forkant av konferansen.

LOs student- og ungdomskonferanse

Den årlige student- og ungdomskonferansen ble arrangert 24.–26. april på Sørmarka, og som representant fra Finnmark deltok lederen av ungdomsutvalget, Raymond Sørensen, Lars Svendsen, Masja Krogh, Cecilie Gjennestad og Trine Amundsen.

Organiseringsukene (uke 11,12 og 13)

I år som i fjor hadde ikke ungdomsutvalget til LO Finnmark mulighet til å gjennomføre noen aktiviteter under organisasjonsukene, men forbundene har hatt både kurs, skolering, aksjoner og konferanser i denne perioden.

Sommerpatruljekurs

4.–5. juli ble det gjennomført sommerpatruljekurs på LO-kontoret i Finnmark. Det ble forsøkt å avholde et i Finnmark i mai, men på grunn av for få påmeldte ble det lagt til helga før sommerpatruljen.

LOs sommerpatrulje

I Finnmark ble sommerpatruljen arrangert i uke 28, og vi feiret 30-årsjubileum med kaker på to av stedene i Finnmark. Vi deler fylket opp i øst og vest, så i år var vi i Øst-Finnmark. Plassene som ble besøkt var Sør-Varanger, Vadsø, Vardø, Tana, Båtsfjord, Berlevåg og fire plasser i Vest-Finnmark: Mehamn, Gamvik, Lakselv og Kjøllefjord.

I år ble det besøkt 150 bedrifter, og vi fant brudd ved 16 prosent av dem.

I uke 27 sto vi i fare for å måtte kansellere sommerpatruljen i Finnmark, på grunn av for få deltakere, men noen av forbundene gjorde en fantastisk jobb med å få flere, så vi kunne gjennomføre 30-årsjubileum.

Semesterstart

28. august hadde vi stand på universitetet i Finnmark, og denne dagen sto Raymond Sørensen, Trym Ditlefsen, Lars Svendsen, Isabella Sem Sigursen og Trine Amundsen på stand og representerte LO ung i Finnmark.

Tonovoice

Ettermiddagen etter stand på universitetet hadde vi tonovoice-opp-læring med Rune Bugten. Her deltok Raymond Sørensen, Lars Svendsen, Isabella Sem Sigursen, Trine Amundsen og Frid Ripman Haldorsen.

LOs skoleaksjon

I året som har gått, har ungdomssekretæren vært på seks skoler, der det er gjennomført til sammen ni skolebesøk om rettigheter og plikter i arbeidslivet i forskjellige klasser.

I tillegg har LO deltatt med på tre skolebesøk.

Ungdomskonferanse i Murmansk

5.–9. oktober var Frid Ripman Haldorsen og Trine Amundsen i Murmansk på ungdomskonferanse mellom fagbevegelsen i Murmansk, Nordland, Finnmark og Troms.

Fylkeskonferansen

7.–8. oktober var det høstkonferanse i Kirkenes. Ingen fra ungdomsutvalget deltok; Trine og Frid var i Murmansk under denne konferansen.

Nissepatrulje

9. desember hadde ungdomsutvalget en liten aksjon på kjøpesentret i Alta, der vi hadde pepperkaker og ønsket alle som arbeidet i butikene god jul og informerte om rettighetene deres.

REPRESENTASJON I STYRER, RÅD OG UTVALG

Distriktskontoret har vært representert med distriktssekretæren i:

- Yrkesopplæringsnemnda
- Næringsforum Nord
- LOfavør-komiteen Finnmark
- Tiltrer styret i Finnmark Arbeiderparti
- Styret til Finnmark Ap's internasjonale utvalg
- Samarbeidskomiteen LO / Finnmark Ap

- RUP Finnmark (Regionalt utviklingsprogram Finnmark)
- Styreleder i AOF Nord
- Styringsgruppen IA Finnmark
- Medlem i styringsgruppen for VRI Finnmark
- Medlem av Agenda Nord Norge
- Fylkestingsrepresentant

STATISTISK OVERSIKT

Godkjente tariffrettslige konflikter 2015

I 2015 er det registrert i alt tre konflikter, hvor 4 forbund har vært involvert.

To av konfliktene var på Fellesforbundets-, Forbundet for Ledelse og Teknikks- og Norsk Cockpitforbunds område. Begge konfliktene gjaldt opprettelse av tariffavtale og omfattet 337 personer og utgjorde 3592 tapte arbeidsdager.

Den tredje konflikten var på Norsk Transportarbeiderforbunds område og gjaldt sympatistreiker ved Tromsø og Mosjøen havn i forbindelse med tariffkrav ved Risavika Terminal. Konflikten omfattet 7689 tapte arbeidsdager og 30 personer og pågår fortsatt.

Det er ikke registrert noen konflikter i tilknytning til mellom-oppgjøret 2015.

I	II	III		IV	V	VI
Forbundets overenskomstområde	Antall organiserte berørt av konflikten	Konfliktens varighet		Antall tapte arb.dager	Konflikt årsak	Konflikt resultat
		Fra og med	Til og med			
Spekter/LO Stat AIM Norway SF Fellesforbundet/FLT	320	4/2 2015	18/2 2015	3481	Opprettelse av tariffavtale	Meklings- løsning
Norsk Cockpitforb. Norsk SAS flygeres forening Norsklønnet piloter i SAS	17	21/5 2015	28/5 2015	111	Opprettelse av tariffavtale	Meklings- løsning
Sympatistreiker						
Norsk Transport- arbeiderforbund Tromsø havn	13	1/5 2015	31/5 2015	1404	Tariffkrav Risavika Terminal	Pågår fortsatt
Norsk Transport- arbeiderforbund Tromsø havn	12	1/6 2015	31/12 2015	1848	Tariffkrav Risavika Terminal	Pågår fortsatt
Norsk Transport- arbeiderforbund Mosjøen havn	17	1/1 2015	31/12 2015	4437	Tariffkrav Risavika Terminal	Pågår fortsatt

Tabell I Sammenndrag av Landsorganisasjonens medlemstall

Per 31.desember

	antall avdelinger	medlemmer herav yrkesaktive1)	
1930	1 861	139 591	
1935	2 635	224 340	
1940	3 556	306 341	
1945	3 704	339 920	319 525
1950	4 605	488 442	459 135
1955	5 119	542 105	504 158
1957	5 172	540 878	497 608
1958	5 193	543 513	500 032
1959	5 207	541 408	498 095
1960	5 129	541 549	492 810
1961	5 116	562 019	511 437
1962	5 128	565 062	508 556
1963	5 091	566 970	510 273
1964	4 995	570 953	508 148
1965	4 922	574 295	511 123
1966	4 776	574 030	505 146
1967	4 683	570 210	501 785
1968	4 599	574 113	499 478
1969	4 982	582 289	506 591
1970	4 448	594 377	511 164
1971	4 367	601 920	517 651
1972	4 202	603 742	513 181
1973	4 110	613 803	527 282
1974	4 065	635 801	544 653
1975	4 054	655 030	559 888
1976	3 971	673 694	575 356
1977	3 973	692 209	593 560
1978	3 942	712 699	600 922
1979	3 846	721 042	607 422
1980	3 798	748 040	630 722
1981	3 767	754 985	629 538
1982	3 758	751 357	622 894
1983	3 761	745 101	612 264
1984	3 711	759 287	619 226
1985	3 667	768 778	621 874
1986	3 620	785 617	635 005
1987	3 445	787 409	624 384
1988	3 430	783 879	612 767
1989	3 286	782 256	604 787
1990	3 211	785 586	602 235

1991	3 157	778 773	583 099
1992	2 988	770 175	573 439
1993	2 897	764 842	562 921
1994	2 840	775 678	568 207
1995	2 832	792 575	580 729
1996	2 825	811 829	589 283
1997	2 739	822 832	593 875
1998	2 707	838 628	605 151
1999	2 499	827 627	594 685
2000	2 448	811 812	579 127
2001	2 307	796 982	580 000
2002	2 262	800 457	576 000
2003	2 079	838 372	598 992
2004	1 973	831 068	592 388
2005	1 897	824 010	586 202
2006	1 870	833 743	598 082
2007	1 834	845 394	606 483
2008	1 804	865 392	622 000
2009	1 765	865 573	614 500
2010	1 744	871 360	614 500
2011	1 658	880 938	620 000
2012	1 683	895 257	628 000
2013	1 514	910 678	626 000
2014	1 533	915 292	632 260

1) Beregnet av Fafo for 1945-2014

Tabell II - 204-2014

Løpnr.	Pr. 31. des. 2004	Pr. 31. des. 2005	Pr. 31. des. 2006	Pr. 31. des. 2007	Pr. 31. des. 2008	Pr. 31. des. 2009	Pr. 31. des. 2010	Pr. 31. des. 2011	Pr. 31. des. 2012	Pr. 31. des. 2013	Pr. 31. des. 2014	Løpnr.
1	870	857	866	855	848	842	826	802	795	777	760	1
2	29 812	30 067	31 064	31 270	31 615	-	31 253	31 879	32 507	32 509	32 415	2
3	36 389	36 353	36 759	37 183	37 646	37 473	37 248	37 548	37 982	38 308	37 476	3
4	133 745	132 167	147 750	159 676	161 510	155 930	151 800	151 137	150 627	148 143	148 665	4
5	20 697	21 491	22 640	23 068	23 867	24 579	25 700	26 900	28 900	26 515	27 077	5
6	3 678	3 689	3 075	3 081	3 188	3 245	3 341	3 464	3 456	3 327	3 389	6
7	17 383	17 300	17 308	17 399	18 371	18 814	19 180	19 486	20 105	20 756	21 060	7
8	12 073	11 420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
9	59 970	60 435	61 476	61 936	63 543	64 208	64 816	65 651	66 538	66 549	67 665	9
10	10 512	10 520	10 752	-	-	-	-	-	-	-	-	10
11	14 624	14 016	13 662	13 437	13 394	13 258	13 231	13 309	13 332	13 148	13 067	11
12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
14	26 151	25 585	24 976	-	-	-	-	-	-	-	-	14
15	269 873	268 019	260 273	265 679	305 005	310 435	317 216	323 727	331 654	335 466	342 323	15
16	2 128	2 087	2 094	2 135	2 175	2 224	2 298	2 285	2 287	2 270	2 318	16
17	6 673	6 720	6 938	6 900	6 827	6 843	6 951	7 095	7 590	7 688	7 914	17
18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
19	675	631	641	578	559	661	679	737	851	937	1 011	19
20	31 669	30 939	30 262	29 836	30 556	30 322	30 032	29 579	29 209	28 518	28 653	20
21	6 268	6 116	6 071	6 335	6 518	6 679	6 948	6 851	6 946	7 134	7 538	21
22	18 727	19 289	19 860	-	-	-	-	-	-	-	-	22
23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24
25	24 535	22 652	20 861	22 366	21 758	21 265	20 691	20 218	20 143	19 582	19 166	25
26	12 382	11 959	11 030	10 723	10 559	10 059	9 932	10 204	10 345	10 578	10 670	26
27	4 401	4 787	4 974	5 149	5 317	5 467	5 748	6 088	6 201	6 186	6 474	27
28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
29	46 640	46 219	46 802	46 995	47 324	48 013	48 962	49 170	50 020	50 239	50 724	29
30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30
31	16 235	18 044	18 825	19 183	19 915	20 170	20 220	19 790	20 496	20 529	20 838	31
32	4 758	4 648	4 574	4 438	4 306	-	-	-	-	-	-	32
33	-	-	-	47 112	50 391	53 833	53 988	55 359	58 840	59 551	60 227	33
34	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34
35	831 068	824 010	833 743	845 394	865 392	865 573	871 360	880 938	887 192	899 764	911 35	35

1) Norsk Tølleforbund gikk inn i LO i 11-1993, og gikk inn i Norsk Kommuneforbund i 1999.

2) Norsk Forbund for Arbeidsledere og Tekniske Funksjonærer byttet navn til Forbundet for ledelse og Teknisk i 16-1995.

3) Norsk Elektriker- og Kraftfagsforbundet og Tele- og Dataforbundet gikk i januar 1999 sammen til ett forbund, EL & IT Forbundet.

4) Norske Idrettsutøvers Sentrallag, gikk ut av Norsk Tjenestemannslag og ble fra 1. januar 1999 nytt forbund i LO. (NISO).

5) Forbundene gikk sammen 1. juli 2000 og dannet Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund.

6) Norsk Kantor- og organisator, Norsk Musikerforbund og Norsk Musiker- og Musikklæddagsforbund fra YS dannet Musikernes Fellesskapsforbund i 2001.

7) Norsk Kommuneforbund og Norsk Helse- og Sosialforbund fusjonerte 1. juni 2003 (Fagforbundet).

8) Grafisk Forbund gikk inn i Fellesforbundet i 1.1.06

9) Norsk Kjemisk Industribedriftforbund og Norsk Olje- og Petrolejmsk forbund slo seg sammen i sept. 2008 til Industri Energi

10) Hotell- og Restaurantarbeiderforbundet gikk inn i Fellesforbundet i 1.6.2007

11) Norsk Trendindustriarbeiderforbund gikk inn i Industri Energi 1.1.2009

12) Norsk Manuellterapeutforbund gikk inn i LO 23. mar 2011

13) Norsk Kabinforbund gikk inn i LO 10.juni 2014

Tabell III

2014

FORBUND	ANTALL MEDLEMMER OG AVDELINGER TOTALT				
	Avd.	I alt	Menn	Kvinner	Kv. i % av alle
Arbeiderbevegelsens Presseforbund	2	751	548	203	27,03
El & IT Forbundet	44	37 707	33 480	4 227	11,21
Fagforbundet	472	348 939	70 338	278 601	79,84
Fellesforbundet	90	144 500	118 724	25 776	17,84
Fellesorganisasjonen	19	27 154	4 420	22 734	83,72
Forbundet for Ledelse og Teknikk	73	21 124	17 085	4 039	19,12
Handel og Kontor i Norge	22	68 691	19 110	49 581	72,18
Industri Energi	483	60 641	46 651	13 990	23,07
Musikernes Fellesorganisasjon	10	8 197	4 495	3 702	45,16
Norges Offisersforbund	43	7 776	7 088	688	8,85
Norsk Arbeidsmandsforbund	11	33 009	23 561	9 448	28,62
Norsk Fengsels- og Friomsorgsforbund	5	3 441	2 052	1 389	40,37
Norsk Jernbaneforbund	48	13 100	10 523	2 577	19,67
Norsk Kabinforening	1	661	154	507	76,70
Norsk Lokomotivmannsforbund	12	2 354	2 260	94	3,99
Norsk Manuellterapeutforening	1	414	280	134	32,37
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarb.forb.	57	28 243	16 650	11 593	41,05
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund	9	18 891	9 203	9 688	51,28
Norsk Sjømannsforbund	5	10 746	8 776	1 970	18,33
Norsk Tjenestemannslag	49	50 867	19 773	31 094	61,13
Norsk Transportarbeiderforbund	20	20 516	18 659	1 857	9,05
Norske Idrettsutøveres Sentralorg.	0	1 072	922	150	13,99
Skolenes landsforbund	57	6 498	3 412	3 086	47,49
TOTALT	1 533	915 292	438 164	477 128	52,13

Antall saker/tariffer behandlet i LO i 2015									
Tabell VI	Godkjente søknader for å fremme krav om ny tariffavtale	Godkjente søknader for å si opp tariffavtale	Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans	Varsel om arbeidsnedleggelse	Antall saker	Antall saker	Antall saker	Antall saker	Antall saker
Løpe- nr.:	Antall saker	Organiserte	Godkjente søknader for å sette i verk arbeidsstans	Varsel om arbeidsnedleggelse	Antall saker	Antall saker	Antall saker	Antall saker	Antall saker
FORBUND									
1 Arbeiderbevegelsens Pressesforb.									
2 Ei & It Forbundet	49	486							
3 Fagforbundet	99	439							
4 Fellesforbundet	425	4283							
5 Fellesorganisasjonen									
6 Forb. for ledelse og teknikk									
7 Handel og Kontor i Norge	238	1133							
8 Industri Energi	34	273	2	10	8	5	51		
9 Musikernes Fellesorganisasjon									
10 Norges Offisersforbund									
11 Norsk Arbeidsmandsforbund	34	554							
12 Norsk Fængsels- og Frioms. forb.									
13 Norsk Jernbaneforbund									
14 Norsk Lokomotivmannsforbund	1	3							
15 N. Nær. og Nytt m. arb. forb.	52	932							
16 Norsk Post- og Komm. forb.	1	19							
17 Norsk Sjømannsforbund									
18 Norsk Tjenestemannslag	5	31	1	1	7				
19 N. Transportarbeiderforb.	47	450	1	1	2				
20 Norske Idrettsut. Sentralorg.									
21 Skolenes Landsforbund									
22 LO Stat	21	723	1	8					
23 Norsk Manuellterapeutforening									
24 Norsk Cockpitforbund	1	309		3					
25 Norsk Kabinforening									
26 LO									
Til sammen	1007	9635	5	23	25				1058

